

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

samlede og oversatte af Hans Christian Lyngbye ; med en Indledning af P. E. Müller ; udgivne ved kgl. allernaadigst Understøttelse. Færøiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt : med et Anhang

Titel | Title:

Randers : S. Elmenhoff, 1822
xxiii, 592 s., 1 falset tav. :

Udgivet år og sted | Publication time and place:
Fysiske størrelse | Physical extent:

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Danmarks Bibliotek

54.-136-8

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 1 54 0 8 02288 8

+REX

L

THE HISTORY OF THE

ROYAL SOCIETY OF LONDON

FROM ITS FIRST INSTITUTION

TO THE PRESENT TIME

BY JOHN VAUGHAN

ESQ; OF GREAT BRITAIN

LONDON: Printed by J. BARNARD, at the Crown and Anchor, in St. Dunstons Church-yard, 1756.

Blank page with faint markings and a small white tab on the left edge.

Færøiske Dvæder

om
Sigurd Fosnersbane og hans Æt.
Med et Anhang.

Samlede og oversatte
af
Hans Christian Løngbye,
Sognepræst i Gjesing.

Med en Indledning af P. C. Müller, Dr. og Prof. i Theol.
Udgivne ved kongl. allernaadigst Understøttelse.

Drengene i Dragø Sund paa Færøe.

Randers 1822.

Trykt hos S. Elmenhoff, kongl. priv. Bogtrykker.

Schritte zu...

Einige Bemerkungen...

von...

Verlag...

Leipzig...

Verlag des Verfassers...

Verlag des Verfassers...

Verlag...

Verlag...

Deres Kongelige Majestæt

Dronning

Maria Sophia Frederica

som
med saa mange høie Dyder og
fyrstelige Fortrin
ogsaa forener Yndest for
det antiquariske Studium
helliges
efter Anders Sorensen Vedels og Peder Eys Exempel
disse Oldtids Kjerminde
som
fra Færøernes koldere Klipper
ere omplantede i Danmarks blidere Have

allerunderdanigst
af
Udgiveren.

F o r t a l e.

Hermed overleveres Publicum en Samling af færøiske Oldtids Qvæder og gamle Viser, optegnede efter mundtlig Dicteren, og aftrykte i deres originale Sprog, som er en af det Islandske udrunden og hidindtil næsten ganske ubekjendt Dialekt; 1) de ere tillige ledsagede med en dansk metrisk Oversættelse og nogle oplysende Anmærkninger.

-
- 1) Det eneste Færøiske, der, saavidt vides, er trykt, er: 1) Et Brudstykke af en færøisk Samtale i Landts Beskrivelse over Færøerne, Kjøbenhavn 1800. 2) Den underbare Harpe, en færøisk Vise aftrykt i Svenska Feltvisor fraan Körtiden, samlade och utgifne af Geijer og Afzelius, 1ste Deel, Stockholm 1814; den er og aftrykt i Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn 1821 No. 63. — 3) Brouka Thaat, en i de nyere Tider forfattet Spotteviser, indtrykt i Skand. Litt. Selsk. Skrifter 12te og 13de Aargang Pag. 234 f. — Om foie Tid ventes en færøisk Oversættelse af Matthæi Evangelium fra Hr. Pastor Schrøters Haand. — I Prof. Nyerups Hertha Kjøbenh. 1817 findes et Fragment af et færøisk Qvæd om Slaget paa Runsvæl Hede, oversat af Ingemann efter mundtlig Dicteren af en Jomfrue paa Færøes; men det er blot den danske Oversættelse, som der findes.

At der paa Færøe vare en Deel gamle Kæmpeviser i Omløb, har allerede længe været bekjendt og omtalt i trykte Bøger. Lucas Debes, som var Præst i Thorshavn for 150 Aar siden, og Rector ved den sammesteds daværende latinske Skole, har allerede antydet det, naar han siger: „Færøe Indbyggere ere icke genedige til nogen unyttig Tidsfordrifi eller forfængelig Vyslighed, men meest forlyste sig med Psalmer at siunge Dagen igiennem, men ellers udi deris Brøllupper, oc udi Suledagene forlyste de sig med nogen ensfoldig Dansk, udi en Kreds hafvende hinanden fat om Haanden, oc siungende nogle gamle Kiempe-Viser.“²⁾ Og paa et andet Sted siger han: „Den største Part kunne fast alle gamle Kæmpeviser, icke alleene aff den gamle Danske Kæmpe Bog; men end ocsaa mange andre om de norske Kæmper, som mueligt hos andre ere forglemte, oc her ere udi frisk Hukommelse, oc brugis ideligen i deris Dansk.“³⁾ At disse Viser ikke have været Peder Enev ubekjendte, lærer man af følgende hans Ord: „De Færøeste Dr.

2) See Lucas Debes Færoa referata, Kjøbenhavn 1673 Pag. 251.

3) See Lucas Debes l. c. Pag. 308.

„De Worms Viser ere gandske paa den Maade, som
 „vore, og ey efter de gamle Skaldres Manceer.“ 4)
 Landt og flere omtaler dem ligesaa. 5)

I de mange Aar, som ere henrundne siden Lu-
 cas Debes's og Peder Syvs Dage, kunne
 vel nogle af disse Folkesange være gangne i Forglem-
 melse, og være tabte; dog er der ingen sjællig Grund
 til i saa Henseende at klage, som Svabo gjorde i
 Aaret 1781: „Sfald de nu ikke bleve optegnede,
 „vilde om foie Tid neppe findes Spor af dem, da
 „de nu ligge formedelst Hukommelsens Utroskab i
 „sidste Aandedræt.“ 6) Ivertimod, de ere endnu,
 40 Aar efter at Svabo skrev dette, i saa friskt
 Minde hos Færøeboerne, og bruges saa hyppigen
 til deres Dandse, at jeg endog ikke paatvivler, at jo
 Svaboes egne Manuskripter, hvis de bleve con-
 fererede med adskillige af de Indsødtes mundtlige
 Sange, kunde af disse endnu betydeligen suppleres.

4) See Peder Syvs Fortale til de danske Kampviser S. 16; trykte første Gang i Kjøbenhavn 1695, dernæst oplagte paany 1739, 1764 og 1787.

5) Landts Beskrivelse over Færøerne Kbhvn. 1800 S. 450. Udvalgte danske Viser 5 Deel Fortale S. XVI. og S. 77 til 80. — Nyrups Magazin for Dancks Reise: Jagttagelser 1ste B. Kbhvn. 1819 S. 216.

6) Svaboes Forerindring til hans haandskrevne færøiske Døder; og Udv. danske Viser 5te D. Pag. 77.

Man seer altsaa her et rart Exempel paa, hvorledes den Aldtids Elif, at opbevare gamle Minder i mundtlige Sange, har i mange Sekler kunnet vedligeholde sig, og det lige indtil denne Dag, hos dette fjerntliggende og ligesom isolerede færøiske Folk; thi, hvad Tacitus forud skrev om de nordiske Folkeslag, navnlig Germanerne, „at gamle Sange „vare det eneste Slags Historie og Krønike, de havde, og at de i disse besang deres Guder og Helte“, 7) dette gjelder endnu i vore Dage bogstaveligen om Færøboerne, og dette er et Phænomen, som er høist mærkeligt, og maa skee det eneste i sit Slags. Svabo har den Fortjeneste, at han først har optegnet en Deel af disse Sange; men han har ikke leveret nogen Oversættelse deraf, men blot sat et kort Indhold paa Dansk foran hvert Qvads Dpfskrift. 8) Den haandskreone Samling af færøiske Qvæder, som Amtsprovst Hentze, efter Prof P. C. Møllers Opmuntring, i Aaret 1819 foranstaltede optegnet

7) Celebrant carminibus antiquis (quod unum apud illos memorie ac annalium genus est) Tuitionem deum, terra editum, et filium Mannum. Tac. Germ. Cap. II. v. 3.

8) Der er i denne svaboefte Samling tre Viser, betegne med det fælleds Navn Rujma, see Indledningen Pag. 113; men

og nedsendt, indeholder blot den færøiske Text. 9) De Dvæder derimod, som i nærværende trykte Samling træde frem for Lyset, og omhandle Sigurd Fosnersbane og hans Æt, findes ikke i nogen af hine omtalte Manuskript-Samlinger; og dog troer jeg at torde ansee disse, som her leveres, for de ældste og

da man deraf ikke kan vide, hvad der menes, vil jeg her bemærke:

1. Rujma (1ste Hefte No. 10) er Tujindi Bijil o: Den tyvende Veiler; i Schrøters Fortegnelse No. 97 og hos Hønge No. 8.
 2. Rujma (1ste Hefte No. 16) er Pujlagrima Harpan o: Den underbare Harpe; som allerede er trykt i Kjøbenhavn's Skilderie 1821 No. 63; see Noten 1 foran.
 3. Rujma (3die Hefte No. 6) er Ölkudölgur, som stutter nærværende Samling.
- 9) For Fuldstændigheds Skyld vil jeg her optegne Navnene paa samtlige Dvæder i Hønges Manuskript, da Prof. Müller i Indledningen Pag. 35 blot angiver de vigtigste: 1. Grimmars Qvaje i 3 Totter: Haralds, Grimmars og Gormunds. — 2. Mirmants Qv. — 3. Edlindur Bondi aa Jagri. — 4. Skrupnsli Rujma. — 5. Lokka Tottur. — 6. Filka Qv. — 7. Fimboa Rujma. — 8. Padur Knudsons Rujma. — 9. Sigmunds Tottur. — 10. Læiv Öxirsons Qv. — 11. Brufa Jögil. — 12. Trödlini uj Hodnalondup. — 13. Guldbrands Rujma. — 14. Ormar Toraldsons Qv. — 15. Ola Triggafons Qv. — 16. Osmund A-allons Qv. (hos Svabo Aasmund Endalfoon). — 17. Sniolfs Qvaje i 7 Totter: Ranes, Sniolfs, Golmars, Hildibrands, Virgars, Osmunds Tottur eller Sniolfs Dei, og Grujms Tottur. (Hos Svabo bestaer den blot af 4 Totter). — 18. Gjeidi Oslaksons Qv. i 2 Totter: Gjeida og Galta Tottur. — De fleste af disse findes hos Svabo, undtagen No. 5, 13 og 18, samt 10 og 15, som ere fra de ganske nye Liber.

vigtigste, ligesom de og paa Færøe ere de meest afholdte og yndede.

Da jeg i Sommeren 1817 var paa Færøe, fik jeg paa regnsfulde Dage, som ei tillode botaniske Excursioner, fat paa en eller anden gammel Mand, som diktterede mig snart et, snart et andet Dvad, og gav ham derfor sin Dagleie. Noget Underviisning fik jeg imidlertid i sproget af den lærde Svabø; paa denne Maade traf jeg hændelsesviis paa Sigurd's Dvad, som, hvorvel jeg dengang ikke kjendte noget til dette Digt's Værd eller Sammenhæng med de islandiske Sagaer, dog interesserte mig ifølge en dunkel Reminiscens af en foregaaende Læsning. Alligevel fik jeg det ikke saa fuldstændigt, som jeg ønskede det; hvad der manglede, og det var ikke lidet, har Hr. Pastor Johan Henrich Schrøter paa Sudeøe, en indfødt Færoboer og velstuderet Mand, senere, da jeg af H. H. Hr. Prof. Müller var gjort opmærksom paa Emnets antiqvariske Betydning, havt den Godhed efter Anmodning at optegne og tilsende mig; saaledes har jeg hans Venflab og Beredvillighed at takke for det Meste af hvad, der her leveres, nemlig for Dvskriften af Hognars, Aldrians, Regnars, Aslaugs og Nornegests Dvæ-

der, samt Risen i Holmgaard, Dværfsins Sang og Risen paa Letraberg; foruden Tillæg til Regin Smeds, Ismals og Brynhildes Dvæder. Dog hvad Hr. Schrøter venflabeligst tilsendte mig, var, som han og selv tilskrev mig, blot de første Materialier, som videre maatte ordnes og bearbejdes, førend de kunde forelægges Publicum; mange Vers maatte udelades, som vare aabenbare Varianter og Fyldesalk, og som Schrøter havde optegnet lige efter den Dicterendes Mund, overladende til mig at udflette, hvad der maatte ansees for Overflødigt; mange Vers maatte omsættes i en anden Orden, fordi den Dicterende ei strax havde kunnet erindre dem paa det rette Sted, hvor de henhørte. Herudover har jeg maattet skrive den særøiske Text flere Gange om, inden jeg har kunnet faae det Hele til at falde saa vel i Traad, som jeg ønskede, eller som jeg formodede, det oprindeligen havde været. Endvidere maatte der leveres en nogenlunde metrist Doversættelse, og adskillige Noter føies til for at ophjse visse ubekjendte Ord og Talemaader. Dette hele Arbejde, som har kostet mig ikke liden Tid og Umage, har jeg søgt at udføre efter bedste Evne og med al den Flid, som en Udgiver skylder Publicum.

Da Færøeboerne stedse bruge det danske Sprog, som Skrift- og Bogssprog, saa er der ingen Fasthed eller Eenhed i den færøiske Dialekts Orthographie, men forskjellige skrive paa forskjellige Maader, og det især efter Udtalen, som atter paa de forskjellige Der er ikke lidet forskjellig. Den færøiske Dialekt, som blot tales af omtrent 5000 Mennesker, hvilke og alle, paa saa Undtagelser nær, kunne tale det danske Sprog med Færdighed, og hvori der ingen skriftlige Dokumenter af nogetsomhelst Slags vides at existere, naar undtages de i den senere Tid af Svabo og andre efter mundtlig Dicteren optegnede Quæder, er i sig selv ikke af nogen Betydning, undtagen det skulde være i lingvistisk Henseende, jeg mener især for de gamle Visers Skyld. Da det tillige er lidet, hvad der er trykt i denne Mundart, og dette lidet er trykt efter Svaboes Orthographie, saa har jeg fulgt denne, saa meget mere, som den er lagt til Grund for Prof. Rasks Afhandling om den færøiske Sprogart, som findes indrykket i Slutningen af hans islandiske Grammatik Side 262 — 282; dog har jeg i nogle saa Stykker afvegen derfra, og skreven Fou, hou, touk for Feút, feú, teúk &c., fordi denne af mig brugte Skrivemaade svarer bedre

baade til den færøiske Udtale og til den islandiske Skrivemaade; ligesaa har jeg undertiden brugt det svenske å for at forebygge 3 Vokalers Sammenstød, og skrevet lå for faa, hääji for bæi &c. Diphthongen eå, som Svabo har ført i Brug, er en slæbende Lyd, en Mellemlyd mellem e og a og bruges snart for det islandiske é, f. Ex. i meår, teår, seår, isl. mér, ther, sér &c., snart for det isl. a f. Ex. teå, veår, eåv, isl. thad, var, af &c. I mange Ord forekommer å, isl. ú, som betegner et dobbelt u eller langt u, som Sjárur, úr, nú, tú &c. — Den af Hr. Pastor Schrøter i de mig tilsendte Dvæders Dpsskrivt brugte Skrivemaade har jeg ikke fulgt, da den syntes mig noget vaklende, og at nærme sig alt for kjendeligen til det Danske. Den Skrivemaade, som er fulgt i den af Amtsprovst Henke besørgede Manuskript-Samling, er ligesaa afvigende fra de tvende foregaaende. Det har derfor været vanskeligt nok at bringe den tilbørlige Eenhed i den færøiske Text; dog troer jeg ikke, at der skal findes mange Inconsequenter eller Afvigelser fra den valgte Orthographie.

Angaaende den metriske Oversættelse, da har jeg søgt at indrette den saaledes, at den kunde blive Originalen saa tro, som mueligt; saadan, som den

er, haaber jeg, at den kan læses uden betydelig Anstød. En Uforsigtighed er dog begaaet deri, at Oversættelsen er sat ligeover for Texten; thi derved er, som Jacob Baden allerede har bemærket i Fortalen til sin Oversættelse af Horats, „Oversætterens udsat for mange Kritiker, som han kunde slippe for, naar man ikke strax havde havt Orignalen ved Haanden.“ Men denne Omstændighed kan nu ikke mere ændres; og i det jeg tilstaaer, at mange Vers kunne heldigere have været oversatte, maa jeg tilføie, at man maa begynde med det Ufuldkomne, for derved at bane Veien for det mere Fuldkomne; nu er Begyndelsen gjort i denne Materie, og hvis Nogen herefter vil paatage sig at udgive flere Dværder i denne Mundart, haaber jeg, at mit Arbeide ikke vil være uden Nytte. Jeg har i Oversættelsen med Billie beholdt en Deel gamle og fære Ord, deels for Versfaldets og Rimets Skyld, deels for at Oversættelsen ikke skulde blive for moderne, men bære noget Præg af det Oldtids Sprog, hvori de originale Sange ere affattede; dog ere disse Ord forklarede i de nedenunder tilføiede Noter, saa at de ei synderligen kunne standse Læsningen. ¹⁰⁾

10) Disse Ord ere efter Alphabetet: Aat, eiede; Abbe, Bedstefaders; Ahl, Byge; Alden, Søegang; Arger, ond;

En Deel Noter har jeg tilføiet deels til Dplysning om saadanne Steder, hvor den metriske og rimede Dversættelse ei tillod den bogstavelige Udtolkning, deels ogsaa til Forklaring af en Deel gammel-dags færøiske Ord, som beqvemmeligen deriveres af

Arle Skind, pynte sig; Bane, Banemand; Beent, lige; Beilervandt, vragende Beilere; Benjarkolv, Sværd; Bold, tapper; Borgerleed, Slotsport; Boven, bygtig; Brand, Sværd; Brat, hastig; Brud, Kone; Brynne, Harnisk; Bunte, Skibsdekke; Danevalde, Danmark; Dannis, brav; Dund, Dumdren; Dværgemaal, Echo; Fage, snart; Fange, faae; Fingerguld, Guldring; Fore eller Forde, Færd, Udfærd; Fos, Vandfald; Fregder, rask; Fund, Finden, Fangst; Fuus, villig; Gammen, Skjemt, Glæde; Garpe, Kæmpe; Gengjinhogst, ridderlig Dpdragelse; Gjelde, gjæ; Gjemsel, Forvaring; Glarglugge, Bindue; Glarsnække og Glastrisfaj, et smuk Skib med Glasvinduer; Glemsel, Forghemmelse; Glugge, Nabning, Luge; Gubbe, Olding; Hal, Gal; Hamre, Klipper; Helge, Døben; Hellsot, Sygdom; Herder, Skuldre; Hovværk, ridderlig Bedrift; Huld, Kjød; Højærv, modig; Høstor, Enibst; Høienloft, andet Stokværk; Høisæde, Tbroene; Herrefærd, Krigstog; Jevngod, lige, ubestridiget; Jevnlige, lige; Jernnække, Jernbaad; Klak, Kistemeed; Knor, Skib; Kolv, Pjil; Kraas, Kæfferbidsten, Knas; Krank, syg; Køble, Cylindere; Lide, Fjeldside; Lifting og Løstina, Rus, Glandsen paa et Skib; Lillievand, rank Mæe; Lund, Sindelag, Landsstemning; Luur, Valdborn, Trompet; Maar, Mæe; Mage, Sværd; Mave, Svoger; Mile, Mundsstykket i et Bibsel; Minke, formindskes, aftaae; Nest og Nøst, Baadehuus; Orke, kunne; Prud, Fjøn; Dvæld, Afsten; Rakke, Hund; Ramma Runer, stærke Runer; Rhinens Malm, Guld; Riser, Tetter; Riste, Fjæs

det Islandſke. II) Smidlertid tør jeg ikke fordølge, at jeg er kun lidet bekendt med dette ſandinaviſke Oldſprog; hvis en anden, mere bevandret deri, havde udført dette Arbeide, vilde Noterne have vundet i Fuldkommenhed; dog kan det anførte tjene enhver Læſer til ſikkert Beviis paa den færøiſke Dialekts radicale Doereenſtemmelse med og lige Herkomſt fra det Islandſke. Undertiden har jeg citeret de danſke Kæmpeviſer efter Sidernes Antal, og maa tilføie, at have havt ved Haanden Udgaven af 1787. Da det islandſke Bogſtav Thorn mangledes i Officinet, og

re; Skap, Gemt; Skai, Skib; Selver, ſelv; Skrud, Stabs; Slixe, Skede; Slixe kniv og Slixe ſpær, Sværd; Smider, kaſter; Snekke, Fartoi; Spag, ventlig; Spær, isl. Spiør, Spyd; Sprund, Fruentimmer; Stak, Hud; Stevne, ſtyre eſtedshens; Streng, Skibstouge; Styret, Skibsroeret; Sud, Sorg; Sæd, Sædvane; Sæder, ſømmer ſig; Tavle, spille Tavt; Thaat, Sang; Thegne, frie Mænd, Helte; Tilie, Noerbante; Traa, Langſel; Treider og Træder, beſværlige Arbeider; Ufred, Krig; Uſelig, ſtaffel, uſſel; Val, Valplads; Veie, dræbe; Væn, ſmuk; Vrke, dyſke; Yppe, løfte op, begynde.

- II) Nogle af diſſe Ord ere Indbyggernes, eſter deres egen Tilſtaeſſe, ikke mere magtige, ſ. Gr. Gengjinhegt Pag. 58. — Malmaring Pag. 126. — Mjelingur Pag. 180. — Hilmar Pag. 204. — Dömin Majn Pag. 228. — Legv Pag. 242 o. ſ. v. Andre fortlare de deels urigtigen, deels eſter min Mening mindre rigtigen, ſ. Gr. Reji Smiur Pag. 52. — Benjarkolv Pag. 88. — Kölruijn Pag. 128. — Hajdningar Pag. 134. — Våalua Pag. 138. — Forlag Pag. 170. — Avris Kappi Pag. 184. — Bülins Freama Pag.

sammes Anskaffelse vilde have forsinket Værkets Trykning, har jeg i detå. Sted brugt Th, som i den engelske Udtale dermed stemmer overeens.

I Anhanget har jeg tilføiet nogle Sange og Viser, som vel ei egentlig henhøre til Sagnet om Sigurd Fosnersbane og hans Familie; men dog ere meget gamle, og forsaavidt mærkelige. Skrymners Riim og Lokes Sang naae hartad op til de hedenske Tider, og ere heel curiose Eventyr; de andre ere meest katholske Legender. — Endvidere har jeg i Anhanget for Curiositetes Skyld anført en Deel færøiske Dmquæder, og dernæst en Fortegnelse over en heel Deel jydsske provincielle Ord og Talemaader, for det meste ubekjendte i det nu brugelige Skriftsprog, og tildeels uledte af den gamle danske, det er, den paa Island alene nu tilværende Rod; disse Ords Dpsskrivt er tildeels foranlediget ved nærværende Nvæde = Samlings Udarbeidelse, og jeg har derfor troet, at den ikke stod her paa et upassende Sted; dog maa jeg, for den mulige Critiks Skyld, forud bemærke, at Omstændighederne ikke have levet mig megen Tid til disse etymologiske Underføgelsler.

188. — Stak Pag. 198. — Huna Pag. 234. — Mjødil og Óðnin Paa. 240. — Skap og Meakji Pag. 248 — Kurtiø Pag. 364. — Reakar Pag. 380 o. s. v.

Hr. Justitsraad Grønland i Kjøbenhavn, en god Componist, og Elsker af gamle Melodier, har efter en indfødt Færøeboers Sang sat Sigurds Qvad i Musik til Pianoforte, og har havt den Godhed at overlade mig hans Composition til Afbenyttelse, hvorfor jeg skylder ham min offentlige Taksigelse; ligesom jeg og skylder min Ven, Hr. Pastor N. F. Winding Tak for den Andeel, han har havt i samme Melodies Affattelse. Herhos bemærkes, at Dm-qvædet, ligesom Melodien viser, altid synges først af Indvaanerne; men at jeg i Oversættelsen har sat det efter første Strophe efter de danske Kæmpevisers Maneer.

Om Titel-Bignetten bemærkes, at den forestiller en færøisk Prospekt, som, naar den sees i Naturen, er, ligesom saa mange andre Prospekter paa Færøe, meget frappant. Det er de saakaldte Drengene (isl. Drángjar o: Klippestykker) i Dragsund tilli- med Lindholmen, seete fra Boe paa Baagoe; a) er et Stykke af Baagoe; b) Drengene, hvoraf den ene forestiller en stor Port paa Havet, hvorigjennem en Baad i roligt Veir kan seile, den anden et hældende Klippestykke; c) Lindholmen, som paa den ene Side er ganske brat, med sine spidse, ubestigelige

Linder; d) Gaasholmen. De ere alle, naar Baagøe undtages, ubeboelige. Paa Lindholmen og Gaasholmen blive blot nogle Faar hensatte til Græsning.

Da det hele Manuskript var færdigt fra min Haand, paa en Deel Noter nær, sendte jeg det til H. H. Hr. Prof. Müller, som havde den Godhed at gennemlæse det, og skrive en Indledning dertil; ligesom og at indsende en Ansøgning til Hans Majestæt Kongen om allernaadigst Understøttelse til dets Udgivelse; hvorpaa Herr Professoren nogen Tid efter erholdt følgende Skrivelse, undertegnet af Videnskaberne's Ven og velvillige Befordrer, Hans Excellence Hr. Geheimestatsminister Johan Sigismund v. Møsting: „Efterat Directionen ifølge allerhøieste Befaling havde nedlagt allerunderdanigst Betænkning om den af Herr Professoren indgivne Ansøgning af 7de August d. A. om Understøttelse til Pastor-Lyngbye i Gjesing til Udgivelsen af en Samling af gamle færøiske Sange med dansk Oversættelse, har Hans Majestæt Kongen under 29de f. M. allernaadigst bevilget ham i det anførte, Niemeed en Sum af 500 Rbd. Sedler for eengang af Fonden ad usus publicos. Hvilket man ikke und-

„Iader herved at melde Dem til behagelig Underretning med Tilføiende, at Summen vil, efter nærmere Requisition, herfra blive anvist til Udbetaling.
 „Directionen for Bonden ad usus publicos den 16de Decbr 1821.

J. S. Møsting.

Til

„Herr Professor P. C. Müller.

Saaledes har man vor allernaadigste Konges Gæmildhed og Yndest for videnskabelige Foretagender at takke for Udgivelsen af disse gamle færøiske Sange, hvilke og ere heel mærkelige formedelst deres Ælde, deres Uførlighed, deres Overeensstemmelse med de islandiske Sagaer, og deres mundtlige Overlevering fra de hartad hedenske Tider indtil denne Dag. Jeg haaber og, at Færøeboerne selv, hvis de faae Bogen at see, ville i Almindelighed være tilfredse dermed, og i Henseende til mit Arbejde tage til Takke med hvad Huset formaaer, hvorvel jeg ikke paatvivler, at jo nogle af dem ville ifølge deres Hang til Kritiken finde i dette Arbejde meget at udsætte. Derfor ville de, som jeg tænker, meest glæde sig over, at den færøiske Text, som hidtil uden for deres Land har været et Noli me tangere, bliver dem givet tilbage, ligesaa puur og reen som den fra Arilds Tid har været, uden In-

terpolation og Forqvæling, uden Tilføetning og For-
 drejelse, blot renset lidet for Illgreas eller Ufrud;
 de ville da og, som jeg haaber, vide Hans Majestæt
 Tak for den til sammes Trykning forundte Under-
 støttelse, uden hvilken Dvæderne neppe nogensinde
 vilde have seet Lyset, og maastee istemme deres gamle
 Toast, som fordum brugtes ved deres Lovting, naar alle
 Honoratiorees vare forsamlede: " Gud være med
 „vor allernaadigste Herre og Konning, Præstum
 „oc Klærekum, Leigum oc Lærdum, for sin Blæffens-
 „Sang oc sauffver Formaale, baade her oc hvert
 „Witne. Her er et Hæderligt Minde begyndt, som
 „er vor allernaadigste Herris oc Konnings. Skul-
 „le vær (vi) saa fare med samme Minde, som det
 „sommer oc sæder allum godum Mannum;" o. s. v. ¹²⁾.

Maatte nu disse Oldtidsminder, som i saa mange
 Aarhundreder ere gangne i Arv fra Slægt til Slægt,
 og som indtil denne Dag have været ubekjendte uden
 for det lidet Land, der hidindtil saa kjærlichen har op-
 fostret dem i sit moderlige Skjød, vorde optagne med
 halv saa meget Bisald af det danske Publikum, som
 de hidindtil have været afholdte og yndede af det

12) See Luc. Debes I. c. Pag. 261.

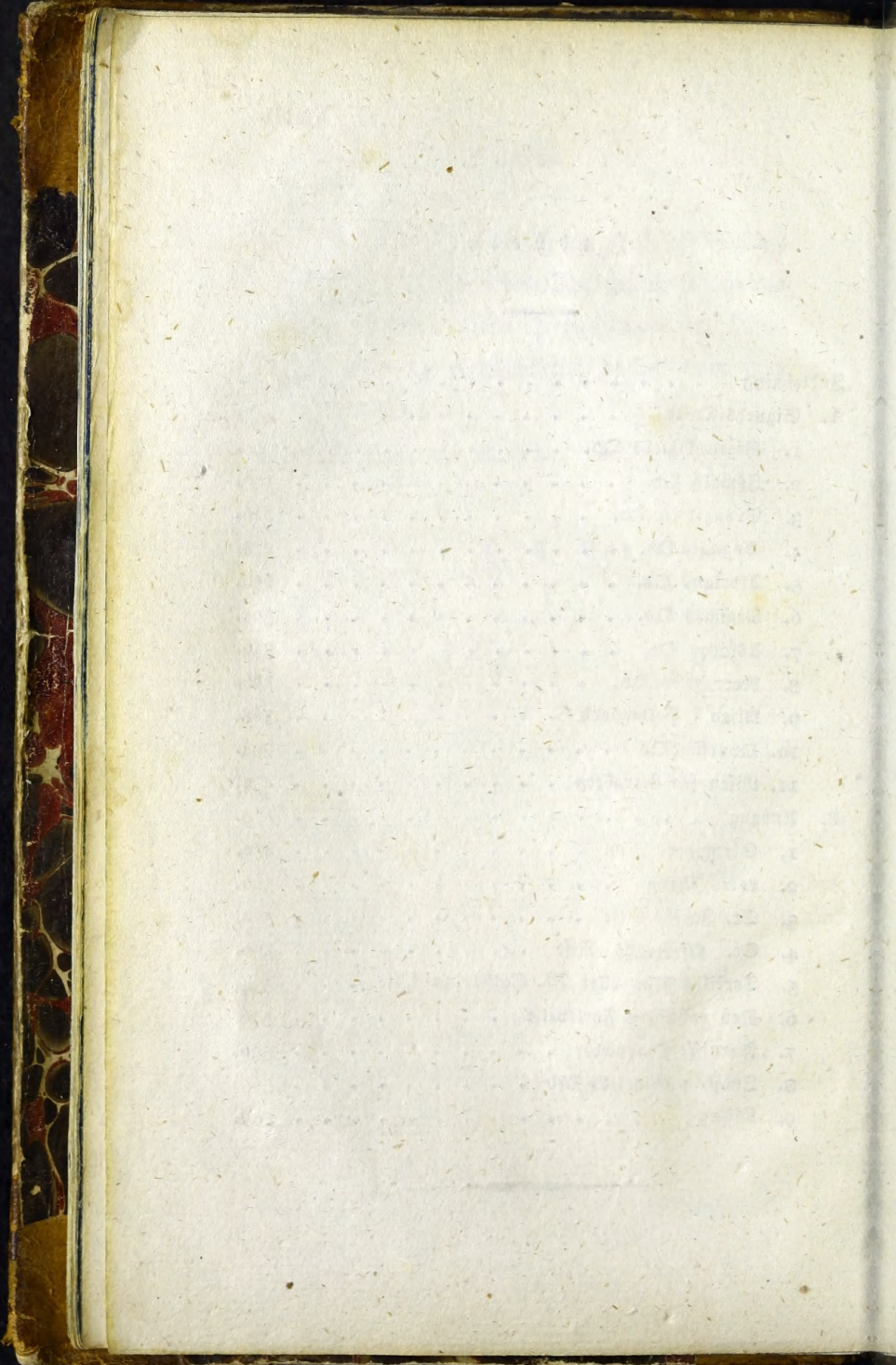
færoiske! Paa min Side er jeg mig bevidst at have med megen Umage og ikke liden Bekostning indsamlet og omplantet dem fra hiint fjerne Land til Danmarks Jordbund, og overhovedet pleiet dem med omhyggelig Haand.

Gjefing Præstegaard ved Randers, den 30te Aug. 1822.

H. C. Lyngbye.

I n d h o l d.

Indledning	Pag. 1
A. Sigurds Dvad	43.
1. Regin Smebs Dv.	44.
2. Ismals Dv.	100.
3. Brynhildes Dv.	126.
4. Hognars Dv.	218.
5. Albrians Dv.	290.
6. Regnars Dv.	308.
7. Kslaug's Dv.	346.
8. Nornegests Dv.	356.
9. Risen i Holmgaard	368.
10. Dvorfins Dv.	394.
11. Risen fra Letraberg	434.
B. Anhang	479.
1. Skrymners Niim	480.
2. Lokes Sang	500.
3. St. Jacobs Vise	520.
4. St. Sjetruds Vise	530.
5. Torkilbs Niim eller St. Catharina Vise	534.
6. Den ophavede Forlovelse	546.
7. Farsifte Dmqvæder	550.
8. Iydske provincielle Dv	565.
9. Tillæg	589.

Færoiske Qvæder

o m

Sigurd Fosnersbane og hans Et.

Blank page with faint bleed-through text from the reverse side.

Blank page with faint bleed-through text from the reverse side.

Om de færøiske Nvæders Be-
skaffenhed og Velde

af

P. E. M u l l e r,

Dr. og Prof. i Theolog. ved Kjøbenhavns Universitet.

Engang var i Nordens Hedenold baade en Trang for Hjertet,
og tillige dets Lyst. Den hørttes baade, hvor Hornene ginge
rundt paa Gildet, og naar Sværdhug fulde verles i Kampen.
Med Draper blev Seiervinderen lønnet, ved Ridviser blev
Udaadsmanden beskjemmet. Ynglingen vilde vinde sin Pige
ved de saakaldte Mandssange, og den Windshøge skæde sin Mod-
stander ved Galder. Hvad der stærkt bevægede det dybe Sind,
og udtrede sig ikke i Talens Strøm, men i en kort Strophe,
hvis Kraftord bleve en Gjenklang af Følelsen; det korte Vers
blev tilligemed Begivenheden erindret. Lovformularerne var
digteriske; de Fynsprog, hvori Fortidens Møjskab udtalte

fig, erholdt ved Niimbogskaverne deres Runding. Alt, hvad der saaledes skulde overantvordes de kommende Slægter, maatte først ved Sangens Kraft erholve Liv og Varighed.

Harhundreder randt hen, og Tiberne forandrede. Det vilde Krigerliv var bleven bundet ved Stolkongernes Magt. Kristendommen havde standset Vikingstogene, og forliget Nordens Folkeslægter med Sydens. Love bleve skrevne; Klerkerne lærte at messe; Nordboerne vannedes til at høre den latinske Sang. Fremmede Kjøbmand besøgte Kysterne. Carisfe og engelske Sæder indførtes. Der anlagdes Stiftsskoler; Munkene skrev Krøniker, og selv Høvdningens Børn lærte at læse den fremmede Skrift.

Nu formindskedes Trangen til at lytte efter Sangens Ord. Var Bedriften bleven optegnet ved sit Karstal, behøvedes ei det skønne Ord, der indprente sig i Hukommelsen, for at bevare dens Minde. Man tryde ikke mere hen til den gamle Skald for at erfare Fædrenes Bedrifter, men lod sig dem forelæse af Pergamentsbøger.

Siden blussede ikke længere midt paa Gulvet, den gjemtes i Dønen. De store Drikkestuer adskiltes i mindre Kamre, og derved ophørte det daglige Samliv mellem Huusfolkene saavel i Kongens Gaard, som i Bondens. Ligesom Skillerum opførtes

i Husene, blev ogsaa Adskillelsen større i Borgerlivet mellem de forskjellige Stænder; men ligesom Livets Offentlighed tabte sig, tog Sungen af.

De fremmede Skud, der vare blevene indpøbete paa Nordens Stamme, indtog en Deel af de gamles Plads. Med Klokkklang var ogsaa Guds Strengelæg bleven bekjendt; de gamle eensformige Sange, hvilke kun enkelt Gang ledsagedes af Harpen, behagede mindre. De boglige Kunstner havde tillige aabnet Ugangen til Romantikens hele Rige. Man hørte paa sære Sangere, læste i Oversættelser franske og engelske Eventyr om Prinds Erifram, de tolv Tævninge og Karl den Stores Ribdere. Higen efter det Nye svækkede Erindringer af det Gamle.

Vel hørtes endnu ved Baldeemarernes Hof i Begyndelsen af det trettende Aarhundrede en enkelt Islænder at isfemme et Drotkvæde, og flige Sange i den gamle Smag bleve endnu ved samme Aarhundredes Ende ikke uden Bisald optagne i den norske Kongehal; men allerede da havde Sandisen tabt sig for den gamle Digtekunst. Hvad desuden denne endnu formaade at frembringe, var ikkun en svag og kunstlet Gjentyd af de gamle stærke Toner; medens at nye Sangformer begyndte at udvikle sig i Kampviserne med ungdommelig Kraft.

Disse vare dog ikke aldeles nye hverken i Form eller Indhold. Det kunstlede Hædersqvad, hvori Kongerne bleve besjunge, havde aldrig ret været Folkedoesi. Til denne hørte de simplere Versarter, deriblandt det saakaldte Runhenda med Enderlim. Naar man lod disse afværse, kunde man letteligen faae Versarten dannet efter de fremmede Melodier. Den tydske Romantiks Helt, Diderik af Bern, var desuden allerede i det tydske Sagn knyttet til Helten i de nordiske Oldqvad, Sigurd Fosners Bane. Fru Grimilds Hevn var baade et tydske og et nordiskt Minde. Efter Romantikens Wiis blandedes Tiber og Steder, gamle og nye Navne med hinanden i Kampeviserne, hvis Mængde og Udbredelse over de trende nordiske Riger vise, at de maae være blevne sjungne med Lyst.

Atter randt Aarhundrede forbi; Viserne om Diderik af Bern og Sivard Snarensvend, ligesaavel som de om Habor, Arel Thortsen, Hr. Peder, Hr. Tidemand og deres hele Slægt foraldeles, og bleve i Ridderfalene fortrængte af franske Møder. I nogen Tid forsvarede de vel i Borgerstuer deres Plads, men ogsaa derfra bleve de forjagne af de nye Krieger; og de vilde for største Delen nu have været tabte, hvis ei først nogle berømmelige Adelsfruer, og siden Hædersmandene Anders Gørensens Wedel og Peder Syv havde samlet dem, og

givet dem i Trykken. Derved reddedes de vel fra Forglemmelse, men ikkun de Enkelte kom atter i Folkemunde, hvilke nyere Digtere havde indaandet et friskt Liv.

Imedens Sangens Toner saaledes i Libernes Strøm vekslede tillige med det hele selskabelige Liv i de nordiske Riger, vare dog visse Udkanter af samme saa fjerne fra Begivenhederne, at det Nye kun langsomt og sjelden kunde naae hid, og altsaa det Gamle des lettere blive hævdet. Til flige Egne kunne Færserne fortrinligen regnes.

Disse smaaøer, der tilsammen kun udgjøre 23 Kvadratkilometer, og tælle henved 5000 Indvaanere, ligge imellem 61° 15' og 62° 21' nordlig Brede, 45 Mile fra de Hetlandiske Øer og 84 Mile fra den nærmeste norske Kyst. Lærnes Mangel paa Skov tillader ikke Beboerne at bygge Skibe; deres saa Produkter tillokke ei Fremmede.

I Hedenøden tilbøde disse Øer et bekvemt Ophold for Fræbyttene. Da denne Erhvervsmaade siden afdøde, blev Avagavl og Fiskeri de vigtigste Næringsveie; thi Kornavlens har steds været ubetydelig. Under varme Himmelegne lede disse Næringsveie Menneskene fra hinanden; i dette kolde Jordstrøg forene de dem. Havfiskeriet saa høit mod Nord kan ikkun af Flere i Fællesskab drives med Fordeel. Avagvlen bliver der til

Agerdyrkning; thi, for at Avæget kan erholde tilstrækkelig Foder, maae Marken omhyggeligen bearbejdes, og Høet saafes i Lade. Faarene, der udgjøre Færøboernes største Rigdom, skaffe sig vel selv deres Næring baade Vinter og Sommer; men Ulbens Forarbeidning til Trøier og Hoser lyffelsætter de fleste Indbyggere i Vintermaanederne, og holder dem inde i Husene, hvor hele Familien er samlet i Røgskuen, eller den almindelige Arbejdsstue. Der er ligesaalet, som fordem i de gamle Nordboers Driftstuer, enten Døn eller Loft; men Røgen fra Arnestedet gaar ud gennem Aabningen i Taget.

Deres største Noerkskab er Dands; Gamle og Unge tage Deel deri; det stillefiddende Arbejde og fugtige Veirigt gjør dem denne til en Slags Fornødenhed. Fra Juul og til Faste-lavn er den egentlige Dandsetid, men desuden danses og paa hellige Dage og ved høitidelige Leiligheder. Man bruger ei Instrumentalmusik, men danser efter Sange. Snart er en, snart en anden Forsanger, og alle, som kunne synge, istemme i det Mindste med Omqvædet. Dandsen bestaaer i, at Mænd og Qvinder blandede holde hinanden i Hænderne og gjøre tre taktsmæssige Skridt fremad eller til Eiden, dernæst enten balancere lidt eller blive staaende et Dieblit stille; den, som ikke iagttager dette, forstyrrer hele Dandsen. Sangens Her-

figt er ikke blot, som Dandsemusik at ordne Trinene, men tillige ved sit Indhold at vække visse Følelser. Man kan mærke af de Dandsendes Udsæd, at de ikke ere ligegyldige ved det Sungen angaaer; men ved deres Miner og Gebærder gjøre de sig Umage for, i det de dandse, at udtrykke dens forskjellig Indhold. Dette giver Dandsen, uagtet dens Ensformighed, saa megen Interesse, at baade Unge og Gamle vedblive den hele Aftener i Rab, næsten uden noget Ophør. *)

Ved visse høitidelige Leiligheder affynges nogle bestemte Sange; saaledes ved Bryllupper først Isaaks Visen i 32 Stropher, derefter Susannes Vise, hvilke ere tvende Psalmer, der findes i Cassubens Psalmebog; den Tredie om Konning Hans, der sidder paa Kjøbenhavn, er af Peder Syvs Kampeviser. Disse synges paa Dansk; de tvende første meget langsomt, og Dandsen til dem er saa abftabig og alvorlig, at de ældre Præster forhen pleiede at dandse dem med i deres Ordensdragt. Derefter synges de øvrige Sange i ubestemt Orden, saaledes som det falder enhver Forsanger ind. Nogle Sange ere nyere dandse, saasom af Thaarups Høstgilde: Nys fyldte skjen Si-

*) Denne Skildring af færøiske Dandse er hentet fra Hr. Pastor Lyngbyes Beskrivelse over de paa disse Der brugelige Bryllupsstykke. Danske Reiseiagttagelser i B. S. 217.

rid, og Captain Abrahamsons: Vi alle Dig ette, livsalige Fred. Alle de øvrige Sange ere i den færøiske Mundart, *) og disse ere saa mange, at i de større Boigder den samme Sang neppe synges to Gange om Vinteren. De fleste af disse Sange ere af betydeligt Omfang; desuagtet ere de slet ikke paa Serne blevne optegnede, men bevares i Hukommelsen. Naturligviis erindres de ikke alle af alle; men i et Boigdelag har man Forkjertlighed for nogle, i et andre for andre.

En endnu levende Færøboer Hr. Jens Chr. Svabo var den første, som paa en Reise, han efter kongelig Befaling gjorde til Færøerne i Karene 1781 og 1782 optegnede en Deel af disse Sange, hvilke bevares i tre Dvartbind paa det kongelige Bibliothek. Foran hver Sang er tilføiet en kort Udfigt over dens Indhold. I denne Samling findes følgende deels ældre, deels nyere Sange:

I s t e D e e l.

1. Ljeimunar.	5. Aalvur Kongur.
2. Ormar Teúralfoon.	6. Fimboa Rujma.
3. Seja Rujma.	7. Fiska Kveði.
4. Sigmunda Kveði.	8. Fugla Kveði.
	9. Skrujsli.

*) Dens Beskaffenhed har Professor Rast ahandlet i hans islandske Grammatik, S. 262 f.

10. Rujma.
11. Tröðlini uj Hodnalondun.
12. Grimur aa Mialnesi.
13. Beárald Böndafoon.
15. Difja Dölgur.
15. Torbin Bekjil.
16. Rujma.
17. Grips Kveái.
18. Tujriks Kappar.
19. Grimar Kongur uj Geárarujkji.
20. Sniolfs Kveái.
21. Aasmund Endalfoon.
22. Viljorms Kveái.

§ 2den Deel.

1. Toftans Kveái.
2. Heáraldfkjöld aa Miklageári.
3. Brusafjökjil.
4. Kvikjils Bragd.
5. Finnur hiin Fruji.
6. Bránadits Kveái.
7. Engankaari.
8. Mirmars Kveái.

9. Fifti Ragnar Taattur.
10. Edlindur Böndi aa Jagri.
11. Harra Svajn eáV Miklageári.
12. Jaakjiman Kongur.
13. Koralds Kveái.
14. Hermundur idli.
15. Svajnur uj Vadlaluj.
16. Geálin's Kveái.
17. Gongu Rölvur.
18. Aaniaf's Taattur.
19. Breuka Taattur.

§ 3de Deel.

1. Gajpa Taattur.
2. Emunds Rujma.
3. Runfívals Struj.
4. Odvalds Rujma.
5. Flovins Rujma.
6. Rujma.
7. Stulku Taattur.
8. Seáka Taattur.
9. Ajngrujms Sinir.
10. Pellu Taattur.
11. Grimar aa Bretlandi, fifti Taattur.

Hr. Pastor Lyngbye foretog i Sommeren 1817 en Reise til Færøerne for at samle Bidrag til sin Hydrophytologia da-

nica, der med saa meget Bifald er bleven optaget af Europas Botanikere. Men i det hans Die speidede efter Vertrigets Frembringelser, iagttog han ogsaa Indbyggernes Sæder. Ved sin Tilbagekomst viste han mig adskillige særøffe Qvæder, han deels heelt, deels i Udteq havde nedskrevet efter mundtlig Beretning. Jeg gjenkjendte blandt dem Sagnene om Sigurd Fosners Bane, hvilke Hr. Pastoren havde den Godhed at oversætte for mig, hvorved han satte mig i Stand til at gjøre Brug heraf i den anden Deel af mit Sagabibliothek S. 420 — 430. Da Oldingen, hvis Dicteren Hr. Pastoren havde fulgt, ei kunde erindre den hele Sagnkreds, skrev jeg desangaaende saavel til Hr. Pastor Schrøter paa Suders, med hvem jeg gjennem Hr. Pastor Lyngbye var kommen i Brevvevling, som ogsaa, for at erfare mere om disse Sange og deres Historie paa de andre Wer, til Hr. Amtsprovst Hentze. Begge disse Herrer have med den største Beredvillighed opfyldt mine Ansker.

Hr. Amtsprovsten tilskikkede mig Afskriver af en Deel Qvæder, hvilke ere bleyne henlagte paa det kongelige Bibliothek, for der at bevares, ved Siden af Svaboës. Foruden adskillige Qvæder, der læses i begge Samlinger, findes i Hr. Amtsprovstens følgende:

Skrujmsli Rujma.

Loka Thattr.

Sigmunds Thattr.

Laiv Offursens Qveaje.

Guldbrands Rujma.

Ola Triggasons Qveaje.

Osmund Aalfens Qveaje.

Gieidi Oslaksens Qveaje.

Angaaende Dvaernes Historie bekræftede Hr. Amtsprovsten, hvad allerede Hr. Svabo i Forerindringen til sin Samling havde anført, at det var et almindeligt Sagn paa Færøerne, at deres Sange nedstammede fra en Skindbog, kommet til Sands med et islandsk Skib, som der havde strandet, og saa stor, at en Hest ikke kunde bære mere paa den ene Side i sin Kløftsaddel. Om denne Bogs ydre Beskaffenhed vidste man ikke andet, end at den skulde have været en stor Foliant, skrevet med latinske Bogstaver paa meget tykt Papiir. Noget meente vel, at Brudstykker endnu vare tilbage paa Sands; men ingen vidste hos hvem, og alle nægtebe at besidde sigt. Hr. Amtsprovsten ansaae det for afgjort, at Bogen ikke mere fandtes paa Herne; derimod kunde den mueligen være kommen ned til Njebenhavn til Biskop Herleb; thi denne havde anmodet daværende Provst paa Færøerne og Præst paa Sands, Michael Arrøbo, under hans Visitationsreiser paa Herne, at købe og forkøbe sig alle Slags gamle trykte og skrevne Bøger. At Provsten har udrettet Biskoppens Onske vidner et

Takfjælsesbrev, som denne sendte tilbage; og endnu findes paa Sande gudelige Bøger, som Biskoppen sendte did, til Gjengjeld for de af ham modtagne gamle Skrifter. Saavidt Hr. Amtsprovstens Beretning. Vi skulle siden undersøge Paa- lideligheden af det færøiske Sagn. Her maae det være nok at bemærke, at en gammel islandsk Bog, paa hvilken det An- førte kunde passe, ikke findes i Fortegnelsen over Biskop Her- se- lebs Bogsamling, og at hvis et Nigt, ved sin Udde og Om- fang mærkeligt Skrift havde været der, vilde dette ikke have undgaaet Datidens Bogsamlere, og maatte findes imellem Thotts, Hjelmskjernes eller Suhms nu med det kongelige Bibliothek forenede Bogskatte.

Færøeboerne mindes ikke blot de gamle Sange, men digte ogsaa nye ober Begivenheder, der forekomme dem mærkelige, især til Spot. Et Exempel paa en saadan Spottevis over en daarlig Tisser har Hr. Pastor Lyngbye meddeelt i det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter 12te og 13de Aargang S. 234 f., hvor han tillige har oplyst, hvorledes en saadan Vis gjøres offentlig, det er, bliver til Dandsmelodi, i det man mager det saa, at Wisens Helt, som er uvidende derom, selv er tilstede. Tvende haandfaste Karle tage ham nemlig hver i sin Haand, i det man begynder Sangen, saa at han maae,

enten han vil eller ikke, dandsse hele Visen igjennem. Finberden Bisald, bliver den siden almindeligt Moerskab.

Hr. Svabo bemærker i Indledningen til sin haandfrevne Samling, at de gamle Sange kaldes Qveair, Qvæder, de nyere Taattir. Dette maae nok bestemmes nøiere saaledes, at Taatt, det islandfse Thattr, som betegner et Brudstykke, en kort Fortælling, er en almindelig Benævnelſe paa mindre Sange, og anvendes derfor baade til at betegne enkelte Dele af de større Qvæder, og desuden de nyere Sange, der oftest ere af satirisk Indhold. I den Svaboske Samling findes adskillige Sange, der beviisligen ere digtede i senere Tider, som Aaniaſ Taat, Pellutaat, *) og blandt de af Hr. Amtsprovsten nedsendte Afſkrifter ere tvende, Ola Triggafons Qveaje og Laiv Oſſurſens Qveaje, digtede af den endnu levende Bonde J. G. Diurhuus i Kollafjord paa Strømsø.

Men da saaledes især Fremmede letteligen kunde blande det Gamle med det Nyeſte, vil det neppe her være upassende at indrykke en Fortegnelse, Hr. Pastor Schrøter har haft den Godhed at tilſtille mig over alle ham bekjendte færøiske Sange, hvilke paa Herne antages for at være affattede for mere end et

*) Ligesaa Seaka Taat og Breuka Taat.

Harhundrede siden; man vil herved tillige erholde et omtrent-
ligt Oversyn af Dvæbernes Antal:

1. Ouin úr Aasgöllum (Ovin fra Høgaard), ogsaa kaldet Frigvin Maaleja.
2. Skrujms Rujma.
3. Locka Taattur.
4. Sjura Qveáji, som bestaaer af følgende Taatter:
 - a) Reji Smiis Taattur.
 - b) Ujsmal Freá Kjempa.
 - c) Brinhildu Taattur.
 - d) Högnar Taattur.
 - e) Aldrias Taattur.
 - f) Rifin uj Holgöllum.
 - g) Rifin aa Latrabergji.
 - h) Qvörfins Taattur.
 - i) Ragnalíkja eller Vil-
orms Qveáji.
 - k) Angankaari.
 - l) Grujms Rujma.
 - m) Dvörgamojinar; der er
4 af dette Navn.
5. Sniolfs Qveáji, bestaaende af 7 Taatter. Sigurd og Asmund Kappelane ere næsten at ansee, som Ho-
vedpersonerne.
 6. a) Ragnar Taattur, før-
ste og anden.
 - b) Gjeft Rujma.
 - c) Nodnagjeft Rujma.
 7. a) Aalvur Kongur.
 - b) Justin Jads Qveái.
 8. Gribs eller Gryps Qveái.
 9. Tojstans Qveái.
 10. Rings Qv.
 11. Ringur eáv Irlandi.
 12. Mirmars Qv.
 13. Aingrims Sinir.
 14. Asmund Ealfoon, af an-
dre kaldet Sjur foudur.
 15. Finnur hiin Fruji.
 16. Hermundur idli.
 17. Svajnur uj Vadlaluj.
 18. Haraldskjold aa Mig-
lageári.
 19. Harra Svajn eáv Migla-
geári.
 20. Grimar Kongur uj Geá-
rarujji.
 21. Geálans Taattir, be-
staaende af:
 - a) Jaakjiman Kongur.

- b) Ivins Taattur.
 c) GeAlians Taattur.
22. Guttorm uj Hattar-
moudi.
23. Grujmur eáv Bretlandi.
24. Edlindur Böndi aa Ja-
gri.
25. Rujgji Aalvur.
26. Einars Rujma.
27. Jouan Kongur uj Eftur-
londum.
28. Qvikjils Bragd.
29. Her Lajvur.
30. Gjeidi Aslakfoon.
31. Bliggivants } Disse sýnes
Qveáji. } beslagtebe
32. Torbin Be- } med Sniolfs
gjil. } Qveáji.
33. Koralds Qveáji.
34. Beánadits Qveáji.
35. Harra Jouan Ingvard-
foon.
36. Kongurin uj Span.
37. Tujkrams Taattur.
38. Margatta aa Norneefi.
39. Grajvin eáv Jorfaalin.
40. Fuiban Fagra.
41. Difia Dölgur.
42. Ormars Rujma.
43. Beáraldur Böndafoon.
44. Bævuffa Taattur.
45. Snæulfs Rujma.
46. Vilkus Veimarfoon.
47. Fiovint Beánadits Soon.
48. Aasmundur Skaankjari.
49. Frigvin Medalujn.
50. Öfkudölgur.
51. Sjur Konungs Soon.
52. Illuge Svarti.
53. Junkarin Logjin.
54. Brufa Gjögjil.
55. Heágji Kadl eáv Up-
londum.
56. Grymur uj Fjödlunun.
57. Tröðlini uj Hodnalon-
dum.
58. Hjarvards Rujma.
59. Gaadu Rujma, Heidker
Gaadur, er fun Brúð-
stýffer.
60. Gongu Rölvur.
61. Fimboa Rujma.
62. Grujmur aa Mialnefi.
63. Thormoud Skald.
64. Kiartans Tættir.
65. Seja Rujma.
66. Sigmunda Qveáji.
67. Fugla Qveáji.

68. Fiska Qveáji.
 69. Samsons Qveáji.
 70. Selamons Rujma.
 71. Carla Magnuffa Dreimur.
 72. Ouluva Qveáji.
 73. Gajpa Tættir.
 74. Flovins Rujma.
 75. Æmunds Rujma.
 76. Oudvalds Rujma.
 77. Runsevals Struj; ogfaa
 þalbet RoulandsQveáji.
 78. Beerings Vujfa.
 79. Ljoumunar.
 80. Santa Jaakup.
 81. St. Gjertru.
 82. St. Mortens Julegaava.
 83. St. Mortan o Munkurin.
 84. Herudiffa Vujfa.
 85. Joulavujfa.
 86. Hajli truj Kongars Vujfa.
 87. Yvars Vujfa.
 88. Rifins Joul.
 89. Nigurs Vujfa.
 90. Frigvin Dagmar.
 91. Ebbo Galts Vujfa.
 92. Buuriffa Vujfa.
 93. Harra Karls Vujfa.
 94. Ploug Dankji o Ingermand.
 95. Ingemand o Eirik.
 96. Thorkilds Dödur.
 97. Tujndi Bijil.
 98. Pujlagrima Harpan.
 99. Böndin aa höa Heggji.
 100. Böndin vi Garsenda.
 101. Kribilin aa Vatnsöjri.
 102. Hirilin undur Heggjinnun.
 103. Hajma Kadl o Hajma Kona.
 104. Kiædling vi Grigvu Stain.
 105. Jomfruín, sum ei vil heáva Man.
 106. Hufruín o Hovmannin.
 107. Riddarin o Kjeraftan.
 108. Signild o Dvörgurín.
 109. Böndin, sum boede oppe ved Aa.
 110. Tryfar leggja Aarar uj Sjegv.
 111. Ujmland liggur so laalia fra Skodi.
 112. Ee gjek meár for Bruar Didnar ajna.

<p>113. Ee stou so neár, Ee
lujdi heáaraa.</p> <p>114. Ee laa uj mujni Song
o sveáv.</p> <p>115. Riddarin skuldi til
Lundina gaa.</p> <p>116. Ungar Svajn koom heár
rujandi uj Geár.</p> <p>117. Ee teánti meár so ruj-
gun Manni, Ajna han
meár geáv.</p> <p>118. En heávi meár aina
Jomfru fest.</p> <p>119. Kristin teánar uj Kon-
gjins Geár.</p> <p>120. Teá buir ajn Böndi uj
Skaaneji, Han ajdur
Yvar vujs.</p> <p>121. Niklas spurdi Döttur
sujna uj Lofti, Taa
uj tair drukku Vujn.</p> <p>122. Kjemur so blujt ajt
Summar uj Aar.</p> <p>123. Hajma fidur Frigvin
ajn, Spanga Belti um
Buug.</p> <p>124. Nu eer mujn Soon skjil-
dur vi Lujv, O tuj
eri Ee ajt vinaleist
Vujv.</p> | <p>125. En veár meár vi Aa
uj Gjaav.</p> <p>126. Aasbjödn, viil tu mujn
Maavur vera.</p> <p>127. Harri Lava fidur o
drikkur Vujn.</p> <p>128. Pedur Knudson vaknar
um miari Naat.</p> <p>129. Bödnini graada aa Fol-
dum.</p> <p>130. Tujriks Kappar.</p> <p>131. Tujrikur Kongur o
Gunild.</p> <p>132. Magnus Kongur uj
Nörigji.</p> <p>133. Polni Buafoon.</p> <p>134. Magnus Ilgvardfoon.</p> <p>135. Gudlftajnur.</p> <p>136. Jomsvikinga Vujfa.</p> <p>137. Jeoffry o Ouluva Moj.</p> <p>138. Veev Pujgan.</p> <p>139. Stouri Jögvan vi Sifti
sujni.</p> <p>140. Roisningur.</p> <p>141. Farga Vujfanur Nöruj.</p> <p>142. Kongur o ungan Daniel.</p> <p>143. Riddarin Cleámint.</p> <p>144. Ylinds Taattur.</p> <p>145. Haabars Taattur.</p> <p>146. Nodna Grymur.</p> |
|--|--|

<p>147. Iluu Taattur.
 148. Skaida Taattur.
 149. Staadara Vujfa.
 150. Stulku Taattur.
 151. Puigan, sum brandi
 Paaban inni.
 152. Qvört Skeál tu ruja,
 Oulavur mujn.
 Om Ole og Elver Dvin-
 derne.
 153. Heáva Tiit höirt fraa
 Aaradeál.
 154. Svarti Svajn four eát
 hija seár Konu.
 155. Stuija lillu Vujfa.
 156. Fimtan vouru tajrKler-
 kar.
 157. Steára Taattur.</p> | <p>158. Miru Snujbs Taattur.
 159. Snildu Tungurteár bera
 man fo vujfa, Ee heá-
 vi fingji fo ondan ajn
 Sting uj mujna vin-
 stra Suju.
 160. Stolt Signa lillu Bróur
 tougou paa Hand.
 161. Harra Pedur o Elin
 uj Borg.
 162. Sadli Rujma.
 163. Teá veár ungji Bjödn-
 folli.
 164. Bispins Sjug Döttur.
 165. Hustruins Vujfa um
 Huusbondan.
 166. Övita Vujfa.</p> |
|--|---|

De trende først ansætte Dvædet staae i nogen, dog kun fjern Forbindelse med de eddiske Forestillinger; men at de ere meget gamle, og i den nærværende Form Omarbejdede af aldre Sange, viser allerede den Omstændighed, at der i forrige Tider har været paalagt Straffebod for at synge dem. Hr. Pastor Schrøter har, tilligemed Afskrifter af disse Sange, tilsendt mig Oversættelser deraf, ledsagede med Anmærkninger. Dvædet om Dvin fra Usgaard er mindst mærke-

ligt; af de tvende andre følge Hr. Pastor Schrøters Over-
sættelser, som Anhang til denne Samling.*)

Professoren Kask figer i sin islandske Grammatik, sidste
Side, at den islandske Versebygning er i det Færøiske næsten
aldeles bortfalden. Dog mener Hr. Pastor Schrøster, at
kjenkelige Spor deraf ere tilbage, ikke blot i de ældre Dvæder,
som Loka Thaat, og Skrymners Vise, men endog i flige nyere
Viser, som ere de meest trivielle, nemlig digtede af flige Al-
muefolk, der mindst kjende til de fremmede Sange, og der-
for ere meest inde i Sprogets egen Mand. Alle Dvæder hen-
fører Hr. Pastoren til tvende Versemaal. Det ene, hvortil
hører Loka Thaat og nogle faa andre, scanderer han saaledes:

*) Til et Døttis paa, at Erindringen om Loke endnu har vedlige-
holdt sig paa Færøerne tjener følgende Sagn, som efter Hr.
Pastor Schrøters Uttring endnu skal fortælles. Loke havde
omskabt sig til alle Slags Dyr, for at erfare, hvilken Dyreslag
havde det værst i Livet; derpaa havde han fortalt de andre
Guder, at han vel som Sølhund havde havt stor Nøie med at
staae imod Havsbølgen; det var dog værre at være Vægfugl
(en Fugl, der lægger Væg); men ingen haardere Winter havde
han havt, end da han var Hoppe, og drægtig med Hesten Gra-
ne (Sigurd Fosnersbanes Hest).

J. E. M.

Dgsaa i Benschjæl erindres Loke endnu i vore Dage, som
Dyhad til Dndt, og navnlig til Ufrud; thi Jomfruhaar (Po-
lytrichum commune) kaldes der endnu Lokens Håvre; og
naar denne Mosart om Foraaret kommer frem paa de sandtge
Ågre, siige Bønderne; Nu saar Loke sin Håvre.

H. E. L.

— — — — —
Rifin o Böndin lajgdi Lajg

— — — — —
Rifin van o Böndin vajg.

— — — — —
E heavi logi Treidin mujn,

— — — — —
Nu vil E faaa Soonin tujn.

Derimod kunne efter hans Mening de fleste øvrige Dvæder ansees for at bestaae af rimede Vers paa syv Fødder, hvoraf den femte Fod næsten bestandig er en Dactylus. Hr. Pastoren skriver nemlig den fjerdedede Strophe i toende Linier, og mener, at de færreste Melodier fordre dette. Til Prøve Begyndelsen af Skrymners Vise:

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Nu lujur | eád tuj | anna | Sinni, | viil E for | Skjemtun |
— — — — —
inna,

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Böndin eer | gingjin aa | Skovin | burtur, | Æbli o | Old
— — — — —
eád | vinna.

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Heár skulu | Siggar | Songjir | fuggja, | giordar vi | Gölvi |
— — — — —
niri,

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Baaji vi | Blæum o | Bordum | aa, o | fudlar eáv | Faus |
— — — — —
Fiiri. *)

*) Jeg anseer denne Versart, hvortil og hele det følgende Sigurds Dvæd hører, at være af samme Bestaaffenhed, som

Af alle færøiske Dvæder ere ingen mærkeligere, saavel i Henseende til Emnets Velde, Udbredelse og digteriske Værd, som til deres egen Alder, Omfang og Anseelse imellem Landets Beboere, end de her meddeelte, der angaae Sigurd Fosnerbane og hans Et. At gjentage, hvad andensteds *) er af mig bleven udviklet om disse Sagns Velde, vilde blive for vidtløftigt. Det maae her være nok at anføre følgende Resultat:

Blandt de ebbiske Sange, hvoraf de allerfleste efter gode Grunde antages at være fra det ottende og niende Aarhundrede, altsaa ældre end Kristendommen i Norden, og som indeholde den nordiske Hedenolds Forestillinger om deres Guder og Heroer, angaae omtrent Halvdelen denne Sagnkreds. Men selv disse Sange pege hen paa ældre om den samme Gjenstand; hvoraf

den, der findes i de allerfleste af Veder Gyvs Kampeviser, saasom: De vare syv og syvfindstyve. Det var stolten Frue Grimhild o. s. v. — Disse vilde jeg helst kalde syvødede Trochæer; dog iblandes ofte Spondæer og Dactylar, uden nogen bestemt Orden. Ofte findes det i Rusiten saakaldte Forslag brugt i Begyndelsen af Strophen, ofte er det efter Verfets Leilighed ubeladt. I den første her anførte Kob Nu lujur anseer jeg altsaa Ordet Nu for Forslag, lujur for en Trochæus. Denne Formening har jeg, saavidt Fæ kunde, overalt fulgt i samtlige Dvæders Oversættelse. Enberimet burde egentlig steds være af een, men bestaaer ligesaa ofte af to Staveller.

H. C. L.

*) Sagabibliothek 2den Deel S. 121 f.

de ikkun vare en Efterklang. Dette bestrykes ved de ikke faa Brudstykker, vi have tilbage fra Skaldene ved Harald Haarfargers Hof, i hvis digteriske Sprog jevnlig forekomme Billeder og Udtryk, der hentyde paa de samme Begivenheder, som den historiske Deel af de ebbiste Digte angaaer. Dette viser, at denne Sagnetreds maae have været langt ældre, meget bekjendt, og almindeligen yndet, for at Udtryk, hente fra den, kunne være gangne over i det almindelige Digtersprog.

Det ælde gamle angelsaxiske Digt om Scyldingernes Bedrifter eller Biouulfs Drape *), der ikke kan være yngre end Knud den Stores Tid, og muligens er en Deel ældre, lader en Skald ved Dannerkongens Hof besyngne Tegner, hente fra samme Sagnetreds.

Fra denne er ogsaa Tegner hentet til det Berømteste af den tydske Middelalbers Digte, das Niebelungenlied; men dette viser sig atter ifølge de tydske Lærdes omhyggelige Undersøgelser, som en Bearbejdelse af langt ældre Digte, der længe havde været i Folkemunde.

*) De Danorum rebus gestis Secl. III. et IV. poema danicum dialecto anglosaxonica ed. G. I. Thorkelin, Havniæ 1815. S. 69. Jevnsfør Oversættelsen ved Hr. Pastor Grundtvig under Titel: Biouulfs Drape S. 81 — 83, og mit Sagabibliothek 2 D. S. 381 — 382.

Saaledes finde vi Minder om Sigurd og hans *Vet* hos alle de Folkeslag, man pleier at henregne til den germaniske Stamme. Overalt vare disse velkomne *Wenner* for Digterne, og de indprægede sig saa dybt i Folkenes *Hufommelse*, at Grundtraktene ikke udskleddes i Tidens *Løb*, imedens at enkelte *Omrids* forandrede, og *Nyt* uophørligen knyttedes til det Gamle.

I *Sydhjland* blev *Hunnernes* Konge *Attila* tidligen blandet med *Brynhildes* *Broder Atle*; *Heltene*, hvis *Bedrifter* og *Ekjæbne* meest vare i *Folkemunde*, de *østgothiske* Konger, *Theodorik* og *Ermanarik* bragtes i *Forbindelse* med *Sigurd* og hans *Slægt*. *Nibelungenlied* indskleddede i de gamle *Begivenheder* langt senere *Personer*, som *Markgreve Rudiger* og *Biskop Pilgerin* fra det *ellevte* *Harhundrede*. Endnu vilkaarligere bleve *Sigurds* *Bedrifter* fremstillede i *Heldenbuch*, i det de knyttedes til *adskillige* *opdigtede* *Helte*.

I den *ældste* *nordiske* *Behandling* af dette *Wener*, der *eddiske*, finde vi allerede, at *Sagnene* om *Sigurd* og hans *Vet*, eller som de af *Stamsfaderen* kaldtes, *Volsungerne*, vare *blandede* med *Efterretninger* om *Helgerne*, *danske* *Konger*, samt med *Minder* om *Attila* og *Ermanarik*. Noget senere, men dog allerede ved *Kristendommens* *Udbredelse* i *Norden*, knyttedes denne *Sagnkreds* gennem *Kelau*, *Regner* *Lodbrog*s *Ge-*

malinde, Sigurds formeentlige Datter, til Fortællingerne om Regner. I denne Form lase vi den i Volsungasaga og i Regner Lodbrog's Saga fra det trettende Aarhundrede. Ved denne Tid omtrent eller lidt senere har Sagnet om Odins Besøg hos Duf Tryggvesen foranlediget, at Minderne om Sigurd ogsaa i Nornegests Saga bleve anvendte. *)

Langt mere overeensstemmende med de tydske Sange er Maaden, hvorpaa Sigurds Bedrifter behandles i den efter tydske Mænds Beretninger i det fjortende Aarhundrede, uden Tvivl i Bergen, nedskrevne Vilkinasaga. Imidlertid den fremmede Behandling af Nordens Oldsagn saaledes blev udbredt i Norge og Island, var den ved sarkiske Sangere allerede i det tolvte Aarhundrede bleven bekjendt og yndet i Danmark, hvor den i det trettende og fjortende Aarhundrede fandt hyppig Efterligning, hvis Mindesmærker vi i Ræmpeviserne have tilbage. Endeligen nedsaat Emnet til at behandles som et profaiskt Aemestueeventyr, paa hvilken Behandling den saakaldte hvenske Krønike giver et Exempel. **) Sammenligne vi nu de hidseende sarkiske Quæder med hine Sagns andre Behandlin-

*) Heimskringla, Duf Tryggvesens Saga, Cap. 71.

**) Sagabibliothek 2 D. S. 408. f.

ger, bliver Resultatet følgende med Hensyn til hvert enkelte Dvæbe:

Dvæbet om Sigurd og Reigin følger i det Hele Volsungasaga. Det har dog noget Særegt, nemlig om, hvorledes Sigurd fik Faderens Død at vide, hvordan han udsøgte Hesten Grane, og at han allerede ved at prøve Sværdet Gram gjennemhug et Par Slangar. Reigin er ikke her, som i Sagaen, Sigurds Fosterfader, men blot en dygtig Smed, til hvem han bringer sin Faders brudte Sværd. Man har givet Fortællingen et kristeligt Anstrøg ved at lade Sigurd bringes til Kirke for at blive døbt; man har tillige søgt at undgaae alt Hedensk. I Sagaen var det Odin, der lærte Sigurd at finde den bedste Hest; her falder han selv derpaa. I Sagaen er det Odin, som giver Raad, hvorledes Sigurd skal undgaae Slangens Edder; her tillægges disse Raad Nornegest. Dog kunde man ikke udslutte alt Spor af det Mythiske; her forekommer endnu den talende Slange Fosner, der laae paa Guld, og at Sigurd lærte at forstaae Fugleskrig ved at spise af dens Hjerte.

Dvæbet om Ismal, der beskriver Brylluppet mellem Ismal og Sigurds Søster Svanilde Solblomme, ved hvilket Sigurd første Gang saae Brynhilde, som sin Søsters Brudepige, angaaer en Episode, der ei andensteds nævnes. Den fortæller

Volsungasaga Kap. 32 noget, der har en siern Lighed, ved at lade Sigurd gjøre Bekjendtskab med Brynhilde hos hendes Svoger Heimur; men den indvikler sig derved i Modsigelse med sig selv, ved at lade dette Møde følge efter det, hvor Sigurd kom til Brynhilde gennem Ilden. Af de ebbiste Sange ere netop de, der omfattede denne Deel af Sigurds Liv, nu tabte. Ismals Dvædet passer godt til Krebsen af Begivenhederne; thi Brynhildes Kjærlighed til Sigurd bliver derved motiveret. Muligen ligger et gammelt Dvæd til Grund. Sigurds Søster eller rettere Halvsøster, nævnes ikke noget andet Sted; men hans Datter med Gudrune hedte Svanilde. At en Gunilde var Alles Moder siges kun her; Navnet var almindeligt. Det er efter den nordiske Oldtids Sæder, at Sigurd vredes, fordi han ei blev adspurgt, da Søsteren blev fæstet til Ismal; derimod, at Sigurd viste denne hen til Dragerne, for der at aflægge sin Manddoms Prove, er snarere hentet fra Heldebuch eller andre den tydske Romantiks Fostere. Den Samson, hvis Søn Ismal siger sig at være, er uden al Tvivl Kong Samson i Sælerne, som ved Begyndelsen af den paa Tydsk oversatte Wikkinasaga blev bekjendt i Island.

Brynhildes Dvætt, der er den vildløstigste af disse Dvætter, og fremstiller Hovedcatastrophen, stemmer i de vigtigste

Træk overeens med Volsungasaga; kun mærker man ogsaa her en Stræben efter at udrette det Mythiske, som dog flere Steder træder frem. Fordi Brynhilde ikke kunde glemme Sigurd, som hun ved Ismals Bryllup havde seet, afflaaer hun i ni Aar alle Veilere, og beder derpaa sin Fader lade sig bygge et Somfrubuur, og ved koglende Dværges lade det omgive med Ild, efterdi hun ventede Sigurd vilde lokkes ved Faren, og ene han blive i Stand til at bane sig Veien derigjennem. Volsungasaga fortæller blot, at en Ild luede om hendes Borg. I Dvædet er endog Ildens eddiske Navn Vafurkue bevaret, uagtet at de, som nu synge det, ligesaa lidt vide, hvad dette Ord betyder, som hvad det vil sige, at Kornerne volde hendes Skjebne.

Efter Volsungasaga rider Sigurd først ene til Hindarfjeld, sætter over Ilden, finder Brynhilde sovende i Harnisk, og trolover sig med hende. Derpaa rider han bort, glemmes hende i Gjules Gaard, og efter at have ægtet Gudrune, Gjules Datter, følger han dennes Broder, Gunnar til Brynhildes Borg. Da Gunnar ei kan trænge over Ilden, Fiske de Skikkelse, og i Gunnars sætter Sigurd anden Gang over Ilden. I det han nu trolover sig den vaklende Brynhilde, gi-

ver han hende i Gunnars Navn den uheldsvangre Ring, over hvis Eier der vilte Forbandelse.

Her rider Sigurd kun een gang over Jiden; at han paatog sig Gunnars Skikkelse omtales ikke. Paa begge Steder fortælles, at Sigurd, da han første Gang kom over Jiden, fandt Brynhilde sovende i Harnisk, uden at man kan indsee nogen Grund. I Samunds Edda angives den mythiske Grund dertil: Din havde tillagt Brynhilde, som en uldbig Valkyrie, denne Straf. Dvædet omtaler ei Sagnet om Andvers Ring, men antyder det dog, ved at udmærke en vis Ring ved Navnet Dronningringen, uden at man erfarer Ursagen til dette Navn.

I Volsungasaga foresalder Dronningernes Drette først, efter at Brynhilde var bleven gift med Gunnar. Her følger den strax paa Sigurds Ugtekab, og Brynhilde fordrer af Gunnar Hevn over Sigurd, som Betingelse for sin Haand. Asla eller Aslaug, Sigurds og Brynhildes Datter, bliver i Volsungasaga spofstret hos Heimur, der siden flygter med hende; efter Dvædet bliver hun paa Moderens strenge Bud udsat i Floden.

I Fremstillingen af Sigurds Død følger Dvædet Vilkinsaga, der overensstemmende med de tydske Sagn lader Sigurd blive dræbt i Skoven, idet at han ved en Kilde vilde slukke sin Tørst. Udfillige følelsesfulde Træk findes i Dvædet, hvilke

ere fremmede for Volsungasaga, thi de stemme overeens med Fortællingens Gang. Saalebes falder Brynhilde Laarer, da Sigurd sidste Gang rider ud af Borgen, uagtet hun selv voldte hans Død. Gudrunehyster Sigurds blodige Mund, og pleier siden hans Hest Grane.

Hidindtil have de færøiske Dvæder temmeligen nøie stemmet overeens med de oldnordiske, men i Fremstillingen af de følgende Begivenheder holde de sig mere til Vilkinasaga. Vel findes ogsaa i Høgnars Thaat, som handler om Hevnen for Sigurds Mord, adskillige Træk, som ere særegne for den oldnordiske Fremstillingsmaade. Saalebes er det blot de fire Gjukunger, Gudrunes Brødre, som drage til Kong Artala eller Atle. De satte ikke over nogen Flod, men seile over Havet. Derimod er det ikke her, som i Volsungasaga, Atle, der lokker Gjukungerne til sig for at røve deres Skat, men Søsteren, som gjør det for at hevne sin Mand, ligesom fortælles i de tydske Sagn. Gjukungerne advares af deres Moder her, som i Vilkinasaga; desuden giver hun Høgnar her en Talieman med til Betyggelse. Mødet med Havstruen er efter Vilkinasaga, ligesom og med Færgemanden, hvilken her mere passende er bleven til en Havmand. Søreisen bliver fildret udferligere, samt den Storm, Gudrunehyster mod Brøbrene. Man mær-

ker, det er Sang af Vædere, som vare fortrolige med Nordhavets Bølger. Gudrunes Afsejls mod Brødrene efter deres Ankomst til Hunaland, fremstilles ligesom i nysnåbte Saga. Hun vil først lokke deres Vaaben fra dem; da hun siden ei kan faae nyttet Riv, bringer hun sin Søn til at slaae Høgnar, og da Høgnar blodigen havde hevet Hornærmelsen, opfordrer hun Atle, som nødigen vilde, til at angribe dem.

I Skildringen af Kampen kommer Dvædet nærmere til Vilkinafaga end til Volsungafaga, men har dog adskilligt Særegt. Baa- de Vilkinafaga og Dvædet lade Thidrek, Thietmars Søn, stride med Høgnar, og gjøre ham afmægtig. Sagaen tilskriver denne Afmægt Ilden, som gik ud af Thidreks Mund; Dvædet berimod den Edder, som den til Drage forvandlede Thidrek udspjæde, i det han dræbtes. Den sidste Forestilling er meest analog med den nordiske Phantasi. Sagaens Fremstilling, hvor Thidrek forestilles som Menneffe og dog tillægges en brændende Aande, seer ud, som et af de mange Forsøg paa halvt at udlette det Mythiske, hvorved kun den indvortes Urimelighed bliver større. Særegt for Dvædet er det desuden, at Gudrun fremkaldte Sigurds Gjenfærd, for at dette skulde anfælde Høgnar; men Sigurd var som Gjenfærd ikke mindre høimodig, end han levende havde været.

Den poetiske Retfærdighed forbrede, at Gjufungernes Død fulde hevnes. Efter de eddiske Sange og Volsungasaga var det Gudrun, som, uskyldig i Forræderiet mod Brødrene, hever dem i Forening med Niflung, Høgnars Søn. I Vilkinasaga er det ene Høgnars Søn, der kaldes Aldrian, som fuldbyrder Hevnen. Dette fremstilles i Aldrias Thaat, hvor desuden mange Omstændigheder ere søiede til, som have Lighed med hvad der fortælles i den saakaldte hvenske Krønike. *) Navnene ere imidlertid forandrede, saa at den, som her kaldes Helvig, i den efter Hveen lokaliserede Krønike hedder Hvensild, og hendes Søn Rante har her det samme Navn, som i Vilkinasaga, hvilken ogsaa Dvædet følger i Fremstillingen af Utles Død.

Dvædet om Regner stemmer overeens med Sagaen om ham, ifkun at adskillige Træk ere søiede til, nemlig om Greven, der vilde dræbe Thora Borgachjorts Lindorm, men vendte sin Snekske, da han fra Habet hørte Slangen hvæse; om Regner, der ei vilde dræbe Slangen sovende; om den Dral, der tiltog sig Wren af at have sældet Slangen, og om Thora, der paa Dødsleiet bad Regner kun at ægte den Pige, der kunde

*) See om denne Sagabibliothek 2 D. S. 411—414. Noget deraf antydes i Kampevisen: Grimhilds Hevn No. I. Udvalgte danske Viser 1 D. S. 115.

passer hendes Klæder. I Dvædet tilstaaer Hlaug sin Herkomst ved første Nøde; i Sagaen er det kun efter lang Tids Forløb, at Hlaug ligesom nødtvungen gjør det.

Fragmentet Hsla Rujma fortæller om, hvorledes Hsla eller Hlaug kom til Spangarheide, ligesom Volsungasaga K. 52. Hendes Nøde med Regners Svende er bleven udsmykket. Hornagests Riim er efter Sagaen, med en liden Forandring i Begyndelsen og Enden.

Hermed endes den sammenhængende Sagnetreds. De følgende Dvæder, der særskilt behandle nogle af Sigurds Bedrifter, tjene som Exempler til at vise, hvorledes Sigurd Fosnersbane i de færøiske Dvæder, ligesom i de tydske Digte, ofte og paa forskjellige Maader er bleven besungen. Der gives adskillige Dvæder af denne Art. De her meddeelte trende Dvæder angaae Emner, som ofte ere blevene behandlede. Maaden, hvorpaa de fremstilles her, er ikke uden digterisk Værd. At Sigurds Bedrifter forbindes med Vidgas Belents Søns her, ligesom i Kampeviserne, kunde saameget lettere skee, da Belent, eller Baulundur, hørte til den ældste nordiske Sagnetreds; men efterdi Baulund selv ikke vel kunde bringes ind i Sigurds Historie, optog man saa meget hellere Sønnen, som denne i de tydske til Heldenbüch hørende Digte ofte under Navn af Wittich var besungen.

Vi have nu seet, hvor vidtløstlig denne Sagnkreds er, og ligesom den i Omfang overgaaer alle de andre færøiske Dvæder, er den ogsaa den meest anseete og yndede. Sjura Qveki hæsres oftere end noget andet ved festlige Samqvam, og Talemaader, laante af dets Indhold, anvendes ikke sjelden i daglig Tale. Saaledes hedder det om en utro Arbeider: „Du er ikke bedre end Reigin;“ Gudrunes Ord til Moderen:

At eie det, en andens er,
Er kun en liden Waade;

lægger man den unge Pige paa Hjerte, at hun ei forlokker nogens Fæstemand. Gudrunes Omfarg for Sigurds Hest anføres, som en Opmuntring til Dyrenes Pleie o. s. v.

Hvad nu disse Sanges Velde angaaer, kunne vi for det første vide, at de ei ere bigtede paa Verne selv i nyere Tider; thi nu kjender man der ikke nogen af de Kilder, hvoraf disse Sange kunne være øste; men for at nogen Færøboer kunde falde paa at behandle sigt et stort Vmne, maatte det først som Sagn have været i Folkemunde, hvilket forudsætter en længe forsvundet Tid.

Fra de danske Kampeviser kunne de færøiske Sange ei være hentede; thi de Kampeviser, vi have tilbage, omfatte kun en ringe Deel af hvad Dvæderne beshynge, og dette for en Deel anderledes.

Noget kunde være oversat af tydske Digte fra den Tid, Hanseskaberne havde Contoir og faste Boder *) paa Gubersøen. Men uagtet Udførelse har Lighed med gamle tydske Sange, ere dog heelt igjennem Afvigelserne for store, og Slægtskabet med det Oldnordiske for umiskjendeligt, til at man kunde ansee nogen Sang blot som Oversættelse af det Tydske. Derimod er det meget rimeligt, at den oldnordiske Sagnetreds er Tid efter anden, hvilket ofte var Tilfældet ved romantiske Digtninger, bleven her, ligesom i Island, ubdødet ved at optage Udførelse af beslægtede tydske Emner.

Farøboernes eget forhen anførte Sagn peger hen til en islandsk Bog, som alle Dvæders fælles Kilde. Virkeligen have ogsaa Dvæderne megen Lighed med de islandske Sange, der kaldes Rimur, hvilke i de fire sidste Aarhundreder ere blevene digtede i Mængde. Nogle af de forøiske Dvæder ere endog, ligesom de islandske Rimur, Bearbejdelser af islandske Fortællinger. Hertil kommer, at man finder Spor til, at ogsaa Islanderne have brugt Sange til deres Dands. Allerede i Sturlunga Saga fra det trettende Aarhundrede anføres en Strophe,

*) Hr. Pastor Schrøter fortæller i et af sine Breve til mig, at man endnu i Bugten Trangjissvaag saae Ruiner af Bygningen, som endnu kaldes Kramboden.

som en Dandsemusik. *) Arngrim Jonas, der levede i Begyndelsen af det syttende Aarhundrede, omtaler blandt Islændernes Fortællelser Dandsen, under Navn af Vikivaki, hvor Trienene bestemtes ved Tonerne af en Vise, som een eller et Par foresang, og i hvis Omkvæde de alle istemmede **). Eggert Olafsen, der gennemreiste Island i Midten af forrige Aarhundrede omtaler disse Vikivaker, som endnu brugelige. ***) Da han bemærker, at Sangen skal angaae en vis Tildragelse, og at Forsangeren behøver en god Hukommelse, synes han berøbet at antyde, at Sangene vare historiske. Imidlertid finder man intet Spor til, at Rimur ere bleve brugte til Dandsen, og de Levninger af Vikivakekvæder, jeg ved Efterspørgsel hos Islændere har kunnet opdage, have ingen Lighed med de færreste Sange. ****)

*) Sturlungasaga 2 B. 1 D. S. 317. „Thorð gav et Ryt i „Hesten, og quod lydeligen denne Dands:
„Minar ero forginar thungar sem bly 3: Mine Sor-
„get ere tunge som Bly.“

***) Crymogæa per Arngrium Jonam p. 57.

****) See Eggert Olafsens Reise gennem Island, 1. D., Pag. 351.

*****) Hr. Student M. Mathisen har meddeelt mig følgende Beskrivelse over en Vikivake, som for Sammenlignings Skyld her anføres. Utgerne ere forsamlede i Huset og synge, i det de høre Karlene komme udenfra:

Hvad vill Hoffin? hvad vill Alfin?
Hvad vilja allir Hoffins freinar?

Men have end lignende ubvortes Forholde, fælleds Herkomst, Søder og Skikke gjort den samme Art af Fortyftelse gjelbende paa Island og Færøerne, er det dog lidet rimeligt, at de sidstnævnte Ders Beboere stot ikke, før et Skib strandede ved deres Kyster med hiin store Bog, Fulde have sjunget til deres Danse, og endnu mindre rimeligt er det, at Fædrenes Sange kunde hos disse, ved alt det Gamle fastholdende, Dboere aldeles blive fortrængte af fremmede Dvad. Hertil kommer, at den færøiske Dialect er saa afvigende fra den islandske, at disse Ders Beboere ei kunne bruge hinandens Sprog uden Dmarbei-

3: Hvad vil Hof? hvad vil Alf? (to Navne)

Hvad ville alle den Hofs Svende?

Karlene svare derpaa:

Mey (en Mee) vill Hoffin, meyll Alfin,

Mey villia allir Hoffins sveinar.

Pigerne spørge, hvad man bnder til Fæstengabe.

Hvad bydur Hoffin? hvad bydur Alfin?

Hvad bioda allir Hoffins sveinar?

Karlene gjere først et Skambud, og sige, de ville give Steen.

Griot bydur Hoffin, griot bydur Alfin,

Griot bioda allir Hoffins sveinar.

Pigerne svare, som i Brede, de skulle pakke sig bort.

Skridid burt Hoffin, o. s. v.

Derpaa gaae alle Karlene bort, men efterat man har tabt dem af Synne, komme de igjen, modtages som første Gang, men tilbyde nu Kobber (eyr), som Fæstengabe. De afsies atter, dog mindre haantigen. Pigerne synge:

Ridid burt Hoffin, ridid burt Alfin, o. s. v.

Karlene gaae atter bort, og naar de komme igjen, byde de Guld, da synge Pigerne:

Velkomin Hoffin, velkomin Alfin,

Velkomin allir Hoffins sveinar.

Nu komme Karlene ind, og en fælleds Danse begynnder.

delse eller en Slags Oversættelse; des vanskeligere maatte de islandiske Rimur kunne paa Færøerne komme i Folkemunde. Skulde altsaa Rimur i deres egen Form have fundet Bifald, maade dette være fleet i en Tidsalder, da disse Nørs Sprog har været det samme, som Islands, hvilket en Gang upaatvileligen har været Tilfældet. Men da Sproget paa slige Nør af indvortes Grunde kun saare langsomt forandres, og de udvortes Grunde til slig Forandring ikke her fandt Sted, maatte man for at forklare sig Sprogligheden, som den foreløbige Betingelse til de islandiske Sanges Bifald paa Færøerne, gaae tre eller fire Aarhundreder tilbage. Det er desuden en Gjærningsag, at Høerne selv for nærværende Tid slet ingen Afskrifter besidde af deres mange Qvæder. Alle de, som nu synge dem, have lært dem, ved at høre dem af Andre, som igjen paa samme Maade have modtaget denne Kunst af en foregaaende Slægt. Dette viser, at den mundtlige Overlevering er en Sædvane, der har dybt rodfæstet sig i disse Egne. Men det er mod al Analogi, at et Skrift, der havde vundet almindeligt Bifald, ei enten heelt eller i enkelte Dele skulde være bleven affrevet, hvor Bogstavskriften kjenntes; eller at det, som Frittligen var bleven modtaget, siden blot mundtligen skulde være bleven forplantet. Man kan saaledes ikke forklare sig, hvorledes den

mundtlige Overlevering kunde blive det eneste Middel til at vedligeholde de meest yndede Sange blandt Mennesker, hvoraf dog en Deel forstod Læsning og Skrivning, dersom det ei havde været en Oldtidseskik, frembragt af de henfarne Liders Forholde og Trang.

Men om end ingeninde Dvæderne ere i nogen enkelt Bog bragte til Den, lærer dog deres egen Beskaffenhed, at Stoffet til mange af dem maae være hentet fra Island. Udførlige f. Ex. Finboge, Thormod Kolbrunarskald, Rjartan o. a. fl. angaae Islænderes egne Bedrifter; andre besyngte flige Fabelhelte, om hvilke Islænderne have digtet hele Sagaer, f. Ex. Ganger Rolf, Gjeibi Uslaksen eller Heming, Gest Barbs Søn (Seja Rujma) o. a. fl. Mange flere Dvæder have sandsynligen samme Herkomst; thi gjennem fire Aarhundreder fra Islands Besbyggelse og saalange dens Indvånere vedbleve at seile i deres egne Skibe, altsaa til Enden af det fjortende Aarhundrede, besøgte disse jevnligen Færøerne, og da de gjerne baade hørte Historier og fortalte dem, maatte megen saadan Meddelelse have fundet Sted. Det bliver saaledes rimeligt, at Færøernes Beboere have hentet deres Bekjendtskab til Nidderne ved det runde Bord, Prinds Tristram, Carolus Magnus og alle hans Kæmper fra de islandfke Oversættelser og Bearbejdelser af frem-

mede *Wentyr*, som vi endnu have tilbage, eller fra de berøfste mundtlige Beretninger.

De *Qvæder* derimod kunne ikke være hentede fra Island, som angik Færøernes egne Frembringelser, s. Ex. Fugle- og Fiske-*Qvædet*, eller *Dens* egne Begivenheder, som *Qvædet* om Sigmund Prestesen. Til denne Klasse kunne vi uden Tvivl ogsaa henregne *Qvæderne* om Sigurd og lignende Sagn, hvilke Færøernes ældste Beboere maatte, ligesaa vel som Islands, have bragt med sig, fordi de angik Nordens ældste Minder. Men jo tyndere flige Sagn vare rodfæstede, desto mere villigere kunde man blive til at fuldstændiggjøre Sagnkredsen, ved at optage det, som de senere romantiske Behandlinger havde føiet til den. Dog vise de færøiske *Qvæder* sig steds som selvstændige ved Maaden, hvorpaa de behandlede disse *Wæbner*, og det de føiede til.

Vi finde desuden et ikke umærkeligt Bink til, at de *Kilder*, hvorfra *Qvæderne*s Forfattere øste, vare, om end islandske, dog meget gamle. Tvende Gange, nemlig i Begyndelsen af Sangene om Brynhilde og Høgnar, citeres et Bragdar *Thaat*, til hvilket Færøboerne nu intet kjende, men hvori Gudrunes *Skjebne* maae have været fortalt. Vi have ingen eddige Sang tilbage under nogen lignende Titel; men derimod fortæller *Nornagests Saga* (i *Bjørners Kampedater* S. 6) at *Nornagest* sang

for Kong Oluf Tryggvesen Gunnars Slag og Gudrunarbrögð hinn fornu (o: den gamle Sang om Gudrunes Lyst), hvilke ingen før havde hørt. Disse Døb og den Omstændighed, at begge de nævnte Sange ere tabte, gjøre det rimeligt, at Sagsaens Forfatter, som lod sin Helt fortælle saa mange gamle Historier, har uden Tvivl netop anført disse Sange, der til hans Tid ei mere vare til, som de meest passende for hin bebagede Døbings Foredrag. Da nu det i de færøiske Dvæder omtalte Bragdar Thaat efter Titelen angik en Lyst, og efter det, som deraf citeres, handlede om Brynhilde, Atle og Gudrun, maatte dette Stykkes fuldstændigere Overskrift være Gudrunarbragð, altsaa Titelen paa den Sang, der allerede i det fjortende Aarhundrede var i selve Island forglemt, og som altsaa maae være kommet til Færøerne i en tidligere Periode.

Det bliver saaledes meget sandsynligt, at vi i de færøiske Dvæder om Sigurd have Sange tilbage, der gjennem et Kartu-finde mundtliggen have forplantet sig, saaledes at vel i Formen meget Tid efter anden har verket med Sprogets Farve, at i Indholdet enkelte Træk ere blevene forandrede, og adskilligt sat til, men at dog det Væsentlige, saavel i Form, som Indhold er bleven bevaret.

Kjøbenhavn, den 7de December 1821.

A.

SJURA QVEAI ˆ: Sigurds Qvad.

No. 1.

REJI SMIUR ˆ: Regin Smed.

REJI SMIUR idla SJURA QVEAI.

1. **V**illja Teár nu luja aa,
Meni Ee man qvöa
Um tajr rujku Konganar,
Sum Ee viil nú omröa.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eáv Haji
Braa han sujnun Brandi eáv
Raji,
Sjúrrur vann eáv Ormurin,
O Greáni beár Gudli eáv Haji.

2. Sigmundur Kongurin,
Han veár ajn Jalfins Soon,

1) Bille S nu lytte til, medens jeg mon qvæde om de rige
Konget, som jeg vil nu omtale. Om qvæde kaldes og
Stevi. — Grane er Sigurds Hest; Feden er Snyttahede, hvor
Tofner Dm rugede over sin Skat; Sværdet, som i det fæl-
gende omtales, hedte Gram.

No. I.

Regin Smed eller det egentlige
Sigurds Qvad.

- I. **S**ois I nu ville lytte til
Dg hore paa min Sang,
Alt om de rige Konger vil
Seg quæde denne Sang.

Omquæde.

Grane bar Guldet fra Hede,
Sigurd svang Sværdet med
Vrede,
Drmen han seirende vandt,
Grane bar Guldet fra Hede.

2. Det var Konning Sigmundur,
En vældig Jarlesou,
-

2) Sigmund, Konge i Hunsigov i Hunaland, var en Søn af
Volsung, Stamfader for Volsungeslægten; han havde en
Søster Signe, gift med Kong Siggeir i Gothland; han var
to Gange gift, først med Berghilde, som fødte ham Søn-
nen Sinfjotle, dernæst med den her nævnte Hjordise, som

Men han fek feár
So högbaarna Konu.

3. So gleâjelia drekka tej
Uj Rujkjinun Joul;
So feAvurlia biggja tej
Tan rujka Kongjins Stoul.

4. Taa veár heár fo mikjil
Rujtamanna Gongd,
Oufriur gjek
Aa Kongjins Land.

5. Ruja tajr uj Bardövum,
Suur up aa Strand,
So restelia vardu tajr
Tan rujka Kongjins Land.

6. Ruja tajr uj Bardövum,
Loutu heár sujtt Lujv;
Ettirlivur Hjordujs,
Sigmunda Vujv.

efter Sigmunds Død fødte den berømte Sigurd, dette Styk-
kes Helt. Tøvnf. Prof. P. C. Müllers Sagabibliothek 2det
Bind p. 36. sq.

- 4) Da var her saa megen Riddermands Sang. — Fjenden var
efter nærværende Sang Kong Hundings Sonner.
5) Bardövum og Bardeár, ísl. Bar d a g i, Fjeldtflag; in dat.
plur. Bardögum. Den rige Konges Land = Hunaland, Sig-

Hoibaarne Frue sit han sig,
Hun deilig var og fjon.

3. Saa gladeligen drikke de
I Kongeriget Juul,
Saa sammeligen bygge de
Den rige Konges Stool.

4. Reed da ind i Kongens Gaard
Saa mangen Riddermand,
Fjenden kom og Ufred gif
Hen over Kongens Land.

5. Ride de i Kampen frem
Endlig op paa Strand,
Saa drabeligen vørge de
Den rige Konges Land.

6. Ride de i Kampen frem,
Lode her sit Liv;
Hjordiis tilbagelever end,
Hjinn Sigmunds væne Liv.

munds fædrene Rige.

- 6) Hjorbise, Kong Giltines Datter. Hjorbise udtales som oftest paa færøisk Kjörduis; ligesom det islandfle Hnie er i Dansken bleven til Knæ, Hniesbót, fær. Kneashout, Knæhale; Hniote, Vasse, Hoi, paa Nybø en Knót, i Thy, en Knos; Hiá, hós, fær. kjaa; Hió, fær. kjou, hug, af högg.

-
7. Stendist teâ eâv Bardövum,
Aangjia kjemur hajm;
Ettirlivur Hjordiis
Vi Sorg o döbul Majn.
8. Strujddust tajr uj Bardövum,
Aangjin kjemur út;
Ettirlivur Hjordiis
Báaji vi Sorg o Sút.
9. Teâ veâr Frygv Hjordiis,
Hoon axlar Kaapan blaa;
So gengur hoon aa Veâlin fram,
Sum Sigmundur laa.
10. Ligg nu hajlur, Sigmundur,
Söti mujn,
Ee man vera uj Sorgar Tuj
Koomin eât vitja tujn.
11. Höjr tu, restur Sigmundur,
Söti mujn:
Eru tej neäka gröandi
Saarini tujn?
-

- 7) Det forboldedes af Striben, at ingen kom hjem.
9. Veâlin, Baldþablen, synges af nogle Vaanajin, af andre
Dealin, Dalen.

-
7. Paa Kampens Dage Striden stod,
Dg hjem kom ikke een;
Hjorbiis tilbagelever end
Med Sorg og dobbelt Meen.
8. Paa Kampens Dage Striden stod,
Hver sank i Dødens Arm;
Hjorbiis tilbagelever end
Med Sorg og megen Harm.
9. Det var stolten Krue Hjorbiis,
Hun arler Kaaben blaa,
Saa ganger hun paa Valen frem,
Hvor Sigmund faldet laa.
10. Hil dig, Sigmund, søde Ven,
Dit Fald nedtynger mig;
I Sorgens Tid jeg kommen er,
For at besøge dig.
11. Her, tappre Sigmund, siig du mig,
Saa vel du end formaaer:
Mon Lunden din kan sammengroe,
Mon læges kan dit Saar?
-

10. Sig nu heel, ufladt, Sigmund, min Ven.

11. Ere de noget lægelige, dine Saar.

12. Sajnt manft tú Hjordiis,
Fåa tiil tes Raa,
Gjera tej Smirslina,
Sum gróa mujna Saar.
13. Hunfins Sinir uj Randarnuj
Skeân gjördu teâr;
Ajtur veâr uj Svörinun,
Tajr bouru mouti meâr.
14. Aarin tajr gouvü meâr
Teâ fifta Saar,
Sundur gjek mujt Svöri
Uj Lutinar tvaa.
15. Sundur gjek mujt Svöri,
O sundur gjek mujt Spjout;
Hunfins Sinir riju
Meâr adlir ujmout.
16. Teâ anna Saari tajr
Gouvü meâr taa,

-
13. Efter Volsungasaga var det Sigmunds Søn Helge, der drog ud med Hunding, fæltede ham, og fik deraf Navnet Hundingsbane. — Randarni kjenbes ikke. — De gjorde dig den Skate (at jeg døer).
14. Forend de gave mig det første Saar. Det islandske adr. for, er paa Færøiff bleven til Aavur og Aarin, ligesom Mædr, Mand, Menneffe, er bleven til Meávur.
15. Mujt, mit. Det færøiske Sprog udmærker sig med Hensyn

12. *At, seent, Hjordiis, du finder Raad,
Den Lykke du ei naaer
At lave til de Smørelser,
Som hele mine Saar.*
13. *Hundings Sønnen i Randarni
Den Skade voldte dig;
Der Udder var i Sværdene,
Som bares imod mig.*
14. *Strax, som de Fiender grebe an
Med Sværd og Spydekast,
I sønder gif mit haarde Sværd,
I tvende Stykker brast.*
15. *I sønder gif mit haarde Sværd,
Dg sønder gif mit Spyd,
Da Hundings Sønnen alle red'
Mod mig med Skadesynd.*
16. *Gave de mig værgeløs
Det andet haarde Saar,*

til det danske ved følgende Særegenheder: 1. Bogstavet *I* bliver almindelig til *uj*, som smiler, Imujlar. Dujnkirka Li o: Sørovere fra Dyrkirken; Ujri - Pak o: Irpak, Sørovere fra Irland. 2. *Y* bliver til *jau*, som lys, nyde, flyde, Ljau, njauta, fjauta &c. 3. De danske Endelser *oe*, *ue* blive til *egva*, *ygva*, som *gloe*, *boe*, *roe*, *snoc*, *troe*, *Koe*, *Gue*, *Due* &c. *glegva*, *hygva* (*biggja*), *rögva*, *lmygva*, *trygva*, *Kygva*,

- Idli vajt uj Hjartanun,
Teå Higgji eåv tuj gaar.
17. Teå uj tå hevur uj Vovnun kjaa teår,
Teå eer Svajns Badn;
Fõe teå veål vi Erun up,
O gjev tuj Sjûra Navn.
18. Teåk tå hefar
Svõrs Lutir tvaa,
Leåt tå tajr tiil Smiu hera,
Ungan Soon tå aar.
19. Eåv Sonnun Ee teå
Sii nå tiil tujn;
Hefin feåmi Sonur
Skeål hevna Deja mujn;
20. Reji Smiur buir
Firi handan Aa,
Honun skeål tå fåa
Hefar Svõrs Lutir tvaa.
21. O so maa han gjera
Teå so røjnlia hart,

Hygva, Dygva 2c. 4. Bogstaverne 1b omsattes til ål, som

Sjelt, falbe, falbe, Fjadt, fadla, kadla 2c.

17. Det du har i Bente hos dig er et Drengbarn.

18. Tag du disse Svardskumper to.

Det ilde heed i Hjerterod,
Der Syn for Sagen gaaer.

17. Det Barn, du under Hjerte bær,
Blier stærk til Kæmpe-Gavn,
Fød ham vel med Tre op,
Og giv ham Sigurds Navn.
18. Sværdets tvende Stykker tag
Og skjul dem i din Gaard;
Til Smeden lad dem bringe hen,
Naar unge Søn du faaer.
19. Sande ere disse Ord,
Seg siger nu til dig:
Just denne Søn, han skal engang
Med Tiden hevne mig.
20. Bag Elven hist boer Regin Smed,
Alt ved hiin stride Na;
Til ham du lade bringe hen
Den Klinges Stykker to.
21. Klingen maa han smedde vel,
Alt baade stjar og reen,

20. Regin Smed boer paa hiin Side Aæn. Rejl Smiur, oversatte Indbyggerne, som have glemt Ordets oprindelige Betydning, ved den røde Smed; ligesaa urigtigt Bul (Budle) ved Legeme, Krop.

Båaji maa han vija vi tuj
Stajnun o lo Jadn.

22. Fovni ajtur Ormurin,
Aa Glitrahaji liggur,
Rejin eer ajn gouur Smiur,
Faaun eer han diggur.

23. Ee fåaji ikkji Hjordiis
Laangur snakka vi tee,
Hetta man vera Deja Stund,
Uj komin eer aa mee.

24. Graatandift snúift Hjordiis
Sigmundi fraa,
Adlar hennara Herkonur
Feldu firi han Taar.

25. Graatandift four nu Hjordiis
Uj sujnun Seáli eát fitja;
Hjalprek Kongur fiftur o fremftur
Frygván koom eát vitja.

21. Og saa maa han gjøre det saa passeligen haardt, baade maa han fløve med det Steen og Jern.

22. Almindelighed synes der paa Færøerne: Freánar Orm o: den spraglede Orm; men da det rigtigere Fovni endnu synges af nogle enkelte, har jeg hidsat det rette Ord. Kegin er en dueilig Smed; mod saa er han troe.

Saa den kan hugge alt itu,
Dg kløve Jern og Steen.

22. Fosner hedder Ormen hiin,
Paa Gnytahøi mon boe.
Regin er en duelig Smed,
Men ei at stole paa.
23. Seg orker ikke, Fruer Hjordiis,
At snakke meer med dig;
Seg mærker det er Dødens Stund,
Som kommer over mig.
24. Med Graad Hjordiis nu ganger bort,
Da Sigmundur var død;
Dg hendes Fruer alle gif,
Dg deres Laarer flød.
25. Hjordiis nu iler til sin Sal
Med Graad og megen Sorg;
Kong Hjalprek først og fremmest kom
Til Fruens hoi Borg.

-
23. Nogle synge: Ee gjiti ikkji Hjordiis. Orke, isl. orka, kunne, formaae. Dette Ord bruges endnu i Island.
24. Grædende snoede sig Hjordise fra Sigmund; alle hendes Stadsdamer faldede for ham Laarer.
25. Vitja 3: besøge eller frie til. Hjalprek skal have været Konge i Danmark, og navnlig i Thyeland.

-
26. Frygvín gjek feár vi Badnínun
Nuggju Maanar fujnar,
Tiil eát tajrra Standun laj,
Hoon föjir ajn Svajn fo fruJan.
27. Nu eer inn, sum ofta firr,
Duldur eer döbul Majn,
Frygvín eer gjingjin uj hōa Loft,
Hoon föjir ajn ungan Svajn.
28. Svajpar hoon han uj Kleájr veál,
Táaji han kom uj Hajm,
Sjúra beá hoon nevna seár
Tan gjevelia Svajn.
29. Badni veár svajpt uj Kleájr veál,
O got eer tiil Geuan eát evna,
Sujan beá hoon Presti bera
Sjúra beá hon nevna.
30. Badni veár bori fraa Kjirkju hajm
Attur til Mour fujn,
Majra leát hoon rögta han
Inn alt fujt Gudl uj Skrujn.
31. Badni veár bori fraa Kjirkjina
O lett aa Mours Fang,

27. Den dugte (taufe) Sorg er dobbelt smertelig.

28. Hun søsber ham i Klæder vel, da han kom til Verden.

26. Den Frue ubi Maaner ni
 Alt med det Barn mon gaae;
 Da Stunden kommer, fødte hun
 En Evend saa skjøn og fro.
27. Det gaaer nu til, som ofte ser,
 At Dulgt er dobbelt Meen;
 Den Frue ganger i Høienloft,
 Dg fødte en Evend saa reen.
28. Dg da den Evend til Verden kom,
 Hun vel ham fødte hen;
 Dg Sigurd bad hun nævne sig
 Den gjæve Ungersvend.
29. Det Barn blev fødte i Klæder vel,
 Hun vel kan saadant evne.
 Til Præsten bares Barnet hen,
 Hun bad ham Sigurd nævne.
30. Det Barn blev bragt fra Kirken hjem
 Igjen til Moder sin,
 Dg mere lod hun røgte ham,
 End alt sit Guld i Skrin.
31. Det Barn blev bragt fra Kirken hjem,
 Dg sat paa Moders Skjød.

29. Dg godt er til Lykken at evne.

31. Fang, Skjød, bruges og i Harbanger i Norges jevnf. Noes

- Majra leji hoon Rögt aa han
Inn alt fujt Gudl o Sprang.
32. Hjalprek Kongurin,
Tan Jalfins Soon,
Hen fek nu feår
Ajna so höjbaarna Konu.
33. So veår teå vi Sjåra
Mikkjil geåv han Vext,
Majra vöx han uj ajn Maana
Inn önnur Bödn uj sex.
34. Han vöx up kjaa fujna Mouur,
Hoon geåv honun Gengjinhegst;
Han rojndi majra uj ajn Maana
Inn önnur Bödn uj sex.
35. Han vöx up uj Rujkjinun
Tiil gjevelian Mann,
Hjalprek Kongurin
Foftraji han.
36. Han vöx up uj Rujkjinun
Sjött o ikkji laangji,

ffe Bib. Selsk. Skr. nye Saml. 1 B, Paq. 316. — Sprang o:
Stads, ogsaa Dands, Lyftighed, Spring.

34. Gengjinhegst, ribberlig Opdragelse, omhyggelig Pleie.

Dg meer hun lagde Keat paa ham
 End alt sit Guld saa rod.

32. Det var Hjalprek, Konge bold,
 En valdig Jarleson,
 Hoibaarne Brue fik han sig,
 Hun deilig var og skjon.

33. Saa gif det sig med Sigurd til,
 At frodig tog han Bert;
 I Maaned een han vorte meer
 End andre Born i ser.

34. Han hos sin Moder vorte op,
 Hun gav ham Gengjinhegst;
 I Maaned een han gro'de meer
 End andre Born i ser.

35. Vorte han i Riget op
 Alt til saa gjæv en Mand,
 Det var Hjalprek, Konge bold,
 Som var hans Fostermannd.

36. Vorte han i Riget op
 Med Hast og ikke længe;

Rojndi, egentl. prøvede. Kjaa, isl. hiá, harbanderff: hian,
 hos.

36. Sjött o: snart.

Tiil han gjördist uj Höggjin tungur,
Han bardist Kongjins Draangjir.

37. Han veâr seâr aa Lajkvödlun
Ujmidlun Manna Herjar;
Rujvur up stourar Ajkjikjelvar,
Lemjar sammar til Heljar.
38. Niur settist Svajnanir
Vrajir, uj tajr vouru:
Lujkari veâr teâr Feâir eât hevna
Inn berja os so stouran.
39. Svajnur kaftar Sjildri niur,
Liftir aj laangur eât lajka,
Gengur firi sujna seâla Mouur
Vi rejar Kjinnar o blajkar.
40. Svajnur gjek tiil Mouur sujna
Teâlar ret o flet:
Sii meâr fannan Feâir eât meâr,
Qvör viil vita sujn Æt.
41. Höjr tû nû, mujn seâla Mouur,
Spirja maa Ee nû tee:

-
37. Han var sig paa Legemarken, Kamppladsen, imellem Mandehave. En Ege- eller Bogekovle : et stort affauget Stykke af en tyk Ege- eller Bogestamme; denne Benævnelſe bruges endnu i Sjælland og andensteds.
38. Rimeligere, anstændigere var det bin Fader at hevne, end

Indtil han bliev i Hugning tung,
Han slaes med Kongens Dreng.

37. Paa Kampens Plads han ofte var
Blandt Kamperne at møde,
Reev store Eggeøvler op,
Slog Evende møren døde.

38. De Evende da sig satte ned
I Brede, som de vare:
Din Faders Havn dig bedre var
End saare os saa svare.

39. Evenden kaster Skjoldet ned
Dg vil ei længer lege,
Han ganger for sin Moder ind
Med røde Kinder og blege.

40. Evenden gik til Moder sin,
Han taled' ret og slet:
Siig mig, hvo er Fader min?
Enhver vil vide sin Vet!

41. Her det, du min Moder god,
Jeg nu maa spørge dig:

saare os saa storligen.

39. Ganger for sin tjære Moder ind.

40. Siig mig den sande Fader til mig.

41. Vija o: hugge, slaes ihjel; deraf i gamle Digte vejet for
dræbt.

Veâr mujn Feâir vi Voknun vijin,
Dult eer teâ firi mee.

42. Höjr tû, mujn hiin feâla Mour,
Sii meâr fatt ujfraa:
Eer han inn aa Vörildini,
Uj mujn Feâir vaa.

43. Um han eer aa Vörildini,
Uj tujn Feâir vaa,
Teâ verur ikkji, mian tu livur,
Tu Sömdir eâv honun faar.

44. Hunlins Sinir uj Randarnuj,
Tajr tujn Feâir vaa,
Tu manft ikkji, meni tu livur,
Sömdir eâv tajmun faa.

45. Svajnur sveâraji fujna Mour,
Alt veâl, sum han kundi:
Ofta hevur vaxa ungan Rakka
Qvalla Tenn uj Munni.

46. Frygvín gjek eât tuj Kjiftina,
Sum ödl veâr uj Gudli tvijin,

42. Sliq mig sandt ifra. Den Talemaade: si ge fra o: fortællte, har for ikke lang Tid siden endnu været brugelig i Island. — Deres Fra sagn o: Fortælling.

Falbt Fader min i Vaabenbrag,
Thi dulgt er det for mig.

42. Hør det, bu min Moder god,
Du Sandhed sigte maa:
Er vel den Mand i Verden end,
Som Fader min mon flaae?

43. Om han er i Verden end,
Som Fader din mon flaae;
Ei skeer det i dit hele Liv,
Du Hevn af ham kan faae.

44. Hundings Sønnen i Randarni,
De Fader din mon flaae;
Ei skeer det i dit hele Liv,
Du Hevn af dem kan faae.

45. Evenden svared' Moder sin,
Alt vel, som han kunde:
Dfte vorte ungen Hvalp
Hvaffe Tænder i Munde.

46. Fruen gik til Kisten hen,
Med Guldet overdragen:

44. Sömdir o: häderlig Satisfaction ved Hevn eller Bøder.

46. Kisten, som heel var i Guldet habet o: stærk forgyldt. Vi-
jin o: dræbt.

Heár skeál tú fuggja tej Herkleájr,
Sum tujn veár Feáir uj vijin.

47. Hoon leáfar up teá Kjiftina,
Sum nögv veár uj Gudl o Feá,
Hoon tekur up tajr Svörslutir
O kastar Sjúra aa Kneá.
48. Hoon tekur up teá Sjurtuna,
Sum ödl veár uj Bloui drijin,
Heár feárt tú, mujn feála Sonur,
Qvuffi tujn veár Feáirin vijin.
49. Hoon tekur hefar Svörslutar,
Sjúra hoon tajr feár:
Hetta geáv tujn hiin feála Feáir,
Uj mikjil Got unti meár.
50. Teák tú hefar
Svörslutir tvaa;
Leát tú teár ajt anna
Svöri eáv tajmun flaa.
51. Reji Smiur buir
Firi handan Aa,
Honun skeál tú fáa
Hefar Svörslutir tvaa.

-
47. I hvíffen nok var af Guld og Viggenbefæ.
48. Som heet var med Blod besudlet.

Her skal du see de Pantfere,
Hvori din Fa'r blev slagen.

47. Lukker hun den Kiste op,
Som gjemte Guld og Bøe,
Dg Sværdets Stykker tog hun frem
Dg kasted' ham paa Knæ.

48. Tager hun Etridsffjorten frem
Med Blodet overdragen:
Her skal du see, min hulde Son,
Hvordan din Fa'r blev slagen.

49. Hun tager Sværdets Stykker frem
Dg slyer dem Sigurd hen:
Din hulde Fader gav mig dem,
Som var min bedste Ven.

50. See, af min Haand modtage du
Sværdstumperne de to,
Af Stykkerne et andet Sværd
Du dig maa lade faae.

51. Bag Elven hist boer Regin Smed,
Alt ved hiin stride Na,
Til hannem du nu bringe hen
Den Klinges Stykker to.

49. Som meget Godt undte mig.

52. Honun lkeâl tû fâa
 Hefar Svörslutir tvaá,
 Smuja veâl o virilia
 Tiil tû ruja maa.
53. Fovni ajtur Ormurin
 Aa Glitrahaji liggur,
 Rejin han eer gouur Smiur.
 Faaun eer han diggur.
54. Teâ veâr hilm ungji Sjúurur,
 Honun mundi aankji frojsta:
 Höjr tû teâ mujn seâla Mouur,
 Vujs meâr aa veldian Hest.
55. Geâk tû fram eât Foffurin,
 Varpa Stejn uj Aa,
 Kjous teâr Hest tiil Handar tan,
 Sum ikkji vulkkjir fraa.
56. Han gjek seâr eât Foffurin,
 Kastaji Stajn uj Aa,
 Touk seâr tan eâv Hestaaun,
 Sum ikkji vujkti fraa.

54. Han monne intet friste, forfarde. — I Harbanger bruges de Datemaader: at friste en Ting ud 3: forsøge en Ting fuldkommen. Jeg har ikke fristet (erfaret) uden alt godt af ham. — Paa dansk siger man: At friste (prøve) en ting

52. Til hannem du nu bringe hen
Den Klingses Stykker to;
Smed da vel og værdelig,
Indtil du ride maa.

53. Fosner hedder Ormen hiin,
Paa Gnyttahøj mon boe;
Regin er en duelig Smed,
Men sjelden er han tro.

54. Det den unge Sigurd var,
Ham alt mon vel gelinge:
Hør, Moder, du nu vise mig
En vælig Hest at tvinge.

55. Gak du dig frem til Fossen hift
Dg Steen i Naen fast
Dg vælg dig da den Hest til Brug,
Som stander stedse fast.

56. Da gif han sig til Fossen frem
Dg kasted' Steen i Na,
Han valgte sig den Hest til Brug,
Som stedse fast mon staae.

Skjebne. — Jevnsf. N. Vid. S. Skr. nye Saml. i B. Pag. 320. — Alt af det Islandske Freykt, forsøge.

55. Vælg dig den Hest til Gaande, som ei viger fra; som ei bliver hange. Kjou, hug, isl. hjó af högg.

57. Han veâr uj tuj Rujkjinun,
Ajn tan allarbesti,
Sujani veâr han kadlavur
Greâni Sjúra Hestur.
58. Aarla veâr um Morgunun,
Mee man rat um minna,
Sjúrun qvittar ivur um Aa
Reja Smii eât finna.
59. Sjúrun leip aa Greâna Beak
Seâma Morgun Snimma,
So rujur han feâr ivur um Aa
Reja Smiji eât finna.
60. Teâ veâr hiin ungji Sjúrun,
Rujur firi Didnar fram,
Rejin kastar Smujina
O tekur feâr Jada uj Hand.
61. Höjr tú teâ nú Rejin,
Hetta eer mujn Feer,
Gjer meâr teâ, tú Reji Smiur,
Smuja meâr nú ajt Svöör.

57. Efter andre sit Sigurd Hesten Grane af Kong Hjalprek; en ubekendt Ddng bad ham drive Hestene til Søen Busaltion; efter andre var det Ddin, som i Skikkelse af en gammel Mand hjalp ham at finde Hesten Grane, der var af Sleipners Et.

57. En vælig Hest i Riget var,
 Bei kunde for sig bane,
 Den Hest udvalgte Sigurd sig
 Og denne Hest var Grane.
58. Det var en aarte Morgenstund,
 Det er mig vel i Minde,
 Hen over Elven Sigurd foer
 For Regin Smed at finde.
59. Sigurd sprang paa Granes Bag
 Den samme Morgenfinde,
 Saa red han sig hen over Aa
 For Regin Smed at finde.
60. Det den unge Sigurd var,
 Han frem for Doren reed,
 Flur griber Smeden Jern i Haand,
 Alt andet bort han smed.
61. Hør du mig, o Regin Smed,
 Det er min første Færd,
 Mit Vrinde, o Regin, er,
 Du smedde mig et Sværd.

58. Om mig mon ret være i Minde, (om jeg huffer ret); Si-
 gurd skynder sig over Aaen.

59. Samme tidlige Morgen.

-
62. Teâk nû fraa meâr hefar
Smörslutir tvaa,
Tú manft meer ajt javngodt Svör
Eâv tajmun Lutir flaa.
63. Veer veâlkomin Sjúrir,
Tu eer meâr so keâr,
Dvölfte uj Rujkjinun neâkra Tuj
Uj hefa Naat kjaa meâr.
64. Ee fâaji ikkji Reji Smiur
Dvölfte uj Naat kjaa teâr;
Hjalprek Kongur faknaft mee
Uur Haafeâtunun fraa seâr.
65. Smuja meâr nû Svöri
Sjört o so rajnt,
Bâaji maa ee vija vi tuj
Jadn o so Stajn.
66. Rejin touk vi Svörinun
O leji han teâ uj Eld,
Ajnans Naattina
Heji han teâ uj Gjer.
-

62. Javngodt, islandſſe Jafngodr, lige, ligeſtor, ubefſtabiget.

63. Du er mig ſaa fjær.

64. Fra Heiſædet hos fig. Haafeâti, islandſſe Háfæti: Gjer
ſæde, Throne.

-
62. Du af min Haand modtage her
En Klinges Stumper to,
Dg du maa mig et jevngodt Sværd
Af disse Stumper laae.
63. Vær velkommen, Sigurd, hid,
Saa hoit jeg elsker dig;
D døel i Riget nogen Tid,
Bliv denne Nat hos mig.
64. Jeg kan ei døele her i Nat,
Ei Tiden saa forhale;
Thi Hjalprek Konge savner mig
I sine høie Sale.
65. Men gjør du mig min Klinge vel
Dg smed den Fjær og teen,
Saa den kan hugge alt itu
Dg fløve Jern og Steen.
66. Regin lagde Sværd i Jld,
Tog Tang og Hammer fat;
Arbejdede en Stund derpaa,
Dog kun den ene Nat.
-
65. Smed mig nu Sværdet Fjært og reent.
66. Regin tog ved (modtog) Sværdet, og lagde han det i Jld;
een Nat havde han det i Arbeide.

67. Ajnans Naattina
Heji han teå uj Gjer,
Huaar veår nu Sjørur ungji
Heår uj han feer.
68. Aarla veår um Morgunun,
Mee man rat um minna,
Sjørur qvittar ivur um Aa
Reja Smii eåt finna.
69. Teå veår hiin ungji Sjørur
Rujur firi Didnar fram,
Rejin kaftar Smujina
O tekur feår Svör uj Hand.
70. Smuja heåvi Ee Svöri,
Gjört heåvi Ee teå tiil,
Biilar teår aj Huirin,
Lujvi leggi Ee vi.
71. Smuja heåvi Ee Svöri
Sjört o fo rajnt,
Båaji manftú vija vi tuj
Jadn o fo Stajn.
72. Sjørur gjek eåt sterkan Steja,
Rojnir alt vi Haft;

67. Sidfig, foris var nu Sigurd unge, dibhen han farer. Han var i stor Gerdentning og Slæde over Sørdet.

67. Deg kun den ene Nattestid
Han hamrede derpaa,
Dg atter Sigurd, rass i Hu,
Til hannem lader staae.
68. Det var en aarle Morgenstund,
Det er mig vel i Minde,
Hen over Elven Sigurd foer
For Regin Smed at finde.
69. Det den unge Sigurd var,
Han fremfor Doren reed,
Flur griber Smeden Sværd i Haand,
Alt andet bort han smed.
70. Smeddet har jeg Sværdet dit,
Dg lavet dig det til;
Hvis dig ei fattes Mod i Bryst,
Jeg Livet vove vil.
71. Smeddet har jeg Klingen din,
Alt baade skjær og reen,
Saa den kan hugge alt itu
Dg fløve Jern og Steen.
72. Sigurd tren for Umbolt hen
At prove den med Hast,

70. Fattes dig ei Mod (Hu), da sætter jeg mit Liv i Pant, at
du vil seire.

Fífla Höggji, uj han braa,
Uj tögva Lútir braft.

73. Dejan eer tú, Reji Smiur,
Eäv meâr veer,
Eât tú mundi fvujkkja mee
Uj Vokna Gjer.

74. Tekur han hefar Svörslútar,
Kaftar aa Rejans Kneâ,
Reji Smiur Íkjálv
Sum ajt Lillju Bleâ.

75. Leji han hefar Svörslútar
Attur uj hans Hand,
Taa Íkjálv Handin aa Reja Smii
Sum ajt Lilljuvand.

76. Smujar tú anna
Svöri fo meâr,
Dejan manstú, Reji Smiur,
Vanta teâr.

72. Det første Hug, som han hug, i to Stykker det braft. —
Braa, ísl. brá, bevægede, af bregd. Tögva, tvende;
Íslandsk Tvíflvar, to Gange, tæs saa godt 2: dobbelt
saa godt, bruges endnu i Fjlland; Lútir, Stykker, af det
ísl. Hluti, Deel.

75. Hvad her er Tilfældet, at det ene Vers gjentager med lidt for-
fjellige Ord, hvad der i det foregaaende er sagt, er paa flere
Steder Tilfældet; jeg har udeladt mange saadanne Vers,

Men Klingen ved det første Hug
 I tvende Stykker brast.

73. Du Døden er, o Regin Smed,
 Af mig fuldkommen værd,
 Fordi du monne svige mig
 I denne Vaabenfærd.

74. Sværdets Stykker Sigurd slog
 Mod Regins Knæe saa brat,
 Da Hjalvede hiin Regin Smed
 Alt som et Lillieblad.

75. Og Sværdets Stykker Sigurd tog
 Og lagde i hans Haand,
 Da Hjalvede hiin Regin Smed
 Alt som et Lillievaand.

76. Hør mig nu, du Regin Smed,
 Hvad jeg vil sige dig:
 Hvis anden Gang du smedder saa,
 Du Døden faaer af mig.

som vare aabenbare Varianter; dog har jeg til en Prove
 ladet nogle løbe med; thi denne Gjentagelse (parallelis-
 mus membrorum, om jeg saa maa kalde den) er noget
 Særegent ved den gamle færøiske Digtning (den findes og stund-
 dum i de gamle danske Ræmpeviser) og tildeels nødvendig,
 aldenkund Dvæberne ei have været skriftligen optegnede, paa
 det at Forsangeren under Gjentagelsen kunde faae lidt Pu-
 sterum, og imidlertid betænke sig paa det Efterfølgende.

77. Tú manft gjera teá
So rajolia hart,
Báaji maa teá vera
Taali o fo skart.
78. Smuja meár Svöri
Sjört o fo rajnt,
Báaji maa Ee vija vi tuj
Jadn o fo Stajn.
79. Höjr teá, Sjúrur ungji,
Smuji Ee teár Svör,
Hjarta úr Ormurin
Viil Ee heáva uj Veerd.
80. Smuji Ee teár Svöri
Gjeri Ee teá fo,
Hjarta úr Ormurin
Leggji Ee Viirin aa.
81. Rejin gengur eát Smujinun
Leji Svör uj Eld,
Trujati Neátarnar
Heji han teá uj Gjer.

77. Du maa gjere det saa rettskaffens haardt: baade maa det vere taaligt (ei ituspringende) og skarp.

79. Hjertet af Ormen vil jeg have til Mad. Veerd o: Mad, Spise. Ordet er endnu til i det Danske i Davre o: Dag-

77. Du gjøre maa mig Sværdet godt
 Dg hærde vel den Klinge,
 Saa den kan være skarp og haard,
 Dg dog itu ei springe.
78. Smedde skal du Klingen min
 Alt baade fjær og reen,
 Saa den kan hugge alt itu
 Dg klove Jern og Steen.
79. Hør du, Sigurd Ungersvend,
 Jeg smedde vil dit Sværd;
 Men Hjertet udaf Jofner Dm
 Har for mig megen Værd.
80. Hvis jeg din Klinge smedder vel
 Dg gjør dig den saa fjøn,
 Da Hjertet ud af Jofner Dm
 Jeg venter mig til Len.
81. Regin gaer til Smedden sin
 Dg lægger Sværd i Ild,
 I treti Nætter hamrer han
 Dg laver Klingen til.

verdur og Nabber 3: Natverdur. Verdur, Epise, Gje-
 stebud.

80. Hjertet lægger jeg Værdie paa.

81. Tredive Nætter havde han det under Arbeide.

-
82. Trujati Neáturnar
Heji han teá uj Gjer,
Huirin veár um Sjúra unga
O um hanfara Feer.
83. Teá veár um ajn aarla Morgun
Mee man rat um minna,
Sjúrur qvittar ivur Aa
Reja Smii eát finna.
84. Teá veár hiin ungji Sjúrur,
Rujur firi Didnar fram,
Rejin kaftar Smujina
O tekur Svör uj Hand.
85. Veer veálkomin, Sjúrur,
Qvuffi eer eát tuj Voun?
Gouar hevur tú Ivur-Vaanir
Uj adlari Aafjoun.
86. Veer veálkomin, Sjúrur,
Smuja heávi Ee Svör,
Bíllar teár aj Huirin,
Tú verur so vuja aa Feer.
87. Smuja heávi Ee Svöri
Skart o so rajnt,

82. Hans Su, Tanke, var til Sigurd og hans Færd.

82. I tretti Nætter hamrer han
 Alt paa det gode Sværd;
 Til Sigurd staaer hans Sind og Hu,
 Samt til hans Hertesfærd.
83. Det var en aarle Morgenstund,
 Det er mig vel i Minde,
 Hen over Elven Sigurd foer
 For Regin Smed at finde.
84. Det den unge Sigurd var,
 Han frem for Doren reed,
 Flur griber Smeden Sværd i Haand,
 Alt andet bort han smed.
85. Vær velkommen, Sigurd, hid,
 Hvor det sig end vil foie;
 Jeg seer du haver Kraft i Arm
 Og Mod udi dit Die.
86. Vær velkommen, Sigurd, hid,
 Jeg smeddet har dit Sværd;
 Hvis dig ei fattes Mod i Bryst,
 Da rygtes vil din Færd.
87. Smeddet har jeg Klingen din,
 Alt baade Fjær og reen,

85. Hvad Forhaabning er der. Voun, isl. Von, Haab; God
 har du Overmagt i alt dit Væsen; (jeg har godt Haab om

- Báaji manftú vija vi tuj
Jadn o fo Stajn.
83. Sjúrrur gengur eát Stejanun,
Höggur aa vi Fart.
Qvörki maatti rökka eller stökka,
So veår Svöri hart.
89. So hög han Sjúrrur
Fafllia tiil,
Sundur klejv han Stejan
O Stabban vi.
90. Han vaa ajn Orm eáv Gjiltin up,
Annan skamt uj kjaa,
Gram kadlaji han Svöri,
Aa Gólvunun laa.
91. Höjr tú, freáji Sjúrrur,
Eáv kongjibori Vujv,
Firi tujlujkar Hövdingar
Viil Ee leåta Lujv.

at du overvinder Besværliighederne ved at drabe Ormen, saa
snaes mig at see af din Person).

88. Hverken formaaede det at rökka (lægge sig i Eggen, eller
række sig) eller stökka (gaae i Stykker, springe itu.)
89. Stabba, 2; det Stykke Træe, hvorpaa Ambolten hviler.
Stabba er egentlig en Slags Stool, forfærdiget af et Læed
af Rygrads Hvirvlerne (vertebræ) paa de store Hvaler.

Saa den kan hugge alt itu
Dg klove Jern og Steen.

88. Sigurd treen for Ambolt hen,
Med Fart han Sværdet svang;
Dets Hegg er haard, dets Odd er skarp,
Stu det ikke sprang.
89. Saa hug han, Sigurd, dristig til,
Saa fast han kunde staae,
Sønder klov han Ambolten
Dg Stubben ligesaa.
90. Forgylde Dm han dræbte da,
En anden fik og Ram,
Dg Sværdet, som paa Gulvet laa,
Det gav han Navnet Gram.
91. Her du, skjette Sigurd, født
Af kongebaaren Liv,
For flige Hovidsmænd, som dig,
Jeg lade vil mit Liv.

Endnu bruges enkelte saadanne Stole paa Færøe. — Efter
Volsungasaga kunde Sværdet Gram ogsaa overskjære svøm-
mende uld. Jevns. Müllers Sagabl. 2 D. Pag. 55.—

90. Han dræbte en Dm af det Forgylde (Slags?); en anden
nær derhos. Kjaa, isl. hid, hos.
91. Freáji, ferm, berømt; bruges og i Hardanger; vide Herfse
B. Selst, Skr. 1 D. Pag. 320. Isl. Frægr, berømt.

-
92. Höjr tú, freáji Sjúrur,
Sija manft tú meár,
Neár tú rujur aa-Glitrahaji,
Ee viil filgja teár.
93. Fift feári Ee uj Randarnuj,
Hunfins Sinir eát fedla,
Sujan feári Ee aa Glitrahaji,
Tuj meár man aankji bedla.
94. Fift feári Ee uj Randarnuj,
Hunfins Sinir eát finna,
Sujan ruji Ee aa Glitrahaji,
Tuj teá verur meár minna.
95. Adlar vaa han Hunfins Sinir,
Veál koom han attur fraa taju,
Skamri S:und eáv Rujkjinun
Han raj aa Glitrahaji.
96. Teá veár Svikkarin, Reji Smiur,
Hugfar so vi feár:
Qvittar tu aa Glitrahaji,
Ee skeál filgja teár.
-

93. Thi mig mon intet fattes; ilandst því mér má engi bella;
ingen kan staae mig imob, ingen er saa tapper, som jeg;
saaledes har Prof. Finn Magnúsen fortæret det.
94. Thi det bliver mig mindre (besvarligt).

92. Hor du kjælle Sigurd Svend,
 Det maa du sige mig:
 Du farer snart til Gnytahei,
 Maa jeg da følge Dig?
93. Først farer jeg til Randarni,
 For Hundings Sønnen at fælde;
 Jeg derpaa gaaer til Gnytahei,
 Thi stor er nu min Valde.
94. Først farer jeg til Randarni,
 For Hundings Sønnen at finde;
 Jeg derpaa gaaer til Gnytahei,
 Saa har jeg nu i Sinde.
95. Han Hundings Sønnen alle slog,
 Og vel han slap fra dem;
 Han foie Stund fra Riget reed
 Til Gnytaheide frem.
96. Den rænkifulde Regin Smed
 Da tænker saa ved sig:
 Naar du nu faer til Gnytahei,
 Da skal jeg følge dig.

96. Her du til Gnytaheide, da vil jeg følge dig. Hugla, isl.
 hugla, tænke.

-
97. Teå veår hiin ungji Sjúrrur,
Rujur aa Glitrahaj,
Mötti han ajnun gamlun Manni,
Midt aa fujnari Laj.
98. Teå veår hiin ungji Sjúrrur,
Situr aa baldun Hesti,
So eer meår eáv Sonnun lagt,
Eåt teå veår Nodnagjefiur.
99. Höjr tû, restur Sjúrrur,
Sia fkeál tû meår:
Qvör eer hefin vefali Meåvur,
Uj filgji eer vi teår.
100. Reji Smiur
Ormins Brouur han eer;
Tuj eer han vi meår
Ajn uj hefara Feer.
101. Rejin leji Raajini
Eåt greåva Greåvir tveår,
Tuj eer han vi meår
Ajn uj hefara Feer.
-

97. Laj, ísl. Leid, Vef.

98. Den gamle Mand, som mødte Sigurd, var efter Volsunga-
saga Odin selv.

100. Regin Smed, han er Ormens Broder. — Totun Freid-
mar havde tre Søner, Fosner, Ottur og Regin; den

97. Det den unge Sigurd var,
 Han reed til Gynstahoi,
 Dg modte der en Gubbe ham
 Alt paa den brede Bei.
98. Det den unge Sigurd var,
 Han sad paa vælig Hest,
 Dg Gubben var, saa Sagnet gaaer,
 Den gamle Hornegest.
99. Her du Sigurd raske Svend,
 Det maa du sige mig:
 Hvo er vel denne stakkets Mand,
 Som følger her med dig?
100. Det Regin er, hiin gode Smed,
 Han smeddet har mit Sværd;
 Thi er han fulgt med mig herhid
 I denne Vaabenfærd.
101. Regin Smed gav mig det Raad
 At grave Grøvter to;
 Thi er han i mit Følge, for
 Med Raad mig bi at staae.

første dræbte sin Fader, blev derpaa forvandlet til en Dra-
 ge, som rugede over sin Stat; jebnf. Müllers Sagabid.
 2 Deel, Pag. 54.

101. Thi er han med mig een i denne Færd.

102. Hevur Rejin biji tee
Greáva Greávir tveár,
Han eer tan vesti Svikkari,
Deja viil han tee.
103. Höjr tú teá nú, Sjúrir,
Palla tú veál uppaa,
Eát tú Dejan ikkji skeál
Eáv hefun Ormi faa.
104. Greáv tú nú tögvar,
Teá triu heár uj kjaa;
Ajn Muun eáv Ajtrinun
Man teá lujva taa.
105. Greáv tú Grivtir trujggjar,
Um tú verur mour,
Heár vi skeál tú verja tee,
Firi Ormins Ajtur Bloui.
106. Greáv tú teár teá triu
Eáv fo miklun Moui,
Heámi skeál tú badla tee
Firi Ormfins Ajtur Bloui.
107. Ormurin eer Skrijin eáv Gudlinun,
Teá-man frattaft vuja;

-
104. Grav du nu fo, den tredie derhos; en Halvpart af Edder-
zen skal det vørge dig fra, eller skjule da.
105. Grav du Grøster tre, om du bliver mædig, frat.

102. Hvis Kegin Smed gav dig det Raad
 At grave Grøvter to,
 Han er af Svig og Dndskab fuld,
 Han Døden dig vil faae.
103. Hør du Sigurd Ungersvend,
 Du agte vel derpaa,
 At du Døden ikke skal
 Af Dremens Edder faae.
104. Grav du dig de Grøvter to,
 Og grav dig derhos trende;
 Det Halve udaf Edderen
 Skal deri fra dig rende.
105. Du grave skal dig Grøvter tre
 Alt med saa meget Mod,
 Og deri skal du værge dig
 Mod Dremens Edderblob.
106. Du grave skal dig Grøvter tre
 Alt med saa megen Daad,
 Og deri skal du værge dig
 Mod Dremens Edderbraad.
107. Dremen gled af Guldet frem
 Der Rye gaaer om saa vide;

106. Badla, 2: egentlig Hjule.

107. Fratta, udsprøge; deraf det endnu brugel. udskitte.

Sjúrur situr aa Greána Beák,
Bujur seár tiil eát ruja.

108. Ormurin eer skrujin eáv Gudlinun,
Lengt gjer han Skrii,
Sjúrur trujvur um Benjar Kolv,
Han bujar sujt Svöri tiil.

109. Trujati Eálin veár Foffurin,
Uj Ormurin undurlaa,
Uppi vouru báaji Böxl,
O Búkur aa Hamri laa.

110. Teá veár hiin sneári Sjúrur,
Sujnun Svöri braa,
Han kleiv tan hiin freánar Orm
Sundur uj Lutir tvaa.

111. Vant veár teá Höggji,
Uj Sjúrur geáv tan Stund;
Taa skjalv báaji Leiv o Lund
O ödl Vörildins Grund.

108. Lange gjør den Skridt; Sigurd griber om Benjar Kolv; dette Ord forstaaes ei af Indbyggerne; nogle mene det betyder Haandsfanget paa Sværdet; andre den smalere Deel af Demen henad mod Halen. Kolbe bruges i det danske: Kolben paa en Flint; Kolbe (Spadix) i Botaniken. — Prof. P. C. Müller har meddeelt mig følgende Bemærkning: Kolvet det islandske Kolfr, gammel dansk Kolo = en Piis;

Sigurd sad paa Granes Bag,
Han bød sig til at ride.

108. Ormen gled af Guldet frem,
Den fremad glide vil,
Dg Sigurd greb om Benjar Kolv
Dg Sværdet bød han til.

109. Den Fos var treti Alen dyb,
Som Ormen hvilte paa,
Dens Bover gif i Dagen op
Dens Bug paa Hamre laa.

110. Det den unge Sigurd var,
Han med sit Sværd mon slaae,
Dg kløvede hiin spragled' Orm
Alt udi Stykker to.

111. Drabeligt var dette Hug,
Som Sigurd gav den Stund,
Da Hjalv haade Lov og Lund
Dg hele Verdens Grund.

Benjar Kolv, Benenes Pivl er et Digterudtryk for Sværdet.

109. Tredivte Alen var Vandfaldet dybt, un der hvillet Ormen laas
oppe vare begge dens Finner (bæxli paa islandsk), de for-
reste Fødder paa visse Slanger eller Drager, eller Brykfin-
nerne paa Hvalfiske og Delphiner; Bugen laa paa Hamre 2;
Afsatser paa Fjeldene.

111. Vant 2; slem, farligt. Grund, egentl. Flade, Glette.

112. Taa Ikjalv bæaji Leiv o Lund
O öd! Vörildins Grund,
Sjúrur braa sjuu bitra Brand,
Kjou han uj Miu sundur.
113. Taa spurgdi Ormurin,
Uj tögva Brotunun laa:
Qvör veår hiin Hudjarva,
Uj vija tordi fo?
114. Sjúrur Ikeál tú nevna mee,
Sigmunda Soon,
Hjordujis Drotning Mouur
Nevned veår hoon.
115. Höjr tú teå nú Sjúrur
Uj qveåt Ee Spirji tujn:
Qvör filgdi teår tan lenga Vee,
Hiar nú tiil mujn?
116. Rejin eer tujn Brour,
Han vujsti meår Vee.
Han eer tan vesti Svikarin,
Deja viil han tee.

112. Sigurd bevegede, soingebe sit skarpe Sværb, hug ham i
Midten sender. Braa, isl. brá, af bregd, bevæge. —
Bitra, isl. bitr o; bitter, hvæs, spids. — Brand, isl.
Brandr, en Klinge. — Kjou, isl. hió, af högg, hugge.

112. Da skjalv baade Lov og Lund
 Dg hele Verdens Grund;
 Sigurd hug med Harpen Brand
 Ham sonder samme Stund.
113. Spurgde da hiin Fosner Dm,
 I tvende Stykker laa:
 Hvo var den hudjærve Mand,
 Som dræbe torde saa?
114. Mit Navn er Sigurd, Sigmunds Sen,
 Derom jeg gjør dig viis,
 Dg Sigmunds Dronning, Moder min,
 Hun nævnedes Hjordis.
115. Her du, Sigurd Ungersvend,
 Hvad jeg vil spørge dig:
 Hvo fulgte dig den lange Vei,
 Som fører hid til mig?
116. Regin er jo Broder din,
 Han viste Vei for mig;
 Af Svig og Dndskab er han fuld,
 Han vilde døde dig.

115. Nogle synge: ringa Vee, ringe, flette Vei.

-
117. Tiil tes sveâraji Ormurin,
Meni han fleit uj Bloui:
Drepa manstû Reja Smii,
Houast han eer mujn Brour.
118. Vee tû nû Reja Smii,
Sum tû hevrur vijin mee,
Han eer tan vesti Svikarin,
Deja viil sjaalvan tee.
119. Stokti han Hjarta,
Vejin veâr fo traangur,
Trujati Eâlin
Veâr Tajnurin laangur.
120. Sjûrur gjördift um Hendur hajtur,
Draip han seâr um Munni;
Fuglar o alfskins Diour
Vouru honun aa Maali kunni.
121. Teâ veâr hiin Reji Smiur,
Teâlaji fo firi seâr:
-

117. Dræbe skal du Regin Smed, hvorvel han er min Broder.
119. Han stegte Hjertet, Beddet var saa trangt; tredive Alen var Spiddet langt. Tajnur egentl. en Træepind, hvorpaa Nyrerne af Grindehvalen og andet af Indvoldene steges paa Sløder; Islandsk Teinn, et Spid.
120. Draip o: dryppede. — Fugle og alfskjøns Dyr vare ham i Tungemaal et forstaaelige. Her angives, overeensstemmen-

117. Hertil svared' Drmen saa,
Mens den i Blodet flod:
Ekjent Regin Smed er Broder min,
Du volde skal hans Død.

118. Dg død du nu hiin Regin Smed,
Som du har døbet mig ;
Han er af Svig og Dndskab fuld,
Han ellers døder dig.

119. Drmens Hjerter stegte han,
Det Træe, det gif saa trangt ;
Thi Spiddet, som paa Gløder laa,
Var treti Alen langt.

120. Sigurd blev om Hænder heeb,
Da strøg han sig om Munde ; —
Hvert Fuglemaal og Dyresprog
Han strax forstaae da kunde.

121. Det var da hiin Regin Smed,
Han taled' saa for sig :

de med Volsungasaga, Anledningen til Sigurds Kundskab om Dyrenes Sprog ; for at afhjæle sine hebe Fingre, strøg han sig om Munden ; derved dryppede en Draabe af Drmens Hjerteblood ham handelsesviis paa Tungen.

121. Regin, som vidste, at Drmens Hjerter havde den Egenkab, had nu Sigurd, at han efterkøbte vilde give ham noget deraf.

Fáaji Ee teã nú, Sjúurur,
Ui tú lovaji meár.

122. Tiil tes Iveárají Vija,
Uppi fitur uj Ajk:
Sjaalvur Ikeál tú, Sjúurur,
Eta tuina Stajk.

123. Aad han Hjarta
Eáv Tajnunun drou;
Rejin lejift eát drekka
Ormlins Ajtur Blou.

124. Rejin lejift eát drekka
Ormlins Ajtur Blou.
Sjúurur geáv honun Beánafaar
Uj Spori, sum han ftou.

125. Teã veár hiin ungji Sjúurur,
Sujnun Svöri braa,
Sujan kleiv han Reja Smii
Sundur uj Lutir tvaa.

126. Mikkjil mundi Sjúurur
Gudli ognast taa;

122. Lång-via, er en Zugl bekjendt i Norge og Island. Efter Bølsungasaga var det en Svale. — Nogle paa Færøe syngte: Vujpanir, Biber, som er besynderligt nok, da denne Zugl næsten aldrig kommer til disse Æer.

Nu faaer jeg vel, o Sigurd, det,
Som du har lovet mig.

122. Svared' hertil Vija Tugl,
Som oppe sad i Teg:
Du selv alene, Sigurd, skal
Fortære denne Steeg.

123. Af Spibbet Sigurd Hjertet drog
Dg ene han det aad;
Men Regin til at drikke vil
Af Drmens Edderblod.

124. Dg Regin til at drikke vil
Af Drmens Edderblod;
Men Sigurd gav ham Banesaar
I Sporet, som han stod.

125. Det den unge Sigurd var,
Han med sit Sværd mon slaae,
Dg kløvede hiin Regin Smed
Alt ubi Stykker to.

126. Store Midler Sigurd vandt,
Han meget Guld mon faae,

126. Meget monne Sigurd Guld erholve da; sit det i Gie. Fræ-
nar v: broget, glimrende; af det ist. Från v. Frann.

Tuj han vaa tan freánar Orm,
Aa Glitrahaji laa.

127. Aarla veár um Morgunun,
Aarin up ran Soul,
Bant han taa aa Greána-Beák
Gudl Kiftir tölv.

128. Tölv Gudlkjiftir
Qvörji Minni Klak;
Sjúrur settist oman aa,
So eer fraafagt.

129. Tölv Gudlkiftir,
Qvörji Minni aa,
Sjúrur leip aa Lendar,
O vrajur veár Greáni taa.

130. Tölv Gudlkjiftir
Qvörji Minni Klak,
Sprak han ivur Lindar Aa,
So eer fraafagt.

131. Greáni sprak um Dujkji,
Silgjan Sundur gjek,

128. Tölv Guldkiftir paa hver Side af Paßabbelen. (Íslanbñ:
hvero megin Klacka; efter Prof. Finn Magnussen.)
Sigurd satte sig ovenpaa, og saa er frafagt o: fortalt. —
Klak faldes og nu Leipur o: en Leb.

129. Tölv Guldkiftir hver Side paa. Blandt andre Rosfarheder

Der han slog Jofner Ormen, som
Paa Gnytahede-laa.

127. Det var en aarle Morgenfund,
For Solen end oprandt,
Ei mindre end tolv Kister Guld
Paa Granes Ryg han bandt.

128. Tolv Kister Guld paa Siden hver
Uf Hestens Ryg der hang;
Sigurd sad sig ovenpaa,
Saa lyder Skaldens Sang.

129. Med tolv Gang tvende Kister Guld
Ung Sigurd foer derfra.
Helten sprang paa Hestens Lend,
Dg vred var Grane da.

130. Tolv Kister Guld paa Siden hver
Uf Hestens Ryg der hang,
Dg sprang den over Lindar-Na,
Saa lyder Skaldens Sang.

131. Sprang han over Sumpen frem,
Saa Saddelspændet brast;

som Sigurd fik hos Ormen, var ogsaa Anboars Ring, som
havde magiske Kræfter og Uheld i Følge med sig; denne til-
ligemed flere Ringe forægte han siden efter Brynhilde.

131. Dujki, isl. Diki, Sump, bred Grøvt. Silgjan, Spændet
(fibula) paa Sadlgjorden,

Teá eer meár eáv Sonnun fagt,
Eát Nodnagjefur heána fek.

132. Nú fkeál leáta ljauí eáv,
Ee qvöi ikkji laangur aa Sinni,
Nú fkeal teáka up annan Taat,
O vuarji leggja uj Minni.

Dg er det mig af Sandhed sagt,
At det fik Nornegest.

132. Qvadet her nu herer op;
Ei mere denne Einde.
En anden Sang begynder nu,
I tage den til Minde.

132. Epitogen, hoormed Sangen sluttet, tjener til at give Forsangeren lidt Pusterum.

UJSMAL, FREAJI KJEMPA.*)

1. **M**engar brouta aa Heávuunun
Brattar o bráar Bilgjur;
Teá koom Ujsmali fist uj Hu
Hermund sujn eát spirja.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eáv Haji &c.

2. Teá koom Ujsmali fist uj Hu
Hermund sujn eát spirja;
Viit skullu ruja uj Kongjins Geár,
Hjalpreks Döttur eát bija.

*) *S m a l*, den berømte Kæmpe. *Freáji*, isl. frægr, berømt, navnkundig. Dette liedet *Qvab* er mærkeligt deraf, at *Sigurds* og *Brynhildes* Kjærlighed, som i *Brynhildes* *Qvab* videre omtales, deri angives som foranlediget ved *Sigurds* *Halvseffers* Bryllup med *Kæmpen* *Smal*. Ved dette Bryllup, som efter den her givne Beskrivelse holdtes med megen Pragt, var *Sigurd* og *Brynhilde* tilstede og bleve forelskede i hinanden; han skreede saa højt paa *Brynhilde*, at han brækkede det gyldne Bøger, han holdt i Haanden

Smals Qvad.

1. Paa Havet mange Bølger sees,
De brat og braade bryde,
Det Ismal først i Hu da kom
Sin Svend paa Tog at byde;

Omqvæde.

Grane bar Guldet af Hede :c.

2. Det Ismal først i Hu da kom,
Ei Hermunds Tog vil feile;
Vi ride vil til Kongens Gaard,
Til Hjalpreks Datter beile.

(Vers 53). Denne Sigurds Halvsøster hedde Svanilde, en Datter af Kong Hjalprek (Sigurds Stedsfader) og Hjorbise.

1. Mange bryde paa Havet bratte og braade Bølger. Digteren begynder her, som flere Steder, heel hoitrvænde eller lyrist; men holder det ikke længe ud. Hermund anses for at have været Smals Svend eller Vaabendrager. Andre syng: Herja luja eát spirja, at raadspørge sin Hær, probere sin Lykke, vise sin Manddom.

3. Ut uj miun Greás geári
Axlar han fujt Skin,
O fo bygvin gengur han
Uj hör Hadlar inn.
4. O fo bygvin gengur han
Uj hör Hadlar inn,
Sum Hjalprek Kongur aa Bori feát
Vi Mann o Hundra fim.
5. Ujsmal stendur aa Hadlar Gölvi
Vi Silkji kneptarri Hygvu,
Kjinin eer rej, sum Hummarklegv,
O Eja blaát, sum uj Dygvu.
6. Ujsmal stendur aa Hadlar Gölvi,
Beer fram Qvövu tujna:
Siit hail, restur Kongurin,
Tú gjev meár Döttur tujna.
7. Lajngji feát han Kongurin,
O hugfaji um teá Raa,
Qvuffi han skuldi Ujsmali
Ajt haanligt Anfveár faa.
8. Jomfrygvín ajir ajn rafkan Brouur,
Ajtur Sjúrirur freáji,

3. Arle sit Skind o: lade sig til. Bygvin, ísl. búinn o: fer-
dig, þaðlát.

3. Midt ubi den grønne Gaard
Der apler han sit Skind,
Dg skjon og pyntet ganger han
I høie Haller ind.

4. Skjon og pyntet ganger han
I høie Haller frem,
Hvor Hjalprek Kong ved Bordet sad
Med Mand og Hundred' fem.

5. Jemal staaer paa Hallens Guls
Med silkeknappet Hue,
Har kinden rød, som Hummerkløe,
Har Dine, som en Due.

6. Jemal staaer paa Hallens Guls,
Frembærer Bonnen sin:
Hil dig, du raske Kongemand,
Du giv mig Datter din!

7. Kong Hjalprek derpaa længe sad
Dg Raad han tænkte paa,
Hvordan han skulde Jemal vel
Et haantligt Gjensoar faae.

8. Den Jomfru har en Broder kald,
Han hedder Sigurd stærke;

5. Diet er blaat, som en Dues. De vilde Duer paa Færøe ere blage.

6. Frembærer sit Frierie. Qvövu hedder nu Banaaroor, Banogd.

Stou han tear tiil högru Hand,
Han töktift vera tujn Meákji.

9. Teå veår Svanild, Soula Ljauma,
Inn uj Hadlina gjek,
Teå fiſta hoon Ujſmal vi Ejun faa,
Hoon Inda tiil han fek.
10. Laſngji feåt han Kongurin,
O hugſaji heår uppaa,
Qvulli han ſkuldi Ujſmali
Ajt blujeligt Anfveår faa.
11. Taa ſveåraji Hjalprek Kongur,
Alt foruttan Ekka,
Teår gjevi Ee nú mujna Döttur,
O heårtiil Bridleips Drekk.
12. Ujſmal ſtendur aa Hadlar Gölvi,
Gjördu ſee o vendi,
Feſti Svanildu, Soula Ljauma,
Hjalprek Kongur ſendi.
13. Ujſmal ſtendur aa Hadlar Gölvi,
Aa fleſt ödlun vajt han Skjil:

Siid heel, uindſtrænkæt, heldig, Du tappre Konge.

8. Han vitte ſynes at vere dig mægtig, din Dvermand.

9. Soulaſjauma betyðer nok egentlig Soleſſin, af det iſl. Lid-
mi o: Glands, Efin.

10. Et biid Svar. Anfveår, det engelliſke anſwer.

Hvis han stod ved din høire Haand,
Man vilde knap dig mærke.

9. Det var Evanild, Soleblom,
Hun ind i Hallen gif,
Saasnært hun Tsmal monne see,
Hun Unde til ham fik.
10. Kongen derpaa længe sad
Dg tænkte vel derpaa,
Hvordan han skulde Tsmal vel
Et venligt Gjensvar faae.
11. Kong Hjalprek svared' hertil saa,
Dg frygtede han ikke:
Dig giver jeg min Datter Sjon
Dg hertil Bryllups Drikke.
12. Tsmal staaer paa Hallens Gulv,
Med Guld han sig omhængte,
Fæstet Evanild Soleblom,
Kong Hjalprek hannem skjænkte.
13. Tsmal staaer paa Hallens Gulv
Han alting vel udtyde:

11. Ekka, isl. Ecki ∅: Sorg.

12. Han omgjorde sig, (paaklædte sig) og vendte sig, gjorde sig i Stand.

13. Paa de allerfleste Ting veed han Skjel, Forskjel, Grund.

Qvör Ikeál bjoua Sjúra
Mujna Samkooming tiil?

14. Tuj sveárají Hjalprek Kongur,
Tan hiin rujkji Alvur:
Ee vajt aankji anna Raa,
Inn Teár bjouu honun Sjaalvur.
15. Ujsmal leip aa gouan Gengara,
Burtur aa Skogvin raj,
Mötti honun Sjúrur, Sigmunda Soon,
Midt aa fujnari Laj.
16. Mötti honun Sjúrur, Sigmunda Soon,
Midt aa fujnari Laj,
Teá eer meár eáv Sonnun lagt,
Han veár ikkji brúnabaj.
17. Ujsmal stendur aa grönun Vöðli,
Aa flest ödlun vajt han Skjil:
Teár bjoui Ee nú, Sjúrur,
Mujna Samkooming tiil.
18. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Han fitur aa baldun Hefi:
Qveáni eáv Londun eer tan Frygv,
Uj teár heáva, Ujsmal, fest.

14. Gan den rige Gubbe. Alvur egenel. en mægtig, kraftfuld Mand.
16. Brúnabaj o: mild at see til.

Siig, hvo skal raffe Sigurd Svend
Til Bryllupsfesten byde?

14. Kong Hjalprek hertil svared' saa,
En Gubbe v'rd at byde:
Jeg hertil ei veed andet Raad,
End Du maa selv ham byde.
15. Ísmal paa sin Ganger sprang
Han bort til Skoven reed,
Ham mødte Sigurd, Sigmunds Søn,
Alt paa den Vej saa bred.
16. Ham mødte Sigurd, Sigmunds Søn,
Alt paa den Vej saa bred,
Dg er det mig af Sandhed sagt,
Han tit var barf' og vred.
17. Ísmal staaer paa grønne Mark,
Kan alting vel udbyde:
Hør Sigurd, Sigmunds Søn, jeg vil
Dig til mit Bryllup byde.
18. Svared Sigurd, Sigmunds Søn,
Han sad paa vælig Hest:
Af hvilket Land er vel den Moe,
Som du dig haver fæst?

17. Samkooming, isl. Samkoma = Sammenkomst, Bryllup.
18. Mogle sngge: svartun Hesti, sort Hest.

19. Hjalprek Kongur, hennara Feðir,
Frygv Hjordujs, hennara Mouir,
Teá eer meár eáv Sonnun sagt,
Eát Teár eer Jomfrygvans Brouur.
20. Hevur tú mujna Siftur fest,
O Ee ikke tiil tes frat,
Ee skeál tee vi Lurkun lemja,
Tú bujur aj annan Rat.
21. Houa Ee heávi tujna Siftur fest,
O tú ikkji tiil tes frat,
Aarin tú mee vi Lurkun lemjir,
Ee bjoui teár annan Rat.
22. Ee heávi tujna Siftur fest,
Tou Ee tee aj kjendi,
Aarin tú mee vi Lurkun lemjir,
Svajttaft teár um Enni.
23. Hevur tú mujna Siftur fest,
Hövísk ivur adlar Qvinnar,
Höjr tú, Ujsmal, Freáji Kjempa,
Tu skeál meár Trajtir vinna.
24. Sveáráji Ujsmal, freáji Kjempa,
Vaxin ivur adlar Seggjar:

25. Fratta, spørge. I Dölmund bruges endnu, Frage, spørge.
Lurkur, isl. Lurkr, en Træskelle, en Prygl. Bujur (bi-

19. Kong Hjalprek hendes Fader er,
Hjordliis er hendes Moder,
Dg er det mig af Sandhed sagt,
At I er Moens Broder.
20. Da du min Søster fæstet har
Dg jeg ei spurgde det,
Med Prygle du læmlæstes skal,
Du faaer ei anden Ret.
21. Vel haver jeg din Søster fæst,
Ej kent du ei spurgde det,
Men forend du skal prygle mig,
Seg byder dig anden Ret.
22. Vel haver jeg din Søster fæst,
Ei kjendte dig for sande,
For du til Skamme prygler mig,
Du svedes skal om Pande.
23. Da Du min Søster fæstet har,
En hovist deilig Qvinde,
Saa hør min Ismal, Kæmpe ræst,
Du Manddoms Værk skal vinde.
24. Sværed' Ismal Kæmpe ræst,
Vel vant med Sværdets Egge,

dur) faaer, fortjener ei anden Ret, Behandlingsmaade.

23. Trajstur, Byrde, besværligt Arbeide, som Herkulis 12 labo-

- Qveát ajtur tan fista Trajt,
Uj teár skulja um mee leggja.
25. Fram út uj tan gröna Skogv,
Heár liggja Ormar lex,
Adlar skeál tú deyar heáva,
Tú stujur aa Bruar-Bek.
26. Fram út uj tan gröna Skogv,
Heár liggja Ormar tölv,
Adlar skeál tú deyar heáva,
Tú stujur aa Bruar-Gölv.
27. Fram út uj tan gröna Skogv,
Heár liggja Ormar tvajr,
Si meár, Sjúrir, Sigmunda Soon,
Qvulli lengjir eru tajr.
28. Ajn eer aatjan Eálin lengur,
Annar trujggjar o tjuvu,
Ödl mujn Hirur eer vitinsför,
Ee sii teár lanna Sögu.
29. Eer han aatjan Eálin lengur,
Annar trujggjar idla tvaa,

res; at vinde Gen Trajtur o; paafogge Gen besværlige Fore-
taqender; maafsee af det isl. Traudr o; nøbig, vanfælig.
24. Boren ober alle Kamper. Seggjær, Kamper, af det isl.
Seggr, en tapper Mand.

Hvad er det første Manddoms Værk,
Som du mig vil paalægge.

25. Her frem ubi den grønne Skov,
Der Drme ser sig krumme;
Dem alle skal du bræbe mig,
Før du til Brud maa komme.
26. Frem ubi den grønne Skov,
Der ligge Drme tolv;
Dem alle skal du bræbe, før
Du staaer paa Brudegult.
27. Og frem ubi den grønne Skov,
Der tvende Drme ere;
Men siig mig, Sigurd, Sigmunds Søn,
Hvor lange de mon være?
28. Den ene atten Alen lang,
Den anden tre og tyve,
Min hele Hær kan vidne frit,
Jeg for dig ei vil lyve.
29. Er den end atten Alen lang,
Den anden tyve og trende,

25. Først du træder for Brudeffamlen. Stujr 2: styrer. Stujur 2: træder frem.
28. Atten er et Dablings Tal hos Færøboerne; det forekommer derfor oftere. At min Hær er vitinsför, isl. vitniskær 2c

- Eri Ee Sonur Samfon sterka,
Ræaift Ee ikkji taa.
30. Adlar vaa han Ormanar,
Teá tjikti honun aangan Vanda,
Finna spuji Ajtur aa han,
Han naaddi ikkji heáni eát ganga.
31. Teá veár Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Han hajm uj Geárin four,
Uti eer Svanild Soula Ljauma,
Hoon firi honun stou.
32. Sjúrrur gjek uj Borgjina
O got eer uj honun Alva,
So settift han uj Haafeáti,
So Borgjin ödl hoon skjalv.
33. Pleáa so, Feáir, hövíki Menn
Sujna Döttur so gjeva,
Ee vildi tujt Halsbajn fundur uj fjei
Veár hii vi mujnun Neva.
34. Fram koom Svanild, Soula Ljauma,
Hövík ivur adlar Qvinnar:

vidnefast, at jeg siger dig sandt Sagn.

29. Jeg ræddes, forfærdes ikke derfor.

30. Finna eller Finnur er Rabnet paa den ene Örm.

Saa sandt jeg er en Samsons Søn,
Jeg skal dem heden sende.

30. Han alle Orme dræbte da,
Det tyktes ham ei Vaande;
Men Finna Edder paa ham spyer,
Han kan ei berfra gange.

31. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
Han hjem i Gaarden kom,
Dg ude stod hans Søster Kjon,
Evanilde Coleblom.

32. Sigurd gif i Borgen ind,
Sin stærke Arm han høved',
I Høienloft han satte sig
Saa hele Borgen høved.

33. Saa pleie, Fa'r, ei høvisk' Mand
Bortgive Datter gjeve;
Jeg vilde enske Halsen din
Var knættet ved min Nave.

34. Frem kom Evanild, Coleblom,
En høvisk' deilig Qvinde:

32. Dg god er i ham Evne, Kraft; Alva er maaffee af det isl.
af 2: Styrke.

33. Jeg vilde dit Halsbeen sønder i syv var flagen.

Hevur tú Sjúrrur, lagt teâ Raá,
Ujasmali Trajtir eát vinna.

55. Gak tú burtur fra mujnun Ejun,
Ee viil tee ikkji höjra,
Saamur teâ aj mujn bygvin Brand,
Eát rjaua uj Qvinne - Drajra.
36. Teâ veár Svanild, Soula Ijauma,
Tekur so högt eát graata;
Ettirspurgdi Sjúrrur,
Uj qvuj hoon mundi so laata.
37. Gak tú burtur fra mujnun Ejun,
Graat ikkji laangur aa Sinni,
Inn veár Meávur mentur firi Moig,
O aj veár Meávur minni.
38. Sjúrrur leip aa goua Gengari,
Han beár Draangji Meákji,
So rujur han aa Skogvar burtur
Firi Siftur fujna Seákjir.
39. Ujasmal liggur aa grönun Vöðli,
Staddur uj Orma - Vanda,
Fejin eer han, eát han höjrie
Greâna Houar ganga.

36. Spurgde Sigurb, hvi hun monne saa labe.

37. Grab ei langere bennefunde. End var Manben varðig sin
Mæc, han er og næsten lige saa stærk som jeg.

Hvi har du Sigurd lagt det Raad,
Ísmal skal Traiter vinde?

35. Gaf du fra mine Dine bort,
Jeg vil dig ikke høre;
Det sommer ei mit gode Sværd
I Qvindeblod at røre.

36. Det var Evanild Soleblom,
Tog til saa heit at græde:
Spurgde hende Sigurd da,
Hvi Graad mon Diet væde?

37. Gaf du fra mine Dine bort,
Din Sorg jeg vel skal lindre,
Han for sin Moe er værbig Mand
Dg mig ei meget mindre.

38. Sigurd paa sin Ganger sprang,
Han Sværdet vel kan raade;
Dg reed han sig til Skoven bort,
For Søster sin at baade.

39. Ísmal laa paa grønne Mark,
Bestedt i Deme: Waande,
Dg glad han bliver, da han seer
At Sigurd er ved Haande.

38. Han har Kampesværd. Meakji, machæra, ísl. Mækir, Sværd; see Dagnars Qvab, B. 76.

39. Vödl, egentl. Grænsvar; ísl. vödlr, o: Mark, Eng.

40. Ujsmal liggur aa grönun Vödli,
Staddur uj Orma-Bloui,
Fejin eer han, eät han höjrir
Greäna breftir Houun.
41. Tekur han han uj Seálin up,
O Saara um han qvujar,
Lajtar nú uj Taskan fujnun
Smirfil aa han eät ruja.
42. Tekur han han uj Seálin up,
Förir han hajm tiil Hadlar,
Teák vi, Svanild, Soula Ljauma,
Grö tan Garpin fujadla.
43. Hoon gröddi han uj Deáajin,
Hoon gröddi han uj tva;
Fista Deá uj fjouru Viku,
Four han uj Brinju blaa.
44. Fista Deá uj fjouru Viku,
Four han uj Brinju nujggju,
Lajti hoon han uj Hadlina inn,
So veánur veár Garpi eät fujggja.

40. Glad er han, at han hører Granes Høver brage. Fejin; isl. feginn, fornøiet, glad. Stedt i Ormeblod.

41. Frygter for hans Saar. Ruja, isl. rida = ride, smøre, gnide.

40. Ismal laa paa grønne Mark,
 Bestede i Orme Krampe,
 Dg glad han bliver, da han hør,
 At Granes Høver trampe.
41. Sigurd ham i Sadlen tog,
 Hans Saar ham Smerte gjøre,
 Dg leder da i Tassen sin
 For Balsom paa at smøre.
42. Sigurd ham i Sadlen tog,
 Hjem førte ham med Lempe,
 Evanilbe, du Soelblomme skjon,
 Du læg den snilde Kæmpe.
43. Hun lægte ham i Dagene,
 Hun lægte ham i to,
 Dg fjerde Uges første Dag
 Foer han i Brynje blaa.
44. Fjerde Uges første Dag
 Foer han i Brynje blaa,
 Hun ledte ham i Hallen ind,
 Han var saa væn og froe.

42. Dag ved, isl. Tak tu vid 2; modtag ham. Garpur, Kæmpe,
 fornem Mand; isl. Garpr.

44. Nuiggju, egentl. ny. — Saa væn var Kæmpen at see.

-
45. Loutu taa tiil Bridles leáa,
Taa veár aj eát tvörra,
Aatjan Borgjir biin vouru,
Tölv hundra Mann úr qvörju.
46. Loutu taa tiil Bridles leáa,
Naft veár komin tiil Sams,
Aatjan Borgjir biin vouru,
O heár veár Kongur eáv Frans.
47. Ikkji fattajift Uj-smali
Bruar - Mannin ajn,
Vi högru Hand gjek Hjalprek Kongur,
O vinstru Gunnar Svajn.
48. Ikkji fattajift Svanildu
Bruar - Konar prúar,
Vi högru Hand gjek Gunild Búla
O vinstru Grimild Júka.
49. Ikkji fattajift Svanildu
Bruar - Mojggjar prúar,
Vi högru Hand gjek Brinild Búla
O vinstru Gurin Júka.
-

45. Der var ei at fattes; atten og 1200 bruges meest i de gamle færøiske Sange.
46. Næsten var alt kommen tilsammen, bleven færdigt. Frans for Frankland = Frankrige, for Nimets Skuld.
47. Ved venstre Haand gaær ikke en Mand; men en Ungkarl, som

45. De lave da til Bryllupsfest,
Dg Mangel saaes ei der;
Atten Borge budne var,
Tolv hundred Mand af hver.
46. De lave da til Bryllupsfest,
Alt med saa megen Glæds,
Atten Borge budne var,
Dg her var Kongen af Frans.
47. Smaal ikke fattedes
Fornødne Brudemænd,
Ved høire Haand gif Hjalprek Kong,
Ved venstre Gunnar Svend.
48. Euanilde ikke fattedes
De Brudekoner smukke,
Ved høire Haand gif Gunild Budl,
Ved venstre Grimild Gjuka.
49. Euanilde ikke fattedes
De Brudepiger smukke,
Ved høire Haand gif Brynild Budl,
Ved venstre Gudrun Gjuka.

Gunnar da var.

48. De prude Brudekoner. — Gunild maa altsaa have været Kong Budles Dronning, Brynhildes Moder. Alle Færdboer ere enige i dette Raad, hvorvel hun ingen andensteds nævnes.

50. Heár veár Meávr, uj Harpu fierdi,
Nemdur Örvur-Oddur,
Kjaalmar, Kappi freáji,
Vi Sjúra Mojggja Studdu.
51. Trujati vouru Silvursteip
O annaflujkt eáv Skaalun,
Teá leip eáv uj Kongjins Hödl,
Táaji alt veár fet uj Maali.
52. Trujati Silvurfööt
O nujsmujt vouru ödl,
Sjúrur stendur aa Hadlar Gölvi,
Han fiur fraa Görpun snjódlun.
53. So stardi han Sjúrur
Aa Brinilda Maal,
Han brajt ivur Borunun
Firigjilta Mjöa-Skaal.
54. Drujkkji veár tajrra Bridleipi,
Hirin veár so fejin,

-
50. Studdur, en Leiesvend, den som stytter, understytter, leber
Bruden; hun har tvende, hvoraf een gaar paa hver Side.
— Dertil vælges for nærværende Tid den nærmeste Slægt; i
gamle Tider var denne Forretning et besværligt Arbeide, da
disse Leiesvende maatte beskytte Bruden ved opkomne Slægs-
maal, som da ofte fandt Sted; nu ikke saa. —
51. Det løb over (af Dverflødighed) i Kongens Slot, da alt var

50. Der var en Mand, som Harpen slog,
 Han navntes Drvarodd,
 Hjaalmar Kappe og Sigurd Evend,
 Som Leisvende stod.
51. Der treti Stobe var af Guld,
 Og mangen Selver-Skaal,
 I Kongens Hal ei Mangel var,
 Da alt var sat i Maal.
52. Der treti Fæde var af Guld,
 Hveraf man monne se;
 Sigurd staaer paa Hallens Gulv
 Og roser snilde Knøse.
53. Sigurd stirrede saa stivt
 Alt paa Brynhildes Maal,
 Han over Bordet brækkede
 Forgyldte Mjode-Skaal.
54. Den Bryllupsfest blev bruffet vel
 I dette Høitidslag;

sat i Lave.

52. Rysmebbede vare alle. Sigurd fortæller om snilde Kæmper.
 53. Han brækkede den forgyldte Skaal itu over Bordet, saa der blev Buller i den. Her er det, at Sigurd og Brynhilde blive forelskede i hinanden; derfor er det, Brynhilde ei vil gifte sig; see Brynhildes Qvad, B. 10: 15.

Sum tan Fuglur aa Vii fitur
Eer um tan ljaufan Deâ.

55. Trujati vouru Kjerti tendra
O fjöríti vouru Luar,
Fildu tajrri rujku Frygv
Fiftu Naat eât soua.
56. Trujati vouru Kjerti tendra
O heártiil Voxljaus.
Hjalprek Kongur o Hirin ödl,
Tej fildu uj Svövu - Huus.
57. Heâr veâr Urgan uj Geárin troin,
Harpar o mikkjil Majngji,
Hjalprek Kongur o Hirin ödl,
Tej fildu tajm tiil Sajngjir.
58. Drujkkji veâr tajrra Bridleipi,
O kaat veâr tajrra Lujv.
Báaji gingu uj ajna Sajng,
Ujsmal o hans Vujv.
59. Drujkkji veâr tajrra Bridleipi,
Báaji veâl o lajngji,
Koom so mengur ajn Hopmand tiil,
Sum Fjövur uj Fugla - Vajngjin.

55. 30 Eys vare tænbte og 40 Euer eller Fæller. Hir, iêf. Hird
o: Rivvagt.

Enhver var glad, som Fugl paa Qvist
Er ved den lyse Dag.

55. Der tretti Kjerter tændte var,
Med firti Lys gik Drengene,
Dg fulgde denne rige Frue
Den første Nat til Senge.
56. Der tretti Kjerter tændte var,
Dg Wortys dem mon love,
Kong Hjalprek og hans Hær saa bold
Dem fulgte hen at sove.
57. Drglet blev i Gaarden traadt,
Man slog paa Harpestrenge,
Mens Hjalprek og hans Hær saa bold
Dem fulgte hen til Senge.
58. Den Bryllupsfest blev drukket vel,
Dg glad var deres Liv.
Begge gik i samme Seng,
Kong Tsmal og hans Viv.
59. Den Bryllupsfest blev drukket vel,
Alt baade vel og længe,
Der kom saamange Hofmænd til,
Som Fjær i Fugle. Binge.

57. Harper og megen Mængde = mange Harper.

58. Kaart = Kaad, lystig, fornøielig; isl. Kátr, glad, munter.

60. Drujkkji veâr tajrra Bridleipi,
 O so eer komin tiil mujn,
 Sujani four qvör, sum biin veâr,
 Heâni hajm tiil fujn.

61. Nû lkeâl leâta ljauî eâv,
 Ee qvöi ikkji laangur aa Sinni,
 Nû lkeâl teâka up annan Taat,
 O ujtârri leggja uj Minna.

60. Druffen blev deres Bryllup, saaledes er det kommen til mig,
 til min Kundskab. Min for Mig bruges og i de gamle
 Kampeviser.

60. Den Bryllupsfest blev druffet vel,
I Dands de gjorde Skridt,
Og siden hver, som buden var,
Soer herfra hjem til Sit.

61. Qvadet her nu horer op,
Ei mere denne Sinde;
Et andet Qvad begynder nu,
I tage det til Minde.

61. Ujtarri, pberligere; andre Vujari, videre, fremdeles.

BRINILDA THAATTUR.

1. **E**e vajt ajna Rujmuna,
Búla skuljun veár kadla,
Hoon eer báaji mild o meed
Um Júka-Sinir adlar.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eâv Haji &c.

2. Kongur reâvur firi laanga Lund,
Bjarta Búlin kadlast;
Tujvin telur Malmaring
Vi fujnar Hirir adlar.

1. Jeg veed et Niim, som vi vil kalde Budles; (nu for Eiben er det dog meest bekjendt under Navn af Brynhilde s.) Det er baade mildt (glædeligt) og meed (mod, sørgelig), handlede om Kjerlighed og Hestebedrifter. Budle var Konge i Hunaland, og hans Datter var den skønne Bronhilde, den berømte Skjoldmøe, som i fuld Rustning siden sov paa Sindarsfjeld; en hende af Odin for Ulydighed paalagt Straf.

Brynhildes Qvad.

1. Et Aldtids Digt og Niim jeg veed,
Som vi vil Budles kalde;
Det er baade mildt og meed,
Om Gjuka = Sonner alle.

Om qvæde.

Grane bar Guldet fra Hede ic.

2. Den Konge raader for sit Land,
Hans Navn mon Budle være,
Den Helt, han taller Rhinens Malm
Med sine Livvagts Hære.

2. Kongen raader for den lange Lund; han kalbes den flinnende, mægtige, Budle. Bjarta, isl. biatr 3: lys, flinnende. Tuivin, isl. Tivi, er aldeles ebbiff; Tivi, Tir, Tyr, Gud, og poetiff Helt eller en Konge nedstammende fra Guberne, Divus. Kongen taller Malmaring med sine Livvagts-tropper alle. Ordet Malmaring forstaes ikke af Indvaarnerne; jeg troer det er fordreiet for Malm aa Rhin 3:

3. Brinild situr aa Hildar Fjadjli,
Hoon eer Döttur Búla;
Sijist so tiil uj Bragdar Thaatti,
Soul skajn heána vi Skugga.
4. Brinild situr uj Stoulinun,
Kjempur hoon sujt Haar,
Fujnt eer teá sum Silkji,
Gudl beer Liitur aa.
5. Brinild situr uj Hadlina
Sum rúkkjir genga inn;
Aangan tjikti Búla Döttur
Vera Javnlujka sujn.

Rhinens Malm 9: Guldet, Penge. (Jeunf. Prof.
P. C. Müllers Sagabibliothek 2 Deel Pag. 5.) Hvorledes
ubekjente Ord kunne fordreies, sees end videre af det særsei-
ste Beánadits Qveái:

Beánadit eer uj sujn Feáirs Gear	Benedict er i sin Faders Gaard
Feávur sum neáka Gudlskrujn;	Faver som noget Guldstriis;
Han skeál feára tiil Magnus	Han skal fare til Magnus
Kongur	Kong
Vestur uj Kölrjuj;	Bester i Kötrin.

Nu forstaaes af Indbyggerne ved Kölrjuj et Nomen
prop., som man længe maatte lede efter, hvis man vilde finde
det i Geographier; det er egentlig forvandsket istedetfor den
Eolde Rhin; jeunf. Peder Gybs Kampeviser Pag. 509.

Ved denne Leilighed vil jeg anføre endnu et Vers af be-
meldte Beánadits Qveái, hvori forekommer det Udtryk S l o b
p a a S n e e; det hedder:

Kongurín ajir ajna Döttur	Kongen sig en Datter har,
Fövrur eer hoon, sum Soul,	Faver sem Seel at see,

3. Brynhilde sidder paa Hindarfjeld,
Hun Budles Datter er;
Hun, meldes der i Bragdar-Thaat,
Fordunkler Solens Skjær.
4. Brynhilde sidder paa Stolen sin,
Sit Haar hun klemmer der,
Som Silke er det fiint og blødt
Og Gulds Farve bær.
5. Brynhilde sidder i Hallen sin,
Hvor Rige gange ind,
Dog tykkes Budles Datter ei
At see Jevnlige sin.

So eer eát lujta aa hennara Saa er at flue hendes Kind,
Kjinnar, Som Blod, der drypper paa
Sum Drejrin drujvur aa Snjov. Snee.

Det Udtryk, Blod paa Snee, skal være hyppigen brugt af gamle engelske og skotske Digtere; Brødrene Grimm have i deres Værk: *Uitd eutische Wäl der i B. Saffel 1813* omstændeligen handlet derom; det findes altsaa og benyttet af de færøiske Skalde.

3. Der siges saa til i Bragdar Thaate; Solen flinnede paa hende med Skygge o: hendes Deiligbed fordunklede Solens Glænde. Bragdar Thaate er en paa Færø ubekjendt Sang, maaskee Kilben til nærværende Brynhildes Qvab. Högnar Thaate begynder ligeledes med at citere Bragdar Thaate, som Kilbe; det hebdet der: Kong Utle ubi Hunaland, saa siges i Bragdar Thaate, fæstet Gudrun Gjukadatter, som Sigurd Snare aat (eiede). — Jevnf. Prof. Müllers forestaaende Indl. S. 41.
4. Liitur, isl. litr, Færve; Ordet Lød (kort o) bruges endnu i Sylland, som Benævnelse paa Færve.
5. Javnlujka o: Jevnlige, Mage; af det isl. jafn o: lige, og Liki o: Mage, Ege.

-
6. Teð veðr restur Kongurinn,
Svafpar han see uj Skjinn,
So gengur han uj hœa Loft
Firi sujna Döttur inn.
7. Brinild situr uj Stoulinun,
So jammerlia tvíft,
Kongurinn han krevur
Sujna Döttur vi List.
8. Höjr tú, mujn hiin seðla Döttur,
Sii meðr latt ujfraa,
Rujur so neðkar hiar uj Deð,
Uj tujn staar Huur aa?
9. Höjr tú teð, mujn seðla Feðir,
Ee sii teðr latt ujfraa:
So rujur aangjin hiar uj Deð,
Uj mujn staar Huur aa.
10. Qvör laangji viil tú, mujn seðla Döttur,
Alva meðr tan Vanda,
Eæt tú nogtar qvörjun Manni,
Uj teðr bujft tiil Handa.
11. Qvör laangji viil tú, mujn seðla Döttur,
Ajka meðr tan Sorg,

10. Alva o: forarsage, forvölbe; ðet samme sem ajka, isl. eg-
gia eller egna o: egge, i følgende Vers.

6. Det var Gudle Konning bold,
Han svæber sig i Skind,
Saa ganger han i Høienloft
Aft for sin Datter ind.
7. Brynhilde sidder i Stolen sin,
Dg taus er hun forvist;
Den Konning taler ventlig til
Sin Datter saa med List:
8. Hør du mig, min Datter god,
Du Sandhed siges maa:
Rider nogen hid i Dag
Til hvem din Hu mon staaer
9. Hør du mig, min Fader god,
Seg Sandhed siges vil:
Der rider mange hid i Dag —
Ei den, min Hu staaer til.
10. Hvorkænge vil du, Datter god,
Mig volde saadan Waande,
At du hver Ridder siger Nei,
Som hudes dig til Haande.
11. Hvorkænge vil du, Datter god,
Mig volde saadan Sorg,

11. Seála, hulb, god, er vel af det isl. Sæll o: lykkelig, lykkelig
deraf formodentlig det i Sylland brugelige Sælle o: stakkels.
Mujn seála Dóttur o: min sølle Datter.

Eát tú nogtar qvör eát aja,
Hiar kjemur uj Borg.

12. Sjúrirur ajtur seámi Meávr,
Sigmunda Soon,
Teá tiki meár vera mujn Saami,
Eát vera hanfara Kona.

13. Undalia hevur tú
Teár Aastinar vi teár meet,
Eát tú unnar Manni tan,
Uj tú hevur ikkji seet.

14. Teá heáva meár Nodnar Skapt,
Vita teá Gud o Menn,
Nujggju Vetur unti Ee Sjúra,
Oulögdan enn.

15. Teá heáva meár Nodnar Skapt,
Liggur uj Bröfti Traa,

-
12. Det tyktes mig være min Hæder (sømmeligt for mig) at være hans Kone. Saami, isl. Sómi o: Hæder, Vre.
13. Aastur o: Elkov, Kjærlighed, isl. Aft. — Tilføen hersebe paa Færserne den Dværtroe, at ugiste Fruentimre ginge om Ryndelmisse Aften ud og dnyppede et Lærklæde i Elven, lagde det derpaa vaadt, som det var, under Hovedet om Natten, og den Mandsperson, de ha brømt om, meente de, at de skulle faae til Gæte; derfor sigte de om denne Aften: Taa rinna adlir Aastir seámin o: da rinder al Kjærlighed sammen.
14. Det har mig Kornerne fæbt, vide det Gud og Mand. Hvad Kornerne er, vide Færseboerne i Almindelighed ikke; men de

At du hver Ribber siger Nei,
Som kommer hid i Borg.

12. Den Mand, jeg give vil min Haand,
Er Sigurd, Sigmunds Søn;
Til ham staaer al min Lyst og Hu,
Han er saa saur og Fjøn.

13. Din Kjerlighed heel anderligt
Sig har mod dig beteed,
At du saa hoit mon elffe den,
Som du ei haver seet.

14. Det Nornerne mig voldet har,
Jeg elffet har i Løn;
I Vintre ni jeg ei har seet
Hiin Sigurd, Sigmunds Søn.

15. Det Nornerne mig voldet har,
I Brystet ligger Traa,

synge dette Qvab, ligesom saa mange andre, saalebes som de have lært dem af deres Fædre, uden dermed at forbinde noget tydeligt Begreb. Der findes ellers i dette Vers en synderlig Blanding af Hedenskab og Christendom, hvilket viser, at det hele Digt i Tidens Længde er bleven moderniseret, eller og først forfattet efter Christendommens Indførelse, hvilket sidste er det rimeligste. — I ni Vintre elffte jeg Sigurd, uomtalt end 2; uden at jeg hidindtil har talt med nogen derom. — Man erindre Sigurds og Brynhilbes Fortiebelse efter Ismals Qvab 53 Vers. Vetur, isl. Vetur 2: Nar, Vinter.

15. Traa 2: Sygdom, Helse, Bekymring, Sorg, Attraa. Islandsk Thrá, Længsel 2c.

- Nuggju Vetur Sjûra unga
Ee aj vi Ejun faa.
16. Tiil tes sveâraji Kongurir,
Han drekkur tan Mjôin rajna:
Qveât eer han Sjûrur freâri
Inn eârir Deânir Svajnar.
17. Höjr tû, mujn hiin seâla Döttur,
So fii Ee teâr enn:
Qveât eer han Sjûrur freâri
Inn eârir Kongjins Menn.
18. Teâ eer han Sjûrur freâri
Inn eârir Kongjins Menn,
Tuj han fedlir Haidningar
Hundra um uj Senn.
19. Teâ eer han Sjûrur freâri
Inn eârir deânir Svajnar,
Seâil hans o Hest bûnaji,
Teâ glegvar sum Gudli rajna.
20. Teâ eer han Sjûrur freâri
Fram firi eârir Garpar,

16. Han drikker Mjôden rene. Freâri, værdigere, betæmtere, bedre; islandsk fridari eller frægri.

18. Haidningar er vel det isl. Haidningar o: kæmpende Dødsninger, Gedinæ Krigsfolk (efter en eddisk Fabel). Indbygs

J Vintre ni hiin Sigmunds Søn
Jeg ei med Dine saae.

16. Svareb' hertil Kongen saa,
Han Njeben drak til Ende:
Hvad er da Sigurd bedre end
De andre dannis Evende?
17. Hor du mig, min Datter god,
Det sigt du mig end:
Hvi er da Sigurd bedre end
De andre Kongens Mænd?
18. Ja vel er Sigurd bedre end
De andre Kongens Mænd;
Thi hundred' Hedins Mænd han slog,
Hiin raske Ungersvend.
19. Og vel er Sigurd bedre end
De andre dannis Evende,
Hans Sæd og Rustning ved sit Guld
Kan Diet ganste blende.
20. Og vel er Sigurd bedre end
De andre Kæmper ranke;

gerne forklare det ved Hedninger, men vel mindre rigtigt.

19. Hans Sædel og Hestetsi, det gloer (glimrer) som Guldet rene.
20. Eárir, isl. adrir, andre. Deánir, isl. Daindis; deraf
Dáandis madr ∴; en bras Mand, Dannemand.

Seðil hans o Tejmanir,
Teá glegvar eáv Gudli bjarta.

21. Höjrt heávi Ee fraafagt,
Ikkji veár Ee kjaa,
Táaji han Ormin aa Glitrahaj
Vi fujnun Svöri vaa.
22. Höjrt heávi Ee fraafagt,
Teá feáma fjaaldan Bragða,
Qvusfi han tan freánar Orm
Vi Svöri niur lagdi.
23. Mikjil mundi Sjúrur
Gudli ognast taa,
Tuj han vaa tan freánar Orm
Aa Glitrahaji laa.
24. Tölv Gudl Kjiftir
Qvörji minni Klak,
Bant han taa aa Greána Beák,
So eer meár fraafagt.
25. Höjr tú, mujn hiin feála Döttur,
Legg nú tiil tes Raa,
Qvusfi viit skulla tan miklan Mann
Eáv örun Londun faa.

21. Hört har jeg fortalt, ikke var jeg hos, da han Ormen paa
Gnythabede med sit Sværd dræbte. Glitrahaji funde her,
som flere Steder, ogsaa skrives Glitraheggji, af Hejggjur

Hans Sværl og Lomme sunkle stærk
 Og gloe som Guldet blanke.

21. Jeg mindes vel hvad jeg har hørt,
 Dog var jeg ei tilstede,
 Han med sit Sværd slog Fosner Drem,
 Som laa paa Gnyttahede.
22. Jeg mindes vel hvad jeg har hørt,
 Hans sjeldne Herrefærd:
 Hvordan han slog hiin Fosner Drem
 Alt med sit skarpe Sværd.
23. Store Midler Sigurd vandt,
 Han meget Guld mon faae,
 Da dødet blev hiin spragled Drem,
 Paa Gnyttahede laa.
24. Tolv Kister Guld paa Siden hver
 Af Granes Ryg der hang,
 Og ovenpaa ung Sigurd sad,
 Saa lyder Skaldens Sang.
25. Hør mig da, min Datter god,
 Du Raad mig kjende maa,
 Hvordan hiin store Mand vi hid
 Fra fjerne Land skal faae.

isl. Haugur o: en Hoi, Fjeld.

22. Den samme sjeldne Heltebaad. Bragda, isl. Bragd o: Liff,
 Svig, Krigspuds, Bedrift. Freanar, isl. frann, glindsenbe.

26. Tû skeâl leâta meâr Seâlin biggja,
Uj öja Mark fo gjera,
Vi fo lujtlari Teánaftar
Skeâl Ee heâr inna vera.
27. Tû skeâl leâta meâr Seâlin biggja,
Uj öja Mark eât flaa,
O fo miklan Vaa-Lua
Leât tû heâr umgaa.
28. O fo miklan Vaa-Lua
Leât tû heârum gjera,
Sum tajr kunnu Dvörgar tvajr
Meeft vi Runun skjera.
29. Hefin seâmi Vaa-lua,
Han maa mee fo veâra;
Heâr man aangjin ruja aa
Uttan Sjúrir Sneâra.
30. Han leât henni Seâlin tan
Uj öja Mark fo gjera,

-
26. Du skal lade mig Salen bygge, i öde Mark (i paa Hindar-
fjeld) saa gjere; med saa faa Tjenestefolk skal jeg her inde
være. Efter den islandske Saga var Brynhilde alene paa Flam-
meborgen; men dette er, som meget mere, senere Tilsetning-
er, eller Efterlignelser af de tydske Sagn i Niebelungen Lied.
27. Vaa-lua, dette oversatte Færøboerne ved Waadeild; men
det er den i Wolsungasaga omtalte mytologiske Vafurloga,

26. Du bygge mig et Tomfrubuur,
 I øde Mark det bære,
 Og jeg med saa Dvarttere
 Vil udi samme være.
27. Du bygge mig et Tomfrubuur,
 I øde Mark opstaae,
 Og megen Vafurtue du
 Maa lade herom gaae.
28. Og megen Vafurtue du
 Maa lade herom være,
 Saa megen Ild, som Dværgene
 Med Runer vel kan skjære.
29. Og denne samme Vafurtue
 Maa mig saa vel forvære;
 Derover ingen ride kan
 Undtagen Sigurd Snare.
30. Kongen Buret bygge Iod,
 I øde Mark Iod bære,

som flamme omkring Brynhildes Tomfrubuur paa Hin-
 darfjeld.

28. Som de, neml. to Dværgene, kunne meest med Runer skjære; dette er tydeligere udtrykt i Vers 32 og 33, hvor der siges, at Dværgene ei formaaede ved Svig at komme derind, eller ved Runer (Hexerie) at bære dette Tomfrubuur bort.

Vi so lujtlari Teánastar
Hoon skuldi heáruj vera.

31. O so miklan Vaa-Lua,
Leát han heárum gjera,
Sum tajr kunnu Dvörgar tvajr
Meeft vi Runun skjera.
32. O so miklan Váalua
Leát han heárum flaa,
Aj munda Dvörganir
Vi Svikunun naa.
33. O so miklan Váalua
Leát han heárum vera,
Ikkji maattu Dvörganir
Burtur vi Runun bera.
34. Struja tajr uj Hunalandi
Vi útdráajin Knujv;
Hevur so mengur Edelingur
Firi Qvinnar leáta Lujv.
35. Aarla veár um Morgunun
Soulin skujn so vuja;
Teá vouru tajr Huna Kongar,
Tajr bouu seár út eát ruja.

34. Budle skal have været Konge i Hunaland; Hunakongerne maae
altsaa være Budles Sønnen, blandt hvilke Kong Arte nævnes.

Dg hun med faa Dpartere
I samme vilde være.

31. Dg megen Vafurlue han
Dernæst lod rundt om være,
Saa megen Ild som Dværgte to
Med Runer vel kan skjære.

32. Dg derpaa megen Vafurild
Han rundt omkring lod flaae,
De Dværgte da ved Svig og List
Ei dertil kunde naae.

33. Dg megen Ild antændte han,
Lod Luen rundt om være;
De Dværgte da ved Runekunst
Det bort ei kunde bære.

34. Stride de i Hunaland
Alt ved ubdragen Kniv,
Saa manges Vdling haver alt
For Qvinder ladet Liv.

35. Det var en aarle Morgenfund,
Alt Solen ffinned' vide,
Dg det var Hunafongerne,
Dem lysted' ud at ride.

-
36. Teá vouru tajr Huna Kongar,
 Bouu feár út eát ruja,
 Freári vouru Júka Garpar,
 Uj tajr komu eát struja.
37. Aarla veár um Morgunun,
 Soulin skuja uj Fjödl,
 Teá rujur so mengur Edelingur
 Uj Båla Kongjins Hödl.
38. Aarla veár um Morgunun
 Soulin bráar uj Buun,
 Ruja so freájir Edelingar
 Uj Båla Kongjins Tuun.
39. Ruja so freájir Edelingar
 Uj Båla Kongjins Tuun;
 Brinild situr uj Stoulinun,
 Hoon beer Gudl aa Bruun.
-

36. Kjellere vare Gjula Kæmperne, Gjufungerne, Gjutes Søner, Fognar, Gunnar, Guttorm. Kong Gjule skal have boet i Frankland o: Frankrige.
37. En net Beskrivelse over Solens Opgang i dette og følgende Dets. Det er aarle om Morgenens, Solen finner paa Fjeldet (Fjeldtoppene). Skinnen sees alt længere og længere ned paa Fjeldets Hamre eller Affatser, indtil det endelig naaer Foden og Havets Overflade.

36. Det var Hunafongerne,
Dem lysted ud at ride;
Men Gjuka - Garper Monnet fik,
Der de kom til at stide.
37. Narte kasted' Solen ud
Dens Straaler uden Tal;
Der reed saa mangen Udling hen
Til Budle Kongens Hal.
38. Narte ganger Solen frem,
Dens Skin til Buer naer;
Der reed saa tappre Udlinger
Til Budle Kongens Gaard.
39. Der reed saa tappre Udlinger
Til Budle Kongens Gaard;
Brynhilde sad udi sin Stool
Med gyldenloftet Haar.

38. Solen (Solstraaerne) bræktes paa Buerne \circ : Fjulte Skjær eller Klippestykker i Havet, som blot rakte til Vandkorpene. Tuun, Slot, Slotsgaard. Den Talemaade: Bræar uj Bruun, siges, naar Dinebrynene (Brunen) spasmatisk sammentræktes.

39. Hun bærer Gulb paa Dinebrynene \circ : hun har Guldbaand om Hovedet.

-
40. Búlin Kongur uj Seálin gengur,
Bijur Frygv vi Sveári:
Koomin eer han, Gunnar Kongur,
Nian úr Júka Geári.
41. Höjr tú Brinild, Döttur mujn,
Gjera lkeál tú teá:
Koomin eer han, Gunnar Kongur,
Honun fiur tú Jeá.
42. Búlin Kongur aa Gólvi stendur,
Stijar see vi Boor;
Brinild, unga Döttur hans,
Hoon teálar ikkji ajt Oor.
43. Brinild see úr Stouli lifti,
Glegvar uj Gudli rej,
Skundaji seár eáv Búlins Borg,
Hoon gengur aa Hildarhaj.
44. Grymur o Högnar, Júka Soon,
Tajr möttist aa grönun Vödlí,
Mojggjar qvukku uj Hildar Seáli,
Taa sjelvur höa Búlins Hödl.
-

40. Han heber Fruen (Somfruen) om Svar. Bija Sveár siges,
naar Frieren sikkir to Mand til Kjæresten for at vere sikkir
paa hendes Ja; de sigte ba almindeligviis: Vi bære bønligte
Orð og fræve Svar; hera Bønnar Oor (fordum Qvövu,
fr. Ismats Dvab Vers 6.) o bija eller kreva Sveár.

40. Kong Budle ind i Salen treen,
 Ut here Fruens Ord:
 See, Konning Gunnar kommen er
 Herhid fra Gjukagaard.
41. Her mig, Brynhilde, Datter min,
 Hvad du nu gjøre maa:
 See, Konning Gunnar kommen er
 For dig til Brud at faae.
42. Kong Budle staaer paa Gulvet frem,
 Han styrter sig ved Bord;
 Men Brynhild, unge Datter hans,
 Hun taler ei et Ord.
43. Brynhilde stod fra Stolen op,
 Hun kinnede som Guld,
 Fra Budles Borg hun skynder sig
 Til Hindar vennehuld.
44. Grim og Hognar Gjukason,
 De medrest der paa Loft;
 Da zittred' Moer i Hindarsal,
 Da runged' Budles Loft.

IA 41. Ham sig du Ja!

PA 44. Dette og følgende Vers til B. 48 stemme; ei overeens med det følgende; thi Vers 83 siges Brynhilde, som rigtigt er efter Volsungasaga, at sove; her er hun derimod ganske vaagende, og sidder midt i Ilben og udæffer Kæmperne

-
45. Grymur og Högnar, Júka Soon,
Tajr flouuft vi bitrun Brandi,
Brinild fitur uj Váalua,
Midt uj Feáirs sujns Landi.
46. Settist attur uj gjiltan Stouli,
Hoon smujlist undur Lujn,
Qvör uj heldur aa Váaluan,
Han lkeál vera mujn.
47. Brinild fitur uj gjiltan Stouli,
Teá hit veána Vujv,
Drevur hoon Sjúra eáv Nordlundun
Uj Hildarhaj tiil sujn.
48. Brinild fitur uj Hildarhaj,
Teá hit veána Vujv,
Drevur hoon Sjúra eáv Nordlundun
Seár tiil Sorgar Tuj.
49. Ajn Deá frattir Sjúrur
Burtur uj ödrum Land:
Brinild svevur aa Hildarhaj,
Hoon eer Bilar vaant.
-

til Tournering og Ribberspil om sig selv; dog har jeg ikke ud-
støttet disse Vers, fordi Prof. Müller har underrettet mig om,
at der netop paa dette Punkt af Historien findes ogsaa i Vol-
kungasaga nogen Tilberede.

45. Grim og Hognar Gjakafson,
De stred' med skarpen Brand,
Brynhilde sad i Vafurild
Midt i sin Faders Land.
46. Sad hun sig i gylden Stool,
Hun smilede under Linn:
Den, som rider i Vafurild,
Han skal være min.
47. Brynhilde sad i gylden Stool,
Hun var en Viv saa væn;
Fra Nordland trak hun Sigurd sig
Til Hindarfjeldet hen.
48. Brynhilde sad paa Hindarfjeld,
Hun var en Viv saa teen;
Fra Nordland drog hun ham til sig,
Sig blot til Sorg og Meen.
49. Sigurd spørger det en Dag
Langt bort i fremmed Land:
Brynhilde sover paa Hindarfjeld,
Hun er saa beiler-vandt.

47. Nordland 3: Danmark; see Vers 86 nedenfor.

49. Bilar vaant, isl. bidla - vaund, vanskelig at beile til, vragende Beilere.

50. Sjúrir raj út aarla Morgun,
Aj hans Foftra vifli:
Aangjin vajt aa Modni eát lia,
Qveár uj han aa Qvöldi gjiftur.
51. Sjúrir raj út aarla Morgun,
Gjerdi lee vi Hodni;
Heár loutu tvajr vidlini Fuglar
Aa ajnun Summars Modni.
52. Ajn Deá touku Fuglanir
Eát meála midlun fujn:
Brinild fvevur aa Hildarhaj,
Heár vantar hoon tujn.
53. Ajn Deá touku Fuglanir,
Ujmidlun fujn eát meála:
Brinild fvevur aa Hildar Fjadli,
Hiar man Sjúrir feára.
54. Inn teá fratta Sjúrir
Um Hunaland han four:

-
50. Ei hans Fofterfader (o: Stedfader, Hjalprek) vifste det.
Ingen veed om Morgenen at fige, hvor han om Aftenen gje-
fer. — Denne Sentens kan regnes blandt loci communes,
hvoraf der i dette Digt haves flere, faafom Vers 34, 116, 122,
123, 139, 171, 186, 196, 219 og i Sigurds Dvab Vers 27,
45.
51. Dmgjorbede fig med Hornet (formodentlig et musikalsk In-

50. Sigurd rider aarte ud
 Alt paa sin rappe Hest; —
 Man ikke veed om Morgenens,
 Hvor man er Qvælbegjæst.
51. Sigurd reed i Morgensfud,
 Tog Luren med fra Borgen;
 Paa Træets Qvist to Fugle sad
 Den fjerne Sommer-Morgen.
52. De Fugle qviddrede en Dag,
 Og sang imellem sig:
 Brynhilde sover paa Hindarfjeld,
 Og der hun venter dig.
53. De Fugle qviddrede en Dag
 Og Ordene saa vare:
 Brynhilde sover paa Hindarfjeld,
 Og did maa Sigurd fare.
54. Og endnu spurgte Sigurd, da
 Om Hunaland han foer:

strument, Baldborn eller desl.; dog uden Tvivl ansøet uden videre Betydning, blot for Himels Skyld; her sadde to vilde Fugle paa en Sommer-Morgen.

54. Hajthour 3: stor i Hu, æretjær, knibst; dette Ord bruges for nærværende Tid om en Pige, som afflaaer en Frier, og derhos ikke kan, eller saalige vil, angive Grunden, hvorfor hun gjør det.

Brinild situr uj fujnun Seáli,
Hoon eer fo hajftour.

55. Sjúrrur qvittar eát ruja
Aa Búla Kongjins Land,
Gudli búnar Hanfkanar,
Tajr drevur han feár aa Hand.

56. Tölv Gudl Ringar
Heji han heár uj kjaa;
Drotningis Ringjin reja
Settist oman aa.

57. Tölv Gudl Ringar
Drevur han feár aa Hand;
Sujani qvittar nujtur Draangur
Aa Búla Kongjins Land.

58. So gengur han Greáni
Aa Groutti, sum aa Sand,
Aangjin kjemur tujlujkur
Aa Búla Kongjins Land.

59. So gengur han Greáni
Aa Groutti, sum aa Vödli;

55. Qvittar, flynder sig, iler.

56. Ved Dronning: Ringen forstaaes uden Tvivl den fatale, uheld-
bringende Andvare Ring.

57. Draangur = Ungkarl, fornem Mand, Ridder, altid i god
Betjebning, isl. Dreng. Nujtur, isl. Nytr = duelig, beqvem.

Brynhilde sidder i sin Sal,
 Og hun er saa hustor.

55. Sigurd hurtigen reed frem
 Til Budle Kongens Land,
 Guldbirket Handfke tager han
 Og drager paa sin Haand.

56. Tolv Ringe udaf reden Guld
 Han med sig have maa,
 Og Dronning-Ringen, rød og skjon,
 Han satte ovenpaa.

57. Tolv Ringe udaf røden Guld
 Han trækker paa sin Haand,
 Saa rider han, hiin raske Dreng,
 Til Budle Konges Land.

58. Saa ganger Hesten Grane frem
 Paa Stene, som paa Sand;
 En saadan kommer aldrig meer
 Til Budle Konges Land.

59. Saa ganger Hesten Grane frem
 Paa Fjelde, som paa Steen;

58. Ingen kommer liig ham til Budle Kongens Land. Tujlukur,
 isl. Thvilikr, en saadan.

59. Saa gaaer han, Grane, paa Stene, som paa Græsjord. Den
 største Dyd ved uskoebe Heste, og saaledes ere de færreste, er
 at de have stærke, haarde Høver. Den er saa haardsøddet, at

Slujkur kjemur ikkji attur
Aa Búla Kongjins Hödl.

60. Han raj feár so nialeáni
Vi Juka - Geárin fram,
Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann.
61. Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann,
Tuj hoon vildi forvitnaft,
Qveár uj Sjúrur rujur fram.
62. Gjarna viil hoon sujggja teá,
Qveár uj Sjúrur rujur fram,
Hoon saa ikkji aa Hest - Beákji
Ajn tujliara Mann.
63. Sjúrur, síða tujnari Feer,
O teála vi mee;
Ee aji meár so veána Döttur,
Vi Aaftir viil aja tee.

den har Søner som Staal, er den bedste Roes, der kan gives
en særøist Hest, og paa de skarpe Fjelde behøves det ogsaa,
da Skoe ei vel kan bruges, eftersom Hesten da vilde glide, og
ei saa let klattre op paa Stenene; at Grane havde gode Hø-
ver, sees ogsaa af det 77de Vers.

60. Han reed sig saa nedertlig (lavt) o: ved Fjeldets Fod, hvor
Gjufagaarden, Kong Gjukes og Dronning Grimildes Borg,
antages at have lagt. — Gjufe skal have været Konge i Graf-

En saadan kommer aldrig meer
Til Budle Konges Lehn.

60. Han reed sig frem ved Hjelbets Fod,
Bed Gjukagaarden fram,
Frue Grimhilde og hendes Mænd
Stod der med megen Dram.

61. Frue Grimilde og hendes Mænd
Stod der med megen Dram;
Thi hun saa gjerne vide vil,
Hvor Sigurd rider fram.

62. Hvor Sigurd monne ride fram,
Hun gjerne vide vil,
Paa Hesteryg hun aldrig saae
En Mand saa skjøn og snild.

63. Sigurd, stands din raske Færd,
Dg tæl et Ord med mig;
Jeg har en Datter væn og skjøn,
Hun høilig elsker dig.

land, og Gjukaborg skal have lagt ved Rhinens Bredder.

61. Forvitnast, isl. Forvitnaz ∴ udspeide, udforske. Forvitnast paa en Ting ∴ betragte en Ting med Nysgjerrighed; bruges paa Hardanger, jvnsf. norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 319.
62. Gjerner vil hun see det. — Tujliara ∴ anseeligere, tækkeligere. Tujluskur, egentl. sig, saadan.
63. Jeg eier mig en saa væn Datter, som ved Kjærlighed vil sie dig.

-
64. Tú gjer veál, Inarpi Sjúrur,
Tú snakka viil vi mee;
Ee aji meár so veâna Döttur,
Vi Aaftun lejir hoon tee.
65. Ee hidli ikkji mujnari Feer,
Meni mujn Gengari rennur,
Ee feâri meár aa Hejggji fram,
Sum Váaluan brennir.
66. Ee stöggji ikkji mujnari Feer,
Mujn Gengari rennur uj Lund,
Ee feâri meár aa Hejggji fram,
Eât sujggja teâ veâna Sprund.
67. Teâ eer inn, sum ofta firr,
Bilar feâra eât frujggja;
Aangjin tordi laangur fraa,
Inn Váaluan eât sujggja.
68. Merkjis - Meâvur Orun teá lur,
Tungan meá lur inna:
Qvör, uj heldur aa Váaluan,
Han skeál teâ Jomfrygv vinna.
-

64. Med Elfvor lænker hun dig.

65. Hejggji eller Hajggi, Haji, Udmarken paa Fjeldene, Hebe, ogsaa Fjeldforhøininger, Soie, isl. Heidi, eller Haugur.

68. Her og i det følgende findes en, uden Tvivl senere, Tilfætning,

64. Her, raffe Sigurd kom til mig,
Jeg dig en Viv vil faare;
Jeg har en Datter væn og fjon,
Hun elsker dig saa faare.
65. Jeg Hærden min ei standse kan,
Nu Hesten fremad render,
Jeg iler mig til Hjelbet frem,
Hvor Vafurflen brænder.
66. Jeg Hærden min ei standse kan,
Jeg rider ubi Lund;
Jeg iler mig til Hjelbet frem,
At see den væne Sprund.
67. Det gaar nu til, som ofte for,
De Mænd ta'r ud at frie;
De Vafurflen see, men tør
Ei holde derudi.
68. Herolden rorer Tungen sin,
Dg maler dennessinde:
Hvo, som i Luen ride tør,
Han skal den Jomfrue vinde.

ifølge hvilken Kæmperne indlade sig i Tournering og Ridder-
spil for Brynhilde. Mærkemændene 2: Herolden. Hæl, Mex-
kismadr, en Jæneføret.

69. Grymur rújur aa grönun Vödli,
Kijin beer han so baldan,
Han vendi fujn Hest fraa Vään, taa
Han íkjildi uj Baali halda.
70. Gunnar Kongur tiil Orar tekur,
Heldur eát tuj Glajm:
Nú íkeál teåka teå veåna Vujv
O föra tiil Hadlar hajm.
71. Gunnar rújur aa grönun Vödli,
Kijin beer han so baldan,
Han vendi fujn Hest fraa Vään, taa
Han íkjildi uj Baali halda.
72. Tajr rojndi fujnar Hestnar,
Qvör vi fujnun Liit ;
Íkkji vildi Greåna genga,
Tuj han heji Mans Viid.
73. Tajr íkjiftu fujnun Búnaji,
Ödlun fujnun Liid,
Íkkji vildi Greåna genga,
Tuj han heji Mans Viid.

-
69. Grym eller Grim er formodentlig Guttorm, Gjukes Son, som for Bersefaldets Skjyd saaledes er forandret.
70. Kong Gjuke paa Gjukeborg havde med sin Dronning Grim-ilde tre Sønder, Høgnar, Gunnar og Guttorm, samt en Datter Gudrun. Glaim, isl. Glaumr, Glæde, Stoi.

69. Grim rider frem paa grønne Mark,
 Han Kinder bar saa tolde;
 Men Hesten foer fra Luen bort,
 Vil ei i Baalet holde.
70. Kong Gunnar da til Orde tog,
 Med Gammen foer han frem:
 Nu skal jeg snart den vane Vin
 Til Hallen føre hjem.
71. Kong Gunnar reed paa grønne Mark,
 Han Kinder bar saa tolde;
 Men Hesten foer fra Luen bort,
 Vil ei i Baalet holde.
72. De proved' deres Heste da,
 Alt med de Farver smaa;
 Men Grane havde Mandevib,
 Og vil ei fremad gaae.
73. Og skiftede de deres Dragt,
 Alt med de Farver mange;
 Men Grane havde Mandevib
 Og vil ei fremad gange.

72. Hver med sin Lød isl. Litr o: Farve. — Mandevib, Menneskeforstand.

73. Búnaji, isl. búnadr, Prybelse, uniform, enhver kjendelig eller udmærket Dragt. — Præst: Búnaji o: Samarie.

74. Ikkji vildi Greâni genga,
Tuj Gunnar honun raj,
Firinn han, hiin ungji Sjúrun,
Honun aa Herar naj.
75. Sjúrun freâji tiil Orar tekur,
Fraa man frattaft vuja:
Ee beri teâ Merkji uj mujt Skjold,
Ee ikeâl nu heâruj ruja.
76. Aangjin raj aa Brinilda Heig
Uttan Sjúrun iheâri;
Gjögnum Rojk o Váalua,
Han o Hestur hans, Greâni.
77. So itaj taa Greâni
Aa Foldunun fast;
Innaleâji uj Hejggjinun
Teâ Hovsperi braft.
78. So fujur Greâni
Drujstulia fram,
Hajtur veâr tan Eldurin,
Sjúra um Lendur bran.

74. Naj o: nekede; maaffee fet laj o: Iaa. Herar, isl. herdar, Skulbre.

75. Sigurds Skjold luebe i det røbe Gulds; paa det flod en Drage, merkebran foroven, fæverrød forneben, til Minde om hiin Drage, han havde dræbt, som Børingerne kalde Fosner, Sebns.

74. Paa Grane Gunnar satte sig,
Men Grane vil ei gaae,
Før han, hiin Sigurd Ungersvend,
Alt paa hans Skuldre laa.
75. Sigurd rask til Orde tog,
Der Rye gaaer om saa vide:
Seg bær et Mærke i mit Skjold,
Nu skal jeg deri ride.
76. Ingen uden Sigurd kan
Til Brynhild Vei sig bane,
Igjennem Røg og Vafurild
Foer han paa Hesten Grane.
77. Frem traadte Hesten Grane da,
Saa Jordens Grunde brast,
Langt inde udi Fjeldets Steen
Saa Granes Hovspor fast.
78. Hesten Grane dristelig
Foer med den Ungersvend;
Sigurd blev af Ilden heeb,
Han brændtes om sin Lend.

Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 61.

77. Saa traadte da Grane paa Jorden fast; langt inde i Høien,
Fjeldet, det Hovspor brast.
78. Heeb var den Ild, som Sigurd om Lender brændte. Sigurd
siges i denne Anledning at have traadt Ilden,

79. So fujur Greáni
Gjögnum Rojkjin svarta,
Han koom eát tuj Portrunun,
Teâ skujn, sum Gudli bjarta.
80. Sjúurur raj tan Váalua,
Uj aangjin tordi firr,
O vi fujnun Svörinun
Taa klejv han niur Dirr.
81. O vi fujnun Svörinun
Klyvur han Laagur fraa,
Saa han, qveâr uj Bálins Döttur,
Ajna uj Saangun laa.
82. Sjúurur freâji uj Seálin gengur,
Vuja um see higgur,
Seâr han, qveâr teâ veâna Vujv
Ajna uj Saangun liggur.
83. Seâr han, qveâr teâ veâna Vujv,
Uj Heerkleâvunun sveâv,
Sjúurur touk fujn bitra Brand,
Han sprettur Brinju eâv.
84. Up vaknaji Brinild,
Hoon higgji um see lajt:

79. Hesten Grane traadte frem,
Igjennem Regen brod;
Sigurd stod ved Portens Dør,
Der skjån som Guldet rød.
80. Reeb han gjennem Vafurild,
Som ingen voved for;
Han med sit Sværd, som kaldtes Gram,
Da kløved' Hallens Dør.
81. Han med sit Sværd klov Laasen fra,
Han vel det kan formaae,
Dg saae, hvor Budles Datter skjøn
Paa Leiet ene laa.
82. Sigurd gif i Salen ind,
Han skued' rundt om sig,
Dg saae han, hvor den væne Viv
Her laa saa blidelig.
83. Saae han, hvor den væne Viv
Sov udi Rustning sin.
Sigurd tog sit skarpe Sværd,
Uffpretter Brynjen sin.
84. Opvaagnede Brynhilde da,
Hun seer om sig saa vide:

84. Hun vaersom om sig saae. (Lagt egentl. hun vendte Hovedet for at see). Bajt o: beeb, skar. Bygvin, isl. húinn; deraf det danske eller jydskte Boven, s. Gr. en boven (o: bygting) Karl.

Qvör aatti tan bygvín Brand,
Uj Brinju eáv meár bajt?

85. Sjúra lkeál tú nevna mee,
Sigmunda Soon,
Hjordujs Drotningjin,
Hoon beár meár uj Hajm.
86. Ríjin eri Ee eáv Nordlondun
Hiar nu tiil tujn,
Sjúrur, Sigmunda Soonur,
Veldia, Söta mujn.
87. Brinild fettist up undur see,
Smujlist undur Lujn:
Veer veálkomin eáv ödrun Londun,
Sjúrur, Söti mujn.
88. Höjr tú teá nú, Sjúrur,
Qvör vujsti teár Lai,
Gjögnum Roik o Váalua,
Eát tú hiar raj?
89. Fuglurin aa Qvili,
Bujaji hoon muja;

-
85. Dronning Hjorbise, hun bar mig til Verben.
86. Nordlandene skal fremdentlig betegne Danmark, hvor Hjal-
prek var Konge, og hvor Sigurd var opfostret. Söti, islandsk
Sæta, Dvinde, især vel en Tomstue.

Hvo eied' denne bovne Brand,
Mit Pantfer kunde hvide?

85. Mit Navn er Sigurd, Sigmunds Søn,
Dærom jeg gjør dig viis;
Dg Sigmunds Dronning, Moder min,
Hun nævnedes Hjordiis.

86. Fra Norderland jeg reden er
For dig, min Viv, at møde,
See, jeg er Sigurd, Sigmunds Søn,
Min Vælbige, min Søde.

87. Brynhilde op fra Leiet stod,
Dg smileb' under Liin:
Velkommen hid fra fremmed Land,
D Sigurd, Søde min.

88. Hør du Sigurd Ungerføvend,
Hvo viste Vej for dig,
Tgjennem Røg og Vafurild,
At du fandt hid til mig?

89. Der var en Fugl paa Træets Dvift,
Det saa mon seie sig;

87. Brynhilde satte op under sig, reiste sig i Veiret; var velkommen fra andre Lande, Sigurd, min Ven. Saaledes oversattes det paa Færøe.

89. Fuglen paa Dvift biede paa mig.

- Hoon vujfi meâr Lajin,
Hiar hajm tiil tujn.
90. Höjr tú, Sjúrir, Söti mujn,
Veer nú aj so braa;
Geák teâr heldur tiil mujn Feâir,
Teák eâv honun Raa.
91. Tú hevr so lajngji, Frygv Brinild,
Stundi aa mujt Maal;
Ee feâri ikkji tiil tujn Feâir,
Eât teâka eâv honun Raa.
92. Tú hevr so lajngji, Frygv Brinild,
Stundi aa mujt Fund,
Teâ föddu meâr Alflingar,
Gjögnum grönan Lund.
93. Löddu tej sujnar Aastir seâman,
Innan mentar Fund,
Taa veâr Aasla, Sjûra Döttur,
Gjitin aa tajrri Stund.
94. Adlir tajr, uj Bûlins Hödl,
Lova tej aanka Verka,

90. Bær ei saa hastig, ubesindig.

91. Du har saa længe længtest efter mit Maal : efter mig.

92. Du har saa længe ventet paa min Ankomst. Det sagde mig
de syngende Fugle gjennem den grønne Lund.

93. De lagde deres Giftev sammen indenfor den kunstige Befæst-

Den ved sin Sang mig viste Vei
Fra fjerne Land til dig.

90. Hør du Sigurd, Søde min,
Du ile ei saa fage;
Gak heller til min Fader hen,
For Raad af ham at tage.
91. Du har saa længe ventet mig,
Frue Brynhild, væne Mage;
Jeg gaar ei til din Fader hen
For Raad af ham at tage.
92. Du har saa længe ventet mig,
For du mig haver funden,
Det sagde mig Skjensfangerne,
Der jeg reed gjennem Lunden.
93. Mødtes deres Ekkev da
Udt inden Burets Grund,
Og Uslaug, Sigurds Datter, blev
Udsfangen samme Stund.
94. Alle ubi Bubles Hal,
De love Brynhilds Huur;

ning (Brynhildes Jomfruebuur); egentlig det kunstige Paa-
fund. Mentar, isl. mentr o: videnskabelig dannet, kunstige
gen opført.

94. Alle de, som ere i Bubles Hal, rose dette i sit Slags eneste
Bærk (nemlig Jomfrueburet).

Innan firi mentar Fund
Bundu tej Aaftin sterka.

95. Blujur leji han Armanar
Ivor Brinilda Hals:
Ee fvöri tan Aj aa mujnari Trü,
Heár buir ikkji undur Falsk.
96. Tölv Gudl Ringar
Drou han Frygvín aa Hand:
Hetta skeál vera teá físta
Elfkovins Baand.
97. Tölv Gudl Ringar
Leji han Frygvín aa Feng,
Sujani leji han oman aa
Tan dujra Drotning's Ring.
98. Gurin gjek aa Gudlstoulinu
Teá hit veána Vujv;
Drou hoon Sjúra eáv Hildarhaji
Uj Júka Geár tiil Sujn.
99. Sjúrirur situr uj Stoulinun
Niur firi see seár:

95. Blíbt lagde han Armene over Brynhílbis Hals; Jeg svareger den Ged paa min Troe, herunder boer ikke Falskhed.
97. Ved Dronning-Ringen forstaaes uden Tvívil den saakaldte Andvare Ring, sem Sigurd fik, da han overvandt Fosner-Dæmen.

Stærk bandtes deres Elfsøvs Bænd
 Alt inden sammes Muur.

95. Om Brynhilds Hals han Armen sin
 Saa blidelig mon snoe:
 Jeg søerger, at der hos mig ei
 Skal nogen Falskhed boe.

96. Guldringe tolv han derpaa drog
 Alt paa den Fruens Haand:
 De skulle være, sagde han,
 Vor Elfsøvs første Bænd.

97. Guldringe tolv han lagde da
 Alt ubi Fruens Elfsød,
 Dg gav han hende dertil end
 Den Dronning: Ring saa rød.

98. Gudruna til Guldstolen gif,
 Hun var saa væn en Maard;
 Hun Sigurd drog fra Hindarfjeld
 Til sig paa Gjufagaard.

99. Sigurd sad paa Stolen sin
 Dg flued' ned for sig:

98. Dette Vers er som en Indledning til det følgende om Sigurds Fald. Dog var det neppe Gudrun (vid. B. 123), men snarere hendes Moder Grimild, som ved Tryllerie drog Sigurd hen til Gjufagaard.

Qveât mundi Grimild Drotning
Villja nú meâr?

100. Brinild, teák meâr Seâil o Böxl,
Ring o Brynju vuja;
Ee heâvi so lujtla Örindi,
Burt annasteâr eât ruja.

101. Tiil teâ Iveâraji Brinild,
Tekur um Hjarta eât köla:
Jûka Kongur Döttur ajur,
Vi Aaftir man tee meâla.

102. Höjr tû teâ nú Sjúrrur,
Ee gjevi teâr Fingur-Gudl;
Ruj teâr ikkji tiil Grimildu.
Tuj hoon eer eâv Svikun fudl.

103. Teâ veâr um ajn aarla Morgun,
Han fraa Brinildu raj;
Mötti han hennara feâla Feâir
Skamt fraa fujnari Laj.

104. Sjúrrur fitur aa Greâna Beákji,
Húin uj han vendi,
Heâr sum hennara Feâir veâr,
Heâr eâv Vejinaun rendi.

100. Brynhild, tag mig Sæddel og Læmme.

101. Hun tager til (begynder) om Hjerte af Ejslæs. Kong Sjute

Hvad mon hun vil, saa tænkte han,
Den Dronning Grimild mig?

100. Hør Brynhild, giv mig Sabel og Ring
Med Tomme, Brynje vide,
Jeg har et lidet Grinde
Bort andensfjeds at ride.

101. Hertil svared' Brynhild saa,
Hun kjølnebes om Hjerte:
Kong Gjufe sig en Datter har,
Hun elsker dig med Smerte.

102. Hør du det, min Sigurd god,
Jeg gier dig Fingerguld;
Men riid da ei til Grimild hen,
Thi hun af Soig er fuld.

103. Det var en aarle Morgenstund,
Han reed fra Hindarhei,
Der mødte hendes Fader ham
Alt paa den brede Wei.

104. Sigurd sad paa Granes Ryg,
Sin Hu han monne vende;
Dg her, hvor hendes Fader var,
Af Wei'en vil han rende.

eier en Datter, som ved Kjerlighed monnej dig tiltale.

105. Veer veðlkomin, Sjúrur,
Tú tört aj Bojina fenda,
Fudlveál vajt Ee tujn Forlag út,
Qvör teá fkeál genga tiil Enda.
106. Tú manst vera eáv Aldri ungur,
Lujvi man tou teár trauta,
Tú manst ognast Gurina,
Brinildu ikkji njauta.
107. Höjr tú teá nú, Sjúrur,
Gjer tú aj tan Skam,
Ruj teár ikkji fo nialeáni
Vi Jáka Görun fram.
108. Ruj teár ikkji fo nialeáni
Vi Jáka Görun fram,
Ruj teár heldur uj Erva,
Heár hendur teár aangan Skam.

105. Fulbvel veed jeg din Skjebne forud, hvorledes det skal gaae til Ende. Forlag, af det isl. Forlög, Skjebne. Efter Volungasaga var det Sigurds Morbroder Grip, som forudsagde ham hans Skjebne; men det skedte længe før, nemlig da Sigurd reed fra Regin Smed med det ifandsatte Sværd Gram, for at hævne hans Faders Død paa Hundings Sønnen. Levns. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 55. I Digte, som saa længe ved Tradition ere opbevarede, kan og ingen fræng Næiagtighed eller Overensstemmelse ventes.

105. Der velkommen Sigurd híd,
 Du Bud tør ikke sende;
 Fuldvel jeg kjender Eftbørens Gang,
 Jeg veed hvad dig skal hælde.

106. Af Alder du er ung, men ei
 Ved langt Liv dig skal fryde;
 Du Gudrun skal til Vægte faae,
 Og Brynhild aldrig nyde.

107. Her du Sigurd, her mit Raad,
 Du gjore ei den Skam;
 Riid du da ei den lave Vei
 Ved Gjufagaarden fram.

108. Riid du da ei den lave Vei
 Ved Gjufagaarden fram;
 Riid hellere paa Sjældet op,
 Saa fæer dig ingen Skam.

106. Livet mon dog dig fattes; det vil snart udløbe: isl. trauda
 o: forvolde Banffelighed.

108. Riid dig hellere ud Erva o: den øvre Vei, modsat nialeáni.
 Saaledes forklare Indbyggerne det, fjønt Ordet ei er dem
 ganske tydeligt. Erva maaffæ af det isl. Ekra, høiere, ovenfor.

109. Baa*ji* hajlir o happadir,
Viit *fi*ljast nu aa Sinna,
Sjurrur, gjom veal hefar Oor,
Tu legg tej veal uj Minna.
110. Han raj fear so nialeani
Vi Ju*ka* Go*ru*n fram;
Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann.
111. Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann;
Tuj hoon vildi forvitnast,
Qvear uj Sjurrur rujur fram.

109. Saade hele, (usfatte), og lyffelige. Happendur ligner det engelske happy, isl. heppin.

110. No*g*le syngte isteden for Vers 110 til 114 incl. folgende 3 Vers saatedes:

Sjurrur raj aa Skogva burtur
Tiktist komin uj Va*a*,
Han faa tea hit idla Djaur
Berjast vi Begvar baar.

Han faa tea hit idla Djaur
Berjast vi Begvar baar,
Tea Ajtur spuji, Eldur goifti,
Nealtan stou uj Va*a*.

So qvarv tea hit idla Djaur
Burtur ur Sjura Ejun,
Sear han, qvear uj Grimild fitur,
Lajkar vi Brandun baajun.

109. Vi baade vel og lykkelig
 Afslilles dennesinde,
 Men Sigurd, giem nu mine Dred
 Og tag dig dem til Minde.
110. Han reed sig frem ved Fjeldets Fod,
 Ved Gjukagaarden fram;
 Frue Grimilbe og hendes Mand
 Stod der med megen Bram.
111. Frue Grimilbe og hendes Mænd
 Stod der med megen Bram;
 Thi hun saa gjerne vide vil,
 Hvor Sigurd rider fram.

Sigurd reed til Skoven bort,
 Kom ei i liben Vaade,
 Han saae hiint onde Dyr, som slog
 Om sig med Bover baade.

Han saae hiint onde Dyr, som slog
 Om sig med Bover baade,
 Det spyed' Edder, spruded' Ild,
 Han var udi stor Vaade.

Bort da hiint det onde Dyr
 Fra Sigurds Dine svandt;
 Og saae han da, hvor Grimilb sad
 I Keeg med begge Brand'.

112. Tuj hoon vildi forvitnaft,
Qveâr uj Sjúrrur rujur fram;
Hoon saá ikkji aa Hest-Beákji
Aja tujliara Mann.
113. Tú gjer veál, sneárpi Sjúrrur,
Tú snakka viil vi mee,
Ee aji meâr so veâna Dóttur,
Vi Aaftir lejir hoon tee.
114. Teâ veâr hiin ungji Sjúrrur,
Han skuldi venda fraa,
Grimild trajv um Tajmanár,
Eât han skuldi ikkji naa.
115. Hestin vilti hoon undur honun,
Eât han kundi ikkji genga,
Hoon gjörði, han báaji bajt o flou,
O helti tiil imfar Vengar.
116. Teâ eer fatt, uj teála eer,
Meng eer Konan eim;
Teâ eer meâr eâv Sonnun sagt,
Hoon touk uj Greâna Tejm.
117. Tuj sveáráji Sjúrrur ungji,
Kjin beer han so balda:

115. Hun forvitteðe Hestin under ham (gjorde den Hest); hun
valgte, at den baade heð og slog, og holdt Lindingerne til
hif og her o: slog med Hovedet til alle Sider. Vengar o:

112. Hvor Sigurd monne ride fram,
 Hun gjerne vide vil;
 Paa Hesteryg hun aldrig saae
 En Mand saa skjøn og snild.
113. Hør raske Sigurd kom til mig,
 Jeg dig en Div vil faare;
 Jeg har en Datter væn og skjøn,
 Hun elsker dig saa saare.
114. Det den unge Sigurd var,
 Han skulde derfra vende;
 Men Grimild far i Lommen greb,
 Saa Hesten ei kan rende.
115. Hun vilbed' Hesten under ham,
 Han længere ei reed;
 Den Hest til alle Sider slog
 Og vildt omkring sig beed.
116. Det er sandt, som talet er,
 Koner ere omme;
 Men det er mig af Sandhed sagt,
 Hun greb i Granes Lomme.
117. Ung Sigurd hertil svared' saa,
 Han Kinder bar saa bolde:

Rindbenene, Hovedets Sider, af det isl. Vangi Kind. Im-
 lar o: snart hist, snart her; af det isl. ymfir o: forskjellige.

Ee vajt aangan eäv Hünamonnun,
Mujnar Tejmar torur eät halda.

118. Tü fögga tujn Hest ajna lujtla Stund,
O fnakka vi mee;
Ee aji meâr fo veâna Döttur,
Vi Aaftir viil aja tee.

119. So eer Gurin, Döttur mujn,
Qveâr uj hoon gengur inn,
Roufar o fo Lilliar,
Teâr fkjiggja eäv hennara Kjin.

120. Gurin hoon eer Döttur tujn,
Teâ eer teâr aj betur,
Hoon eer ikkji Brinilda Lujkja,
Summar mouti Vetur.

121. Ut koom Frygvín Gurin
Uj ajnun Stakji blaa,
Flatta Haar aa Herar laa
Vi Silkji Baandun Imaa.

122. Gurin fo tiil Orar tekur,
Tungu beâr hoon fo fniadla:

119. Skjiggja o: kaste Skygge fra, glimbse.

122. Tungen bar hun saa snild, (veltalende): At have det, som en anden Mandsperson eier, det mon Iyffes neppe. Annar, önnur, anna, alius, alia, aliud. Det færøiske Sprog er i disse Stykker rigere end det danske, og har nogle Ord med

Blandt Hunamænd ei nogen tør
Udi min Tomme holde.

118. Stands din Hest en liden Stund,
Dg snak et Ord med mig;
Jeg har en Datter væn og fjon,
Hun heilig elsker dig.
119. Det er Gudrun, Datter min,
Hvor hun mon gange ind,
Der glindse Roser, Lillier,
Paa hendes fagre Kind.
120. Lad Gudrun være Datter din,
Det dig til Gavn ei kommer;
Hun ligner ei Brynhilde meer
End Vinter ligner Sommer.
121. Da kom Jomfrue Gudrun ud,
Alt i sin Kjortel blaa,
Det fletted' Haar paa Skuldren hang,
Med Silkebaande smaa.
122. Gudrun saa til Orde tog,
Hun Tungen vel kan raade:

tre Kjon, f. Gr.:

Sing. Hic, hæc, hoc.		Plur.	
Nom. Hefin	henda hetta	Nom. Hefir	hefar hefi
Gen. hendu	hefu hetta	Gen. hefara	hefara hefara
Dat. hefun	hefari hefun	Dat. hefun	hefun hefun
Acc. hendla	hefa hetta.	Acc. hefar	hefar hefi.

Heáva teá, uj annar ajur,
Teá man lukkast vadla.

123. Nægvir eru uj vorun Londun
Konga Sinir o Jadlar;
Girnaft tan, uj önnur ajur,
Teá man lukkast vadla.
124. Hoon heji up fujna högru Hand,
Geáv henni Högg aa Tenn,
Bloui drajv uj Barmin niur,
Souu teá mengjir Menn.
125. Ti, tû Gurin, Döttur mujn,
Mengt man Smeájin liffa;
Betri veár fjaalv eát bija,
Inn gouan Mann eát missa.
126. Gurin, geák uj Kjadlarin,
Blanda Mjö o Vujn,
O so mikjil Ouminni,
Teá leát tû heár útuj.
127. O so mikjil Ouminni,
Teá leát tû heár útuj;

123. Nof er i vort Land af Kongesønner og Larter; at attraae den Mand, som et andet Fruentimmer eier, det mon lykkes neppe. For girnaft ísl. girnaz syngje nogle gignaft, men min dre rigtigt. Nægvir af det ísl. Nægr. Vadla, ísl. varla o: neppe.

At sie det, en andens er,
Er kun en liden Baade.

123. Ei Mangel er udi vort Land
Paa Jarlee, Kongesenner;
At rebe andens Tassemand,
Med Uheld det sig lenner.

124. Grimild hæved' hoire Haand,
Gav hende Hug paa Land,
Saa Blodet randt ad Varmen ned,
Dg saae det mangen Mand.

125. Tie, Gudrun, tit ved Blyhed stor
Man alting tabe kan;
Sig selv tilkyde bedre er,
End misse værdig Mand.

126. Gaf Gudrun, strax i Kjelbren ned,
For Mjød og Wiin at blande;
Kom megen Glemsel derudi,
Etjensf saa den Drif i Rande.

127. Kom megen Glemsel derudi,
Besfaling min du fremme;

125. Mangt maa den Undseelige tabe. Du maa vel bestræbe dig for at faae en god Mand.

126. Ouminni, isl. Ominni, Uminde, Mangel paa Hukommelse, Glemsel, h. I. urtet, som stæve Hukommelse. Heraf isl. Omnis - öl o; Glemselsdrif, potus lethæus.

Ikkji maa Sjúrur minnaft
Tiil haalvar Aaftir lujnar.

128. Gurin gjek uj Kjadarin,
Blandaji Mjö uj Kjer,
Báaji Inart o Iskundelia
Inn firi Sjúra beer.

129. O so mikjil Ouminni
Leát hoon heár utuj,
Gjek so firi Sjúra Svajn,
Beá han drekka tiil lujn.

130. Drekka four so dujran Drammur,
Drak eáv Hodninun bjarta;
Mjelingur misti Minni lujt
O Bruur úr Búlins Hjarta.

131. Drekka four so dujran Drammur,
Drak eáv Hodninun langji,
Mjelingur misti Minni lujt,
O böda man honun aangjin.

132. Tåaji han heji drukkji,
Grajti attur Skaal,

128. Kjer, egentl. en Træskaal; isl. Kér, Kar.

129. Og saa megen Glemsel lod hun herudi; gif saa for Sigurd Svend, bad ham drikke sig til. Mujn, tujn, lujn bruges ofte for pron. pers. mee, tee, see i Accus. Det findes og brugt saaledes i de gamle Sampeviser.

Saa Sigurd kan sin Elfvor her
Til Brynhild halv forglemme.

128. Gudrun gif i Kjelderen
At blande Mjød i Kar,
Hun baade snart og skyndelig
Den ind for Sigurd bar.
129. Hun blanded' Mjød, hun blanded' Wiin,
I Kanden Glemsel kom,
Dg gif hun sig for Sigurd ind,
Bad ham den drikke tom.
130. Draf han da den dyre Dram,
Sig draf af Hornet mæt,
Den Kæmpe glemte Løftet sit
Dg Brud af Hudes Wt.
131. Draf han da den dyre Dram,
Han draf af Hornets Rand,
Den Kæmpe glemte Løftet sit,
Ham ingen hjelpe kan.
132. Draf han da den Rande tom,
Tilbagegav den Skaal,
-
130. Han begyndte at drikke den dyre Dram, draf af det skinnende, blanke Horn. — Mjellingur er det islandfke Mildingr, d: den gavmilde; et eddisf Navn paa en Konge.
131. Böda, raade Bod paa, hjelpe.

Mintift aj tiil Frygv Brinild
O aj tiil hennara Maal.

133. Tääji han heji drukkji,
Grajti attur Kjer;
Mintift aj tiil Brinildu,
O aj qveår han eer.

134. Drak han Drek, o drak han tvaa,
Tiil tan Draangjins Deja;
Honun koom aankji anna uj Hu
Inn Gurina eåt aja.

135. Drak han Drek, o drak han tvaa,
Tiil tan Draangjin Snimma;
Heåni útuj Skjemmu gengur
Gurina eåt finna.

136. Sjúrrur gjek uj Skjemmu up,
Gurin Vejin finnur.
Fratti teå Brinild aa Hildarhaji,
Nú rann henni ont uj Sinna.

137. Brinild gjek eåv Hildarhaj,
Teå hit veåna Vujj;

133. Gan mindes ei hvor han er.

135. Ved Snimma forståes Færøboerne udsfeelig; nogle fange
fviina, som i det nærværende Færøist betyder: taus, stille.

Han mindes ei Brynhilde meer,
Ei hendes sagre Maaf.

133. Draf han da den Kande tom,
Tilbagegav det Kar;
Han mindes ei Brynhilde meer,
Ei hvad han lovet har.
134. Saa draf han Drik, saa draf han to,
Han var paa Dødens Veie;
Dg i hans Hu ei andet kom
End Gudrun blot at eie.
135. Saa draf han Drik, saa draf han to,
Hans Blyhed snart mon svinde;
Dg om i Hallen iler han
For Gudrun blot at finde.
136. Sigurd gif i Kamret ind,
Den Veie kan Gudrun finde.
Paa Hindar spørger Brynhild sigt,
Thi blev hun mod i Sinde.
137. Brynhilde gif fra Hindarfjeld,
Hun var saa væn en Biv;

Skjemmu betyder en Alkove, som endnu findes paa Færøe
i Udbygningerne ved Husene.

137. Kappin, isl. Kappi, Kampen, nemlig Sigurd.

Kappin gjifti Gurina,
Men Sjúgurur mifti Lujv.

138. Brinild firi Munni meálar,
Taar aa Kjin man fljauta:
Ikkji skeál Gurin, Júka Döttur,
Tan Avris Kappin njauta.
139. Brinild firi Munni meálar,
Sorgar Tuj skeál Ee kadla:
Heáva teá, uj önnur ajur,
Teá man lukkast vadla.
140. Möttift tajr aa miari Laj,
Brinild o Gurin Júka;
Önnur tajrra Glejina beár,
O önnur Harmin ljuka.
141. Möttift tajr aa miari Laj,
Brinild o Gurin unga;
Önnur tajrra Glejina beár,
O önnur Harmin tunga.

-
138. Avris Kappi, ísl. Afreks Kappi : en ubærket Helt el-
ler Kæmpe, ligesom Afreksmadr. Afrek : en berømmelig
Gjerning; see Risen i Holmgaard B. 19.
139. Brynhilde med Munben mæler : Sorgens Tid maa jeg vel
kalde det.
- 140 — 152. Her beskrives Tomfrue Brynhildes og Gudrun's Rangs-

At Kampen Gudrun gjeffede,
Det koste vil hans Liv.

138. Brynhilde taler saa for sig,
Mens Graad paa Kind mon fløde:
Ei Gudrun, Gjuka-Datter, skal
Den stærke Kampen nyde.

139. Brynhilde taler saa for sig,
Indhylt i Sorgens Teppe:
At rove andens Fæstemand,
Det vist nok lykkes neppe.

140. Midtveis mødtes begge Møer,
Brynhild og Gudrun Gjuka;
Den ene af dem Glæden bar,
Den anden Harmen syge.

141. Midtveis mødtes begge Møer,
Brynhild og Gudrun unge;
Den ene af dem Glæden bar,
Den anden Harmen tunge.

frid og Samtale i Bader. Önnur tajrra 9: alia earum.

Tajr deklineres saaledes i Plurali:

Nom. Tajr teár tej.

Gen. Tajrra tajrra tajrra

Dat. Tajm eller Tajmun.

Acc. Tajr teár tej.

142. Teá veár Gurin, Júka Döttur,
Gjörði so mengt eáv Faari,
Hoon vildi ikkji njauta teá Vatn,
Sum ran ivur Brinilda Haari.
143. Gurin lejp aa Áanna út,
Sum Foffurin ran so sneára,
Tuj hoon ajur Sjúra Svajn,
Sum Höd ivur adlar beár.
144. Gurin lejp aa Áanna út,
Sum Foffurin ran so strujur,
Tuj hoon ajur Sjúra Svajn,
Sum ajn ivur adlar rujur.
145. Meálti teá Gurin, Júka Döttur,
Fifta Ori taa:
Qvör geáv teár teá Fingur-Gudl,
Ee fuggji tujnun Fingru aa.
146. Sveáraji Brinild, Búla Döttur,
Tekur um Hjarta eát möa:

142. Hun gjorde saa meget af Inbildsſhed, Stoltthed. Fári, Færæna, Brede, Hefstighed. Njauta, islandſk nióta, bruge; neml. hun vilde ikke bade ſig i det Vand, eller den Elv, ſom randt fra Brønſildes Bolig ned til den lavt liggende Sju-fagaard.

143. Som Hoved over alle bar. Sigurd var ſaa hoi, at naar han, omgjordet med Sværdet Gram, der var ſyv Spand langt, gif igjennem en moden Rugager, da ragede endnu Sværdets Dupſtod frem. Jernſ. Mållers Sagabibl. 2 Deel Pag. 61.

142. Det den unge Gudrun var,
 Hun viste Stolthed stor,
 Hun ikke bruge vil det Vand,
 Som randt fra Brynhilds Haar.

143. Gudrun løb i Elven ud,
 Hvor Fossen randt saa fage,
 Thi hun nu eier Sigurd Svend,
 Som ikke har sin Mage.

144. Gudrun løb i Elven ud,
 Hvor Fossen randt saa stride,
 Thi hun nu eier Sigurd Svend,
 Som fremfor hver kan ride.

145. Og Gudrun, Gjuka Datter, da
 Saa talede blandt meer:
 Hvo gav dig denne gyldne Ring,
 Jeg paa din Finger seer.

146. Brynhilde, Budtes Datter, da
 Beklemt om Hjerter svarer:

144. Som ene over alle rider. Naar alle de bjærvede Kæmper, og største Høvdinge blive nævnte, da nævnes Sigurd først; s. Ex. Vers 189, hvor han siges at ride først og fremmest blandt Gjukungerne.

145. Talede det Gudrun, Gjuka Datter, første Ord da: Hoo gav dig dette Fingerguld, nemlig Dronning-Ringen, Andvare Ring.

146. Hun begyndte om Hjerter at mødes, bekymres, ængstes: Vi monne eie en Tvist, (vi komme uden Tvivl i Ordstrid med

- Viit munnu ognast ajna Rajg,
Viit heáva so mengt eát röa.
147. Hetta seâma Fingur-Gudl,
Tû seárt aa Fingru mujnun,
Geáv meár Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Tû vildi vi Aastir tujnun.
148. Brinild tagdi, Gurin sagdi:
Fast eer Snoutin siruj;
Qvuj man mujn Brouur, Gunnar Kongur,
Aj ognast so veánt ajt Vujv?
149. Tiil tes sveraji Frygv Brinild,
Uj Tungu veár hoon Injödli:
Ee lovi ikkji tögva Kongar
Báar uj ajnari Hödl.
150. Sjúrrur hevur tujn Moigdom spilt
O broti Búlin's Freâma;
Rujkun Kongji gjevi uj Vold,
O nú heávi Ee tan seâma.

hinanden); vi have saa meget at berøre, omtale. Rei, Strid, findes og i Peder Syvs Kampeviser Pag. 50. Da begyndtes en stærkere Rei, fra Ribe og indtil Skie. —

147. Som du forvilde ved din Elskov.
148. Kvinden er saamend stridig nok. Snout, isl. Snót o: en vittig Kvinde.
149. I Tungen var hun snild; isl. sniallr, sniöll, veltalende.

Du uden Tvivl vil yppe Riv,
Vi mangt at fliste haver.

147. Just dette samme Fingerguld,
Du seer paa Haanden min,
Det gav mig Sigurd, Sigmunds Søn,
Besnært ved Elskov din.

148. Brynhilde taug og Gudrun loe:
Hvor Qvinden dog er sliv;
Hvi mon min Broder, Gunnar Kong,
Ei har saa væn en Biv?

149. Svared' dertil Frue Brynhild,
Dg taled' snilde Ord:
Jeg ei trolover Konger to
Udi den samme Gaard.

150. Sigurd tog din Vre bort
Til Budle . Wittens Eskam;
Du gav dig rigen Kong i Vold,
Dg see! nu har jeg ham.

Tiil tes, isl. Til thels o: derfor, dertil. Hödl, isl. höll,
en Hal, et kongeligt Slot.

150. Sigurd har din Næbom spilt og nedbrudt Budles Hæder
(ved din Beskæmmelse eller Forsørelse). Hengiven i en riig,
mægtig, Konges (Sigurds) Vold, og nu har jeg den samme
(han er nu min). Freama, isl. Frami o: Fremfremmelse,
Hæder.

-
151. Tú tart ikkji, Fals-Snouta,
 Brigda meâr teâ fvaâ,
 Firi tujt Oor fkeál Sjúrun deþa,
 Um inn Ee liva maa.
152. Ikkji outtist Ee Höttur tujnâr,
 Tou tú eer uj Orun stujv;
 So eer aangjin uj Júka Görun,
 Uj rujur um Sjúra Lujv.
153. Graatandist Inúist Brinild
 Uj fujn Seâl eât fitja;
 Gunnar Kongur fistur o fremstur
 Heâna koom eât vitja.
154. Tú fart aankji Indi eâv meâr,
 Aj mansú teâ vanta,
 So laangji Ee Sjúra vi Ejun fujggji,
 Sajnt man Angur latta.
155. Brinild gengur tiil Saangjina
 Eâv tajrri seâmu Grund,
 O nú taalar hoon firi Sjúra
 So önda ajna Stund.
-

151. Gudrun's nærgaagende Bebreidseer frænke Brynhitbe i høieste Græb; hendes Jaloufie og Kreesfølelse seiter over hendes Kjærlighed, og hun beslutter Sigurds Død. Brigda, bebreide; nogle syngte brija, det samme; isl. Brixla, bebreide.
152. Höttur, Trudsel, truende Uheld.

151. Du falske Qvinde, vover du,
 Bebreide mig det saa;
 For dette Død skal Sigurd døe,
 Saa sandt jeg leve maa.
152. Jeg agter ikke Trubsel din,
 Skjønt du i Død er sliv;
 Ei nogen udi Gjufagaard
 Kan røve Sigurds Liv.
153. Brynhilde iler til sin Sal
 Med Graad og megen Sorg;
 Kong Gunnar ser at beile kom
 I Hast til hendes Borg.
154. Du ikke Yndest hos mig faaer,
 Du det maa ikke vente;
 Saalange Sigurd end er til,
 Min Anger ei faaer Ende.
155. Brynhilde gaaer til Tengen hen
 Alt af den samme Grund,
 Dg taaler nu for Sigurds Skylb
 Saa smertelig en Stund.

153. Græbende snoer sig Brynhilde i sin Sal at sidde; Kong Gunnar først og fremmest kom for at besøge hende eller beile til hende. Vitja, isl. Vitia ∴ besøge.

154. Seent vil Græmmelsen lettes. Angur, isl. ángr ∴ Bedøvelse.

-
156. Fratti teå Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Aa tajrri seåmu Stund,
Sjaalvur four han eåt vitja
Teå unnalia Sprund.
157. Teå hevur aangjin Hunskur
Riddari gjört sum tû;
Tû savnaji Elioui,
Tû fiftur lovaji Tru.
158. Höjr tû, mujn hiin veldua Söta,
Kjær meår aankji um,
Vendur veår mujn Huirin
Fraa hesun Aastir tujnun.
159. Teå fiftu, sum hoon mundi
Sjúra vi Ejun Sjaa,
Taa mundi hoon, Brinild,
Ajna unga Döttur faa.
160. Tiil tes sveåraji Brinild
Fift aa Ori taa:
Beeri mujt Badn aa Áanna út,
Ee viil teå ikkji Sjaa.
-

156. Selv ilebe han at besøge den yndige Møe.

157. Du overgav til en anden den Pige, som du først lovede Troe.
Savna, isl. safna, er egentl. at samle, forene det adspredte,
som savna Söjd, samle den adspittede Gaarestof.

156. Det spørger Sigurd, Sigmunds Søn,
 Alt i den samme Stund,
 Og bort han iler for at see
 Den elskelige Sprund.
157. Ei nogen hunniff Ridder har
 Saaledes gjort, som du;
 Den Moe, som først du loved' Troe,
 Forkastet har du nu.
158. Her mig, Brynhilde, væne Moe,
 Læg mig det ei til Last,
 Min Hu blev ganske fra dig vendt,
 Fra Elskov din saa fast.
159. Og, der hun Sigurd, Sigmunds Søn,
 Med sine Dine saae,
 Da håndte det, at Brynhild mon
 Saa ung en Datter saae.
160. Hertil svared' Brynhild saa,
 Hun var saa streng en Frue:
 Vær Barnet midt i Elven ud,
 Jeg vil det ikke flue.

158. Nogle synge: Kjend meær aankji um o: giv mig ei Skyt-
 den; vendt var min Hu fra denne din Kjerlighed.

-
161. Touka tej Aasla, Sjúra Dóttur,
Floitta oman ettur Aa;
Stourir Áajir o frujir Strejmar
Bouru heána Londun fraa.
162. Brinild gjek aa Hildarhaj,
Nú beár hoon Kjin so rejan;
Nú aa tajrri Sorgar Tuj
Voldi hoon Sjúra Deja.
163. Brinild, unga Búla Dóttur,
Fövrur ivur Bruun,
Gudband henni um Herar liggja
Vi flatta Haar uj Smuun.
164. Brinild gjek uj Hadlina inn
Eáv so miklun Moui;
Ikkji mundi meála taa
Hit unnalia Flioui.
165. Högnar kjemur eáv Skogvin hajm
Vi qvöffun Slujra-Spjouti:
Han lkeál heáran Dejan taala,
Uj teár hevur gjört uj mouti.
-

161. De lobe hende flyde ned ad Elven.

163. Bruun, o: Dinebyrne. Smuun, Dmsnoening, Kofler. Fövrur
sam. af feávur.

161. Uslaug, Sigurds Datter, blev
 Sat ned paa Elvens Vand,
 Den store Na og fride Strom
 Bar hende bort fra Land.
162. Brynhilde gif til Hindarffjeld,
 Nu bar hun Kind saa rød:
 I den af Sorg saa svangre Tid
 Hun voldte Sigurds Død.
163. Brynhilde, Bubles Datter ung,
 Den skjonne fagre Maard,
 Hun gylden Baand om Skuldre bar,
 Og lokkeslettet Haar.
164. Brynhilde gif i Hallen ind
 Alt med saa liden Fryd;
 Den fagre taug; af intet Død
 Gav hendes Læber Lyd.
165. Hegnar kom fra Skoven hjem
 Med hvasse Elire-Spær:
 Den, som vil gjøre dig imod,
 Skal Døden være nær.

Dr 164. Af saa megen Møde, Bekymring; ikke monne tale da hün
 yndige Møe. — Elioui, isl. Flid, et smukt Feuentimmer.
 Dr 165. Hvasse Skede-Spyd, (Slujra, isl. Slidrir; Skede.) : Svarts
 det, som haves i Skeden.

166. Teå eer hoon Gurin, Siftur tujn,
Hoon voldi meår teå Struj;
Ee man aangan fotan sova,
Meni Sjørur eer aa Lujvi.
167. Högnar so tiil Orar tekur:
Leåt nû teå so vera;
Sjørur eer mujn Hajgbrouur,
Ee kan honun aankji gjera.
168. Tû fart aankji Indi eåv meår,
Aj tart tû teå vanta;
So laangji Ee Sjûra vi Ejun fujggja
Sajnt man Angur latta.
169. Teå eer aankji Ajkarverk
Eåt genga Sjûra ujmouti;
Qveår uj han kjemur uj Vokna Sjeål
Heår hevr han Hövi aa Spjouti.
170. Tû fart aankji Indi eåv meår
Aj tan menjar Traa,
Firinn tû hevr Sjûra Svajn
Tikara Londun fraa.

166. Seg kan ei sødt sove.

169. Ajkarverk o: et Arbeide, som man maa egges, oymuntres
til; af eggja, egge, tilfonde. Hvor han kommer i Baa-
bentrette, der har han Hoved paa Spydstagen.

166. Det er Gudrun, Søster din,
Hun volder Strid og Riv;
Mit Die seer ei Sønnen fød,
Mens Sigurd end har Liv.
167. Hognar da til Orde tog:
Hvad er derved at gjøre;
Sigurd er Fostbroder min,
Jeg tør ham ikke røre.
168. Du ikke Yndest hos mig faaer,
Du tør det ikke vente,
Saalænge Sigurd end er til,
Min Unger ei faaer Ende.
169. Det er ei Spøg, ei Borneleeg,
At komme ham for nær;
Han vældig er i Vaabenbrag,
Han Hoved har paa Spær.
170. Du ikke Yndest hos mig faaer,
Du Gunst ei vente kan,
Jør du har Sigurd tvungen til
At drage her fra Land.

170. Ei nogen mærkelig, fjendelig Attrane; sørend du har Sigurd bort fra eders Land.

171. Teá veár Högnar, Júka Soon,
Han fílti Staal firi Stak:
Yppist Raa eáv idlari Daa,
So köld eru Qvinna Tak.
172. Brinild settist uj Gudlfoulin,
Fraa man frattast vuja;
Nú skulu tajr Júka-Kongar
Burtur aa Skogvin ruja.
173. Brinild situr uj Hildar Stouli,
Speálar vi gjiltun Knujvi:
Ikkji attur uj mujn Hödl,
Firinn Sjúrrur eer eáv Lujvi.
174. Höjr tú, Brinild Búla Döttur,
Qvuj ajkar tú os tan Vanda;
Han eer aangjin uj Hunalandi,
Uj Sjura kan bestanda.
175. Brinild situr uj fajnun Stouli,
Lajkar vi gjiltun Knujvi:
Tiit faa aankji Indi eáv meár,
Firinn Sjúrrur eer fraa Lujvi.

171. Han satte sit Spyb i Lave; yppes Raad af ond Daad, saa told er Qvindetaf. Meningen er vel: Har nogen begaaet en Udaad for Qvindens Skyld, og venter Dof derfor af dem, da bliver han ofte fluffet i sit Haab. Stak er vel det isl.

171. Det var Hognar, Gjufasen,
Han stille Staal for Staf:
Hvis Raad af Dndskab yppes skal,
Da told et Dvinders Tak.
172. Brynhilde i Guldstolen sad,
Der Rye gaaer om saa vide;
Gjufungerne da ginge ud,
Til Skoven bort at ride.
173. Brynhilde sad paa Hinderstoel
I Leeg med gylden Kniv:
Kom ikke atter til min Borg,
Mens Sigurd end har Liv.
174. Her Brynhild, Budles Datter, her,
Du volder os stor Vaande;
Der ingen er i Hunaland,
Som kan mod Sigurd stande.
175. Brynhilde sad udi sin Stoel
I Leeg med gylden Kniv:
Ei nogen Yndest hos mig faaer,
Mens Sigurd end har Liv.

Staka 3: Hud. Stille Staal for Staf er altsaa egentl. at
satte Sværdet for Brystet. See Kselaugs Dn. B. 23 og 31.
173. Spealur 3: spiller, leger.

176. Höjr tú, Brinild Búla Dóttur,
 Legg Sjaalv tiil tes Raa,
 Qvusfi viit skulu tan miklan Mann
 Burtur eáv Lujvi faa.
177. Brinild firi Munni meá lur,
 Sorgin Hjarta man rökka:
 Gjevi Sjúra falta Kraas,
 O heártiil þankji Drekká.
178. Teá munni vera Raajina gou,
 Ee gjevi foruttan Ekka;
 Leáti han eta falta Kraas,
 O heártiil lujti Drekká.
179. Sjúrur gengur uj Hadlina inn,
 Veánur eer han o vitur,
 Sum hoon Brinild, Búla Dóttur,
 Firi uj Stoulinun fitur.
180. Sjúrur stendur aa Hadlar Gólvi,
 Vi gjiltun Skjold uj Hendi,
 Brinild, unga Búla Dóttur,
 Eajuna fraa honun vendi.

177. Saltet Kraas, salt Mad. Kraakir, isl. Krás betyber al-
 tid god Mad, Sækkerbidsken. Her afsiger Fortællingen fra
 Volungasaga, og slutter sig nærmere til Bilfinasaga og det
 tydske Liebelungen Lied.

176. Her Brynhild, Budles Datter, her,
Du Raad os kjende maa,
Hvordan vi denne stærke Mand
Skal bort af Livet faae.

177. Brynhilde saa til Orde tog
I Høvnens Dieblikke:
I saltet Kraas ham give skal
Dg hertil ingen Drikke.

178. Det Raad jeg giver uden Frygt,
Dg det sig vel vil skikke:
Giv ham paa Jagten saltet Kraas
Dg hertil liben Drikke.

179. Sigurd gik i Hallen ind,
Han var saa væn og fin;
Der Brynhild, Budles Datter, sad
Alt i Guldstolen sin.

180. Sigurd staaer paa Hallens Gulv
Med gulden Skjold i Hænde;
Men Brynhild, Budles Datter, strax
Sit Die bort mon vende.

178. Det monne være gode Raad, jeg giver foruden Frygt (Tvivl om lidfaldet). Ekka, isl. Ecki o; Sorg, Angstlighed.

179. Vitur, klog, forstandig; isl. vitr.

-
181. Taa veâr Roumur uj Bûla Hödl
Svajnar ruja út;
Brinild seât ettur uj Hildarstouli,
Hoon feldi Taar aa Dùk.
182. Taa veâr Roumur uj Bûla Hödl,
Svajnar drukku Vujn;
Brinild seât ettur uj Hildarstouli,
Hoon feldi Taar aa Lujn.
183. Bûlin Kongur tiil Orar tekur,
Fast eâv Mouins Ekka:
Fâaji Sjûra Kjaalmin tan,
Uj han skeâl undan drekka.
184. Brinild firi Munni meâlor,
Sorg um Hjarta man biggja:
Höjr tû teâ, mujn seâla Feâir,
Han skeal ettur liggja.
185. Tuj sveâraji Bûlin Kongur,
Han heldur aa Ringjin reja:
Höjr tû Brinild, Döttur mujn,
Qvuj alvur tû Sjûra Deja?
186. Aangjin unnar so ödrum veâl,
Eât sujnun eâv man higgja;
-

181. Roumur, Larm, Rummel, Rumsteren; isl. Rómr.

183. Raften af Rødens (Wengstelsens) Frygt, bange Ahnelse.

181. Da blev der Larm i Budles Hal,
De Evende ride ud;
Brynhilde sad i Hindarstoel
Dg fælded' Graad paa Dug.
182. Da blev der Larm i Budles Hal,
De Evende drukke Viin;
Brynhilde sad i Hindarstoel
Dg fælded' Graad paa Liin.
183. Kong Budle da til Orde tog,
Dg glad var Hjertet ikke:
Hve Sigurd dog sin Hovedhjeltn,
Af hvilken han kan drikke.
184. Brynhilde saa til Orde tog,
I Hjertet boede Sorg:
Hør du mig, min Fader god,
Den blive skal i Borg.
185. Kong Budle svared hertil saa,
Han holdt paa Ringen rød:
Hvi vil du, Brynhild Datter min,
Forvolde Sigurds Død?
186. Saa vel vil ingen andre Mænd,
De jo sig selv betrygge;
-
186. Ingen under (elfter) anden saa vel, at han sit eget mon
afsee; (ikke tager Hensyn til sin egen Fordeel.)

Ikkji lkeál Sjúrun, Sigmunda Soon,
Laangur uj Hajmun biggja.

187. Aarla veár um Morgunun,
Soulin ruar uj Lund;
Restir Kjempar Voknar teáka,
Forli vouru Sprund.

188. Út ruja Júka Kongjir,
Sjúrun veár uj Feer;
Vujfti aj eáv Hilmara Svikun,
Tajr bundu Raa aa Gjer.

189. Brinild gjek aa Hildar Seál,
Saa hoon út so vuja;
Sjúrun freáji fiftur o fremstur
Firi Júka Kongar rujur.

190. Ruja út úr Búla Borg,
Sum tajr gjördu ofta,
Etturliggur Sjúra Svör
Hajm aa Brinilda Lofta.

191. Ruja tajr aa Skogvin burtur,
Gleájir foruttan Ekka;

187. Aarle var om Morgenen, Solen røbmer i Lund. — Færdige
vare Abinderne. — Det var et Jagtpartie, som ogsaa Da-
merne bidrogede. Sprund, isl. Sprund, et Fruentimmer.

188. Hilmar er formodentlig det isl. Hilmir, et poetisk Ord

Dg ei skal Sigurd, Sigmunds Søn,
 I Verden længer bygge.

187. Solen farver Skovens Top
 En aarle Morgenstund;
 Til Vaaben tappre Kæmper greb,
 Dem fulgte fagre Sprund.

188. Ud rebe da Gjufungerne,
 Dg ud reed Sigurd Evend;
 Han kjendte ei de Kongers Svig,
 Ei hvor de Raad gif hen.

189. Brynhilde gif i Hindarsal,
 Hun saae om sig saa vide;
 Sigurd først og fremmest mon
 For de Gjufunger ride.

190. Reed de ud af Budles Borg
 Til Leeg paa grønne Tost;
 Hjemme ligger Sigurds Sværd
 Paa Brynhilds høie Løst.

191. Ride de til Skoven bort,
 De Episen glemte ikke;

paa en Rønge. Indvaanerne forklare det ved Hjelmefvig.

189. Sigurd var, som bemærket er ved Vers 144, altid den første og fornemste.

191. Glade foruden Sörg.

- Gouvu Sjúra falta Kraafir
O heártiil aankji Drekká.
192. Ruja tajr aa Skogvin burtur
Alt foruttan Ekka,
Svörji tan Aj aa mujnari Tru,
Nú lifta tajm eát drekká.
193. Drekká undan fujnun Kjaalmi,
Báaji tujt o ofta,
Etturliggur Sjúra Kjaalmur,
Hajm aa Brinilda Lofta.
194. Drekká undan fujnun Kjaalmi,
Alt foruttan Ekka;
Sjúrur fitur aa Greâna Beákji,
Nú listur han eát drekká.
195. Sjúrur saá ikkji Svikara Voun,
Staj úr Gudlfæali út;
Skundaji leár eát Kjaldurin,
Gleávrur foruttan Sât.
196. Sjúrur lejift eát drekká,
Sum Vatn stou firi uj Brunni;
Sjaaldan hevur gouur Qvistur
Sprotti eáv idlun Runni.

195. Sigurb saae iffe Bedragernes Forventning o: formobebe ei
Svig. Voun, ísl. Von, haab, Forventning,

Eigurd gav de saltet Kraas
Dg hertil ingen Drikke.

192. Ride de til Skoven bort,
De Episen glemte ikke;
Dg sværger jeg det paa min Troe,
Dem lysted' nu at drikke.

193. De alle drak af deres Hjelm
Saa tit paa grønne Løft;
Hjemme ligger Eigurds Hjelm
Paa Brynhilds høie Løft.

194. De alle drak af deres Hjelm,
Det Kjød dem skæded' ikke;
Eigurd sad paa Granes Ryg,
Ham lysted' og at drikke.

195. Eigurd tænkte ei paa Ewig,
Han af Guldsadlen treen,
Dg skyndte sig til Kilden hen,
Var glad foruden Meen.

196. Eigurd lagde sig da ned,
Hvor Vand i Brønd han saae;
Af raaden Knort man sjelden seer,
At gode Qviste groe.

196. Runni, Knorten paa et Træ fra Marven, hvor Grenen ud-
springer; af det isl. Runar, en Buss.

197. Sjúrur lejift eát drekka,
Sum Vatn stou firi uj Vajt;
Högnar aatti Meákan tan,
Aa Sjúra Holfi bajt.
198. Högnar högg o Gunnar kjou,
Vi qvöffun Slujra Knujvi;
Tajr gjörði fo mikjil Nejins Verk,
Tajr touku Sjúra eáv Lujvi.
199. Högnar högg o Gunnar kjou,
Meeft eáv Brinilda Raaun,
Heji han viti eáv Svikunun,
Meávur veár han firi baaun.
200. Up flap han undan ödlun tajm,
Tunga beár han fo Injadla:
Heji Ee viti eáv Svikunun,
Mentur veár Ee firi adlar.
201. Sjúrur knujtur Neva fujn
Seáman eáv gouun Trefti;
Sjibaji fo tiil Gunnar Kong,
Niur fedl han eáv Hesti.

197. Vajt o: Grøft, formodentlig af det isl. Vad o: Badesieb.
Nagen o: Sværdet.

198. Skebefniv o: Sværd. Nejins Verk maaskee egentl. Næ-
dens Bark, Nædøerge.

199. Han havde været Mand for begge.

197. Sigurd til at drikke tog,
 Hvor Vand i Grøvt han veed;
 Høgnar eieb' Magen den,
 Som Sigurds Hals afbeed.
198. Høgnar hug og Gunnar skak
 Med hvasse Elire: Kniv;
 De gjorde mangt et Niddingsværk,
 De tog og Sigurds Liv.
199. Høgnar hug og Gunnar skak,
 Især som Brynhild raadte;
 Hvis han paa Ewig her havde tænkt,
 Han havde fældet baade.
200. Han slap dog fra dem alle op,
 Dg snilde Ded lod falde:
 Hvis jeg paa Ewig her havde tænkt,
 Jeg Mand var for Jer alle.
201. Sigurd knytter Næven sin
 Med Kraftens gode Rest;
 Dg slog han da til Gunnar Kong,
 Saa han faldt ned af Hest.

200. Jeg var Eder alle voren.

201. Skjønt dødelig saaret, havde han endnu gode Kræfter. Tre-
 kur ist. Traukt = Trost, Fortrosthing, Selotillid.

202. Sjúrrur fo tiil Orar tekur:
Nu heáva Tiit mee fvikji;
Heji Ee havt mujt Svör uj Hand,
Teá skuldi betri tiikji.
203. Sjúrrur fölnaji aa grönun Völli,
Han veár fölin o nibin;
Heji han havt fujt Svör uj Hand,
Teá heji betri tiikji.
204. Sjúrrur lejst eát drekka,
So genga Sögur fraa;
Heár koom Högnar, Jáka Soon,
Klelv han uj Lutir tvaá.
205. Gunnar Kongur tiil Orar tekur,
Heldur eát tuj Glajm:
Nú lkeál teáka Sjúra Lujk
O föra tiil Hadlar hajm.
206. Ikkji vildi Greáni genga,
Tuj Gunnar honun raj;
Firinn han, hiin ungji Sjúrrur,
Honun aa Herar naj.

-
203. Sigurd blegnebe paa den grønne Mark, han var bleg og æng-
stelig. Fölin, ísl. Fölr o: bleg, bøbleg.
204. Saa fortælle Sögur, Sagaerne. (I Almindelighed synges
Sövrur for Sögur.) Efter Volsungasaga var det Gutforn.

202. Sigurd saa til Orde tog:
 I Kjendigen mig sveeg;
 Hvis jeg her havde havt mit Sværd,
 I skulde seet en Leeg.
203. Sigurd segnede paa Tost,
 Han blev saa bleg og mat;
 Hvis han her havde havt sit Sværd,
 Det havde bidt saa brat.
204. Til Vandet Sigurd boied' sig,
 Saa Sagnet gange maa,
 Da kom Høgnar, Gjuka Son,
 Klev ham i Stykker to.
205. Kong Gunnar da til Orde tog,
 Med Gammen gif han frem:
 Nu skal vi snartlig Sigurds Liig
 Til Hallen føre hjem.
206. Paa Grane Gunnar satte sig,
 Men Grane vil ei gaae,
 For han, hiin Sigurd Ungersvend,
 Alt paa hans Skuldre laa.

Høgnars Broder, som dræbte Sigurd, ikke paa Jagten, men da han sov.

205. Glaim, Espg, Blæde; isl. Glaumr.

206. Naj, neiede, maaffee for laj, laa.

-
207. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Tajr löddu aj neåka ettur;
Hövuleißan Kappan tan
Uj Gudlfæilin fettu.
208. Ikkji vildi Greâni genga,
Gunnar Kongur rujur;
Firinn freâji Sjûrur
Uj Gudl. Bjigjilin stujur.
209. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Bouru inn aa Sjildri;
Hevur so mengur leåta Lujv
Meest eåv Qvinna-Veldi.
210. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Löddu Brinildu kjaa:
Beri Gurini Sjûra,
Hoon aji han inn, sum aavur.
211. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Löddu Gurini kjaa;
Ikkji vifti Bruur, hoon vaknaji,
Firinn Blou aa Lendar laa.
212. Vaknaji Gurin, Jûka Döttur,
Leåt so Orar feåra:
Sujft mundi Ee, Gunnar Kongur,
Svikun eåv teår veåra.

207. De lode ei noget efter, gjorde ålt for at faae Orane til at gaate.

207. Den døde Sigurd toge de
Dg ilede saa brat;
Den snilde Kampen hovedløs
Blev i Guldsadlen sat.
208. Paa Grane Gunnar satte sig,
Men Grane vil ei ile,
For raffe Sigurds Fødder i
Stigboilerne mon hvile.
209. Den døde Sigurd toge de,
Dg bare ind paa Skjold;
For Qvinder mange lode Liv,
For Dvermagt og Vold.
210. Den døde Sigurd lagde de
Alt paa Brynhildes Leie:
Bær Sigurd strax til Gudrun hen,
Hun end, som før, ham eie!
211. Den døde Sigurd toge de,
Hos Gudrun man ham saae;
Ei vidste Brud, hun vaagnebe,
For Blod paa Lender laa.
212. Vaagneb' Gudrun Gjuka op,
Dg hendes Ord saa lede:
Af dig, o Gunnar, meente jeg,
Sidst Svig at skulle møde.

213. Gurin settist up undur lee,
Strjúkur Svajta fraa,
Bloujan kjifti hoon Munnin tan,
Aa Sjúra Höddi laa.
214. Bloujan kjifti hoon Munnin tan,
Aa Sjúra Höddi laa:
Hetta skeâl Ee, Gunnar, hevna,
Um Ee liva maa.
215. Gurin gjek uj Lofti fram,
Hoon four úr Stakkji reja,
Adla lujna Eävuna
Sirgdi hoon Sjúra Deja.
216. Brinild sprak eäv Harmi
Ettur Sjúra Deja;
Hoon geäv Gurini Gudl o Feâ
O mengar Ringar rejar.
217. Höjr tú, Gurin Siftur mujn,
Sirg ikkji Sjúra Deja:
Artala Kongur uj Hunaland
Kortar aj Gudlinun reja.

213. Strjúger Svæden af. Svajta o: Blot, styrket, levret Blot. Deret Svæd bruges endnu i samme Betydning i Jylland, naar Hornqvæg slagtes.

215. Eävi, isl. ævi, o: Tid, ævum. Efter Volsungafaga have de Gudrun med Sigurd en Datter Svanilde.

216. Efter den i dette Vers givne Forklaring kan formodes, at

213. Fra Leiet hun sig letter op,
Dg Blodet stryger af,
Dg Sigurds Mund, som blodig var,
Et Affedskys hun gav.
214. Dg Sigurds Mund, som blodig var,
Et Kys hun give maa:
Det jeg, o Gunnar, hevne skal,
Saasandt jeg leve maa.
215. Gudrun gif i Høienloft,
Trak af sin Kjole rød,
Dg al sin hele Levetid
Begræd hun Sigurds Død.
216. Brynhildes Bryst af Harme sprak
Alt efter Sigurds Død;
Dg gav hun Gudrun Guld og Søe
Dg mange Ringe rød.
217. Hør du, Gudrun, Søster min,
Sørg ikke Sigurds Død;
Kong Atle udi Hunaland
Har nok af Guldet rød.

Brynhilde døde af Sorg. Efter Volsungasaga opbrændte hun sig paa Sigurds Baal. Sprak, isl. Sprack, imperf. af Springa 3: sprakke. At Springa af harmi 3: sørge sig til Døde.

217. Kortar 3: skortar, s. Gr. Paa Gammen skortar (mangler) det ikke. — Kong Atle i Hunaland skal have været Brynhildes Broder.

-
218. Sveáraji Gurin, Júka Döttur,
Eáv fo tungun Struj:
Tou fkeál Ee hevna Sjúra Deja,
Um Ee veri uj Lujvi.
219. Teå eer fatt, uj teåla eer,
Meng eer Konan eim;
Gurin gengur um adlan Hajm,
Hoon heldur uj Greåna Tejm.
220. Nù fkeál leåta ljauí eáv,
Ee qvöi ikkji laangur aa Sinni,
Nù fkeál teåka up annan Thaat
O Vujari leggja uj Minni.

220. Nu vil jeg lade Lyde af : nu vil jeg ophøre med Lyden eller
Sangen. Ljaua er vel det ísl. hlióða : lyde, give Lyd fra
sig, lade høre.

218. Gudrun i saa tung en Strid
Da svared' hertil saa:
Dog skal jeg hevne Sigurds Død
Saasandt jeg leve maa.

219. Det er sandt, som talet er,
Koner ere omme;
Gudrun gaaer paa Marken om,
Dg holder i Granes Lomme.

220. Qvadet her nu horer op,
Ei mere denne Sinde;
En anden Thaat begynder nu,
I tage den til Minde.

HÖGNAR THAATTUR.

- I. Artala Kongur uj Hunalandi,
Broudi úr Bragdar Thaatti,
Festi Gurina, Júka Döttur,
Uj Sjúrur Sneári aatti.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eáv Haji &c.

2. Artala Kongur uj Hunalandi,
Vekjir up Draangjir sneárar:
Nú Ikeâl Ee festa Gurina,
Viit ruja uj Júka Geárar.

I. Den af Historien noksom bekjendte frigerste Helt, *Attila*,
Gunnernes Konge, som i 5 Seculo var Landenes Skrak, ind-
til han blev slagen i de catalauniske Marker, blev blandt Al-
muen saa naanfundig, at hans Minde har vedligeholdt sig
i Golskefange inbtill denne Dag; her finde vi ham un-
der Navn af Artala. Bragdar Thaatt, dette Udtryk vide
Færøeboerne ikke at forklare; de sige da: Veár eru ikkjá

Høgnars Dvad.

1. **R**ong Utte ubi Hunaland,
Udbryder Bragdar Ihaat,
Han Gudrun Gjuka sæstet har,
Som Sigurd Snare aat.

Omqvæde.

Grane bar Guldet af Hebe o. s. v.

2. **R**ong Utte ubi Hunaland,
Dvækker Drengne snare:
Nu skal jeg fæste Gudruna,
Til Gjukaarden fare.

teå Oor meaktig; (vi ere ikke dette Ord mægtige); de for-
staae dog ved Bragd, Bedrift, Helteqjerning; altsaa en Sang
om Heltebedrifter, et episk Digt. See Indl. S. 41. og Bryn-
hildes Dv. B. 3. Denne Høgnars Sang har nogen Liikhed
med Kampevisen hos V. Sny 1ste Part No: VII. om Frue
Grimilde og Helt Hogen. — Aat 2: eiede; isl. átti af eiga;
bruges og i de gamle Kampeviser.

-
3. Artala Kongur uj Hunalandi,
Rujur fram ivur Skogv,
Uti Gurin Júka Döttur,
Firi honun frou.
 4. Stat veál, Gurin, Júka Döttur,
Tú unnelia Sprund;
Nú skujnar Soul aa hajin Land,
Ujgjögnum grönan Lund.
 5. Artala Kongur uj Hadlina gengur,
Sijist uj Bragdar Thaatti,
Festi Frygv o fördi hajm,
Sum Sjúrun uj forun aatti.
 6. Gurin gjek aa Bunkan fram,
Sia maa Ee paa Stand,
Heåna fördi Kongurin
Vi leår tiil Hunaland.
 7. Gurin veår laangji aa Hunalandi,
Kjin beår hoon so reja;
Nu leji hoon Raajini aa,
Eåt hevna Sjúra Deja.
 8. Artala Kongur uj Hunalandi,
Blandar Mjö o Vujn;

4. Stat vel, en gammel Talemaade for den nu brugelige:
God Dag. — Sprund isl. Sprund, o: Frue, Kæe. — Hajin
Land o: Hebeland, eller hedens Land; maaskee for hajm

3. Kong Atle ubi Hunaland
Til Gjukagaarden foer;
Dg Gudrun, Gjuka Datter van,
Hun ude for ham staaer.
4. Hil Gudrun Gjukabatter dig,
Du yndelige Sprund,
Du finner ret som Solen klar
Udi den grønne Lund.
5. Kong Atle gaær i Hallen ind,
Saa melber Bragbar Dhaat,
Han forte hjem sin Tæstemøe,
Som Sigurd forðum aat.
6. Gudrun gif paa Dækket frem,
Det siger jeg for sand:
Den Konge forte hende hjem
Med sig til Hunaland.
7. Hun længe var i Hunaland,
Den Kind bar hun saa rød,
Dmsider Raad hun lagde op
At hevne Sigurds Død.
8. Kong Atle ubi Hunaland,
Han blander Mjød og Biin;

Land 9: Hjemlandet. Nu, da jeg seer dig, oprinder Solen
for mit Land.

6. Bunka 9: Skibsbælle. See Risen fra Lethraberger B. 27.

Bujur so ödlun Jákingun
Eát drekka hajm tiil fujn.

9. Gurin bujur Brödrun fujnun,
Leátur ikkji sajnka,
Sterkar Húrar firi Hadlina,
O fast vi Jadni lajnka.

10. Gurin gengur út o inn,
Leátur blanda Vujn,
Högnar, Gunnar o adlar Brödur
Leátur hoon hajnta tiil fujn. —

11. Högnar gjek uj Hadlina inn,
Heldur aa bünun Brandi:
Nú listur mee aa Hunaland
Eát drekka tan Mjöin blandi.

12. Grimild so tiil Orar tekur:
Tjikjir uj tuj Tortur:
Um tú fert aa Hunaland,
Ikkji kjemur tú attur.

13. Högnar hendur firi brajun Bori,
Tungan meálar snimma:

9. Brötur og Brödur, Brödre. — Huar, isl. Hurd o: Dot.
Sajnka o: forsinke, dvale.

11. Her forandres Scenen i en Haft fra Hunaland til Gjuftagaard.
Buddets Afvendelse og Ankomst til Gjuftungerne har Digteren

Gjufunger alle bød han did
 At drikke Skaalen sin.

9. Gudrun sine Brodre bød
 Til sig med lønlig Rænke;
 Og Dørene for Hallen hun
 Lød fast med Jernsøm lænke.

10. Gudrun ganger ud og ind,
 Hun lader blande Viin,
 Høgnar, Gunnar, Gjufunger,
 Hun bød til Hallen sin. —

11. Høgnar gif i Hallen ind,
 Han holdt paa goden Brand:
 For Njeb at drikke agter jeg
 Mig nu til Hunaland.

12. Grimilbe da til Orde tog:
 Mit Død dig ei mishage;
 Hvis du vil gaae til Hunaland,
 Du kommer knap tilbage.

13. Høgnar staaer for bredden Bord,
 Han vel kan Taler finde:

med Kette betragtet, som en Bisag. Bånun er det samme
 som Bygvin, isl. búinn, færdig, velbannet.

12. Hun tykkes deri er Tort, (Skade, Fortræd.)

13. Snimma, tidlig, h. l. hastig; af det islandste Snemma, tidlig.

Tou fkeâl Ee aa Hunaland,
Siur eäv Kappun vinna.

14. Grimild fo tiil Orar tekur.
Tjikjir uj tuj Majn:
Um Tiit feåra aa Hunaland,
Aangjin kjemur hajm.

15. Högnar stendur aa Hadlar Gölvi,
Han kleåddist uj Brinju blaa:
Tou fkeâl Ee aa Hunaland,
Stendist qveåt eäv uj maa.

16. Meni tû fert aa Hunaland,
Leåt nû teå fo gjera,
Gujllar o han Hjarnar,
Tajr skulu ha ma vera.

17. Meni tû fert aa Hunaland,
Eåt drekka Mjö o Vujn,
Gujllar o Hjarnar vera ettur
Båajir kjaa Mouur sujn.

18. Gujllar o han Hjarnar,
Júkingarnir båajir,
Feåra feår aa Hunaland
Ujmout sujni Mouurs Raaun.

14. Tiit ísl. Thid, er Dualis af Tû o: bu; altsaa egentlig: S
to; det bruges som Høfligheds Titte, liig vort De.
15. Stendist qveåt eäv er Tmesis for Stendist eäv qveåt; ísl.
stendr af sér o: forholder sig. Uj er pron. relat. Som;
altsaa verbotenus: Det løbe af, hvad som maa eller vil; eller:

Jeg drager dog til Hunaland
 For Seir i Kamp at vinde.

14. Grimilbe saa til Dede tog,
 Ei uden Suk og Klage:
 Hvis du vil gaae til Hunaland
 Du vender ei tilbage.
15. Høgnar staaer paa Hallens Gulv,
 Var klædt i Brynje blaa:
 Jeg fare vil til Hunaland,
 Hvordan det end vil gaae.
16. Imens du gaaer til Hunaland
 For dig at vinde Vre,
 Gislar, Hjarnar skulle da
 I Hjemmet hos mig være.
17. Imens du gaaer til Hunaland
 At drikke Mjød og Viin,
 Gislar, Hjarnar blive skal
 I Hjem hos Moder sin.
18. Gislar og han Hjarnar ung,
 De var' Gjufunger baade;
 De droge med til Hunaland
 Og lod ei Moder raade.

det gaae, som det vil.

16. Gislar og Hjarnar angives her at være Grimilbes yngre Sønner med Kong Gjufe. I Vilkinsaga nævnes Gislar, som Høgnars yngste Broder; jevnf. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 257.

19. Gujllar o han Hjarnar,
 Iúkingarnir tvajr,
 Fouru feár aa Hunaland,
 Faat kan fora Fajun.
20. Up stou Grimild Drotningjin,
 Hin svinna o hin feála:
 Qvittar tú aa Hunaland,
 Leát mee filgja teár.
21. Ee kan aj fuggja, mujn feála Mouir,
 Eát tujni Ejun graata:
 Baaran brujtur aa Bljauman tujn,
 Teá kan Ee ikkji fjaa.
22. Sveárají Grimild Drotningjin,
 Uj filta Ori taa:
 Teák tú hetta Runarkjelvi,
 O pasfa veál uppaa.
23. Teák tú hetta Runarbelti,
 Bint um tujnar Lendar;

19. Faat kan Fajun fora, eller efter Nimets Heilighed: Faat kan fora Fajun; en Talemaade, som ei sjelden forekommer i de færøiske Sange, og forklares derhen: Ingen kan modstaae Stjebnens Beslutning. Faat, isl. fátt af fár o: faa. Fora er det isl. forða o: undflye. Fajur, isl. feigr o: den, som snart skal døe, morti distinatus; dette Ord findes og i Peder Syss Kæmpeviser 2 Part No. 30, S. 28. Den er saa søg en Mand; det bruges og endnu i Guldbrandsbalen Norge: see Saga, et Fjerdingaarskrift 1816. i Bind

19. Gislar, Hiarnar, Gjufunger,
 Sig unge lode lokke;
 De drog med til Hunaland,
 Man Skjebnen ei kan rokke.
20. Dpflob Grimild Dronningen,
 Saa væn og yndelig:
 Drager du til Hunaland,
 Da lad mig følge dig.
21. Jeg kan ei taale, Mober kjær,
 At Graad dit Die væder,
 Den Dove blegner Kinden din,
 For dig ei saadant sæder.
22. Svared' Grimild Dronningen,
 Dg første Ord var saa:
 Tag da mod denne Runestof
 Dg pas du vel derpaa.
23. Mod dette Runebelte tag,
 Dg bind dig det om Lende;

Pag. 214. — Fajun er formodentligen en Barbarisme for No-
 minativus Fajur; altsaa: Fajun kan faat Fora o: Den,
 som er bestemt til Døden, kan ikke undflye. En Levning af den

hedenske Lære om Fatalisme, som Almueen endnu ofte hanger ved.

21. Baaran, isl. Bára, Bølge, Dove. Den bryder paa, eller
 bestadiger, din Blomme, din Rosenkind.

22. Runarkjelvur o: Runekøyle, Runestof, en trind Stof med
 Runer paa; af det isl. Kelli, Køyle, en trind Stof; Kelli
 bruges endnu i Guldbandsbalen i Norge.

Teâ kan ödlun Laafun leâfa,
Adlir Sûtir rinda.

24. Teâ veâr Högnar Júka Soon,
Rujur út vi Strand,
Mötti honun ajn Seâvar Qvinna
Aa tan qvujta Sand.

25. Höjr tû, inda Seâvar Qvinna,
Sii meâr Dömin Majn;
Um Ee feâri aa Hunaland,
Komi Ee hajlur hajm.

26. Höjr tû, Högnar Júka Soon,
Ee sii teâr Dömin Majn,
Um tû feert aa Hunaland
Ikkji kjemur tû hajm.

27. Teâ veâr Högnar Júka Soon,
Sujnun Svöri braa,
Han kjou hefa Seâvar Qvinna
Sundur uj Lutir tvaâ.

28. Tekur han hennara blouia Hövur,
Kastar út aa Sund,

-
24. Seâvar Qvinna o: Söens Qvinde, en Havfrue. Seâvar es den islandske Genitiv Sævar af Sær, Hav.
25. Inda o: yndelig. Siig mig, om mig forestaaer Uhelb. Hajlur o: heil, uskadt, sund; ist. heill.
26. Jeg siger dig dit Uhelb (?). — Dömin majn, er vel af det

Det alle Laase aabne kan
Dg Sorg til Glæde vende.

24. Det var Høgnar Gjufasøn,
Han rider ned til Strand,
Dg mødte der en Havfrue ham
Alt paa den hvide Sand.
25. Hør du, Havfrue, kjær og siin,
Min Dom du sigge frem:
Hvis jeg gaaer til Hunaland
Mon vel jeg kommer hjem?
26. Hør du, Høgnar Gjufasøn,
Jeg siger Dommen frem:
Hvis du gaaer til Hunaland,
Du neppe kommer hjem.
27. Det var Høgnar Gjufasøn,
Han med sit Sværd mon slaae,
Dg Havfruen han kløvede
Alt ubi Stykker to.
28. Blodskænkte Hoved tager han
Dg kaster ud paa Sund,

isl. Dómr 3: forubbestemt ulykkelig Skjebne, og Mein 3:
Reen, Skade, Hinder. JEniolsQvad 2 Bhaat B. 61. (Henges
Manuskr.) hedder det: Teá eer inn, sum ofta veár taa, Mong
eer Domin Majn 3: mangan en prædestinert Skjebne er Reen

28. Jevnsæt hermed Peder Syos Kæmpeviser, 1ste Part No. 7

Sjujtur han Kroppin ettur,
Sukku báaji tiil Grund.

29. Teá var Högnar Júka Soon,
Rujur út vi Strand,
Mötti han ajnun Seávar Manni
Aa tan qvuja Sand.

30. Höjr tú, indi Seávar Manni,
Sii meár uj tuj fatt:
Feári Ee aa Hunaland,
Komi Ee hajlur attur.

31. Höjr tú, Högnar Júka Soon,
Teá man Ee fia fatt:
Um tú feert aa Hunaland,
Um teá tú kjemur attur.

32. So leátur Högnar Júka Soon
Biggja Skjipini lujn,
Báaji leátur han aa tej leáa
Virtur o fo Vujn.

33. Báaji leátur han aa tej leáa
Virtur o fo Bjour;

Bers 12 og flere, som hermed stemme overeens; ligesda ub-
valgte Biser iste D. Dag. 110. — Kjou 3: huggebe. I Peder
Eyes Kampebiser i Part No. 20 B. 50 hedder det: K 2 f
hun sonder hans gode Sværd, at det i Hjaitet brast.

Han Kroppen smider ligesaa,
Dg begge sank til Bund.

29. Det var Høgnar Gjukafon,
Han rider frem ved Strand,
Dg mødte der en Havmand ham
Alt paa den hvide Sand.

30. Hør du Havmand, kjær og fin,
Du Sandhed sigt frem:
Hvis jeg gaaer til Hunaland
Mon vel jeg kommer hjem?

31. Hør du Høgnar Gjukafon,
Jeg Sandhed siger frem:
Hvis du gaaer til Hunaland,
Maafke du kommer hjem.

32. Saa lader Høgnar Gjukafon
Lilhugge Snekken sin,
Dg lader bringe derudi
Den stærke Ml og Viin.

33. Dg lader bringe derudi
Den stærke Viin og Ml;

32. Virtur isl. Virt, egentlig Ml, som ei endnu er gjæret, urt;
h. 1. stærkt Ml.

33. Bjour isl. Biór, Ml, tydf Ml; det tydske Bier.

Um han figlir uj fimtan Vetur,
Skortar han aj nögv.

34. So leátur Högnar Júka Soon
Biggja Skjipini práð,
Báaji leátur han aa tej leáa
Lujni o fo Skrúð.
35. Han leát Knör eáv Lunni dreáa
Oman úr töttun Nefi,
Taa ftou fast uj Kjalborun,
Fram lejp Knörurin resti.
36. Högnar leát eáv Lunni genga
Sujna Glaftri - Skaj;
Skjipini hildi uj Heávi út,
Falkurim drujvur aa Laj.
37. Braddir vouru Brandar
O Ikorin veár qvör Stok,
Stavn o Stujri eáv rejar Gudl,
So veár Segl uj Top.

-
34. Práð o: prud, fjøn; af det íslandfke práðr o: artig, belev-
ven. — Skrúð eller Skruvur, ísl. Skrúð o: Prydelse, stab-
fellige Klæder og Røbter.
35. Han lod Skibet paa Kuller brage ned af det tatte Baade,
huus; Knör ísl. Knörr, et Fartoi. Lunnir o: Kuller,
trinbe Træstøffe, hvorpaa Baadene trækkes op og ned. — Nöst
og Nest ísl. Naust o: Baadehuus; Ordet bruges og nord paa
i Norge; det har og uden Tvivl været brugt paa Nordkanten

Om han end seiler femten Aar,
Der nok er inden Kjøel.

34. Saa lader Høgnar Gjukafen
Dilbugge Knorren prud,
Dg lader bringe derudi
Alt baade Liin og Skrub.
35. Paa Kuller Høgnar drage lod
Den Knor fra Nostet ned;
I Kjølen var den stærk og fast
Dg frem den hastig gled.
36. Glarsnekken Høgnar ned i See
Paa snare Kuller skjød;
Snekken foer i Havet ud,
Paa Vandet Falken flød.
37. Malet var den Snekke Skjøn
Dg skaaren var hver Stok,
Stavn og Roer af roden Guld
Dg saa var Seil i Top.

af Jylland; thi der er endnu ved Kjøel et Huus nær ved
Stranden, kaldet Nisk; jevnf. Vidensk. Selsk. Kofte over Sla-
gen (isl. Skagi o: Døde, Forbjerg) og sammes Omegn.

36. Glasfri - Skaj o: Glas - Skib, Glarsnekke; et Digter - Udtryk
paa et Skib, udmærket ved Glasvinduer i Kabinen. Falken
(Skibets Navn) briver paa Bei, seiler sin Raas.
37. Ljærede vare Skibeplanterne. Braddir af det isl. Bráda
at tjære. Brandar, isl. Brandar, Bjelker og Planter i Skibe.

38. Braddir vouru Brandar
O Borini vouru nuþ;
Firigjilta lajkur Vevur - Laj
Up uj mial Skuj.
39. Högnar vindur Segl uj Raa,
Leátur so Orun Sveára;
Graatandist vendi Grimild Drotning
Attur uj Júka Geárar.
40. So graatur Grimild Drotningjin,
Teá hit veána Vujv:
Feár veál Högnar, Sonur mujn,
Ee fujggji tee aj uj Lujvi.
41. Grimild firi Munni meá lur,
Högnar rajlur aa Feer:
Ee kjenni veál Gurina, Döttur mujn,
Eer rojnt uj Baa-Gjer.
42. Högnar teálar tiil Gunnar Kong
Alt foruttan Sút:
Viit vinda nú Segl uj Húna haat,
Viit seta uj Heávi út.

38. Mial, ísl. Medaþ o: imellem.

41. Hun er prøbet, erfaren i Troldoms-kunst. Nogle forklare Baa-Gjer ved begge Slags Gjeringer, baade onde og gode; andre sølge Baa-Gjer, hun er erfaren i at hitte paa Raad.

38. Malet var den Snekke Fjøn,
De Flanker vare nye;
De guldne Floie vaiede
Midt udi hoien Etye.
39. Høgnar vinder Seil i Raar,
Lod hare Affeds Ord;
Med Graad Frue Grimild vendte sig
Tgjen til Gjukagaard.
40. Saa falded' Dronning Grimild Graad,
Hun var saa vøn en Viv:
Far, Høgnar, du min Søn, farvel,
Jeg seer ei meer dit Liv.
41. Frue Grimild taler saa for sig,
Mens Høgnar gaer sin Færd:
Min Datter Gudrun kjender jeg,
Hun snild og drifsig er.
42. Diltaler Høgnar Gunnar Kong
Dg glad han gav det Bud:
Lad heise Seil i hoien Top
Dg sæt i Havet ud.

42. Alt foruden Sæt = Sorg; deraf Høfsot, Gøtteleng; isl.
Sæt = Sorg, Sygdom. — Håna, af det isl. Hún = Top-
pen af en Mast, Mers; paa fransk lune.

43. Vant han up fujni Silkji Segl
Gudl vi Raafun bran;
Strikaji aj aa Bunkan niur
Firinn vi Hunaland.
44. Ajn koom Meávur uj Hadlina inn,
Sum tajr drukku Vujn:
Ee fujggji Skjip ettur Heávi koma,
Seglini qvujt sum Lujn.
45. Seárt tú Skjip ettur Heávi koma,
Seglini qvujt sum Lujn;
Vera man Högnar Jûka Soon
Eát vitja Siftur fujn.
46. Gurin gjek uj Greáfa-Geári
Rejar Gudl aa Hendi;
Reámar riftir hoon Runurnar,
Teár út uj Heávi fenda.
47. Sveáraji taa ajn lujtil Svajn,
Töktift komin uj Vanda:
Qveáni eru hefir Avris-Hestar,
Uj ettur Sjounun genga.

-
44. Det isl. Madr o: Mand, er i det Færøiffe bleven til Meávur, ligesom Mágr o: Svoger, til Maávur; hvilket sidste Ord og forðum har været brugeligt i det Danske; see Morten Benstermands Bise hos Peder Syy, 4de Part No. 98 Vers 16. Bort gik Morten Benstermand med rige Frender og M a v e'.
46. Greáfa-Geár, isl. Grasgardr o: Høve, grøn Plads. — Hun riftir ramme Runer o: ved Hexerie foranledigede hun

43. Vandt han op de Silkefeil
 Dg Guld i Kaaer brandt,
 Han strog ei Seil paa Dunken ned
 For tæt ved Hunaland.
44. Der kom en Mand i Hallen ind,
 De sad og drukke Viin:
 Jeg seer paa Havet komme Skib
 Med Seile hvid' som Liin.
45. Seer du paa Havet komme Skib
 Med Seile hvid' som Liin,
 Da vil vist Høgnar Gjufasen
 Besøge Søster sin.
46. Gudrun gif i grønne Gaard,
 Har reden Guld i Hænde,
 Ramme Runer rister hun,
 Dem ud paa Havat sende.
47. Svarede en liben Evend,
 Han folte Angst og Dvide:
 Hvorfra er disse Heste vel,
 Som følge Snekens Side.

et stort Uveir. Ramme Runer nævnes og i Kampeviserne nyUdgave 2 D. Pag. 33, 3 D. Pag. 335. — Reamar af det isl. ramr ɔ: stærk, fast; deraf endnu i Dansken: Ramme Kloor, Ram Dst.

47. Avris Hestar ɔ: udmærkede eller forunderlige Heste; ligesom Avris Kappi, Brynh. Ob. B. 138 og Risen i Holmgaard B. 19 af det isl. afrek ɔ: en stor Bedrift.

48. Hetta eer aangjir Hestar,
Houa teâ lujnist teâr,
Hetta eer Gurins Ilgjerningar,
Sendar mouti meâr.
49. Gurin gengur uj Greâsa - Geâri,
Rejar Gudl aa Hendi,
Lojsur út teâr Örnir tveâr
Ut aa Heâvi fendi.
50. Örnir tveâr eâv Landi komu,
Seâdaft aa falta Sjegy,
Vaxa tekur Vevur uj Skuj,
Aldan brujtur aa Legv.
51. Taa veâr Vevur aa Sjounun hart,
Bilgjan rajsti fraa Grunni,
Voldi teâ Gurin Jûka Döttur,
Sum onda Gjerning kundi.
52. So veâr Vevur aa Sjounun hart,
Eât Sandur aa Tilju laa,
Aldan laa ûr ödlun Attun,
Fedl aa Bilgjan blaa.

50. Alda 3: Sægang, store Bølger, af det isl. allda 3: Bølge. Da Færæboerne ofte ere ude paa Søen i haardt Veir, er det ei at undre over, at Digteren udbreder sig i Beskrivelsen over Stormen i de paafølgende Vers.

52. Tilju 3: Noerbante, Dæffet; det isl. Thiliur og Gangthiliur. — Ordet findes og i Peder Syvs Kampeviser Pag. 207. Den Havfrue danser paa Tilje; Udbalte Viser 2 Deel

48. Det er ei Heste, du Smaaædreng,
Hvorvel saa synes dig;
Det Gudruns Tryllekunst er,
Som sendes imod mig.
49. Gudrun gif i grønne Gaard,
Var roden Guld i Hænde;
Tvende Drne løser hun,
Dem ud paa Hav at sende.
50. Fra Landet tvende Drne kom,
Paa salten Sæe de flød;
Et stormen vorte høit i Skye
Paa Havet Alben brød.
51. Da blev Veir paa Søen haardt,
De Bølger steeg fra Grunde,
Det Gudrun Gjuka tolbode,
Hun Tryllekunst kunde.
52. Saa var Veir paa Søen haardt,
At Sand paa Tilje laa,
Alben kom fra hver en Kant,
Da brødes Bølgen blaa.

Pag. 83. — At Sandet ligger paa Tilje, er Beskrivelse paa et stort Uveir, da Søen er oprørt fra Grunden af. — I nogle af de færreste Fjorde eller Sunde kan Søen, naar Strøm og Vind er mod hinanden, brække ned og opføre Bunden saaledes, at der kan være Sand i Vandkorpene paa 30 Favnes Dybde, s. Gr. i Skaapen fjord. Søegangen kom fra alle Kanter. Attun, isl. Att 2: Kant, Verdenshjørne.

53. So veâr Vevur aa Sjounun hart
Tâaji Högnar stou tiil Stujri;
Gunnar Kongur uj Lifting gengur
Taa fölnavu Draangjir dujri.
54. So veâr Vevur aa Sjounun hart,
Egveligt aa eât lujta;
Stujrur so Högnar Jûka Soon,
Eât fraa drou Mjödlin quujta.
55. So veâr Vevur aa Sjounun hart,
Teâ breâkar uj Boor o Baandun,
Sundur gingu Jadn-Aarar,
Bâar uj Högnar Haandun.
56. Teâ veâr Högnar Jûka Soon,
Han studdist fram aa Spjout:
Tou skeâl Ee aa Hunaland,
Houa Ödnin stendi ujmount.
57. Högnar touk sujt Runarkjelvi
Kastar út firi Boor,
Ikkji maatti Ilgjerning vaxa,
Megna vouuru hans Oor.

-
53. Lifting o: Kabytte, see Regners Sang B. 87. At Gunnar i Uveiret gaaer under Dæf, viser, at han stod tilbage for Høgnar i Kjæthed og Mod.
54. Lujta, isl. Lita o: see. Egveliar o: gruellig, er vel af det isl. igldr o: gruellig, truende. Mjödl, isl. Miöll o: Frostfnee, den fineste Sne; h. l. de hvitstummende Bølger. Högnar

53. Saa var Veir paa Eeen haardt,
At Høgnar selv maa styre,
Kong Gunnar udi Lifting gaar,
Da blegned' Drengene byre.
54. Saa var Veir paa Eeen haardt,
Det gruelt var at raade,
Dg styred' Høgnar Gjufafen
Saa hvilde Ekum mon fraade.
55. Saa var Veir paa Eeen haardt,
Det braged' i Vord' og Baande,
Ternaarer begge gif itu,
Som Høgnar bar i Haande.
56. Det var Høgnar Gjufafen
Han satte Epyd til Fod,
Dog skal jeg ind til Hunaland,
Eksjont Etormen er imod.
57. Høgnar tog sin Runestof
Dg kasted' over Vord,
Ei Trulleveiret vorte meer,
Han taled' stærke Ord.

* styre saaledes, at Bølgerne brækkedes før de naaede Skibet; dette viser hans Behændighed og Erfarenhed i Styrmandskunsten.

Da 56. Óðinn er formodentlig af det isl. Audna ∴ Stjebne. Spjout, isl. Spiót ∴ Epyd.

57. Megna, isl. megn ∴ stærk.

58. Han touk up fujt Runarkjelvi,
Kastar út aa Sjegv,
Minka touk taa Aldan,
Teá fíltíft veál aa Legv.
59. Teá veár Högnar Júka Soon
Kastar fujt Kjelvi fo hart;
Táaji teá koom uj Sjögvin niur,
Blajv teá fílt o klart.
60. Táaji tajrra Snekkja,
Hoon kjendi feávurt Land,
Kasta tajr fujnun Ajkkjerun
Aa tan qvujta Sand.
61. Kasta tajr fujnun Ajkkjerun
Aa tan qvujta Sand,
Fíft ítaj Högnar Júka Soon
Sujnun Foutun aa Land.
62. Fíft ítaj Högnar Júka Soon,
Sujnun Fout aa Land,
Gujslar, o Hjarnar, o Gunnar Kongur
Undur hans högru Hand.
63. Gingu tajr fraa Ströndun nian,
So eer grajt firi meár;

58. Sjegv, Sjög, Sjounum, ísl. Síðr o: Gabet, Gen. Legv, ísl.
Lá o: Gav, poetísk. Minka, ísl, minka o: minfe, forminðske.

58. Høgnar tog sin Runestof,
 Og kasted' ud i Vand,
 Da minked' Alben snartigen,
 Da fittes Storm paa Strand.
59. Det var Høgnar Gjufason,
 Han kasted' Stof med Fart,
 Strax, som den kom i Søen ned,
 Blev Beiret fljont og klart.
60. Den Snekke driver hastig frem,
 Den kjendte fagert Land,
 De kasted' deres Ankere
 Alt paa den hvide Sand.
61. De kasted' deres Ankere
 Alt paa den hvide Sand,
 Det var Høgnar Gjufason
 Først satte Fod paa Land.
62. Det var Høgnar Gjufason
 Først satte Fod paa Land,
 Gislar, Hjarnar, Gunnar Kong,
 Gik ved hans heire Haand.
63. Ginge de fra Stranden op
 Saa lyde Sangens Ord;

60. Ajkkjeri, isl. Akkéri o: Anker.

63. Grajt, isl. greidr o: Rede, Iet.

Sujani adlir Júka Garpar
Nian uj Greáfa - Geár.

64. Up uj miun Greáfa - Geári
Tajr axla sujnun Skjin,
O so bygvin gingu tajr
Uj hör Hadlar inn.

65. Up uj miun Greáfa - Geári
Tajr kleáddist uj Brinju dujra,
Gingu so uj hör Borgjir
Júka Garpar fujra.

66. Up uj miun Greáfa - Geári
Tajr bouru Tungu Injadla,
Gingu so uj hör Borgjir
Júka Garpar adlir.

67. Teá veár Högnar, Júka Soon,
Han inn um Didnar Itaj,
Han saa teá aa Gurini,
Eát ilt undur Kjinnar baj.

-
64. Up uj miun Greáfa-Geári, isl. Upp í midium grasgardi.
65. I det Færøiske er Verbum kleájr, det samme som: iserer en anden Klæder, og passivum deraf kleájilt bruges som et Verb. neutr. at klæde sig selv paa; saaledes flere Verba i som: seádaft (B. 50 foran,) vondaft, at sætte sig, vende sig, og flere.

Dg siden alle Gjufafolk
Gif udi grønne Gaard.

64. Midt udi den grønne Gaard
De arle deres Skind,
Dg saa pynted' gange de
I høie Haller ind.

65. Midt udi den grønne Gaard
De toge Brynje paa,
Dg alle fire Garper gif
I høie Hal at staae.

66. Midt udi den grønne Gaard
De snilde Drd lod falde,
Dg ind i Hallen ginge da
De Gjuka Garper alle.

67. Det var Høgnar Gjufason,
Han treen ad Døren ind,
Dg saae han Gudrun, Søster sin,
At Dndt hun bar i Sind.

66. De bare snilde (veltalende) Lunger. Saalebes hos P. Eys, Bisen 1ste Part No. 7, Vers 22. Han var snild i Lunge, han kunde vel sœie sine Drd. Garpi det isl. Garpr, en tapper Mand.

67. At Dndt, Brede, under Kinder hœde. — Det isl. Illt, Dndt, bruges og i Norge.

68. Teâ veâr Högnar, Júka Soon,
Han inn um Didnar higgur:
Ee fuggji teâ aa Gurini,
Eât ilt undur Kjinnar biggur.
69. Gurin fo tiil Orar tekur:
Viit erun nú heâr alajna;
Fâajiun meâr báaji Skjold o Svör,
Ödlun tikkun eât gojma.
70. Sveâraji Högnar, Júka Soon,
Han heldur aa bínun Knújvi:
Fraa meâr leggji Ee ikkji Skjold o Svör,
So laangji Ee eri aa Lujvi.
71. Gurin fo tiil Orar tekur,
Hoon beâr Tungu Snjadla:
Minnist tú neâka aa Sjúra unga,
Tú förði meâr tiil Hadla?
72. Gurin fo tiil Orar tekur,
Beâr um Hjarta Traa:
Inn veâr Sjúrur freâri,
Uj Gudlseâli laa.
73. Högnar meâtur firi seâr,
Lujtur aa Ringar fujnar:

68. Higgur, seer, ligner det danske: figer; af det isl. hyggia.

69. Vi ere nu her alene. Viit er Dualis. Tikkun, vobis, for
eber; Dat. plur. af Teâr o: J.

68. Det var Høgnar Gjufason,
 Han ind ad Døren saae:
 Jeg seer paa Gudrun Coster min,
 At Dndt i Sind mon boe.
69. Gudrun saa til Orde tog,
 Det Dnde hun vil fremme:
 Flye mig nu baade Ekjold og Sværd
 Jeg alt for Jer skal gjemme.
70. Svareb' Høgnar Gjufa Son,
 Han holdt paa goden Kniv:
 Du faaer ei Ekjold, ei heller Sværd,
 Saa længe jeg har Liv.
71. Gudrun saa til Orde tog,
 Mens snild hun Tungen rørte:
 Grindrer du dig Sigurd Svend,
 Du mig til Halken førte?
72. Gudrun saa til Orde tog,
 Dg bar i Hjertet Traa:
 Med Sigurd ingen lignes kan,
 Som i Guldsadlen laa.
73. Høgnar seer paa Ringen sin
 Dg mæler saa for sig:

70. Bunur og Bygvinn, isl. báinn, velbannet.

72. Traa, isl. Thrá: Længsel, Sorg.

73. Si er det Blide paa hendes Dinebryne Faaren. — Det isl.

Aj eer blujt aa Brúnar Ikori,
Minnist aa Sjúra Lujk.

74. Inn kjemur Gurin aarla Morgun,
Ilt eer Skap eát eggja;
Boor stou brajt vi Silkjídúk,
O Bjour firi restar Seggjar.
75. Inn koom Gurin aarla Morgun
Vi Houl o Higgju beár:
Kasta nu Vokn o Herkleájjir,
Teár stujun ivur Boor.
76. Sveáraji Högnar, Júka Soon,
Han beár Draangji Meákji:
Sjaalvar Ikulun Viit Voknun gojma,
Okkun tiil eát teáka.
77. Drukku tajr uj Hunalandi
Báaji út o inni,
Drukku Mjö o klaran Vujn,
Gleájjir aa qvörjun Sinni.

Brá er Sindelaag, ligesom det isl. Brún, pl. Bryn o: Sine-
bryne. Brún o Braa, forekommer oftere; s. Gr. Regnaré
Sang Vers 82.

74. Ilt eer Skap eát eggja o: Dndt er det Sindet at opæge.
Skap-er fermodentl. det isl. Skap o: Sind, Sindelaag. Paa
Islandsk hebdet det: illt er at egna illt Skap o: at op-
føre et vredtadent Gemyt har gjerne onde følger. Bjour.

- Ei blidt er hendes Diekast ;
 Han mindes Sigurds Liig.
74. Karle ganger Gudrun ind,
 Hun neppe Bredden lemper ;
 Det Bord stod bredt med Silfedug,
 Og Bl for raske Kæmper.
75. Karle ganger Gudrun ind
 Med pyntelige Ord :
 Kast bort nu Vaaben, Pantfers,
 I træde nu for Bord.
76. Svared' Høgnar, Gjuka Son,
 Han bar Drenges Mage :
 Vi selv vil gjemme Vaabnene,
 Vi selv dem frem vil tage.
77. Drukke de i Hunaland,
 Alt baade ud' og inde ;
 De drukke Mjød og klaren Viin,
 Enhver var glad i Sinde.

isl. Biór ∴ Bl. Seggjar, isl. Seggr ∴ brav Mand.

75. Houl isl. Hól ∴ Støvs, Pralen. Med bare Pral og Forsigtighed. Bear, isl. ber, bar, aabenbar.
76. Her svages stedse ligesom i Ismals Qvad B. 38: Han var Drenges Mage, men skal vist nok være: han var Drenges Mage ∴ Kæmpesværd. Meakji er det islandske Mækir, Sværd. — Okkun, isl. ockr, for os. Dat. plur. af Vear ∴ Vi.

78. Drukku tajr uj Hunalandi.
Báaji vi Gleáji o Geáman;
Idla lujkar Gurini,
Eát aankji nærtur seáman.
79. Drekká tajr uj Deár trújggjar
Báaji vi Gleáji o Glajm,
Idla lujkar Gurini,
Eát aankji nærtur tajm.
80. Gurin lokkar fujn unga Soon
Vi fo miklun Meáti:
Ee skeál gjeva teár Gudl o Feá,
Stidlar tú Högnar eáv Keáti.
81. Gurin lokkar fujn unga Soon
Uj Duldun hoon han beá;
Han gjek seár eát Borinun,
Sum Högnar firi seát.
82. Gurin lokkar fujn unga Soon,
Uj Duldun hoon han drou;
Han heji up fujna högri Hand,
Högnar aa Neáfar flou.
83. Svajnur veár ungur eáv Aldrunun,
Han taldist teá, uj hoon beá,

78. Nærtur, bringer sammen neml. for at flaes. Gleáji, ísl. Gledi o: Glæbe.

78. Drukke de i Hunaland
 Med Glæde og med Gammen;
 Dog ilde hover Gudrun det,
 At intet bar dem sammen.
79. Drukke de i Dage tre
 Med Fryd og Lyst i Barm;
 Dog ilde hover Gudrun det,
 At ingen ypper Larm.
80. Gudrun har sin unge Son
 De Drb paa Einde lagt:
 Jeg gir dig Guld og Sæe, hvis du
 Kan standse Hognars Magt.
81. Lokker hun sin unge Son,
 I Løndom hun ham bad;
 Og gik han sig til Bordet frem,
 Hvor Hognar kæmpe sad.
82. Lokker hun sin unge Son,
 I Løndom hun ham drog;
 Han hæved' op sin høire Haand,
 I Ansigt Hognar slog.
83. Den Svend af Alder kun var ung,
 Han gjer som Moder bad;

80. Med saa megen Omhu. Meati, isl. Mædi, o: Mæie. Keati,
 isl. Kjæti o: Raadhed, overgiver Glæde.

83. Han overtalede til det, som hun bad.

Han gjek attur eát Borunun,
Sum Högnar firi feát.

84. Han gjek attur eát Borunun,
O Högnar aa Neáfar flou;
Voldi teá Gurin Júka Döttur,
Drejkan veár urou.

85. Högnar ran teá hajta Blou
Báaji úr Neáfar o Munni;
Kappin veár so idla vi,
Han ikkji vi flujkt kundi.

86. Ee fáaji ikkji aa Hunalandi
Drujkkji tan Mjöin vi Andi,
Outeák heáva tan Mourin,
Uj so fujn Soon upvandi.

87. Högnar fram um Bori leip
Vi berun Spjouti uj Hendi;
Meákjin snajti Búk o Bajn,
Ujgjögnum Svajnurin rendi.

88. Gurin gjek firi Artala Kong,
Siur honun fraa:

84. Driffelaugget blev uroligt. Neáfar, ísl. Nös, pl. Nafir &
Nate, Natesborer.

Han atter gik til Bordet frem,
Hvor Høgnar Kæmpe sad.

84. Han atter gik til Bordet frem,
I Ansigt Høgnar slog;
Voldte Gudrun Gjuka det,
At Larm i Lauget drog.
85. Høgnar randt det hede Blod
Af Næse og af Munde;
Den Kæmpe var saa slet bestødt,
Ei sligt han taale kunde.
86. Jeg ikke udi Hunaland
Den Mjød med Gammen nyder;
Den Moder heilig lastes ber,
Som Søn til sligt ophyder.
87. Frem over Bordet Høgnar sprang
Med bare Spyd i Hænde;
Magen skar i Bug og Been,
Igjennem Svenden rendte.
88. Gudrun gik for Atle Kong
Dg gav ham saadant Svar:

86. Andi, Kande h. l. Slæde. Utaf have den Moder, som saa
opvænnede sin Søn.

87. Magen ∴ Sværdet. See B. 76 foran.

Dejur eer okkra ungji Sonur,
Meeft eäv Högnar Raa.

89. Ee man aj uj Hunalandi
Laangur vi teár stujra,
Um tú gjer ikkji neákra Sæmdir
Ettir tan Draangjin dujra.
90. Höjr tú teá mujn veldia Söta,
Leát nú teá so vera,
Sjolvur eer han Foftbrovur mujn,
Ee kan honun aankji gjera.
91. Tú skeâl ikkji, Artala Kongur,
Lajngji Rujkji stujra,
Viil tú aankar Sömdir teáka
Ettir tan Draangjin dujra.
92. Höjr tú Gurin, Söta mujn,
Teá viil Ee aj trygva,
Eát tú viil tujaun Brödrun
Svik tiil Handar snygva.
93. Tääji tajr vouu han Sjúra Svajn,
Gurin, Söta mujn,
Taa vouru Gujlar o Hjarnar Bödn,
Hajma kjaa Mouur sujn.

89. Dersom du ei giver mig hæderlig Satisfaction (Sæmdir) for
den dyrebare Dreng.

- Det er nu vores unge Søn,
Det Høgnar voldet har,
89. Jeg ikke ubi Hunaland
Kan længer med dig sære,
Hvis du den Sag ei tager an,
Dg hevner Drengen dyre.
90. Her du det, min Dronning god,
Du vel mig nu maa høre;
Men han er jo Fostbroder min,
Jeg kan ham intet gjøre.
91. Du skal ei længer', Atle Kong,
Dit store Rige sære,
Hvis du den Sag ei tager an,
Dg hevner Drengen dyre.
92. Her du Gudrun, Søde min,
Det jeg ei vel kan troe,
At du vil dine Brodre Svig
Dg Vold om Hænder snoe.
93. Da de dræbte Sigurd Svend,
Gudrun det ei glem,
Da var Gislar, Hjarnar, Bern
I deres Moders Hjem.

94. Gurin fo tiil Orar tekur,
Teå skeål Ee nu valda,
Gujslar o han Hjarnar ungji,
Båajir skulu gjalda.
95. Teå eer aankji Ajkjar Verk
Eåt genga Högnar ujmouti ;
Qveår uj han kjemur uj Vujk eåt standa,
Heår hevur han Hövi aa Spjouti.
96. Höjr tå teå, mujn veldia Söta,
Legg sjaalv tiil tes Raa,
Qvuffu Viit skulu tajr miklu Menn,
Burtur eåv Lujvi faa.
97. Teåka skeål trujggjar Aldirs Huir,
Ruja teår uj Bloui,
Fadla fo tungt aa Jåka Garpar,
Trojttir eåv miklun Moui.
98. Gurin stendur firi brajun Bori,
Meåalur um tan Vanda :
Nå skulu Tiit, Jåka Garpar,
Aa Aldirs Huir ganga.

94. Det vil jeg nu volbe. Båajir, isl. Bådir o: begge.
95. Fevnf. Brynhildes Dr. B. 169. Vujk, isl. Vig o: Drab, Kamp.
96. Viit, isl. vid, er Dualis: Bi te.
97. Aldir; nogle forklare det ved Gisbyr, andre gjetter paa Hvat:

94. Gudrun saa til Orde tog,
 Jeg vise skal min Vælde,
 Gistlar, og han Hjarnar ung,
 Skal begge snart undgjelde.
95. Det er ei Spøg, ei Borneleeg
 At komme Hognar nær;
 Hvor han i Kampen ganger frem,
 Han Hoved har paa Spær.
96. Her du det, min Dronning god,
 Du Raad selv kjende maa:
 Hvordan vi skal hiin stærke Mand
 Af Livet snartlig faae.
97. Jeg tager Eisdhyrs Huber tre,
 Jeg dem i Blod vil tvætte;
 De Kæmper derpaa falde tungt,
 Naar de er' mød' og trætte.
98. Gudrun staaer for bredden Bord
 Og mæler om den Vaande:
 I Gjuka Garper skulle nu
 Paa Eisdhyrs Huber gange.

ros. Elgr 9: et Eisdhr. — Ruja, isl. ríða 9: ride; dernæst smøre, gnide; ligesom Ísmals Qv. B. 41. — Hun tvættede dem i Blod for at gjøre dem desto mere glatte og slibrige at gaae paa.

99. Up stj Högnar, Júka Soon,
Tungu beâr han so Injadla,
Teálar ivur brajun Boor
Firi tajr Brödur adlar.
100. Up stj Högnar, Júka Soon,
Blanda heji Vujn:
Gujslar o Hjarnar feâra báajir
Attur tiil Mouur lujn.
101. Up stj Högnar, Júka Soon,
Leâtur so Orun sveâra:
Gujslar o Hjarnar feâra báajir
Attur uj Júka Geârar.
102. Gurin stendur firi brajun Bori,
Meâlur um tan Vanda:
Gujslar o han Hjarnar ungji
Adlir skullu ganga.
103. Gujslar o han Hjarnar
Mundi aa Huir ganga,

103. Hvoelebes det om disse Huder Pal forstaaes, derom er ber paa Færse forskjellige Meningen; nogle troe, at det var Trajtir, isl. Trautir o: besværlige Foretagender (jevns. Ismâls Dvad), som Gudrun paalagde sine Brødre, at de neml. skulde gaae berover, uden at falde, men hvis de faldt, skulde de give sig tabte; andre mene at der var stræet Erter under Huderne, ifølge Anders Bøbels Forerindring foran Kæmper. i P. No. VII.; andre mene, at Huderne vare spandte over en dyb Skjelber eller Grav, at alle andre Udgange vare dem tilspærre-

99. Dpfod Hognar Gjuka Son
Med Mod og snilde Mine;
Han taler over brede Børd
For alle Brodre sine.
100. Dpfod Hognar Gjuka Son,
Han blanded' Mjød og Viin:
Lad Gislar, Hjarnar fare hjem
Igien til Moder sin.
101. Dpfod Hognar Gjuka Son,
Dg løbe saa hans Ord:
Lad Gislar, Hjarnar fare hjem
Igien til Gjufagaard.
102. Gudrun staaer for brede Børd
Dg mæler om den Vaande:
Gislar og han Hjarnar ung
Ekal og paa Huder gange.
103. Gislar, Hjarnar maatte da
Alt paa de Huder gaae;

de, og at Gudrun truede at smelte dem ihjel, hvis de ikke gik over dem. Det synes, som de ere faldne ned i Graven og der ombragte, og at Hognar med sit Sværd behændigen har sprungen over, eftersom der siges B. 110. at hans Fod ikke stødte an. — Efter Vilkinasaga, som disse Sange her følge, var der vaade Huder udspændte, hvorpaa de ikke kunde fæste Fod, og i det de faldt, bleve de dræbte af den udenfor staaende fjendtlige Stare. Jevnsf. Müll. Sagabibl. 2 D. Pag. 261.

- Adlir souu tajr fadla niur,
Aangjin saa tajr upstanda.
104. Gurin stendur firi brajun Bori,
Meálur um tan Vanda:
Nú Ikeál Gunnar, Brour mujn,
Attur aa Huir ganga.
105. Teá veár Gunnar, Júka Soon,
Han mundi aa Huir ganga;
Adlir souu han fadla niur,
Aangjin saa han upstanda.
106. Gurin stendur firi brajun Bori,
Kijin beár hoon so balda;
Nú Ikeál Högnar, Brour mujn,
Attur aa Huir ganga.
107. Betri veár uj Júka Görun,
Drekka Mjöin blandi,
Inn genga heár aa Aldirs Huir,
O standa uj ftourun Vanda.
108. Högnar tekur Brandin taa,
Teá viil Ee firi Tiun tujna,
Gengur so uj Lofti fram,
Han mintift aa Mouur sujna.

108. Det vil jeg fortælle. Tiun o: vobis. Tujna, ísf.
Tina o: opregne, fortælle. Han mindes sin Robers erindrep

Alle saae dem falde ned,
Men ingen at opstaae.

104. Gudrun staaer for bredden Bord
Dg mæler om den Vaande:
Nu skal Gunnar, Broder min,
Alt paa de Huber gange.

105. Det var Gunnar, Gjukas Søn,
Han maa paa Huber gaae;
Alle saae ham falde ned,
Men ingen at opstaae.

106. Gudrun staaer for bredden Bord,
Hun Kinder har saa bolde:
Nu skal Høgnar, Broder min,
Alt paa de Huber holde.

107. Det bedre var i Gjukagaard
At drikke Njoden klare,
End her paa Elsdyr's Huber gaae,
Dg stædes saa i Fare.

108. Høgnar tager Sværdet sit,
Dg mager sine Trin,
Han ganger frem i hoi'en Loft
Dg mindes Moder sin.

de Talismaner, hun gav ham ved Afreisen, og besluttede for-
modentlig at benytte dem i den farlige Færd.

109. Up stjaj Högnar, Júka Soon,
Heldur aa dreáji Svör:
Ee skeál genga aa Aldirs Huir,
O vita qvusli feer.
110. Högnar gjek aa Aldirs Huir,
Mundi teá so vera,
Ikkji beár taa Fouturin vi,
Teá tikti honun aankji eát gjera.
111. Teá veár Högnar, Júka Soon,
Haa reá ivur Huir stökka:
Aj mundi Ee uj Hunalandi
Fistur undan rökka.
112. Teá veár Högnar, Júka Soon,
Han tekur vi Huir eát stökka:
Aj man Ee uj Hunalandi
Tan fista undan rökka.
113. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Gramt veár henni uj Hua;
Hajlan seár hoon Högnar standa,
Aj heáva Raajini dua.
114. Högnar stendur uj Greása - Geári,
Bindur up Kjaalmin lujn:

110. Ikke rørte Foben ved; det syntes ham iniet at gjøre.

111. Han besluttede at springe over Guderne. Stökka ist. Stöck-
va o: springe. Deraf det jydste Udtryk: At stikke i Rend

109. Dpfod Høgnar, Gjuka Søn,
Dg holdt paa draget Sværd:
Paa Elsbjers Huder jeg vil gaar,
Dg prøve denne Færd.
110. Paa Elsbjershudet Høgnar gif,
Dg prøvede den Færd;
Hans Fod ved Huder rørte ei,
Den Gang var ham ei svær.
111. Det var Høgnar Gjuka Søn,
Foer over Huder bred:
Ei forst jeg udi Hunaland
Mig lader rykke ned.
112. Det var Høgnar Gjuka Søn
Han springer over Hud:
Ei forst jeg udi Hunaland,
Mig lader rykke ud.
113. Gubrun ganger aarle ud
Dg gram var hun i Sind,
Hun Høgnar kærst der stande saae,
De Raad ei floge ind.
114. Høgnar staaer paa grønne Mark,
Dpbinder Hjelmen sin:

o: begynde at løbe. Rea, imperf. af raa, ligesom det isl.
réd af ráda o: raade besluttede.

112. Han begynder over Huderne at springe.

Aarin Deávrur eát Qvöldi kjemur,
Drekka viit Blou, sum Vujn.

115. Aarla veár um Morgunun,
Teá ruar firi Soul,
Taa heji Gurin, Júka Döttur,
Brinja út hundra tölv.
116. Aarla veár um Morgunun,
Soulin Ikujn aa Groutti,
Teá veár Högnar, Júka Soon,
Han rujur tajm ödlun ujmouti.
117. Teá veár Högnar, Júka Soon,
Rujur tajm ödlun ujmouti,
Búkar fudlu aa Jöruna,
Sum tajr varpa Groutti.
118. Högnar rujur uj Bardögun,
Rojnur gouar Griipar;
Niur feldi han Kongjins Menn,
Tujggju firi qvörjun Sjipan.
119. Vijin fek han Huna-Menn
Vi Svör o bitra Eggja;

115. Det rødmer for Soel o: Morgenrøben begynder.

116. Af gamle Folk i Sylland bruges endnu de m for di s e els
ler de; som: I de m Dage skeete det. Det ligger i de m
Sister, det findes i de m Skove; de m svarer til det faraiske

For Dagen bli'r til Døvelsfiund,
Vi drikke Blod som Viin.

115. Det var en aarle Morgensfiund,
Det rødmede for Soel,
Alt Gudrun Gjuka Datter har
Udrustet hundred' tolv.
116. Det var en aarle Morgensfiund,
Da flinned' Soel paa Fjelde;
Det var Høgnar Gjuka Søn,
Han reed mod dem med Vælde.
117. Det var Høgnar Gjuka Søn,
Han mod dem alle rider;
Paa Jord faldt både Kroppe ned,
Som naar man Stene smider.
118. Høgnar reed i Kampen frem
Da drog saa gode Drag;
Han Kongens Mænd da fældede,
Saa ti faldt for hvert Slag.
119. Saa veiede han Hunamænd,
Med Sværd og skarpen Egg;

tajm eller tajmun; isl. theim.

118. Han prøver gode Drag; see B. 135 nedenfor.

119. Veje, isl. vega o: brøbe. Hohar o: læner sig; han var
altsaa noget træf.

Teà veàr Högnar, Júka Soon,
Han hobar tiil Hadlar Veggja.

120. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Soul touk feávurt eát branda,
Hajlan seàr hoon Brour fujn
Aa Laikvöðlinun ganga.

121. Gurin so tiil Orar tekur,
Soulin braa so vuja:
Höjr tú Högnar, Brour mujn,
Tú fkeált aa Skogvin ruja.

122. Tú fkeált ruja aa Skogvin burtur,
Eftur um Lindar-Aa;
Heàr fkeált tú tej Undur fujggja,
Sum tú uj Forun vaa.

123. Aarla veàr um Morgunun,
Soulin feávurt ran,
Teà veàr Högnar, Júka Soon,
Han rujur aa Skogvin fram.

124. Högnar rujur aa Skogvin fram,
Eftur um Lindar-Aa,
Heàr mundi han tej Undur fujggja,
Han uj Forun vaa.

120. Solen begyndte fagert at brande.

- Det var Hognar Gjuka Son,
Han læned' sig til Væg.
120. Gudrun ganger aarle ud
I Fugles Morgensang;
Hun Hognar uden Skade sees
Paa Kampepladsens Bæng.
121. Gudrun saa til Orde tog,
Solen skinned' vide:
Her du Hognar, Broder min,
Du skal til Skoven ride.
122. Riid du big til Skoven bort,
Alt øst om Lindar Na,
Der skal Du det Under see,
Du fordem død mon faar.
123. Det var en aarle Morgenslund,
Før Solen end oprandt;
Det var Hognar, Gjuka Son,
Han Bei til Skoven fandt.
124. Hognar reed til Skoven frem
Alt øst om Lindar Na,
Der fik han det Under see,
Han fordem bræbe maa.

125. Heár saa han tan floura Hest,
Leipa seár aa Grunnun;
Voldi teá Gurin Júka Döttun
Uj Idl Gjerningar kundi.
126. Högnar rujur aa grönun Vödli,
Vuja um see saa;
Mikjil veár taa Sjúra Lujk,
Uj Gudlfeáilin laa.
127. Tungan touk eát teála,
Leátur so Orun vujka:
Idla gjördi tú, Högnar, teá,
Tú veárt vi mee eát fvujkja.
128. Meár unti Brinild, Búla Döttur,
Teá hit veána Vujv;
Meár unti Gurin, Júka Döttur,
Heár firi leát Ee Lujv.
129. Teá veár Brinild, Búla Döttur.
Sprak ettur mujn Deja,
Skiftaji Gurini Gudl o Feá
O mengar Ringar rejar.
130. Höjr tú Högnar, Júka Soon,
Ruj nú tiil Hadlar hajm;

127. Du var med at spige mig.

128. Unna, isl. unna o: unde vel, ynne, eisse.

129. Feá, isl. Fé o: Gæ, Siggendesæc, Penge. Sprak, isl.

125. Han saa en vælig Hest, som sprang
 Paa Eletten om med Brunst.
 Gudrun Gjuka voldte det,
 Var stiv i Runekunst.

126. Høgnar red paa grønne Mark,
 Han vide om sig faae;
 Vældelig var Sigurds Liig,
 Som i Guldsadlen laa.

127. Tungen talebe saa brat,
 Dg Drbene mon sigge:
 Du ilde gjorde, Høgnar, det,
 Du mig mon fordum svige.

128. Brynhilde Bubles elskte mig,
 Hun var saa væn en Biv;
 Dg Gudrun Gjuka elskte mig,
 Derfor lod jeg mit Liv.

129. Det Brynhilde Bubles var,
 Hun sørgede min Dod,
 Dg gav hun Gudrun Guld og Fæe,
 Dg mange Ringe rød.

130. Hør du Høgnar, Gjuka Søn,
 Riib hjem paa Ganger Been;

sprack, imperf. af Springa; see Brynhildes Qv. B. 216.

130. Denne Episode fra Vers 121 til 130 er ventelig senere Tilføjet; men vi maa give det, som vi have modtaget det, Me

Ee feðri meær aa hajin Skogv,
So tung eru mujnar Majn.

131. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Soulin bran so vuja,
Seær hoon Högnar, Júka Soon,
Attur eäv Skogvin ruja.

132. Aarla veær um Morgunun,
Ruar firi Soul,
Taa heji Gurin, Júka Döttur,
Brinja út hundra tölv.

133. Aarla veær um Morgunun,
Soulin skajn aa Groutti;
Teå veær Högnar, Júka Soon,
Han rujur tajm ödlun ujmouti.

134. Teå veær Högnar, Júka Soon,
Han rujur tajm ödlun ujmouti,
Búkar fudlu aa Jöruna,
Sum tajr varpa Groutti.

ningen skal vel være, at Subrun ved Trolddomskunst har ma-
net Sigurds Gjenfærd frem, ventelig, som Færsboerne mene-
for at forstrække Høgnar; men Subruns List hjælper ikke;
thi vi see, at Sigurd ærer Høgnar, og troer sig hevet nok
ved de andre Gjukungers Fald. At Sigurd iler tilbage til
hajin Skogv o: den hede Skov eller Helvede, hvorfra
han maa antages at være kommen, har Lighed med en anden
Digtning om ham; thi i en Fabel om Thorstein Skelt, som

Jeg iler til hiin hede Skov,
Saa tung ere mine Neen.

131. Gudrun ganger aarle ud,
Eolen skinned' vide,
Dg seer hun Høgnar Gjuka Søn,
Fra Skoven hjem at ride.

132. Det var en aarle Morgenfund,
Det rødmede for Soel,
Alt Gudrun Gjuka Datter har
Udrustet hundred tolv.

133. Det var en aarle Morgenfund
Da skinned' Soel paa Fjelde,
Det var Høgnar Gjuka Søn
Han reed mod dem med Vælde.

134. Det var Høgnar Gjuka Søn,
Han mod dem alle rider,
Paa Jord falbt bode Kroppe ned,
Som naar man Stene smider.

Flatsøbogen har opbevaret, fortæller en Ilden Djævel en af
Olufs Hoffinder, at Sigurd Fosnersbane maatte hede Hel-
vedsønnen, han var nemlig selv Ilden; dog lægges til, at han
udholdt sin Pinsel bedst af alle. Jevns. Müllers Sagabibl.
2 D. Pag. 398. — Den berømte Didrik havde efter et Tillæg
til Vilkinafaga samme Skjebne; sammest. Pag. 290.

r 134. Båkar 2: Buger, hovedløse Kroppe, isl. Bukr 2: truncus.
Grout, isl. Griót 2: Stene; deraf Gruus.

135. Högnar rujur uj Bardövum,
Roinur gouar Griipar ;
Niur feldi han Kongjins Menn,
Tujggju firi qvörjun Siipan.
136. Hundar tuda, Ulvar godja,
Örnin Higgji lasti,
Hundra hajlt o heartil holvt,
Tej-fudlu uj anna Kast.
137. Högnar rujur uj Bardövum,
Hetta man lujtil beäta :
Teä, uj Ee um Deä'in vii,
Vidlur hoon up um Neätur.
138. Högnar rujur uj Bardövum,
Heär yppist ajn idlur Sijur ;
Tuj lajist meär uj Hunalandi,
Eät högga tajr Treälir-niur.
139. Teä veär Gurin, Jüka Döttur,
Hajtur aa Svajnun sujn :

135. Griip, isl. grip o: Griben, Fangst. Siip er vel bet isl. Svip o: Slag med en Svøbe, Svingen h. l. Sværbehug. Deres bet danske: I en Svip o: i et Dieblif.
136. Örnin kaster Dinene hid og hid. Lesta o: fordærve, h. l. tiluffe.
137. Dette mon lidet bate, nytte; man siger endnu i Jylland: Det bater, (forflaaer) kunz lidet. B a t e r er maaskee det samme som baaber, gavner. — Vidlur up, oppilder, oppikler, frembringer ved Trolddom. Deävur, isl. Dagr o: Dag.

135. Høgnar reed i Kampen frem
 Dg drog saa gode Drag;
 Han Kongens Mænd da fældede,
 Saa ti faldt for hvert Slag.
136. Ulve tube, Hunde gjøe,
 Ornen seer saa fast,
 Hundred heelt og dertil halvt
 Der faldt i andet Kast.
137. Høgnar reed i Kampen frem,
 Hans Magt ei noksom rækker:
 Hvad jeg om Dagen dræbe kan,
 Om Natten hun opvækker.
138. Høgnar reed i Kampen frem:
 Her yppes onde Sæd;
 Thi kjedes mig i Hunaland
 At hugge Drælle ned.
139. Det Gudrun Gjuka Datter var,
 Hun kalder Evend til sig:

138. Siur, isl. sidr o: Sæb, Sædvane; see Nisen fra Petraberg
 B. 59. Lajist mear, isl. Leidiz mér o: jeg bliver kjed af.
 Trealur, isl. Thræll o: en Træl, Slave.

139. Hajtur, isl. heita o: kalder; deraf i Peder Svøs Kampe-
 viser Pag. 126, 294 r. Han he d e r paa Smaasvend sin.
 Den berømte Didrik var efter Vilkinasaga en Søn af Thjett-
 mar; jeg har derfor i Danstien forandret Tatlar til Thjett-
 mar, hvormed det har nogen Lighed.

- Gak tiil Tujrik, Tatlara Soon,
O bii han koma tiil mujn.
140. Svajnur four aa Skogvin burtur
Vi Houl o higgji Oor:
Gurin beâ Tiun koma tiil fujn,
Eât drekka ivur Boor.
141. Teâ veâr Gurin, Jûka Döttur,
Hoon leâtur blanda Vujn;
Bujur so Tujrikji, Tatlara Soni,
Uj Hadlina inn tiil fujn.
142. Veer veâlkomin, Tujrikur Tatlara Soon,
Fudlveâl Ee aa tee trojsti,
Heji tû Högnar eâv Lujvi tikji,
Teâ veâr ajt Mandoms Rojsna.
143. Höjr tû Gurin, Jûka Döttur,
Ajka meâr aj tan Vanda;
Qvuffu skeâl Ee mout Högnari struja,
Uj aankfi Vokn kan granda.
144. Höjr tû, Tujrikur Tatlara Soon,
Tu ert ajna Kjempa so sterk;
Heji tû Högnar eâv Lujvi fingji,
Teâ veâr ajt Mandoms Verk.

140. Med Præl og forfigtige Ord. Tiun, dat. dual. af Tû; Pef-
ligheds Tiltale til en fornem Person, som Dibrif.
142. Tuldvel jeg paa dig liber. — Rojsna o: Boveftykke. Rojsna

Gaf hen til Didrik, Thjetmars Søn,
 Og byd ham hid til mig.

140. Svenden foer til Eloven bort
 Med pyntelige Deb:
 Til Gudrun du dig spjnde hen
 At drikke over Bord.
141. Det Gudrun Gjuka Datter var,
 Hun lader blande Vin;
 Hun beder Didrik, Thjetmars Søn,
 At gaae i Hallen sin.
142. Velkommen Didrik, Thjetmars Søn,
 Paa dig berøer min Lykke;
 Hvis du mig Hognar dræbe kan,
 Du gjør et Manddoms Stykke.
143. Her Gudrun, Gjuka Datter, her,
 Forvold mig ei den Vaande;
 Med Hognar jeg ei fride kan,
 Mod ham ei Sværd kan stande.
144. Her du, Didrik Thjetmars Søn,
 Du er en Kæmpe stærk;
 Hvis du mig Hognar dræbe kan,
 Du gjør et Manddoms Værk.

Rojsna o: prøve et Bøvestykke, vise sin Styrke ved at gjøre et stort Værk; formodentlig af det isl. Reyulla o: Forsøg, Prøve.

145. Teâ eer aankji Ajkar Verk,
Eât genga Högnar ujmouti;
Qveâr uj han kjemur uj Vâar Vödl,
Heâr hevur han Hövi aa Spjouti.
146. Teâ eer ikkji ajn idla tvajr,
Standa uj tuj Verkji;
Aangjin môtur honun aa Jöör,
Dejur eer Sjûrur sterkji.
147. Tujrikur up fraa Bori stujur,
Han tekur um Brandin svarta:
Ee vinni aankji aa Högnari;
Taa graanaji Drotning bjarta.
148. Höjr tû Tujrikur, Tatlara Soon,
Bruur meâlur eâv Qvuja:
Ee gjevi teâr bâaji Gudl o Feâ,
Viil tû mout Högnari ruja.
149. Up stou Tujrikur, Tatlara Soon,
Han heldur aa dreâji Svör:
Fligva skeâl Ee uj Lofti fram,
O vita qvullu feer.

-
145. Jevnf. B. 95 foran. — Hvor han kommer paa Balpladsen,
der har han Døved paa Sphbstagen. Vâar Vödl o: Farer-
nes Mark; af det iel. Vâ o: Fare, Skraf; h. l. Kampplads.
147. Da graanede den flinnende, hoibaarne Dronning; graanede
skal være noget andet end blegnede, altsaa hun betoges af Li-

145. Det er ei Spog, ei Borneleeg,
 Ut komme Hognar nær;
 Hvor han i Kampen farer frem,
 Han Hoved har paa Spær.
146. Det er ei een, og ikke to,
 Som stander i det Værk;
 Ei nogen møder ham paa Jord,
 Thi død er Sigurd stærk.
147. Didrik op fra Bordet treen,
 Han greb om Branden lange:
 Jeg Hognar overvinder ei;
 Da blev den Dronning bange.
148. Hør du Didrik, Thjetmars Søn,
 Saa møder Brud af Dvide:
 Jeg Guld og Fæe dig give skal,
 Vil du mod Hognar ride.
149. Opstod Didrik, Thjetmars Søn,
 Han holdt paa draget Sværd:
 Jeg flyve skal i Lusten frem
 Og prøve denne Færd.

vor, Misundelse, Græmmelse og Frygt forenet. — Svarta
 3: fort.

148. Jeg giver dig Guld og Fæe 3: Penge. Denna nervus re-
 rum gerendarum virkede altsaa og i de Dage, som vi see
 af følgende Vers.

150. Tujrikur qvarv úr Görun burtur,
Fåajir finnast flukjir;
Han koom attur annan Sinni,
O flej uj Dreåka - Lujkji.
151. Tujrikur flej uj Lofti fram
Vi fujnar stinnu Straangjir:
Högnar stendur uj tungun Struj,
Han ristir restar Draangjir.
152. Högnar rujur aa grönun Vödli,
Teå heåra Staal eåt kligva;
Seår han Tujrik, Tatlara Soon,
Uj Loftini eåt fligva.
153. Högnar touk fujt goua Svör,
Han sjujtur teå Lü eåv Hendi;
Han vendi fujt Svör uj Lofti fram,
Ujgjögnum Tujrikji rendi.
154. Tåaji han ettur Jörina four,
Veår han sum Souti svartu;
Han heji mengjin Manni baa,
Nå stou Brandur uj Hjarta.

151. For stinnu 2: stive, slynge nogle struju 2: stribe. Strenge 2: Binger. Högnar ristir raske Drenge. Jeg tænker det er saaledes at forstaae, at Digteren har forestilt sig Högnar ved Hjælp af sit Runebelte, (et Slags Talisman, eller Hæxebelte) at fremkalde en heel Række Krigere, ligerviis som den græske

150. Didrik soandt af Borgen bort,
 Kun faa der findes sig;
 Da han tilsyne atter kom,
 Han fløi en Drage lig.

151. Didrik fløi i Luften frem
 Med sine sinne Streng;e;
 Høgnar staaer i tungen Strid
 Dg rister raske Dreng.

152. Høgnar reed paa grønne Mark,
 Det haarde Staal et klyve;
 Dg saae han Didrik Thjetmars Søn
 Høit over sig at flyve.

153. Høgnar greb sit gode Sværd,
 Krigsrækken skjød fra Hænde;
 Han vendte Sværd mod høien Luft,
 Det gjennem Didrik rendte.

154. Didrik falbt til Jorden ned,
 Han var saa fort som Sod;
 Han mange havde Skade volbt,
 Nu Sværd i Hjertet stod.

Mythologie lod i Deucalions og Pyrrha's Tid Mennesker frem-
 komme af Jorden ved at kaste Stene over Hovedet.

153. Lii, isl. Lid 3: Krigsfolk, en Række Mennesker. Han bæ-
 ner sig Bei gjennem den fjendtlige Hær.

155. Ajtur spuji tan svarta Dreäka,
Niur aa Högnar Brinju.
Han veâr aj vi Voknun vijin,
Firi teâ leât han finja.
156. Tungt eer teâ uj Hajmunun,
Stourar Sorgjir eât buja;
Ajtur beâr han uj Brinju sujnt,
So fast uj Hjarta man svuja.
157. Högnar fo tiil Orar tekur:
Nu barjist ikkji laangur;
Ajtur gengur eât Hjartanun,
Taa fölnaji nujtur Draangur.
158. Faldnir eru Huna Menn
Vi Svör o bitra Eggja;
Taa hobaji freâji eäv Jüka Görpun
So fast tiil Hadlar Veggja.
159. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Gramt veâr henni uj Hua;
Hajlan seâr hoon Högnar standa,
Aj heji Svikurin dua.
160. Högnar hobaji eât Hadlar Veggji,
Brandin ivur see beâr;

155. Derfor maa han finja o: buque; saalebes forklare Farsø-
boerne det.

155. Edder spyed' Dragen fort,
Paa Høgnars Brynse ned.
Med Baaben han ei veies kan,
Men bugner blot i Leed.
156. Tungt er det i Verden her,
Naar Sorger Folk omhænger;
Paa Høgnars Brynse Edder falbt,
Den ind til Hjerttet trænger.
157. Høgnar saa til Orde tog:
Nu strides der ei længe;
Til Hjerttet Edderen snart naaer,
Da blegned' raske Dreng.
158. Faldne ere Hunamænd
Med Sværd og skarpen Egg;
Da læned' Gjuka Garpe sig
Saa fast til Hallens Bæg.
159. Gudrun ganger aarle ud,
Dg gram var hun i Sind;
Hun Høgnar uden Skade seer,
Ei hendes Svig slog ind.
160. Høgnar sank mod Hallens Bæg,
Han Branden hos sig bar;

156. Store Sorger at oppebie. Svujá, isl. f.vida 3; sbie.

157. Da bleguede den brave Dreng. Nuftur, isl. Nytr 3; due;

Gurin stendur uj Greáfa-Geári,
Hoon Tennur leáman lkeár.

161. Höjr tú, Gurin Siftur mujna,
Teá lkeál tú meár lova;
Leána meár Helvig, Jalfins Döttur,
Uj Naat aa Armi eát sua.
162. Ikkji heávi Ee fingji Saar,
O Grid viil Ee aj tiggja;
Leána meár ajna Javl Döttur,
Uj Naat aa Armi eát liggja.
163. Högnar fo tiil Orar tekur:
Tan Grid viil Ee eáv teár tiggja;
Leána meár Helvig, Jalfins Döttur,
Uj Naat aa Armi eát liggja.
164. Gurin fo firi Munni meálor,
Kijin beár hoon fo reja,
Faa lkeál tú Jalfins Döttur,
Tú gengur nú snart tiil Deja.

lig, flint. Draangur, isl. Drengur 3: en Mand af Mob og adel Lænkemaade.

161. Det vides ikke, om denne Jarledatter, ved Navn Helvig, omtales i de islandske Sagaer. I den hvenske Krønike kaldes hun Hvenild. — I nogle Haandskrifter af Vilkinsaga findes et Stykke, hvori siges, at Högnar havde ved en Datter af Isung, Riddernes Høvding, en Søn, som h:ed Aldrian; dette passer med det følgende af denne Sang. — Högnar, som

Gudrun staaer paa grønne Mark,
 Og Tænder sammenfær.

161. Hør du Gudrun, Søster min,
 Det du mig nu skal love;
 Du Jarlens Datter give mig,
 I Helvigs Arm at sove.

162. Jeg ikke haver fanget Saar,
 Og Fred jeg ei vil tigge;
 Du Jarlens Datter give mig,
 I hendes Arm at ligge.

163. Høgnar saa til Orbe tog:
 Det jeg af dig vil tigge;
 Du Helvig give mig i Nat,
 I hendes Arm at ligge.

164. Gudrun malede da saa,
 Hun Kinden bar saa rød:
 Du Jarlens Datter have skal,
 Nu snart vi see din Død.

mærker sin Svaghed og snare Død, vil ikke gjerne, at Stammen skal uddøe; derfor ytrer han sit Væste til Gudrun, for at vedligeholde Væsten.

162. Grid, isl. Grid: Fred, Pardon.

164. At Gudrun tilstaaer ham hans Begjering, kommer vel deraf, at hun nu troer sig hevet nok, da hun sees at han ei kan leve længe.

165. Han geát vi Frygvín ungan Soon
 Aa tájri seámi Naat;
 Högnar rífti Runurnar,
 O teár man lefast braat:
166. Tú manft ognast ungan Soon,
 Aldrias skeál tú kadla,
 Ee gjevi honun teá búna Svör,
 Uj Feáir mujn sökta úr Fjadli.
167. Höjr tú Helvig Jalfins Döttur,
 Qveát Ee nú siii tiil tujn:
 Sujg so tiil um aj lenga Tuj,
 Han hevnur Feáir sujn.
168. Höjr tú Helvig, Jalfins Döttur,
 Ee siii tej Orun haat:
 Nú hevur Kongurin Svajnsbadn gjiti
 Aa hefari seámu Naat.
169. Tú manft ognast ungan Soon,
 Gurin viil han pujna;

165. Högnar rístebe Runer, bet vil her síge, han forubfagde hendes hendes tilkommende Stjebne. Om han ved Hjelp af hans Runebelte eller paa anden Maade har faaet det at vide, skal jeg lade usagt; da Digteren tier berom. — Han geát, isl. gat, af géta = avle.

166. Högnars Søn med Helvig faaer paa Færøe forskjellige Navne; paa Sandøe kaldes han Högnar, ligesom Faderen; i Porefærøe paa Suderøe kaldes han Andreas, men i Sumbøe, det yderste Punkt af Færøerne mod Syd, kaldes han Al

165. Han med den Frue avlede
 En Søn den samme Nat;
 Høgnar risted' Runerne,
 Og de maae læses brat.
166. Du føde skal en Ungersvend,
 Ham Aldrian du kalde;
 Jeg giver ham det gode Sværd,
 Min Fader fik fra Hjelde.
167. Hør Helvig, Jarlebatter hør,
 Hvad jeg vil sige dig:
 Han voxer op i soie Tid,
 Og han skal hevne mig.
168. Hør Helvig, Jarlebatter hør,
 Jeg taler til dig brat:
 Kongen avlet har en Søn
 I denne samme Nat.
169. Den unge Søn, du føde skal,
 For Gudrun vel du flytte;

dr i a s; dette Navn har jeg beholdt, som det rigtigste, da det stemmer overeens med Vilkinasagas; jebnfor Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 276. — I Peder Svys Kæmpeviser 1ste Part No. VII. Vers 41. kaldes han Kanke, overeensstemmende med den hvenske Krønike; men dette Navn bruges neppe paa Færøe. Ur Fjadli, isl. úr fjallid.

167. Sujg o: see. Sujggja, isl. síá o: at see.

168. Kong Atle har avlet en Søn med Gudrun; Hevur gjiti, isl. hefr gétid, af géta o: avle.

Teák tú hennara unga Soon,
O legg uj Vöggji tujna.

170. Höjr tú Helvig, Jalfins Döttur,
Bruga neákra Lift;
Leát mujna Siftur Gurina
Um Didnar ganga fift.
171. Höjr tú Helvig, Jalfins Döttur,
Ee fii teâr latt ujfraa:
Tâaji Svajn eer tölv Aar geâmal,
Tú gak firi Lindar Aa.
172. Höjr tú teâ, mujn veldia Söta,
Ee teâli tej Oor tiil tujn:
Tâaji tujn Sonur eer tölv Aar geâmal,
Taa kjennur han Mourur fujna.
173. Teák tú hetta Runar - Belti,
Bint um tujnar Lendar;
Teâ kan ödlun Laafun leâfa,
Tujnar Sûtir rinda.
174. Taa feji Högnar Jûka Soon:
Nú verur ikkji laangur;
Ajtur gengur eât Hjartanun;
So fölnaji mujtur Draangur.
175. Högnar leât taa leâta Lujv,
Bânu um han sum Drej.

- Tag du hendes unge Son,
I Buggen dem ombytte.
170. Hør Helvig Jarlebatter hør,
Med List dig ei lad fange;
Du lade Gudrun, Søster min,
Først gjennem Døren gange.
171. Hør Helvig Jarlebatter hør,
Jeg Sandhed siige maa:
Naar Evenden tolv Aar gammel er,
Da gik til Lindar Aa.
172. Hør Helvig Jarlebatter hør,
Saa lyder Talen min:
Naar Sonnen din tolvaa'rig er,
Han kjender Moder sin.
173. Du dette Rune: Velte tag,
Dg bind dig det om Lende,
Det alle Laase aabne kan,
Dg Sorg til Glæde vende.
174. Saa taled' Høgnar Gjula Son,
Til Død han sig maa lave;
Den Edder gif til Hjerterod;
Da blegned' Drengen brave.
175. Saa Høgnar maatte lade Liv; —
I Skarlag klædtes hen.

Valdu nú um fo virilia,
Löddu Lujk uj Hejg.

176. Helvig leát teá fujggja aa,
Högnar munni deja ;
Sujani grou hoon tan Drej uj Hejg,
Sum Draangjir Deálin aja.

-
175. De flædte ham herligen som i Skarlag eller Purpur, pyn-
te ham saa værdigen og lagde siget i Høi. Drei er vel af
Dreja, ísl. Dreiri 2: Blod.

I Høien Liget fattes ned,
Var pyntet herligen.

176. Ei Helvig lagde Dolgemaal paa,
De Høgnar monne veie.
Hun Skarlag grov i Høien ned,
Hvor Drengene Dalen eie.

176. Helvig lod det see paa sig, at Høgnar monne bsee; siden grov
hun Skarlag i Høien. Drei skal vel her være det i Purpur
pyntede Liig.

ALDRIAS THAATTUR.

1. **T**ear genga fear vi Bødnunun
Nuggju Maanar fujnar,
Tiil eát tajrra Stundun lujur,
Teår föa Svajnar fruvar.

Niurleái.

Greáni beår Gudli eåv Haji &c.

2. Helvig ungan Sonin aar,
Tung man Sorgjini fadla;
Sujani beå hoon Presti bera,
Aldrias beå hoon kadla.
3. Gurin ungan Sonin aar,
Tung man Sorgjini fadla;
Sujani beå hoon Presti bera,
Svajn beå Mouur kadla.

1. See har her adffitt Aldrias Thaat fra Høgnar Thaat, hvor
vel nogle syngte den ud i Cøt med den foregaaende. Tear er

No. 5.

Aldrians Dvad.

1. **D**e Fruer gif med Bornene
Alt ubi Maaner ni;
Da Stunden kommer, føder hver
En Son saa fro og fri.

Dm qvæde.

Grane bar Guldet af Hede ic.

2. En Ungersvend sig Helvig fik,
Dung monne Emerten falde;
Dil Præsten bares Evenden hen,
Hun Aldrian lod kalde.

3. En Ungersvend sig Gudrun fik,
Dung monne Emerten falde;
Dil Præsten bares Evenden hent,
Hun bad ham Svend sig kalde.

Nom. plur. fæm.; altsaa: disse tvende Fruentimre; isl. thær
2, Aar o: ajur; beraf aat o: eiede; isl. á, átti, eiga.

-
4. Louu teár uj fujnari Saang,
Latta tekur Vanda;
Nú eer lii eát tajrra Tuj,
Báar skulu útganga.
5. Inni soutu teár uj Deár,
Inni soutu teár uj tvaá;
Inntiil tan hin tria,
Teár skulu útgaa.
6. Teá veár Gurin Júka Döttur,
Brugur mikla Lifi;
Bujur Helvig, Jalfins Döttur,
Eát Duurun ganga fift.
7. Gurin so tiil Orar tekur,
Fifta Ori taa:
Höjr tú, Helvig Jalfins Döttur,
Tú skeál út firi gaa.
8. Sveáraji Helvig Jalfins Döttur,
Leát taa Angjilt o Vanda:
Tú beer högru Hövur inn Ee;
Tú manft út firi ganga.
9. Hoon aatti seár ajn ungan Soon,
Gurin vildi han pujna;

4. Saanden begyndte at lettes, formindstes. Latta isl. létta
o: lette, lindre. Mér léttrir o: jeg føler lettelse, lindring.

6. Diir, Dirr, Duur, isl. Dyr o: Dør, Døraabning, ligesom

4. De Fruer laae hvet i sin Seng,
 Ei felte Vaande lange,
 Snart lakker det ad deres Tid
 De begge skal udgange.
5. De inde sad' i Dagene,
 De inde sad' i to;
 Indtil det tredde Dageffær,
 Da kunde de udgaae.
6. Det Gudrun Gjuka Datter var,
 Hun bruger Lister mange;
 Hun Helvig Jarledatter bed
 Ad Doren først udgange.
7. Gudrun da til Orde tog,
 Dg saa hun tale maa:
 Hør, Helvig Jarledatter, hør,
 Nu først du ud skal gaae.
8. Helvig hertil svarede,
 Hun glemte Sorger mange:
 Du hoire Hoved har end jeg,
 Thi bør Du først udgange.
9. Den unge Sen, som Helvig har,
 Ham vilde Gudrun hugge;

Didnar; see B. 39 nedenfor.

3. Hövur, isl. Höfud 3: Hoved.

9. Gudrun vilde pine eller dræbe ham.

- Helvig touk Gurins ungan Soon,
O leji uj Vöggji fujna.
10. Inn koom Gurin aarla Morgun,
Fedl fo veâl uj Leâ;
Hoen touk út fujn lujtil Knujv,
O Inajdi Höddi eâv.
11. So eer fagt fraa Aldrias,
Mikjil geâv han Vext,
Majra vöx han uj ajn Maana,
Inn önnur Bödn uj sex.
12. Han vöx up uj Rujkjinun
Tiil gjevelian Mann,
Hunalands Kongurin
Foftraji han.
13. Aarla veâr um Morgunun,
Soulin feâvurt braa;
Teâ veâr Helvig, Jalfins Döttur,
Hoon rujur tiil Lindar Aa.
14. Teâ veâr Helvig, Jalfins Döttur,
So genga Sögur fraa,
Mötti hoon fujnun unga Soni
Eftur firi Lindar Aa.

10. Det faldt saa vel i Sag. Snajda, isl. Sneida =: snitte, ffjære.

Thi tog hun Gudrun's unge Søn
Dg lagde i sin Dugge.

10. Gudrun ganger aarle ind,
Det saa for hende traf;
Dg tog hun ud sin liden Kniv
Dg skar hans Hoved af.
11. Saa gif det til med Udrian,
At frodig tog han Vert,
I Maaned een han vorte meer,
End andre Born i ser.
12. Vorte han i Riget op
Alt til saa gjev en Mand,
Hos Kongen han opfostret blev
Alt ubi Hunaland.
13. Det var en aarle Morgensund,
Da Soel skjan yndig ned;
Det Helvig Jarledatter var,
Til Lindar Na hun reed.
14. Det Helvig Jarledatter var,
Saa Sagnet gange maa,
Dg medte hun sin unge Søn
Alt øst for Lindar Na.

12. Hunalands Konge (Atle) opfostrede ham. — Det stemmer
overeens med den islandske Fortælling.

-
15. Helvig so tiil Orar tekur,
Smujlist undur Lujn :
Teá svörji Ee aa mujnari Trygv,
Eát tú eer Sonur mujn.
16. Sveáráji Aldrias, Högnar Soon,
Han stendur uj Manna Mygva :
Ee heávi aj fatt ajna láara Konu,
Kunni so veál eát lygva.
17. Teák tú út tujn lujtil Knujv,
Higg uj veál han bujtur ;
Tujna Mouur uj Armin skjer,
Vita um Hjarta nujtur.
18. Han drou út fujn lujtil Knujv,
Higgur, veál han bajt ;
Sujna Mouur uj Armin skeár,
So fast uj Hjarta najt.
19. Sveáráji Aldrias, Högnar Soon,
Soulin aa honun skujn :
Teá fuggji Ee aa sjaalvun meár,
Eát tú eer Mouur mujn.
20. Helvig so tiil Orar tekur,
Smujlist undur Lujn :

16. Dan skæer i en Folketimmef. Jeg har et seet en lavere Ko-
ne. Mygva er vel det isl. Múgi o: Rangde.

15. Helvig da til Dede tog,
 Hun smilet' under Liin:
 Det sværger jeg alt paa min Troe,
 At du er Sønnen min.
16. Svarede' dertil Albrian,
 Han stod blandt Mænd vel tyde:
 Jeg aldrig nogen Qvinde saae,
 Der bedre kunde tyde.
17. Tag du dig din liden Kniv,
 Forsøg du oppebie;
 Din Moder du i Armen fæst,
 Da Hjertet dit vil svie.
18. Drog han ud sin liden Kniv,
 Og saae, om den vel beed;
 Sin Moder han i Armen fæst,
 I Hjertet hans det sveed.
19. Svarede' derpaa Albrian,
 Han stod i Solens Skin:
 Jeg i mit Hjerte feler det,
 At du er Moder min.
20. Helvig da til Dede tog,
 Hun smilede' under Liin:

17. See til, om den liden vel. — See, om Hjertet svier.

18. Han ser, at den beed vel. Higgur o: ser, af Hyggia.

Sujg so tiil um aj lenga Tuj,
Tú hevnir Feâjir tujn.

21. Hoon tekur up teâ Runar Kjelv,
Sujnun Soni feâr:
Hetta geâv tujn hiin leâli Feâjir,
Uj mikjil Got unti meâr.
22. Svajnur touk vi Runar Kjelvi,
Niur firi see saâ;
Braft hanfara Belti,
Ljitur uj han braa.
23. Braft hanfara Belti,
Ljitur uj han braa,
Han saâ fujn hiin Feâjirs Deja,
Standa heâr uppaa.
24. Teâk tú hetta Runar Belti,
Bint um tujnar Lendar;
Teâ kan ödlun Laafun leâfa,
Adlar Sûtir rinda.
25. Tâaji tú kjemur tiil Hadlar hajm,
Sujla idla fnimma:
Sujg so tiil uj lenga Tuj,
Leât aangjin aa teâr finna.

21. Runar Kjelv = Runskælte, Runskof. Denne havde hun formodentlig faaet af Høgnar tilligemed Runebeltet; see Høgnars Lv, Vers 173.

See til, at du om soie Tid
Saaer hevnet Fader din.

21. Hun tager op en Runestof,
Dg sloer til Uldrian:
Din hvide Fader gav mig den,
Han var min bedste Mand.
22. Evenden tog mod Runestof,
Dg ned for sig han saae;
Hans Lendebelte sonder brast,
Han Farve skifte maa.
23. Hans Lendebelte sonder brast,
Han Farve skifte maa;
Sin Faders Død afbildet han
Paa Runestokken saae.
24. Mod dette Runebelte tag,
Dg bind dig det om Lende;
Det alle Laase aabne kan,
Dg Sorg til Glæde vende.
25. Naar du til Hallen kommer hjem,
Tag mine Ord til Minde:
See til, at ingen nogentid
Skal Beltet hos dig finde.

22. Ljitur, isl. Litr α : Farve.

25. Silde eller tidlig. Aangjin, isl. eingi α : ingen.

26. Aarla veår um Morgunun,
Soulin skujn so vuja,
Teå veår Aldrias, Högnar Soon,
Han vildi til Hadlar ruja.
27. Svajnur gjek uj Hadlina inn,
Han skuldi Ljaufi skeåra,
Brendi gjögnum Fouta - Bleå,
Han touk fee ikkji veåra.
28. Svajnur veår ungur eåv Aldrunun,
Han skuldi skeåra Ljaus;
Brendi gjögnum Fouta - Bleå,
Niur uj Hadlar - Gølv.
29. Artala Kongur til Orar tekur,
Mjövur blandi rennur:
Qveåt hugfar tú, Svajn, so djupt,
Tu gáar aj, eåt tú brennur?
30. Teå hugfi Ee, Artala Kongur,
Eåt tú ajur miklan Ei;
Teå verur helst aa tujnari Eåvi,
Tú tiggur Vatn o Brej.
31. Tuj sveåraji Artala Kongur:
Ee aji miklan Ei;

29. Den blandebe Mjób renner o: her briffes Mjød. Mjövur,
isl. Miödur o: Mjød. Du agter ei, at du brænder. Gáar
o: agter paa, et vel af det isl. Gát o: Kætsonheb. Hugsa,

26. Det var en aarle Morgenfund,
 Solen skinned' vide,
 Da lystede det Udrian
 Til Hallen hjem at ride.
27. Evenden gif i Hallen ind,
 Han skulde Lysset skjære,
 Men Branden brændte Fodet blad,
 Ei agtsom han mon være.
28. Evenden var af Alder ung,
 At brande Lys bereed,
 Brand brændte gjennem Fodens Brist,
 Og Hallens Gulv den sveed.
29. Kong Atle da til Orde tog,
 Mens Mjød i Hornet render:
 Hvad tænker du saa saare paa,
 Og agter ei, du brænder?
30. Her, Atle Kong, jeg tænker paa,
 Hvor du i Gulv mon ligge;
 Det lettelig dog hælde kan,
 Du Vand og Brød maa tigge.
31. Kong Atle hertil svarede:
 Det har ei nogen Nød;

isl. hugla o: tænke.

30. Du eier megen Eiendom, Pleonasmus. Ei, isl. Eiga o: Eiendoms. Verur for verdur o: vorder, bliver, af det isl. at verda.

Teá verur ikkji aa mujnari Eávi,
Ee tiggji Vatn o Brej.

32. Aarla veár um Morgunun,
Soul touk feávurt eát skujna:
Viil tú neáka, Artala Kongur,
Uj Deá aa Skogvin ruja.

33. Aarla veár um Morgunun,
Fedl so veál uj Leá,
Lista tajr aa Skogvin burtur,
Svajnur o Kongurin báajir.

34. Teá eer inn, sum ofta firr,
Mengur skortar Fuggja;
Genga tajr tiil Gudl-Björgji,
Teá mikla Gudl eát fuggja.

35. Ruja tajr aa Skogvin burtur,
Frujir uj Hua fudl;
Han vujsti honun aa Huufi teá,
Uj tat veár innan vi Gudl.

36. Tuj Iveárají Artala Kongur,
Físta Ori taa:

32. Skogvin, ísl. Skogr o: Skov.

33. Leá, ísl. Lag o: Maade, rette Skif.

34. Mangan titter gjerne til sit liggendesøe, bestuer gjerne sit
Guld. — Skortar, seer ofte til, støtter til; saaledes Færøes
boerne; det betyder og at fattes, mangle; af det ísl. korta.

Det skeer ei i min Levetid,
Jeg tigger Vand og Brød.

32. Det var en aarle Morgenstund,
Solen skinned' vide:
Har du ei Lyst, o Aale Kong,
I Dag til Skov at ride.
33. Det var en aarle Morgenstund,
Det faldt saa vel i Lag;
Den Evend og Kongen rede bort
Til Skoven samme Dag.
34. Det gaaer nu til som ofte før,
Vel yndes Guld og Fær;
Det Guldbjerg glad' de ile til,
Det meget Guld at se.
35. Ride de til Skoven bort,
Saa froe og haabefuld',
Han viste ham det dyre Huus
Med tæt opstabled Guld.
36. Thi taled' Konnung Aale da,
Dg første Dvd var saa:

— Fuggja er det samme som Feå, Liggendefæ, Skat, Penge.

35. Som inden i var tæt besat med Guld. See Peder Syvs Kampeviser i Part No. IV. B. 36. Tat, isl. thiettr 3: tæt.
36. See Peder Syvs Kampeviser i Part No. IV. B. 42. Udvalgte Viser i D. Pag. 30 fg.

Höjr tû teâ nû, Harra Svajn,
Tû skeâlt heâr firi inngaa.

37. Tuj sveâraji Harra Svajn
Uj anna Ori taa;
Tû beert högru Kroununa,
Tû skeâlt inn firi gaa.
38. Artala Kongur uj Hunalandi
Inn um Didnar laa;
Teâ veâr indi Harra Svajn,
Han smelti Huur uj Laas.
39. Svajnur veâr ungur eâv Aldrinun,
Lattur veâr han tiil Maals;
Teâ eer meâr eâv Sonnun sagt,
Han smelti Huur uj Laas.
40. Teâ hugfi Ee, Harra mujn,
Houaft tû ajur miklan Ei,
Viil tû nû neâka, Artala Kongur,
Tiggja Vatn o Brej.
41. Teâ hugfi Ee, Harra Svajn,
Eât Ee aji miklan Ei;
Gjarna viil Ee nû, Harra Svajn,
Tiggja eâv teâr Vatn o Brej.

39. Det var hans Mæle, eller, som det hedder andre Stæder: Han
bar en snild Tunge. — Didnar, isl. Dyrnar er en Dør

Hør mig nu, du Herresvend,
Du først derind skal gaar.

37. Det svarede den Herresvend,
Dg andet Ord var saa:
Du hoire Krone bær, end jeg;
Thi bær du først indgaar.

38. Kong Aise ubi Hunaland
Til Guldet tog sin Laas;
Det var Herresvenden selv,
Han smækked' Dør i Laas.

39. Svenden var af Alder ung,
Dog bær han Enildheds Roes;
Dg er det mig af Sandhed sagt,
Han smækked' Dør i Laas.

40. Derpaa jeg tænker, Herre min,
Hvorvel du Rigdom nob,
Det dog kan hændes, at du nu
Vil tigge Vand og Brod.

41. Derpaa jeg tænker, Herresvend,
Hvorvel i Guld jeg stod,
Jeg nu dog gjerne tigge vil
Af dig lidt Vand og Brod.

Kabning, Dørhullet. Huur, isl. Hurd, er Døren selv.

42. Aldrias gjek eáv Guðlbjörgjinun
Ajna Morgun snimma;
Svörji Ee tan Aj aa mujna Trygv,
Heár lasfti han Kongurinn inna.
43. Teá veár Aldrias, Högnar Soon,
Mikjil Guðl han fek;
Han koom ikkji attur uj Guðlbjörgji,
Firinn Kongurinn skeárpur hek.
44. Aldrias gjifti fujna Mouur,
Sujla Deá aa Qvöldi;
Sujani raj han heáni buftur
Tiil Kongjinn uj Deána-Veldi.

42. Her luffede han Kongen inde. Nogle syngte: Heár lasfti han háaji inna o: her luffede han begge inde, nemlig baade Kong Atle og Dronning Gudrun; men dette stemmer ei vel overeens med det foregaaende, ei heller med Vilkinasaga; derimod stemmer det nogenlunde overeens med Peder Syvs Kampeviser 1ste Part No. 7 B. 41, hvor det hedder: Nante hedde den Kampe, Han hevned' sin Faders Død; Grimith qvattes af Hungers Dvide Hos Niflungs Stat uden Brød. See og udvalgte danske Viser 1ste Deel Pag. 116.

42. Guldbjerget Ulbrian forlod
 En aarte Morgensinde;
 Og sværger jeg det paa min Troe,
 Han Kongen lod berinde.
43. Det var Ulbrian, den Svend,
 Gik meget Guld for Gang;
 Guldbjerget han ei meer gif til
 For Kongen tørrer hang.
44. Han Moder sin da gjæstede,
 Det silde var om Dvalde;
 Han siden reed til Kongen hen
 Alt udi Danevalde.

43. Skeárpur o: tørrer, af det isl. af Skérpa o: hårde, tørre. deraf Skjárpeljóð, det er Rjød, som uden nogen foregaaende Saltning er hængt op i Luften og tørrer. Det bruges meget paa Færøe. — Mikjil udtales og mikji, af det isl. mikit o: meget. Hek, isl. héck o: hang, af hánga o: hange.
44. Siden reed han herfra bort til Kongen i Danmark. — Danavelli er et islandsk Navn paa Danmark med alle dets tilliggende Lande; ellers Danmörk.

RAGNAR THAATTUR.

I. **V**illja teár nú luja
Mujnun Orun aa;
Kongurinn reáður firi Uplandi,
Veána Dóttur aar.

Stevi.

Borgarhjortur biggjur aa
Taarni fruja,
Inn eer hoon fagrari inn Ran-
dar Soul,
Hoon kan adlar Fuglaliftir
eát tuja.

1. Wille I nu lyde (lytte, høre) paa mine Ord. Kongen raader for Upland, og eier en van Datter. Luja er vel af det isl. hlióða 3: lyde. — Der er en isl. Wise, som begynner omtrent ligesaa: Vilied thér nockud hlyda mier, medan eg segi fram. See danske Kampeviser ny Udg. 5 Deel S. 73. — Efter Ragnar Lodbrogs Saga, hørmød denne Sang stemmer vel overeens, var det en Jarl (ikke en Konge) ved

Regnarðs Qvad.

I. **W**ille I nu lytte til,
Og høre paa min Sang;
Om Uplands Kongedatter van,
Jeg synger denne Gang.

Om qvæde:

Borgarhjort opbygte Taarn mon
pryde,
Sagtere er hun end Mandar-
Soel,
Hun kan alle Fuglesprog ud-
tyde.

Ravn Herraud i Gothland (ikke Upland,) som havde Tho-
ra Borgarhjort til Datter. Niurleái og Stevi, isl. Stef
o: Omqvæde. Borgarhjort bygger Taarnet ffjonne; end er
hun sagtere end Mandarsoel. — Randarfoul er vel af det isl.
Ran o: Hav, og Sól o: Solen; altsaa Havets eller Hori-
zontens Soel o: den op- eller nedgaaende Soel. Fuglali-
kir o: Fuglekunster, Fuglesprog. List o: Kunst.

2. Kongurinn áður féar ajna Dóttur
Vi miklun mentar Pruji;
Tuj hoon beer ödl Laafini
Eát ödlun Borgar-Lii.
3. Aatti han féar so veána Dóttur,
Báaji vi Spekt o Pruji;
Tuj situr hoon uj Haafeáti
Ivur ödlun Borgar-Lii.
4. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur,
Biggja skuldi Seál;
Ee fáaji ikkji Tal aa taim,
Tuj teár eru mengar uj Tali.
5. Han leát henni Seálin biggja
Eáv teá skujnandi Guðl;
Sjaalvur lajur han sujna Dóttur,
Frouur uj Hua fudl.
6. Aarla veár um Morgunun,
Teá ruar firi Soul;
Toura eer gingjin aa Skogvi burtur
Vi Filgjis Mojggjar tölv.

-
2. Han eier sig en Datter med megen mærkelig Skjønhed. —
Borgerleed isl. Borgar-hlid o: Stotsport. Skreeb bety-
der i Salland glat, Fjøn, af det isl. skrida o: glibe.
 3. Waade med Beskjedenhed og Prydfelse. Spekt o: Sagtmo-

2. Kongen sig en Datter har,
Hun deilig er og freed;
Hun bær Laas og Noglene
Til alle Borgerleed.
3. Han har sig en Datter van,
Med Yndigheder blide;
Thi sidder i Hoisædet hun
Alt over Borgerlide.
4. De Moer gif i Skoven bort,
At bygge sig en Sal;
I Mængde ginge de derhen,
Ei vides deres Tal.
5. Kongen Salen bygge lod
Alt af det klare Gulb;
Selv leder han sin Datter ind,
Der hende saare hulb.
6. Det var en aarle Morgenstund,
Steeg Soel fra Havets Bolge;
Thora gif til Skoven bort
Med Terner tolv i Folge.

bighed, Wiisdom, Prui, isl, Prydi o: Smykke, Prydsel.

4. Jeg saarer ikke Tal paa dem; thi de ere mange i Antal.
6. Følgerne o: pedillegvæ, Fruerpiger, Terner.

7. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur
Höddu Gudl tiil Fuggja;
Taa munnu teâr fo luhti Veâl
Niur firi seâr sujggja.
8. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur,
Funnu Orm aa Grandi;
Ofta hendift eâv Marleâti
Angjift o mikjil Vanda.
9. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur
Bâaji vi Gleâi o Glajm;
Touku teâr hiin freânar Orm,
Fördu tiil Hadlar hajm.
10. Touku teâr hiin freânar Orm,
Löddu uj Kjiftu niur;
Han vöx sjött aa skamri Stund,
Bâaji mikjil o dijur.
11. Touku teâr hiin freânar Orm,
Gouvu honun Fingur Gudl;
Han vöx sjött aa skamri Stund,
Bâaji mikjil o dijur.

7. De havde Gulb til Fæ; de havde Gulb og Riggendefæe nok med sig. Veâl forklare Indvaanerne ved en liden Orm; formodentlig er dette Ord det isl. Val o: Valg; altsaa: de gjorde et liden Valg, Udbytte.
8. De fandt en Orm paa en liden Høi. Grandi isl. Grandi o: en Basse. — Marleâti, egentlig at have Lyft til upasfende Mad, dernæst utidig Lyft, bruges og om unyttige For-

7. De Møer gif til Skoven bort,
De havde Guld og Jæe;
Da monne de et lidet Kryb
For sig paa Jorden see.
8. De Møer gif til Skoven bort,
Paa Hoi en Drem de funde;
Ofte volder Lystenhed
Angst saa mangenlunde.
9. De Møer gif til Skoven bort,
Med Gammen ile frem,
Dg toge de den spragled' Drem
Med sig til Hallen hjem.
10. Toge de hiin spragled' Drem,
I Kiste lagde ned;
Den vorte snart og feie Stund,
Blev baade stor og feed.
11. Toge de hiin spragled' Drem,
Dg gav den Fingerguld;
Den vorte snart og feie Stund
Toog til i Væert og Hulb.

søg; af det isl. Marglæti o: Umgængelighed, Uafholdenhed.

9. Baade med Glæde og Fryd, isl. Gledi og Glaumr.

10. Dijur, isl. digr o: tyk, feed. F. Gr. Gouur o dijur Mjolk o:
god feed Melk; men diggur, isl. dyggr er tro, som man
kan stole paa; see Regin Smeds Qv. B. 22 og 53.

11. Fingurgull, isl. fingur-gull o: Gulbring.

12. Nægvar vouru Mojggjinar,
Seálin skulu biggja,
Ormurin fek ikkji inni Rum
Uj Mojggja - Seáli eát liggja.
13. Touku teár hiin freánar Orm,
Löddu han út firi Soul;
Han vöx ljött aa skamri Stund
O Spori ivur Höddi drou.
14. Löddu teár út tan freánar Orm,
Teár fluppu eáv Angiist o Vanda,
Högri vaisti han Bugtir up,
Inn höa Borgjir standa.
15. Tan viil Ee nú Kongalooni
Mujna Döttur gjeva;
Veja viil tan freánar Orm
O skjilja Mojg vi Treva.
16. Tan viil Ee nú blujan Soni
Mujna Döttur jáa,
Veja viil tan freánar Orm,
O skjilja Mojg vi Traa.

12. Nef vare Mær, som Salen Hulde bygge. Nægvar adject.
af nögv, nef.
13. Spori, Sale; isl. Spodr o: Tiffenes Sale.
15. Treva isl. Tregi o: Sorg, Ginder. Man siger paa Færøe: Han
bear Treva firi o: han afflog det, gjorde Forhindring deri.

12. Ei Mangel var af Jomfruer
Forinden Salens Muur;
Dg Demen snart ei rummes kan
Udi det Jomfru - Muur.
13. Toge de hiin spragled' Dem,
Dg ud i Solen jog;
Den vorte flux og Halen den
Snart over Hoved drog.
14. De jøge ud den spragled' Dem,
De slap fra Angst og Vaande;
Den reiste Bugter hoire op,
End hoie Borger stonde.
15. Den Kongesøn jeg stille vil
Alt ved min Datters Side,
Som dræbe kan den spragled' Dem,
Dg stille Møe fra Dvide.
16. Den Kæmpe bold jeg give vil
Min Datter ubi Boerg,
Som dræbe kan den spragled' Dem,
Dg stille Møe fra Sorg.

16. Den blide Søn vil jeg nu tilfuge, love min Datter. Jaa, isl. jata o: sigt Ja til, bejaa; deraf jatte, forjatte. T a r t e bruges og i Udo. danske Viser 3 Deel Pag. 102 B. 20. Jeg vil holde hende i Agt og Ære, hvad skal jeg mere jatte.

-
17. Grajvin kjemur inn aarla Morgun,
Vekkjir up Draangjir sneárar;
Nú viljun Veár tan Ormin gjefta,
Laangji hevur Mojgna veára.
18. Vundu up fujna Silkji Segl
UteáV. Glaftri Skaj;
Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu midt aa Laj.
19. Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu midt aa Fjör;
Outtaft touk taa Grajvurin
Alt um fujn Seájl Gjör.
20. Vendi um okkra Silkji Segl,
Ajkji oos aj tan Vaa;
Ormurin maa firi okkara Skjild,
Laangji firi Mojgna ráa.
21. Inn teá fratti Ragnar Kongur,
Sonur Sjúra Ring;
Ormurin liggur vi Mojgna Seál,
Han beer Mers uj Kring.
22. Ragnar leát seár Kleájir Ikera,
Báaji eáv Tjöru o Sand;

18. Glaftri Skaj 9: Starfsneffe; poetiff; jevnf. Høgnars Sang
B. 36 og Bers 25 nedenfor.

19. At geue begyndte da Greden, Alt for hans Sabelgjord. Digte:

17. Den Greve ganger aarle ind,
 Spvækker sine Drenge:
 Vi gjætte vil den Dm, som har
 Den Noe forvaret længe.
18. Vandt de op de Silkefeil
 Alt udaf Glasri: Ekai;
 Dmen blæse horte de,
 Der de kom midt paa Bei.
19. Dmen blæse horte de,
 Der de kom midt paa Fjord;
 Ræfæl Greven da betog
 Alt om hans Sæddelgjord.
20. Vend om, vend om de Silkefeil,
 Dg vold os ei den Waade;
 Den Dm for vor Skjld længe nok
 Maa hist for Moen raade.
21. Det spørger Regnar Konge bold,
 En Sen af Sigurd Ring:
 Den Dm ombinder Moers Sal
 Dg snoer sig rundt omkring.
22. Sig Regnar Klæder Fjære lob
 Af Djære og af Sand;

ren forglemmer her, snorriqt nok, at han har ladet sin Helt seile.

22. Grand isl. Grand 3: Skade; deraf at granda, skade;
 see Høgnars Qv. B. 143. Døvsfins Qv. Vers 15.

Tuj han skuldi eäv Ormins Ajtur
Ikkji fáa Grand.

23. Ragnar kjemur inn aarla Morgun,
Vekkjir up Draangjar befti:
Nú viljun Veár vi Friun feára,
Freðnar Orm eát gjefta.
24. Gingu tajr tiil Strandar oman,
Rujkjir Menn o reftir,
Lunnar brustu o Jörin skalv,
Tajr drouu sujna Knör úr Nefsti.
25. Vundu up sujna Silkji Segl
Ut eäv Glasfri Skaj;
Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu midt aa Laj.
26. Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu skamt tiil Landa;
Ragnar beá taa sujna Menn,
So kaatan Mjöin blanda.
27. Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu skamt tiil Lans;

24. Rige Mand og raffe. At Mullerne under Snekken brast vil
sige: De fastede dem hastigen og med Larm; de fhyndte sig
at komme til Søes. Udtrykket bruges endnu om Baade med
raft Mandskab. — Om Nest eller Nøst s: Baadehuus see

At han af Drmens Edder ei
Skal faae den mindste Gran.

23. Regnar ganger aarte ind,
Dpvækker Drengs bedste:
Vi vil nu fare bort med Fred,
For Drmen hiin at gjeske.
24. Ginge de til Stranden ned
Med Guld og mandig Trost;
Kuller brast, og Jorden skjald,
Der de drog Knor af Røst.
25. Wandt de op de Silkesel
Alt udaf Glasfri: Skai;
Drmen blæse horte de,
Der de kom midt paa Dei.
26. Drmen blæse horte de,
Der de kom nær til Lande;
Regnar hød da sine Mænd
Den glade Mjød at blande.
27. Drmen blæse horte de
Der de kom nær til Lands;

Hognar's Sang Vers 35. Restur, isl. hraustr o: raff, iund.

26. Kaat isl. kátr o: glad. Deraf vel det danske Adjectiv: faad.
Mjøden kaldes glad, fordi den gjør Folk glade.

- Ragnar þeá taa lujna Menn,
So kaatan drekka hans.
28. Hajlir eru adlir mujnir Menn,
Teár skulu mujnun Baandun graja;
Meni Ee gengji up aa Land
Tan Ura - Sej eát raja.
29. Adlir viljun Veár filgja teár,
O fremja lo tujn Vilja;
Teá eer ikkji ajn Mans Föri,
Hans Hövur fraa Búkji eát Skilja.
30. Hajlir eru adlir mujnir Menn,
Teár skulu mujnun Skjipun festa,
Meni Ee gengji up aa Land,
Eát snakka vi oukunnjar Gjestir.
31. Ragnar gengur aa Greása - Geári,
Sum Ormurin firi laa;
Han veár mikjil o egveliur,
Kongurin undraft aa.
32. Ee vekkji tee up, tú freánar Orm,
Andla tú neáka meár;

28. I skulle mine Dougbærf gjøre tilrette. — Uralsi er egentl. en Graasei (*gadus virens*) som opholder sig ved Uterne o: de fra Fjeldene i Søen nedfaldne Stene og Klippemasser; disse Fisk ere som oftest store og fede. Meningen er vel: Jeg behøver ikke, at have nogen af Jer med mig; mit Foretagen-

Regnar lod da sine Mænd
At drikke Skaalen hans.

28. Sunde er' J, alle Mand,
Hal ind det Dougværk lange;
Imens jeg gaaer i Landet op
For de smaae Fisk at fange.
29. Vi alle ville følge dig,
Dg fremme saa din Villie;
Det er og ikke een Mands Værk,
Den Drii ved Liv at stille.
30. Sunde er' J, alle Mand,
J Skibet nu maae fæste;
Imens jeg gaaer i Landet op
For Fremmede at gjæste.
31. Regnar gaaer mod grønne Gaard,
Hvor Driien foran laa;
Den saare stor og gruelig var,
Han undredes derpaa.
32. Jeg vækker dig, du spragled' Drii,
Mon du vel ændser mig?

de anseer jeg ikke for at være af større Betydning, end at fange en Graasei.

29. At stille dens Hoved fra Kroppen; Búkur isl. Búkr 2: et Legeme uden Hoved og Lemmer, Krop, truncus.
30. At snakke med ubetjendte Gæster.

Fratti teá Toura Borgarhjort,
Ee fíjeálíft aj aa teár.

33. Qvör eer so hiin Hudjarvi,
Uj mee vekkjir úr Dveála?
Tan man Toura agta seár,
Teá Borgarhjort eát heáva.
34. Ragnar högg so stourt ajt Hög,
Eát ödlun tjikti Undur;
Han högg tan hiin freánar Orm
Eáv uj Miun fundur.
35. Ragnar vaa eáv Ormurin,
Meávurin veár han heppin;
Han four undan vi Skaftinun,
Men Svöri, teá fíou ettur.
36. Han four úr tajmun tjörgavun Kleávun,
Leji tej seár uj kjaa;
Attur uj rejt Skeárlak,
So veánur veár Garpi eát fíaa.

32. Jeg stjæler mig ei paa dig.

33. Hudjarv o: modig; qvafi: hugar - diarfr eller hugadr.

35. Ragnar var i Vaade af Ormen; han var en helbig Mand; heppin ísl. heppinn o: helbig. Han veeg bort med Skaf-tet, men Sværdet fíod tilbæge. — Dette er en Beskrivelse over Ormens Drab. Den tumlede sig saaledes, at Sværdet eller Spydet gik af Skaf-tet. Saaledes Grindehvalerne (Delphinus Grinda,) naar de dræbes og kaste sig paa Svæl-

Spørge skal Thora Borgarhjort,
Seg lumst ei dræder dig.

33. Hvo er den hudjærve Mand,
Af Dvale vækker mig?
Han vist nok Thora Borgarhjort
Eil Lon mon vente sig.
34. Da hug han Regnar dristelig,
At alle tyktes Under;
Dg hug han da hiin spragled' Dem
Alt ubi Midten sender.
35. Af Demen Regnar ængstedes,
Dog heldig var hans Færd;
Evardskæftet han i Haand beholdt,
I Demen blev det Sværd.
36. De tjærede Klæder trak han af,
Med andre skiftede;
Dg atter i Skarlagan røb
Var Kæmpen væn at see.

vaabnene; da gaaer Skæftet i Stykker og Vaabenet bliver
fiddende i Grunden. Skæftet søger Manden at beholde i
Haanden, for at vise sin Mandhaftighed, og tillige for at faae
Skædebod. Saaledes Regnar her. Den, som ei er heppin,
mister Skæftet.

36. Han soer af de tjærede Klæder, (see 79de Vers nedenfor,) og lagde dem hos sig. — Veánur ísl. vænn 2: væn, smuk.

37. Han four úr tajmun tjörgavun Kleávun,
Leji aa Hejggji kvujta;
Attur uj rejt Skeárlak,
So veánur veár Garpi eát lujta.
38. Mojggjar fienda uj Glar Glugga,
Blanda Mjö uj Skaal;
Snarlia skundar han fujna Feer
Attur tiil Skjipun eát gaa.
39. Mojggjar fienda uj Glar Glugga,
Blanda Mjö o Vujn;
Snarlia qvaft han skundar seár
Attur tiil Skjipun fujn.
40. Treálurin vappar adlan Deá,
Qvujlu vildi tiggja;
Han koom heár fo fujla aa Qvöldi,
O Orm saa dejan liggja.
41. Treálurin vappar adlan Deá,
Bajnini touku eát möa;
Ikkji tordi fo Vendi-Loukur,
Dejan Ormin röra.

-
37. Han lagde dem paa Høien den hvide. — Høien kaldes hvíð blot fet Rimets Skuld.
38. Glargluggen v. Slaelugen o: Vinduet, det islandske Glergluggi; Gluggr betyder ogsaa et Hul, en Glug, en Nabning.
39. Qvaft o: brat, hastig.
40. Vappar isl. vappa, o: gaar og rokker som en Ud, gaar sagte. Treálur, isl. thræll o: en Træl, Slave. Sujla isl.

37. De tjæred' Klæder traf han af,
Blev lagt paa Hoiens Bue;
Dg atter i Skarlagen røb
Var Kampen væn at flue.
38. Skjon Jomfruer i Star: Sluggen staae
Med Mjød i Hornet lange;
Snarlig skynder han sin Færd,
Til Snekken ned at gange.
39. Skjon Jomfruer i Star: Sluggen staae
Dg blande Mjød og Wiin;
Snarlig skynder han sin Færd
Tgjen til Snekken sin.
40. Den Træl krøb om den hele Dag,
Han Hvile vilde sigge;
Saa silde han om Dvælde kom,
Saae Drmen bød der ligge.
41. Den Træl krøb om den hele Dag,
Blev træt i Benene;
Den uselig Stymper torde knap
Den bøde Drm besee.

lidla 3: silde.

41. Benene begyndte at mæses, trættes. — Vendi-Louku er et Haandord om den, der er seendragtig, og vender om fra halvgjort Arbeide. Eat louka Tegv er at spinde Tov, Uld, saaledes, at Traadene eller Garnet er for lidt tvun- den, eller snoet.

42. Tegdi han see fo lengan út,
 Tiil Belti sprak um Miu;
 Taa fek han teá búna Svör,
 Uj Ragnar beár fraa Smiu.
43. Han touk teá hit búna Svör,
 Kongji beár tiil Handa:
 Ee heávi vijin tan freánar Orm,
 O skjilt Tikkra Döttur fraa Vanda
44. Teá eer inn, sum ofta firr,
 Lengt eer eát vera inna;
 Toura eer ríjin tiil Hadlar hajm
 Feáir o Mouur eát finna.
45. Tú leát teár ikkji idla Iujka,
 Houaft Ee gjifti tee Treáli;
 Mannin tan, uj Ormin vaa,
 Döttur mujna seála.
46. Trigrv ikkji, trigv ikkji, Feáir mujn,
 Qveát uj tan Treálin seji;
 Han veár eáv ödlun meátari,
 Uj Spjout uj Ormurin leji.
47. Ee faa tan, uj Ormin vaa,
 Han veár oulujkur Treáli;

42. Tegdi er imperf. af det ísl. tegja 3: udstræffe.

46. Han var frem for alle fortrintigere. Meátari, Comparativ af det ísl. mætr 2: fortrintig. Spiout, ísl. Spiót 3: Spyd.

42. Han strakte sig saa langlig ud,
 At Beltet sprak om Middje,
 Dg trak til sig det bovne Sværd,
 Som Regnar bar fra Smiddje.
43. Dg tog han dette bovne Sværd,
 Bar Kongen det til Haande:
 Jeg veiet har den spragled' Drm,
 Dg skilt Jer Barn fra Vaande.
44. Det gaaer nu til, som ofte før,
 Det tjeder at være inde;
 Thora er reden til Hallen hjem,
 Fader og Moder at finde.
45. Du ilde det ei hove maa,
 Jeg giver dig en Træl;
 See der den Mand, som Drmen vog,
 Min Datter vennesæl.
46. Troe ei min Fader, troe det ei,
 Hvad som den Træl der sagde;
 Den Mand langt hæderliger' var,
 Som Epyd i Drmen lagde.
47. Jeg saae den Mand, som Drmen vog,
 Han var en Træl ei liig;

47. Han var sig fra andre Lande, Kongesønnen vennesæl, hulb.
 Seali, isl. sæll p: lykkelig. See Brynhildes Qv. B. 11.

Han veâr seâr eâv ödrum Londum,
Kongafonurinn feâli.

48. Kongurinn leât taa Thingji setja,
So eer Virinn vendur,
Han stou hagstur aa Thingjinnun,
Uj Svöri beâr uj Hendi.

49. Ragnar lifti Durinnun,
Meâvurinn veâr hann baldur:
Meâr veâr leâa eât aja Moig
Adlan hennara Aldur.

50. Ragnar lifti Durinnun,
Meâvurinn veâr hann frujur,
Meâr veâr leâa eât aja Moig
Adlar hennara Tuj.

51. Ragnar lifti Durinnun.
Treâlinun vildi Sût;
Teâ vifti aangjin innan Hadla,
Qveâr uj hann snaitist út.

52. Teâ veâr Ragnar Kongur,
Fedl uppaa fujnari Kneâ,

-
48. Saa er Lyffen vendt. Bærbien, Belønningen blev tilbageholten. — Kongen vil ei give Trællen den udløvede Belønning (sin Datter,) forend Sagen næriere er undersøgt paa Thinge.
49. Baldur, isl. ballr ♂: bold, tapper, drabelig, ypperlig.

Han var sig vist fra fjerne Land
En Kongesøn saa riig.

48. Kongen Thing da sætte Iod,
Sig Bladet snart kan vende;
Høiest han paa Thinget stod,
Som Sværdet bar i Hænde.
49. Da lukker Regnar Døren op,
Saa bold man hannem kalder:
At eie Møe var mig bestjært
At hendes Levetid.
50. Kong Regnar lukker Døren op,
En Mand saa bold og blid:
At eie Møe var mig bestjært
At hendes Levetid.
51. Kong Regnar lukker Døren op,
Dg voldte Trællen Skræk;
Dg vidste ingen i den Hal,
Hvor Trællen sneg sig væk.
52. Det var Regnar Konge bold,
Han faldt paa sine Knæe,

51. Regnar løstede Døren op; han løstede formodentlig Slaaen eller Klinken i Beiret for at aabne Døren. At sneida sig hiá o: at undvige, løbe bort.

Meni han Toura Borgarhjort
Tiil Egta fefti feâr.

53. Drujkkji veâr tajrra Bridleipi,
Kaat veâr tajrra Lujv;
Bâaji gingu uj ajnari Saang,
Ragnar o hans Vujv.
54. Teâ eer inn, fum ofta firr,
Teâ koom tiil fo braat,
Frygvín fôkti Helfot
Hefa feâmu Naat.
55. Louu tej uj fujnari Saang,
Tej fnakka um teâ bâajir:
Tû fkeâlt teâr teâ Jomfru bia,
Uj veâl nujtur mujnar Kleâjir.
56. Tu fkeâlt teâr teâ Jomfru lova,
Bujir firi Sunnan Heâv;
Veâl eer hoon eâv Ættun komin,
Tou lujtla hevur hoon Magt.
57. Frygvín veâr lagt aa Saangar Stok,
Blikna touk tan rujka;

54. Helfot hjemfôgte Fruen.

55. De snakke om det begge.

56. Det er hun af Witte kommen, dog liden har hun Magt. —
Kong Ragnar fik Helaug at see ved Rindesnæs i Norge, som,

Imens hans Thora Borgarhjort
Til Hgte fæstede.

53. Den Bryllupsfest blev drukket vel,
Dg. glad var deres Liv;
Begge gif i samme Seng,
Kong Regnar og hans Liv.
54. Det gaaer nu til, som ofte før,
Det handte sig saa brat,
Med Hølsot Fruen hjemføgt blev
Alt udi samme Nat.
55. Begge laae i deres Seng,
Dg. saa hun Regnar beder:
Du frie skal til den Jomfrue, som
Kan passe mine Klæder.
56. Du dig den Møe troelove skal,
Som boer for Sonden Hav;
Vel har hun nu kun liben Magt,
Dog Utten er hun af.
57. Da blev hun lagt paa Sengestok,
Snart Livets Lys svandt hen;

fra Færøe at regne, ligger mod Sonden.

57. At blegne begyndte den rige ∅: den fornemme Frue. Blikna, isl. bleikna. Bruvur og Bruur, isl. Brúdr ∅: Brud; brúges ofte for Kone. See og Skrymners Rím B. 25.

Sajnt man Ee, feji Ragnar Kongur,
Fåa meâr Bruur flujka.

58. Frygvín veâr lagt aa Saangar-Stok,
Blikna touk tan balda;
Sajnt man Ee, feji Ragnar Kongur,
Fåa meâr Bruur eâra.

59. Aarla veâr um Morgunun,
Soul touk feâvurt eât lkujna;
Ragnar gjek úr Hadlini
Fraa dejari Drotning fujna.

60. Eftan undur Hejggjini,
Sum Draangjir aja Fold;
Grouvu tajr teâ hit ljoufa Lujk
Niur uj dökkan Mold.

61. Grouvu tajr teâ hit ljoufa Lujk
Niur uj dökkan Fold;
Ragnar stou o faa heâr aa,
Han fortnaji sum ajn Mold.

62. Taj sveâraji Ragnar Kongur,
Aa Greâvar Bakka stou:

58. Ut blegne begyndte den bolde. Eâra, ísl. adra, en anben.
Acc. sing. fæm. af annar, önnur, anna.

60. Østen under Øien; andre syngte: Eftan undur Kirkjini,
østen under Kirken. Fold = Jord, ísl. Föld = Græsmark.

Seent vil jeg, sagde Regnar Kong,
Saae sig en Brud igjen.

58. Da blev hun lagt paa Sengestof,
Dg Livets Lys gik ud ;
Seent vil jeg, sagde Regnar Kong,
Igien saae sig en Brud.

59. Det var en aarle Morgenfund,
Dg klart var Solens Ekin ;
Kong Regnar gik bedrovet bort
Fra dode Dronning sin.

60. Ofte under Hviens Jord,
Hvor Drengene eie Jold,
Begrave de hiint lyse Liig
Alt under sorten Muld.

61. Begrave de hiint lyse Liig
Alt under sorten Jold ;
Ude Konning Regnar stod,
Han fortne'd' som en Muld.

62. Kong Regnar stod ved Gravens Hai,
Saa forrigfuld i Sinde :

61. Han fortne'de som en Muld. Saaledes i Kampeviserne Ny Udg. 3 D. P. 87. Ude saa stod Herr Peder, han fortne'd' som en Jold. See og sammesteds 3 D. P. 32 og 108. Stott Adeluds Kinder, som før vare røde, de fortne'de som en Jold. — Döckur, isl. Döckr = fort, mørk. Ljous, isl. liós = lys, klar.

Teá verur ikkji, mian Ee livi,
Ee ellkji meâr anna Fljauí.

63. Ikkji fek taa Ragnar Kongur
Fri Naat idla Deá ;
Firin han heji Knörri smuja
Suur ivur Heáv.
64. Svajnar ruja uj Landi up,
Breji lkulu beâka :
Heâkar Rifi firi raaddi,
Han ajur Döttur speâka.
65. Attur komu Svajnarnir,
Lujti höddu vunni ;
Veâr hövun fatt teá stoltu Jomfru,
O tujlujka aangan funnu.
66. Veâr hövun fatt teá stoltu Jomfru,
Bâaji vi Spekt o Keâti ;
Aatög veâr hoon tiara Drotning,
Heji hoon havt hennara Meâti.

62. Mian og Meni, isl. medan o: imidlertid, imedens.

64. Heâkar o: Afe. — Speâka, spag, mild, er det isl. Spaka o: ventlig. — Ut Afe, som efter den islandske Saga var en Bondemand, der med sin Kone Gri ma boede paa Spangerheide ved Vindebnæs i Norge, og der opofrede Aetlaug, her er gjort til en Rise, det maa den færøiske Digter forsvare, som han kan bedst. — I Qvadet: Risen i Holmgard, nævnes Heâkar Rise, Fikkuns Fader, som Virgat Velants Søn dræbte. Det er formodentlig en Forveksling dermed.

Det skeer ei, mens jeg lever end,
Jeg elsker anden Qvinde.

63. Kong Regnar derpaa dog ei fik
Frist enten Nat, ei Dag,
Før han sig Knorren havde bygt
At seile syd paa Hav.

64. De Evende reed i Landet op,
De Brød sig skulde bage;
Uke raadede derfor,
Han eier Datter spage.

65. De Evende atter komme hjem,
De lidet havde vunden;
Vi saae en Jomfrue saare skjøn,
En slig er aldrig funden.

66. Vi saae en Jomfrue saare skjøn,
Med Hæder og med Vre;
Din Dronning var hun saare liig,
Hvis Pynt hun kunde bære.

65. Ifteden for at passe paa Brødet, forgabte de sig i den deilige
Krakebatter, der, som vi siden skulle høre, var Uslaug selv.
66. Baade med Beskedenhed og Munterhed; Spekt, isl. Spekt o:
Sagtmodighed, Visdom. Aatög o: liig i visse Henseender.
Aatög skulde vel ikke være en Fordreielse af det danske Ord:
Ustrøf (?). Tiara o: Eders, et Fæders Udtryk til fornemme
Personer. — Meati o: Magt, Rigdom, Pynt; isl. Mæti o:
Hoiagtelse.

-
67. Tuj sveárají Ragnar Kongur,
Teálar Orun blujt:
Outuj eer hoon veál vorin,
Veán tou ikkji eer flujk.
68. Bii heána koma tiil Skjips uj Morgun,
Heáva vi feár Svajn;
Heáva tan Svajn, sum ikkji eer Svajn,
O koma fo bygvin hajm.
69. Bii heána koma tiil Skjips uj Morgun,
Heáva vi feár Kleájr;
Vera kleát, o ikkji kleát,
O koma fo bygvin báaji.
70. Svajnar ruja uj Landi up,
Breji skulu beáka;
Heákar Rifi firi raaddi,
Han ajur Döttur speáka.
71. Han biur tee koma tiil Skjips uj Morgun,
Heáva vi teár Svajn;
Heáva tan Svajn, sum ikkji eer Svajn,
O koma fo bygvin hajm.
-

67. I Utide er hun vefstábt; dog iffe er, eller kan hun være, saa ven (som Thora). — Vorin, ísl. farinn o: bestaffen; deraf vel det danske encliticum vorin, som knurvorn, fladdervorn.
68. Efter Regner Lodbrogs Saga bad Regner hende, hun skulde komme til ham, hverken klædt eller uklædt, baade uden at være fastende og at have spist, hverken ene eller med noget Mene-

67. Kong Regnar hertil svared' saa,
 Dg blide Drd lod sende:
 Hun i Ut de velkabt er,
 Det passer ei paa hende.
68. Dog komme hun i Morgen hid,
 Dg have med sig Evend,
 En Evend, som ikke dog er Evend,
 Dg komme pyntet hen.
69. Dog komme hun i Morgen hid,
 Dg klæde sig med Ild;
 Hun være klædt, og ikke klædt,
 Dg komme pyntet hid.
70. De Evende reed i Landet op,
 De Brød sig skulle bage;
 Uke raadebde derfor,
 Han eier Datter spage.
71. Kom du ombord i Morgen hist,
 Du have med din Evend;
 En Evend, som ikke dog er Evend,
 Dg komme pyntet hen.

nesse i Følge. (Regnar vilde ved disse gaadefulde Drd for-
 modentlig prøve hendes Forstand.) Kræbedatteren kom i et
 Fissernet, havde smaat paa et Læg, og havde sin Hund med.
 Sevnf. Måll. Sagabibl. 2 D. Pag. 465. — Man seer heraf,
 at den færøiske Bise paa nærværende Sted er ufuldstændig.

69. Bygvin, isl. búinn = moden, fuldsærdig, paaflædt.

72. Han biur tee koma tiil Skjips uj Morgun.
Heáva vi teár Kleájir,
Vera kleát, o ikkji kleát,
O koma fo bygvín háaji.
73. Aarla veár um Morgunun,
Baaran brujtur aa Bilgju,
Hoon kjempur sujt Haar uj Leá,
O leátur sujn Rakka filgjá.
74. Frygv staj innan Snekkja Boor,
Teá munní aangjin veára;
Orm beár hoon uj Eja aa feár,
Dóttur Sjúrá sneári.
75. Ragnar yrkjir Orun aa,
Teálar vi Frygvín blujt:
Sii meár sannan Feáir eát teár,
Ee spirji teár Ajti tujt.
76. Heákji Kadl eer Feáir eát meár,
Qvör Deá gojmi Ee Gajt;
Kraaka eri Ee kadlaft sjaalv,
Teá eer tiil Navns eát lajta.

73. Toppen paa Bølgen brydes i Skum. — Baara o: det øverste paa Bølgens Top, naar den brydes, det isl. Bára o: Bølge. Rakka o: en liden Hund; isl. Racki.

74. Dette Vers er neppe rigtig; men fremstiller blot en dunkel Reminiscens af et gammelt Sagn. Efter Sagaerne var det ikke Hslaug selv, men hendes Son med Ragnar Lobbrog ved Navn Sigurd, der havde en Slange eller Orm afbildet i sit

72. Kom du ombord i Morgen hist,
 Du klæde dig med Ild;
 Du være klædt, og ikke klædt,
 Og komme pyntet did.
73. Det var en aarle Morgenstund,
 Da brodes Ekum paa Vølge;
 Sit Haar hun kammer ret i Lag,
 Vad liben Hund sig følge.
74. Den Møe stod inden Snekkens Bord,
 Derpaa tog ingen vare,
 At Dem hun bar i Diet sit,
 Som Datter Sigurds Snare.
75. Regnar foier Ordet vel,
 Tiltaler Fruen blidt:
 Siig mig for sanden Fader din,
 Siig mig og Navnet dit.
76. Ake hedder Fader min,
 Hver Dag jeg vogter Geed;
 Akradatter kaldes jeg,
 Nu Navnet mit du veed.

Die, og derfor hedte han Sigurd Snogsie.

75. Yrkjir o: digter, bearbejder; ist. yrkja; som yrkja Jörd
 o: dyrke Jorden. I Sylland siges endnu stedse af Bønderne:
 at yrke Jorden; de siige aldrig: dyrke. — At yrkja ordi á
 o: tiltale Gen. — Ajti, ist. Heiti o: Navn.
76. Saa er mit Navn at oplede.

77. Silkji Serk, o Skeárlak rejst,
Alt uj ajnun Knujti:
Teák vi Kraaka, Kadls Döttur,
O vita, um tú nujtur.
78. Skeárlak - Stak, o bygvin Skegv,
Alt uj ajnun Knujti:
Teák vi, Kraaka Kadls Döttur,
O vita, um tú nujtur.
79. Silkji Serk o Skeárlak rejst,
Jamt vi Jöruna drevur;
Oftari heávi Ee Gajtar gojmt,
Inn feári uj bygvin Kleájir.
80. Oftari heávi Ee Gajtar gojmt,
Inn feári uj bygvin Skov,
Silkji Serk o Skeárlak rejst
Jamt vi Jöruna drou.
81. Stakkur hennara stou aa Jör,
Fouturin veár sum Lajka;

77. Alt i en Knude eller Bundt. Knujta, isl. hnútr ∅: Knude,
79. Fevnt, lige med Jorden drager. Oftere har jeg vogtet Ge-
der, end faren (trukken) i pyntede Klæder. Færseboerne sig-
stedse at fare af og i sine Klæder ∅: trække sine Klæder af og paa;
see Vers 36 og 37 foran. — Hun foer i en Silkeserk. — At
trække sine Strømper paa, hedder om Mandfolk, at fare i
Hofet, om Fruentimre, at fare i Saaker; Ordet
Strømpe er indført fra de Danske, og bruges sjældent. —

77. See Silkesert og Skarlag røb,
 Alt saare pyntelig:
 Krakedatter, tag mod dem,
 Prøv, om de passe dig.
78. See, Skarlagkjole, Silkeskoe,
 Alt bunden i en Knude:
 Prøv, hvor de monne passe dig,
 O Krakedatter prude.
79. Den Silkesert, det Skarlag røb,
 Det naaer mig ned til Jord;
 Jeg vogtede min Gedeslok,
 Ei ubi Silke foer.
80. Jeg vogtede min Gedeslok,
 Ei kjendte Silkeskoe;
 Silkesert og Skarlag røb
 Til Jorden ned mon naae.
81. De Klæder naae til Jorden ned,
 Om hendes Fødder lege;

Gojt er det islandske Geit.

81. Stakkur er en Fruentimmerkjole, isl. Stackr 3: Kappe, Dverkjole. Hendes Kjole stod paa Jorden; Joden var som en Duffe. — Digteren vil her beskrive hendes Skjønhed. Thoras Kjole, som hun trak paa, var saa siid, at den netop naaede til Jorden; den passede hende altsaa godt; nettede Fødder ere ligesaa en Skjønhed. — Det hele gjør et saa dybt Indtryk paa Regnar, at han lister Farve.

Meni fitur Ragnar Kongur
Vi rejar Kjinnar o blajkar.

82. Tú eer ikkji Kadls Döttur,
Tou eát tú fiur so;
Meátari Meávur eer Feáir eát teár,
Teá fujggji Ee aa Bruun o Braa.
83. Ragnar yrkjir Orun aa,
Teálar vi Frygvín blujt:
Sii meár fannan Feáir eát teár,
Ee spirji teár Ajti tujt.
84. Sjúrrur freáji veár Feáir eát meár,
Han stou uj Ormlins Blouí;
Aasla eri Ee kadla sjaalv,
Frygv Brinild veár mujn Mouur.
85. Kadlin kjemur aa Bakkan oman,
Roupar eát veál hart:
Teár heáva tikji mujna seála Döttur,
Grajun heána attur snart.
86. Kadlin kjemur aa Bakkan oman,
Roupar eát veál haat:

82. Meátari o: fortínligere, af det ísl. mætr o: ypperlig. Det feer jeg paa dine Dinebryne og dine Dinefaage; ísl. brún og brá o: paa din Skjønhed og yndige Læder.

84. Han stod i Ormens Blod. — Ved Baun, som i Danffen er brugt for Nimets Skjld, forstaaes i Jylland et Baal paa en

Smidlertid Kong Regnar sad
Med røde Kinder og blege.

82. Du ikke Krafedatter er,
Hvorvel du siger saa;
En mægtig Mand var Fader din,
Det man dig lade maa.

83. Regnar foier Ordet vel,
Tiltaler Fruen blidt:
Stig mig for sanden Fader din,
Stig mig og Navnet dit.

84. Sigurd, han var Fader min,
Han stod i Fosners Baun;
Frue Brynhilde var Moder min,
Dg Uslaug er mit Navn.

85. Der kom en Mand af Bakken ned,
Dg raaber hoit derhen:
J, som har rovet Datter min,
Giv hende mig igjen.

86. Der kom en Mand af Bakken ned,
Gi uden Raab og Klage:

Høi, hvorpaa der i Krigstider holdes Vagt; deraf Baunhøi.

85. Karlen eller Manden, som her omtales, er Uke, Uslaug's Pleiefader. Kadl, isl. Karl 3: en Mandsperson, ogsaa en gammel Mand.

Teár heáva tikji mujna feâla Döttur,
Grajun heâna attur braat.

87. Settu tajr Frygv uj Lifting up,
Vi so mikji Noos;
Gouvu Kadluna Gudl o Feâ:
Frygv skeâl filgja oos.

88. Touku tajr Frygv uj Lifting up,
Settu midlun Draangjir;
Ee kan ikkji qvöa teâ,
Uj orkt eer ikkji laangur.

87. De satte Fruen paa Skandsen med saa megen Barsomhed, Dmbye. Lifting eller Løfting : Skandsen, Usterens den paa et Skib, som var høiere end den øvrige Deel af Dalsket, Ruf; see Hr. Jacob Nals Bemærkning i Saga 1ste B. Pag. 182; af det iel. Lopt : andet Stokværk, Loftsal. Noos, iel. Hnos : Anstrængelse.

J, som har revet Datter min,
Giv hende mig tilbage.

87. De forte Møe i Lifting hen,
Med Omhu stor derhos;
De gave Manden Guld og Fær:
Den Møe skal følge os.

88. De forte Møe i Lifting hen,
Dg satte mellem Dreng;e;
Jeg ikke mere qvæde kan,
Hvad ei er rimet længer.

88. Sangen, som blot har omhandlet en liden Deel af Begyndelsen af Regnar Lodbrogs Saga, og ender efter egen Tilstaaelse afbrudt, kan dog betragtes, som et selvstændigt Heelt, da man har saaet at vide, at Regnar fik Aelaug i sin afdøde Dronning Thora Borgarhjorts Sted. Orkt eller yrkt = digtet, af yrkja.

AASLA RUJMA. *)

1. **G**jestur gjek seâr nian vi Aa,
Stevi: Eât danfa.

Saa han, qveâr uj Harpan laa.

Stevi: Veâl eer meâr Andfa,
Heâr viil Ee aa Gölvi fram
Eât danfa;
Houaft tû vilt meâr Vujvil
vanda,
Veâl eer meâr Andfa.

*) I Brynhildes Dvad, Vers 161, omtales Aslaug, Sigurds og Brynhildes Datter; efter Moderens Befaling blev hun strax efter Fødselen sat ud paa Elvens Vand; siden have vi ikke hørt noget til hende, førend vi traf hende i næstforegaaende Regnars Dvad, B. 84. og nu atter høre hende her særskildt besjungen. — Efter Volsungasaga blev Aslaug først opfostret hos Heimur paa Heimdal; da han spurgte, at man efter hendes Forældres Død vilde dræbe hende, lod han sig gjøre en stor Harpe, hvori han skjulte hende, og begav sig derpaa til Norden. Tilslidst kom han til en eenlig Gaard i Norge, hvor der boede en Mand, som heed Ake og hans Kone Grima; disse Vonderfolk dræbte Heimur, slog Harpen itu, og fandt Aslaug liggende deri, som Barn; de fattede hende Skæde og op-

Uslaug's Qvad.

I. **G**jest sig nede gif ved Na,

Omquæde: At dandse.

Fandt det Sted, hvor Harpen laa,

Omquæde: Vel er mig Andse,

Her vil jeg paa Gulvet frem
At dandse.

Hvorvel du vil mig Bivild
vande,

Vel er mig Andse.

fostrede hende. Hun vogtede deres Faar og Gæder paa Spar-
gerheide ved Lindesnæs, og maatte forrette det værste Arbeide.
Her vorte hun op i megen Armod. Tegn. Møllers Sagabibl.
2 D. Pag. 93. Til sidst lagde Ragnar Lodbrog til Land ved
Lindesnæs med sine Skibe, saae hende, blev forliebt, og æg-
tede hende. Hun fødte ham en Søn, som blev kaldet Sigurd
Snogsie. — Visen, saaledes som den her høves, er mangelfæ-
tig baade i Begyndelsen og Enden; dog har jeg ikke villet
forbigaae den, efter som den hører til den hele Cyclus af Sæ-
nge om Sigurd Fofnersbane og hans Familie. — Denne Vise
faldes, af nogle Færøeboere Gjest-Rujma, og er saaledes
benævnet i Indledningen Pag. 16.

Stevi, Omquædet, er her tvujflatta o: dobbelt. — Det

2. Gjestur gjörði seár majri Oumeák,
Harpuna touk han aa sujt Beák.
3. Gjestur gjek seár uj ajn Geár,
Gjifti Mojg, sum Kjedling veár.
4. Gjestur, dvölft kjaa meár uj Naat,
Heákji kjemur eáv Skogvin braat.
5. Gjestur livur vi luhti Veldi,
Harpuna fetur han fram eát Eldi.
6. Gjestur dvöldift kjaa henni aa Naat,
Heákji koom eáv Skogvin braat.
7. Kjedling teálar Orun braat,
Viit Ikuljun drepa Gjest uj Naat.
8. Ee drepi ikkji henda Mann,
Ee vajt aanka Seák vi han.
9. Vilt tú ikkji drepa han,
Gjestur lkeál vera mujn ajin Mann.
10. Kjedling veár uj Raaun vest,
Hoon four út eát drepa Gjest.

første Vers er uden Tviöl (for at faae en Begyndelse) suppleret af et lignende Vers i Harperimet, eller den uendelige Harpe, som er aftrykt i Kjøbenhavns Skilderie 1821, No. 63; men Begyndelsen er urigtig; thi det var, som vi vide, ikke Gest (Mornegest?) men Heimer, der bar Udslag i en Harpe. Dog, da disse Viser fra utånelige Tider ere gangne fra Mund til Mund, uden at have været nogensinde opskrevne, er det ikke at undre over, om nogen Afvigelse i Navnene kan have indsnegret sig. Færøboerne kjende desuden for Tiden aldeles intet til de islandste Frasagn; deres

2. Gjest sig gjorde meer Umaq',
Harpen tog han paa sin Bag.
3. Gjest sig gif ubi en Gaard,
Gjested' Moe, en Kjelling=Moer.
4. Gjest, døal du hos mig i Nat;
Uke kommer af Skoven brat.
5. Gjest han sad med liben Magt,
Han Harpen har ved Ilden lagt.
6. Gjest han døaled' der den Nat,
Uke kom fra Skoven brat.
7. Kjellingen taler Ordet brat:
Vi ville dræbe Gjest i Nat.
8. Jeg dræber ikke derne Mand,
Jeg veed ei nogen Sag med ham.
9. Vil du ei dræbe Gjest for sand,
Da bliver jeg hans Banemand.
10. Kjellingen var i Raadet værst,
Hun foer ud at dræbe Gjest.

Wiser ere isolerede, ligesom deres Mær; de have derfor ikke Lunnet, om de endog havde villet, restituere det Afvigende. Kan og være, at Gjestur her intet Egetnavn er, men, som det islandske Gestr, en Gjest, Fremmed i Almindelig-
hed. — Wel er mig Andse, Anledning; (nogle oversatte det: Man passer godt paa mig.) *Wivild vande*; disse Ord forstaaes ikke; nogle synge: *Vujvi vanda*, *Biv fore mene*; andre: *Lujvi uj Vanda* ∴ *Liv i Vaande*. — Denne Wise bruges meest ved de hurtigere gamle Dands, sjeldnere ved den almindelige runde Dands.

11. Kjedling ajur ajn lujtlan Knujv,
Snarlia fjildi han Gjeft vi Lujv.
12. Hoon brejt up Harpuna ettir hans Dej,
Hoon fann ajna Mojg' uj Skeárlak rej.
13. Tû skeâl liva vi lujtla Pujnu,
Ajta Kraaka Döttur mujn.
14. Houaft Ee livi vi lujtla Pujnu,
Ee ajti aj Kraaka Döttur tujn.
15. Ragnar leji Skjip undur Brû,
So gengu tajr uj Heåka Tûn.
16. Ragnar leji Skjip undur Fleåka,
So gengu tajr vi Brej eåt beåka.
17. Teå koom ajn Jomfru inn o rahn,
Tajr stardu aa heåna, meni Breji brann.
18. Hoon stojti ivur heåna Brigju Keår:
Kraaka, tû skeâl fitja heår.
19. Hoon stojti eåv feår Brigju Keår:
Fåaji tan Skam, uj fitur heår.
20. Kjedling flou fujna Döttur aa Grygvu,
Taa dat eåv henni Nævur - Hygva.

15. Brû, isl. Brú ɔ: Brog, Brygge. Tûn isl. Tún ɔ: en Bye; paa engelsk Town; see Brynhildes Av. B. 38.

16. Brej, isl. Braud ɔ: Brød.

19. Faae den Skam, som sidder her. Keår, isl. Kér ɔ: et Kar.

20. Grygvu ɔ: Ildstedet, Urnen; deraf endnu paa dansk Gruen, hvori Gruetjebien sidder. — Næve, isl. Næfr ɔ: Barken paa

11. Kjellingen har sig en liden Knib,
Enarlig filte den Gjest ved Liv.
12. Brød op Harpen efter hans Død,
Fandt en Nøe i Skarlag rød.
13. Du skal leve med liden Vin',
Hedde Krakedatter min.
14. Ekjondt jeg lever med liden Vin',
Jeg hedder ei Krakedatter din.
15. Regnar lagde Skib under Broe,
Saa ginge de til Ates Bøe.
16. Regnar lagde Skib under Flag,
Saa ginge de for Brød at bag'.
17. Der kom en Somfrue ind og randt,
De stirred' paa hende, mens Brødet brandt.
18. Hun styrter over hende et Bryggerkar:
Krafe, der din Plads du har.
19. Hun kasted' af sig det Bryggerkar:
Skam faae den, som saadant bar.
20. Kjellingen slog sin Datter mod Gruen,
Da faldt af hende Nøve- Huen.

Birketræer, som bruges til Huustækning. Nøverne lægges inderst paa Brædderne og Lægterne, og oven derpaa Grønsvær. En Nøvehue er altsaa en Hue af ringeste Slags. Ved Slaget faldt Huen af Uslaug's Hoved, og hendes smukke Ansigt og sagre Haar kom tilsyne.

-
21. Höjr teâ, Kjeding sjaaldan bluj,
Qvuj fleært tû so feâvurt Vujv?
22. Höjr teâ, Kjeding sjaaldan gou,
Qvuj fleært tû so feâvurt Fljau?
23. Svajnar fiiltu Staal firi Stok,
Slidu ajt Haar ûr Mojgna Lok.
24. Svajpu tajr teâ útuj ajn Klût,
Tajr bouru teâ so tiil Skjipar út.
25. Ragnar teâlar Orun snilt:
Tiit heâva adla vora Föslu spilt.
26. Teâ koom ajn Jomfru inn o rann,
Viit stardu aa heâna, meni Breji brann.
27. Viit hövun fatt so veânt ajt Vujv,
Teâ veâr fagrari inn Toura uj Lujv.
28. Viit hövun fatt so veânt ajt Sprund,
Teâ veâr fagrari inn Toura uj Lund.
29. Svajnar, halda Tiit mee firi Haa,
Tiit skulu adlir aa Golgan gaa.
30. Svajnar, halda Tiit mee firi Spot,
Tiit skulu adlir aa Golgan braat.
31. Svajnar fiiltu Staal firi Stok,
Tajr vujstu ajt Haar ûr Mojgna - Lok.
-

23. Stille Staal for Staf o: sette Sværdet for Brystet. Stak eller Stok isl. Staka o: Hud; see Brynhildes Qvad Vers 171.

25. Föslu o: Føde, Proviant, formodentlig det isl. Vörslu o: Rjebmandskab. Matroserne bragte formodentlig ikke noget bagt Brød med; havde altsaa ikke udrettet deres Grinde uden

21. Hør du Kjelling, sjelden blid,
Hvi slaaer du saa fager Biv?
22. Hør du Kjelling, leed og ond,
Hvi slaaer du saa fager Eprund?
23. De Evende stilled' Staal for Stok,
Stede et Haar af Moens Lok.
24. Svøgte de det ubi en Klub,
Dg bare det saa til Skibet ud.
25. Regnar taler Ordet snildt:
I har al vor Føde spildt.
26. Der kom en Tomsrue ind og randt,
Vi stirred' paa hende, mens Brødet brandt.
27. Vi have seet saa væn en Biv,
Fagrere end Thora i Liv.
28. Vi have seet saa væn en Eprund,
Fagrere en Thora i Lund.
29. Evende! holde I mig for Nar?
I skal alle til Galgen far'.
30. Evende! holde I mig for Tørt?
I skal alle til Galgen bort.
31. De Evende stilled' Staal for Stok,
Viste et Haar af Moens Lok.

Ret. Tiit Dualis slaaer her, som oftere, for Pluralis TeAr.

27. Thora det er Thora Borgarhjort, Regnars afbøde Dronning.

29. Haa 3: Haan; i Peder Gyvs. Kæmpeviser bruges Haad; f. Gr. 4de Part No. 92 B. 3. Wyde dem Spot og Haad.

-
32. Feári hajm o sii henni fraa,
Ragnar Kongur viil heâna sja.
33. Tâjr fouru hajm o söddu henni fraa:
Ragnar Kongur viil tee sja.
34. Aasla gengur uj grönari Lund,
Kadlar vi seâr lujtil Hund.
35. Aasla gengur aa Kirkju Bakka,
Kadlar vi seâr lujtil Rakka.
-

32. Denne Haartokke maa have været noget smuk, siden Regnar deraf tog Anledning til at see den Person, af hvem den var tagen.
35. Længere songes denne Vise ikke af nogen paa Suderøe; den er altsaa defect; men Skaben er ikke stor, da vi af den foregaaende Regnar's Sang vide Udsaldet. — Rakka, isl. Racki

32. Farer derhen og siger til:
Regnar Kong hende flue vil.
33. De foere derhen og sagde til:
Regnar Kong dig flue vil.
34. Uslaug ganger i grønne Lund,
Kalder til sig sin liben Hund.
35. Uslaug ganger paa Kirkebakke,
Kalder til sig sin liben Rakke.

Den Hund, engelsk ræch; see Regnars Dv. B. 73. og Regin Smeds Dv. B. 45. Conform med dette sidste Citat findes flere Steber i Peder Syvs Ræmpeviser, f. Ex. Op da vorer den unge Rakke Med hvassse Tandber i Munde; see I Part No. II. B. 20. — 2 P. No. 20. B. 16. — 4 P. No. 69. B. 50; jevnf. Udv. Viser I D. Pag. 76. — 2 D. Pag. 110. — 4 D. Pag. 193.

NODNAGJEST RUJMA. *)

1. **A**jt eer Fröji um Nodnagjest,
 Stevi: Tû tart aankji Raa gjeva
 uj Vanda.

Tujlujkun Gounn gjek teâ best.
 Stevi: Qvör tan Svajn gjera fo.

2. Oxar tölv vouru lajtir aa Torv,
 O fo fram aa fruju Borg.
3. Kongurin atlar eât högga tajm,
 Tujlujkun Gounn gjek teâ vi Glajm.

*) Nornegest er bekjendt af de isl. Sagaer. — En Tradition ha-
 ves paa Færøerne om Nornegest, og den supplerer Bisen saa-
 ledes: Nornegest kunde ikke døe førend et Lys var udbrændt,
 som var givet hans Forældre ved hans Fødsel. Disse lode
 det lægge i en tæt Blyedaase og nedsenke i en Fjord. Da han
 nu var gammel og feet af Livet, reiser han til den for sin
 Wijsdom bekjendte Oluf Tryggasen i Norge, fortæller ham
 dette med mere. Kongen beholder ham en Tid hos sig, men
 da han ynkes over hans Alderdoms Svagthed og Reede af Li-
 vet, lader han ham vide, hvor Blyedaasen var nedsenket, og

Nornegests Qvad.

1. **Q**t er Qvadet om Nornegest,
Omqvæde: Du tør intet Raad give i
Vaande.
Saadanne Godtsfolk gif det bedst.
Omqvæde: Hver en Svend gjøre saa.
2. Dret tolv var' ledte til Drov,
Dg saa frem til Fjonne Borg.
3. Kongen agter at hugge dem,
Saadanne gaae med Gammen frem.

Gen dykker ned og opstikker den. Nornegest lader sig døbe af en Præst Kærner, og døer, da Lyset var udbrændt.

Man seer, det hele Sagn har sin Oprindelse fra Nornegests Saga i det Islandske.

1. Fröji, Qvad, er vel af det isl. Frædi o: Videnskab, Lære.
3. Kongen, som her omtales, er Kong Oluf Tryggesen i Norge, til hvem Nornegest kom efter Sagaen. Denne Konge var be- kjendt saavel for Styrke som Hændighed, og næst efter ham Færdigeboeren Sigmund Brestesen; see norske Krønike Pag. 166, 167.

4. Kongurinn kjou so mikji Högg,
Ajt Bragdar - Braa vi Benjar - Dögg.
5. Adlir dattu tajr dejir niur,
Öxin flou uj Stokkji vi.
6. Adlir lovaju Hilmara Högg,
Bloui drajv um Benjar - Dögg.
7. Heär koom Kadl vi Höggji tveär,
Studdi so fast aa bääar teär.
8. Kongurinn krevur Kadlin blujt:
Qvuj lovar tü ikkji Höggji mujt?
9. Ivri, Harri, veär Höggji tujt,
Uj Forun saa Ee veänari flujkt.
10. Taa skalv bääji Leiv o Lundur,
Sjürur högg Ormin uj miun fundur.
11. Kanst tü fia fraa Sjúra Svajn?
Han veär freävur eäv Fodnum ajn.
12. Teä kan Ee fia Sjúra fraa,
Tujlujkan aangjin vi Ejun saa.
13. Taa skalv bääji Leiv o Lund,
Ormin högg han uj miun fundur.

-
4. Bragdar - Braa o: et Heltebue; Bragd o: en Vebrikt, stor Gjærning; Benjar - Dögg, Benenes eller Saarenes Dug o: nogen Blods udgydelse. Benjar - Dögg staaer her uden Tvivl for Rimets Skjold isteden for Benjar - Kolv o: et Sværd; see Regis Smedes Liv. B. 108. Kolv o: en Pjæl nævnes i Udv. Nifer 2 D. Pag. 105: Staalbuen spendte Skjild, lagde paa sin Kolv; jensf. P. Syvs Kampviser 4 P. No. 53. L. 15.
 5. Dattu, de seldt, er af det isl. detta o: falde, dratte.

4. Kongen hæved' saa mægtigt et Hug,
Et Heltesving med megen Dug.
5. Alle fulde de døde ned,
Dren sad fast i Stokken med.
6. Alle loved' det mandige Hug,
Blodet strømmed' med megen Dug.
7. En Mand med Rytter to kom frem,
Han stytted' sig paa baade dem.
8. Kongen spørger Manden blidt:
Hvi lover du ikke Hugget mit?
9. Svrigt, Herre, var Hugget dit,
Fordum saae jeg dog vænere fligt.
10. Da skjald baade Lov og Lund,
Sigurd hug Drmen i samme Stund.
11. Kan du fortælle om Sigurd Evend,
Han var kjækker' end nogen er end.
12. Det kan jeg sige Sigurd fra,
Snildere ingen med Dine jeg saae.
13. Da skjald baade Lov og Lund,
Han hug Drmen den samme Stund.

-
6. Hilmara Högg o: et kongeligt, mandigt Hug; see Bryn. Av. B. 188.
 7. Det er Nornegest, som her omtales; at han foreskilles at bruge Rytter, kommer vel deraf, at han dengang var gammel, og næved de 300 Aar; Nornegest er altsaa den skandinaviske Nestor. Kadl, isl. Karl og Kall o: en Mandsperson, en gammel Mand.
 11. Han var en berømt Mand iblandt de Gamle. Fodnun, isl. Forn o: gammel.

14. Högnar veár ajn Hajurs Mann,
Ljoutan eáv Lii fo kjendi Ee han.
15. Högnar veár ajn Hajurs Mann,
Dökkan eáv Ljiti kjendi Ee han.
16. Gunnar veár fo restur o rujkur,
Frouur o þlujur o Gunild lujkur.
17. Frouur o þlujur o Gunild lujkur,
Sajnt man föast annar flujkur.
18. Gunnar veár fo restur o rujkur,
Geómal o graa o Grimild lujkur.
19. Geómal o graa o Grimild lujkur,
Sajnt man föast annar flujkur.
20. Feáir muju aatti/ fridligt Bu,
Fjoul teá mikji um menga Ku.
21. Ee feát aa Skogvi o gojmti Hest,
Hellit táaji Vegri teá veár best.
22. Ruju tajr um Dujkji hajm,
Gunnar o Högnar o Sjúrir Svajn.
23. Ruju tajr um Dujkji taa,
Ee veár Svajn, o saa heár aa.
24. Gunnars Hestur sprak um fist,
Gunnar kjendi veál tan Dist.

-
14. Högnar forðilles som en Kriger, der stræber efter Væ, men var grim. Ljoutur, isl. leidr o: leed, grim.
 16. Gunnar har høst Hørneges's Underst, imul, men ikke saa mo- dig, som Högnar. Hvo Gunild er, vides ikke; maaskee Bryn-

14. Hognar var en Haders Mand,
Styg i Seledet kjendte jeg ham.
15. Hognar var en Haders Mand,
Sorebrun af Farve kjendte jeg ham.
16. Gunnar var saa rask og riiig,
Froe og blid og Gunild liig.
17. Froe og blid og Gunild liig,
Seent mon fodes en anden liig.
18. Gunnar var saa rask og riiig,
Gammel og graa og Grimild liig.
19. Gammel og graa og Grimild liig,
Seent mon fodes en anden liig.
20. Min Faber eied' et frebeligt Bøe,
Det gif saa vel for mangen Koe.
21. Jeg sad i Skoven og vogtede Hest,
Hest naat Veiret det var bedst.
22. Ride de sig om Sumpen hen,
Gunnar og Hognar og Sigurd Svend.
23. Ride de sig om Sumpen froe,
Jeg var Svend, og saae derpaa.
24. Gunnars Hest sprang over fersk,
Gunnar kjendte vel den Dyst.

hildes Moder; hun omtales og i Femals Qvad B. 48.

21. Goima, isl. géuma o: gjemme, vogte.

22. Dujki, isl. Diki o: Sump, ogsaa et Dige.

-
25. Högnar Hestur Ípak um taa,
Greâni festur uj Feâni laa.
26. Sjára Hestur Ísprak um sujft,
Taa geâv Gud meâr gouan Lift.
27. Greâni fedl uj Feâni fast,
Galtir Gjörin fundur braft.
28. Adlir stouu úr Söglun tajr,
Gunnar o Högnar o Sjúrur Svajn.
29. Adlir tua aa dujran Hest,
Sjúrur tuar aa Tejmar mest.
30. Ofta heâvi Ee um Dujkji traat,
Bâaji Deâ o dökka Naat.
31. Gjestur, gjer meâr Viljan ajn,
Tu faa mujn gouan Gengara rajn.
32. Silgjan, uj fundur braft firi meâr,
Gjestur, viil Ee gjeva teâr.
33. Ruju so fram eât ajna Aa,
Aangjin kundi tiil Manna ljaa.
34. Ee tvåaji hans Bröft o Brinju rajn,
Hans Leâr o Legg o lenga Bajn.
35. Gouan Gengara gjördi Ee rajn,
Sujani heji mee Sjúrur tiil Svajn.
-

25. Feâni, ísl. Fen o: Morads.

32. At Kornegest fíl det funderbrudte Sabelspande er allerede omtalt i Regis Smeds Dvad, B. 131.

25. Hognars Hest da over sprang,
Grane fast udi Dyndet hang.
26. Sigurds Hest sprang over sidst,
Da gav Gud mig goden List.
27. Grane sad i Dyndet fast,
Dvergjorden sonderkraft.
28. Alle stode af Sablem ned,
Gunnar og Hognar og Sigurd med.
29. Alle traet paa den dyre-Hest,
Sigurd trækker paa Tommen meest.
30. Dste har jeg over Sumper traadt,
Baade om Dag og mørken Nat.
31. Gest, gjør du mig Willighed een,
Doe mig min gode Ganger reen.
32. Det Spændestykke, som brast for mig,
Gest, det vil jeg give dig.
33. De rede saa fremt alt til en Na,
Ingen dernæst til Mændene saae.
34. Jeg toed' ham Bryst og Bringe reen,
Hans Laar og Læg og lange Been.
35. Den gode Ganger toed' jeg reen,
Siden beholdt mig Sigurd til Svend.

34. Brinja, isl. Bringa o: Bringe, Bryst, Varm; men Brinja er og Brynie, Pantser, Brystharniff, det isl. Brynia.

36. Veår rijun so fram aa Fovnis Boul,
Heår skajn Gudl, sum gaisar eåv Soul.
37. Ee touk ajt Haar eåv feåmu Hest,
Teå veår sujt o vaxi mest.
38. Ajt veår Haar uj Heåli aa Hest,
Teå veår Favn o Fedi mest.
39. Teå veår Favn o Fedi sujt,
Glegvaji rat, sum Silvar quvjt.
40. Ee heåvi uj Forun feåra vujt,
O funna Ljaus o Lujvi mujt,
41. Kongurin geåv honun Skaft o Skaj,
O sjaalvar seji han Kadli Laj.
42. Frökka Land vi Voknun vujt,
Teå veår Longd úr Lujvi mujt.
43. Teå veår Longd úr Lujvi mujt,
Tuj heåvi Ee uj Forun feåra vujt.
44. Laangji keåvaji kurtis Mann,
Aarin han bajnt aa Blujkkji fann.

-
36. Paa det Sted synges allestider det rigtige: Fovni, Fosner; ikke som paa andre Steder freånar Orm, den spragtede, glindende Orm. — Boul, isl. Ból o: et Boelsted, dernæst en Hule, hvor vilde Dyrligge. Gaisar o: at lue høit; bruges endnu paa Færøe; det er af det isl. gausa o: bryde frem. Deraf Geiseren, den bekjendte hede Rilde ved Reikavik paa Island.
 38. Et Favn og et Fjed er omtrent 7 Fod lang.
 41. Kongen gav ham Skaft og Skaj o: Redskab og Skib, nemlig til at finde Blyedaasen, og selv sagde han Oldingen Veien, eller hvad Naas han skulde reise for at finde Blyedaasen.

36. Vi rede saa frem til Hofners Boel,
Guldet der skan, som Ild fra Eosl.
37. Jeg tog et Haar af samme Hest,
Det var sidt og voret meest.
38. Et Haar i Halen paa Hesten hang,
Et Favn og Fjed det fast var langt.
39. Et Favn og Fjed det fast var sidt,
Dg glimrede, som Selvet hvidt.
40. Jeg for dum Tid har vandret vidt,
Dg fandt Lys og Livet mit.
41. Kongen gav ham Skafte og Skei,
Dg selv han viste Manden Dei.
42. At speide Land med Vaaben vidt,
Det var Længden af Livet mit.
43. Det var Længden af Livet mit,
Thi har jeg for dum vandret vidt.
44. Lønge dukked' den raske Mand,
Tørend han lige paa Bløet fandt.

hvori hans Livs Lys var forvaret.

42. Frökka er nok det samme som fratta, isl. at frå 9: at spørge efter, udspeide. Ifølge foregaaende Vers synge nogle dette saaledes:

Uj Frökkaland uj Vatni vujt, I Frankerland i Vandet vidt,
Hear eer L aus o Lujvi tujt. Der er Lys og Livet dit.

Der antages altsaa, at Kong Oluf selv viste ham den rette Wei til Blyedaafen.

44. Kurtis Mann forklare Færøboerne ved en Skotlander;
men Grunden til dette Navn vides ikke. Maaskee det snarere kan

-
45. Körnar Prestur skjurdi han,
Taa laj Lujv, sum Ljauði brann.
46. Tääji Ljaus uj Ligtu veår brent,
Taa veår Lujv o Levna ent.
-

forklares af det isl. kurteis høflig, beleven, roff. — Keáva, isl. Kafa o: dykke under Bandet.

45. Skujra, isl. Skira o: døbe. Det hedder og paa isl. at primfigna, hvilket dog egentlig er at betegne med Korsets Tegn. Om der i Sagaerne flulde findes nogen Præst, ved Navn

-
45. Af Kerner Præsten døbtes han,
Da lakkede Livet, som Lyset brandt.
46. Da Lys i Lygten var udbrændt,
Da var Liv og Levnet endt.
-

K o r n e r, bekjendt fra Oluf Tryggvelens Tider, vides ikke.
— I Sigmunds Qvad forekommer Præsten Tambor, som den,
der i Kong Olufs Tid drog med Sigmund til Færøe for at
gøristne Landet.

RISIN UJ HOLGÖRUM.

1. **E** le vajt ajna Rujmuna,
Gjört um Virgar sterkji,
Tujrikji Kongji tjonur han,
Eáv rejar Gudli beer han Merkji.

Stevi: Greâni beâr Gudli eáv Haji &c.

2. Truggjar eru Götturnar,
Ajn liggur uj fraa;
Virgar eer rijin aa Hejggji fram,
Sum hans Eâvi laa.

3. Truggjar eru Götturnar,
Ajn vujkur fraa Higgji;

-
1. Noget begynde denne Sang, ligesom den følgende: Heavi ná Stevi o stuji aa &c. Tjona o: tjene, af det isl. thiona o: tjene. I Kampevisen: De vare syv og syv i n d s t y v e, hedder det i 7de Vers: Der finner i det andet Skjold, En Hammer og en Tang; Dem fører Vidrel Verlandson — Han slaar og griber ingen til Ränge.
2. Tre ere Veiene, een ligger noget fra ellet affides. Geata og

Risen i Holmgaard.

1. Et Døtids Niim og Digt jeg veed,
Er gjort om Virgar stærke;
Didrik Konge tjener han,
Af Guldet bær han Mærke.

Omquæde: Grane bær Guldet af Hebe ic.

2. Der ere Bei' og Stier tre,
Den ene finde faa;
Virgar reed hentil den Høi,
Hvor hans Farsfader laa.

3. Der ere Bei' og Stier tre,
Ei let man seer den ene;

Göta, isl. Gata : Bei, plur. Götur; deraf det danske Gade og Gyde. — Eävi : Farsfader, obsoletum; nu bruges Abbi, af det isl. Afi : Bedstefader.

3. Een viger fra Synet, er vanskelig at faae Die paa. Higgja af det isl. Hyggia : Eftersyn. Hejggjur, isl. Haugr : en Høi, Gravhøi.

Virgar eer rijin aa Hejggji fram,
Sum hans Eävi liggur.

4. Veegjir tú uj Hejggjinun,
Seáli Eävi mujn?
Hetta eer Virgar Veälants Soon,
Foftur - Sonur tujn.
5. Um inn tú eer mujn Foftur - Soon,
Ee tujn Eävin besti,
Um inn teä rivna Deälar o Fjödl,
Ee feäri ikkji út uj Heefi.
6. Um inn tú eer mujn Foftur - Soon,
Ee tujn Eävin betur,
Um inn teä rivna Deälar o Fjödl,
Ee feäri ikkji út uj Vetur.
7. Viil tú ikkji, Difja Dölgur,
Brandin fenda meär;
Ee skeäl Eld uj Hejggjin leggja,
Brenna up ivur teär.

5. Som en Curiofitet vil jeg anfere Navnene paa det første
Slægtregister i opstigende Linie:

a.	{	Feäir (i Barnesproget Paapi)	Fader.
	{	Mouur (i Barnesp. Mamma)	Moder.
b.	{	Abbi (isl. Afi)	Bedstefader.
	{	Omnia (isl. Amma)	Bedstemoder.
c.	{	Leng Abbi	Oldefader.
	{	Leng Omnia (isl. Edda)	Oldemoder.
d.	{	Paapi til leng Abbi	Tipoldefader.
	{	Mamma til leng Omnia	Tipoldemoder.

Virgac reed hen til den Hoi,
Som gjemmer Abbens Bene.

4. Vaager du i Hoién her,
Hulde Abbe min?
Jeg er Virgac Belants Søn,
Sønnesonnen din.
5. Om du end er min Sønnesøn,
Dg jeg din Abbe prud,
Om der end revne Dal og Fjeld,
Jeg kommer dog ei ud.
6. Om du end er min Sønnesøn,
Dg jeg din Ddefader,
Om der end revne Dal og Fjeld,
Jeg ei mit Sted forlader.
7. Vil du, o Dpfsveaaner, ei
Dit Sværd tiltrække mig;
Jeg skal paa Hoién lægge Ild,
Dg snart opbrænde dig.

- e. { Abbi til leng Abbi . . . Tiptipoldefader.
 { Omma til leng Omma . . . Tiptipoldemoder.
- f. { Leng Abbi til leng Abbi . . . Tiptipoldef. Fader.
 { Leng Omma til leng Omma . . . Tiptipoldem. Moder.
- g. { Paapi til leng Abbi til leng Abbi.
 { Mamma til leng Omma til leng Omma o. f. v.
6. Uj Vetur o: i Vinter. Uj Heesti ísl. Haulti o: i Høsten.
7. Disja - Dölgur o: en høis taufe Indvaaner; af Disja íslandsk
Dis o: en Dpffe, Hoi, og Dölgur o: en doven Karl; for-
modentlig det ísl. thögull o: taus.

8. Viil tú ikkji, Difja Dölgur,
Brandin fenda út;
Ee skeál Eld uj Hejggjin leggja,
Brenna up tujna Buu.
9. Ikkji vildi Difja Dölgur
Hejggjin leáta brouta;
Báar Hendur um Mimring heji,
Beá Fostur Soon sujn njauta.
10. Ikkji vildi Difja Dölgur
Hejggjin leáta brenna;
Báar Hendur um Mimring trajv,
Um Brandin út eát fenda.
11. Han fek honun Svöri teá,
Sum nú eer um eát röa,

8. Jeg skal brande din Bølg op over Dig.
9. Minimering eller Mimring var Virgar Delantásens Sværd, ligesom Skjemning hans Hest. Begge Navne forekomme ogsaa i de danske Kampeviser, s. Ex. 1ste Part No. IV- om Langbeens Ríse og No. XI. om Ulf van Fern.
10. Denne Mandebesværgelse har nogen Lighed med hvad der fortælles i Hervars saga om Hervora, at hun besværges sin Faders Angantýrs Land, for at faae den Døde til at udlevere sit gode Sværd Tyrving fra Gravhøiens Gjemme. Versene her ere uden tvivl en Efterligning deraf. I det færøiske *Urgrims Dygd* (Ajngrujms Sinir) besynges dette mere overensstemmende med Hervars saga. — Druvil (Hervil, Hervora) gaaer til sin Faders Angantýrs (Angantýrs) Gravhøi, og besværges hans Land, at udsende Sværdet Tyrving (Tyrving); det hedder:

8. Vil du, o Dyffe-Vaaner, ei
 Mig Sværdet villig sende,
 Jeg skal paa Hoiem lægge Ild,
 Og Bellig din opbrænde.
9. Men Dyffe-Vaaner vilde ei
 Den Hoi igjennembryde;
 I Hænderne han Mimring holdt,
 Bad saa den Søn det nyde.
10. Den Dyffe-Vaaner vilde ei,
 At Hoiem skulde brænde;
 Med Hænderne han Mimring greb,
 Mon Sværdet saa udfende.
11. Han rakte hannem Sværdet da,
 Hvorom jeg nu vil mæle;

Ikkji vildi Aangantur
 Heiggjin leata brouta;
 Bäär sijnar Hendur um Tirving trajv,
 Han bæa sijnna Döttur njauta.

Ikke vilde Aangantur
 Den Hoi igjennembryde;
 Med Hænderne han Tyrving greb,
 Bad Datteren det nyde.

Med Sværdet Tyrving drog derpaa Herbig bort og bræbte Drabarod, hendes Faders Bane. — Som Pendant hertil kan nævnes Kampevisen hos P. Eyd i Part No. 15. B. 19—34, og 1ste P. No. 19. B. 12—24, hvor Orm Ungersvend gaaer til sin Fader Sigfreds Gravhøi og faaer af ham Sværdet Birting, med hvilket han siden gaaer i Krebs med Berner Rife, og sælber ham. — Det sejsamme Sagn ligger ogsaa til Grund for Kampevisen hos P. Eyd 4. P. No. 24. Det var un-

Qvör sum Skajn eäv tuj fek,
Ajngjin man teå gröa.

12. Han fek honun Svöri teå,
Mikji veår teå vert,
Teå veår aatjan Eålin lengt,
Uj Aitri veår teå hert.
13. Tû hevur nú fingji Svör so gou,
Teå bujtur aa Staal sum Stajni;
Uj Morgin lkeålt tû rojna teå
Uj hörun Rifa Bajni.
14. Sveåraji Virgar Veålants Soon,
Mimmering heldi uj Hand:
Qveår vajst tû tan Hajluvaa,
Mestan vera uj Land.
15. Teå stendur ayt Huus uj Holgörum,
Heår eru fåajir fûfir;
Heår beår Laas o Ljikjil eåt
Tan sterkji Filkuus.

gen Svedger o. s. v. Tøvnf. Udvalgte Viser i D. Pag.
375 i Anmærningerne.

11. Skajn, isl. Skadi o: Skade; hedder endnu i det jydskt Bondesprog ved Randerskanten Ska i, o: Skade; han er skannet o: sygelig.
14. Hajluvaa o: det bedste Medicament til at læge; kostbar Salve; af hajlur o: sund, og Vaa eller Vaavur o: lægende Bæbste, Salve. Endnu bruges Hajluvaavur i denne Bemærkelse paa Færøe.

Enhver, som Skade af det fik,
Ham ingen kunde hele.

12. Han rakte hannem Sværdet da,
Dg meget var det værdt;
Atten Alen var det langt,
I Edder var det hård't.
13. Du har nu fanget Sværd saa godt,
Det bider Staal og Stene;
I Morgen skal du prøve det
I Nisens haarde Vene.
14. Svarede Virgar Velants Søn,
Han Mimring holdt i Haand:
Hvor er det meste Lægedom
At finde her i Land.
15. I Holmgaard stander der et Huus,
Kun saa har bedre Værke;
Dg Laas og Nøgel dertil bær
Hiin Vilkinus den stærke.

15. Holmgaarden eller Holmgaardene; hvor Digteren har tænkt sig deres Beliggenhed, lader sig ikke bestemme. — I følgende Sang: Nisen fra Lerraberg, siges i 8de Vers, at den laa i Norges Nøge. — Her er saa sikkert 3: villige, kampvillige eller raske Mænd. Filkins er vel den berømte Vilkinus, der efter Vilkinasaga regjerede over hele Sverrig, Staanen, Sjælland, Sjælland, Venden og flere Lande; see Nall. Sagabibl. 2 D. Pag. 180. Hans Fader var efter vor Sang Nisen Ake; begge boede i Holmgaard, bleve dræbte af Virgar og Sigurd Fosnersbane, hvorpaa Sigurd siden residerte i Holmgaard.

-
16. Teå stendur ajt Huus uj Holgörum,
Teå vendur tiil Rifans Soon,
Teå eer full eäv Hajluvaa
O aangun örun Muun.
17. Heår bujta aangjir Brandar aa,
O aj teår bitru Eggjar;
Aatjan Eálin eer Jadnstang tajrra
Tiil adlar Rifans Seggjar.
18. Qvittar tú uj Holgeárar
Aa hesun seáma Hesti,
Leåt han ikkji ettur fitja
Tan Inarpa Nodnagjest.
19. Leåt han ikkji ettur fitja
Tan Inarpa Nodnagjest,
O han Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Tan Avris-Kappin refsi.
20. Leåt tajr ikkji ettur fitja,
Tan Inarpa Nodnagjest,
O han Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Tan Fovnis Beánan refsi.
-

16. Da ingen andre Gøder, isl. af eingum öðrum munum.
Muun = Mængde af gode Sager. Svarer maaskee til det isl.
munir = Ritgdom.

17. Seggjar betyder Kamper; isl. Seggr, en tapper Mand, som

16. I Holmgaard stander der et Huus,
Lithorer Risens Son;
Det er fyldt med Lægeboom
Dg gjemmer Skat i Lon.
17. Der bider intet Sværd derpaa,
Dg ei de skarpe Egge;
En Staalstang, atten Alen lang,
Gaaer langt med Husets Dægge.
18. Hvis du til Holmgaard ride vil
Alt paa din rappe Hest,
Da hjemme du ei lade skal
Den raske Nornegest.
19. Da hjemme du ei lade skal,
Den raske Nornegest,
Ei Sigurd, Sigmunds Son, som gi'r
Hver anden Helt sin Rest.
20. Da hjemme du ei lade skal
Hiin Nornegest, og Grane,
Ei heller Sigurd, Sigmunds Son,
Hiin Fosner Demens Bane.

oftere forekommer.

19. Den stærke og raske Kæmpe. Kestur, isl. hrautur o: stærk,
rast. Avriskappi isl. Afreks Kappi o: en ubmærket Helt;
see Brynhildes Dvab B. 138, og Hognars Dv. B. 47.

21. Virgar leipur lattur aa
 Sujn goua Gengara graa;
 Rujur han fo aa Sjûra Fund,
 Sum Fötur bera maa.
22. Midt uj miun Greâfa - Geâri
 Axlar han sujt Skjin,
 O fo byggvin gengur han
 Uj hör Hadlar inn.
23. O fo byggvin gengur han
 Uj hör Hadlar inn,
 Sum Hjalprek Kongur aa Bori litur
 Vi Mann o Hundra fim.
24. Virgar gjek uj Hadlina inn,
 Sum Sögur genga fraa,
 Nasti Meâvur Hjalprek Kongji
 Sjûrur litur taa.
25. Virgar stendur aa Hadlar Gölvi,
 Veâl kan Tunga rinna:
 Ee vajt nægvau Hajluvaa,
 Um lujta viit han eât vinna.

21. Han rider faa haftig, for at finde Sigurd, som Hestens Fædder kunne bære ham.

22. Ufe Skind o: lave sig til, flæde sig paa. Skind betyder at Slags Klædesmen til Kroppen og Hovedet.

23. Nogle syngt: Vi Meannum hundra fim o: med 500 Mand,

21. Virgar sprang saa let og raff
 Alt paa sin Ganger graa,
 Dg reed saa fast til Sigurds Fund,
 Som Fodder bære maae.
22. Midt ubi den grønne Gaard,
 Der arler han sit Skind,
 Dg skjon og pyntet ganger han
 I høie Haller ind.
23. Dg skjon og pyntet ganger han
 I høie Haller frem,
 Hvor Hjalprek Kong ved Bordet sad
 Med Mand og Hundred' fem.
24. Virgar gik i Hallen ind,
 Saa Sagnet ganger fra,
 Dg næste Mand ved Hjalprek Kong
 Sad unge Sigurd da.
25. Virgar stod paa Hallens Gulv,
 Dg tated' snitdt derinde:
 Jeg veed, hvor der er Lægedom,
 Hvis vi den blot kan vinde.

som vist nok er rigtigere; det samme gjælder om B. 37. nedenfor, Ismals Navn B. 4. Risen fra Lævaberg B. 51. og flere Steder.

25. Derfom vi kan lide paa, at vi kunne vinde den.

26. Teå stendur ajt Huus uj Holgörum,
 Heår eru faajir fåfir;
 Heår beer Laas o Ljikjil eåt
 Tan sterkji Filkuus.
27. Teå stendur ajt Huus uj Holgörum,
 Teå vendur tiil Rifans Soon;
 Teå eer fudl eåv Hajluvaa,
 O aangun örun Muun.
28. Heår bujta aangjir Brandar aa,
 O aj teår bitru Eggjar;
 Aatjan Eålin eer Jadnstang tajrra
 Tiil adlar Rifans Seggjar.
29. Teå manftú bigva tajr bitru veål,
 O gjirdi tujn vi Svör,
 Um inn tú hevur ajt aatjan Hundra,
 Tujlujkar Reåkar tú feert.
30. Teå manftú bigva tajr bitru veål,
 O gjira tujn Hest vi Sporar;
 Um inn tú hevur ajt aatjan Hundra,
 Tú tart honna lujti fora.

26. Ljikjil, isl. Lykill o: en Nøgel.

29. Tujlujkar Reåkar tú feert, skal vel betnde: Saaban Hevu
 du faacr; Reåkar, isl. Ræki o: Gevn. Tujlujkar, isl.

26. I Holmgaard stander der et Huus,
Kur faa har bedre Værke,
Dg Laas og Nogel dertil bær
Hiin Vilkinus den stærke.
27. I Holmgaard stander der et Huus,
Tilhører Risens Een,
Det er fyldt med Lægedom,
Dg gjemmer Etat i Een.
28. Der bider intet Sværd derpaa,
Dg ei de skarpe Egge;
En Staalstang, atten Alen lang,
Er tagt for Kampens Vægge.
29. Du klæde dine Stridsmand vel,
Dmgjord dig selv med Sværd,
Har du end atten hundred' Mand,
Forgjæves bli'r din Færd.
30. Du hvæsse dine Sværde vel,
Dg giv din Hest af Spore,
Har du end atten hundred' Mand,
Forgjæves bli'r din Fore.

thvilikr, saadan. Tillige (saadanne) bruges og i de danske Kampeviser, see 1ste Part No. V, B. 69. Saa mænd du gjorde det af Nød; du togst op tillige Blomme.

31. Teâ manstú bigva tajr bitru veâl,
O gjira tujn Hest vi Gajri,
Um inn tú hevur ajt aatjan Hundra,
Tarvdi teâr haalvar flajri.
32. Virgar stendur aa Hadlar Gölvi,
Meâlur firi feâr:
Nú vafsi tú eáv tan Hajluvaa,
Sjúrur, filg nú meâr.
33. Stuja aa sujnar Hestanar,
Restir Kjempur seâman,
Qvittu so uj Holgeârar,
Tajr huldu seâr eât Geâman.
34. Teâ vouru hefar resti Kjempur,
Hajm uj Geârin fouru,
Uti Rifin uj Holgörum
Firi tajmun stou.
35. Teâ veâr Virgar Veâlants Soon,
Han sujnun Svöri braa,
Han klejv Heâkar Rifan
Sundur uj Lutir tvaa.
36. Up uj miun Greâfa - Geâri,
Axla tajr sujt Skjin,

31. Da maa du bygge de skarpe vel, hvæste de skarpe Sværb (?).
Uffristen er her uden Dviol seilagtig. — Gajri o: Stab-

31. Du hvæsse dine Sværde vel,
Lad Hesten pøntet gange,
Har du end atten hundred' Mand,
Du brugte halv saa mange.
32. Virgar stod paa Hallens Gulv
Dg mæled' saa for sig:
Nu kjender du den Legeedom,
Følg, Sigurd, følg nu mig.
33. Sprunge hver alt paa sin Hest,
De Kæmper raske tilsammen,
Til Holmgaard de da stonde lod
Med Glæde og med Gammen.
34. Det var Kæmper, raske Mænd,
De hen til Gaarden foer;
Det Risen var i Holmgaard,
Han ude for den staaer.
35. Det var Virgar Belants Søn,
Han med sit Sværd mon staae,
Han Hake Nise klovede
Alt udi Stykker to.
36. Midt udi den grønne Gaard,
De aple deres Skind,

raf; maaffes af det isel, Gæra o: et Gaarskind med alle
den paa.

O fo bûnir genga taja
Uj hœar Hadlar inn.

37. O fo bûnir genga taja
Uj hœar Hadlar inn,
Sum Filkuus Rifi aa Bori seát
Vi Mann o Hundra fim.
38. Sjúrur stendur aa Hadlar Gólvi,
Meálur firi seár:
Hevur tú neákra Hajluvaa,
Afloup feilg tú meár.
39. Ee heávi aangan Hajluvaa,
Tiil Afloup heár kjaa meár;
Qveáni eer hefin mikli Meávur,
Sjúrur, uj filgjir teár?
40. Hetta man vera Meávur tan,
Sum okkun tjikjir uj Muun,
Han vaa Heákar Rifan,
Tan sterkji Veálants Soon.
41. Tak heávi, eát tú seji meár,
Nú Ee teá ikkji vifí;
Nú eer eát brinja út Lii ödí,
Tuj Ee veár tan, uj misti.

Dg skjon og pyntet gange de
 I hoié Haller ind.

37. Dg skjon og pyntet gange de
 I hoié Haller frem,
 Hvor Vilkinus ved Bordet sad
 Med Mand og Hundred' fem.

38. Sigurd staaer paa Hallens Gulv
 Dg mæler saa for sig:
 Har du vel nogen Lægedom
 At kunne sælge mig?

39. Jeg ingen Lægemidler har
 Tilovers her hos mig;
 Men hvo er denne store Mand,
 Som, Sigurd, følger dig?

40. Det er en saadan Mand, som kan
 Udrette Helte - Værke;
 Han Hake Rife veiede,
 Han Belants Søn den stærke.

41. Tak have du for dine Ord,
 Hans Daad jeg ikke vidste;
 Jeg hele Hæren rustet ud,
 Jeg Fader min mon miste.

40. Som os synes at være i Monnet; u; Mun, formodentlig
 det isl. i munum o: i Rigdom, af munir o: Formue.

42. Aarla veâr um Morgunun,
Teâ ruar firi Soul,
Taa heji Filkuus Rifans Soon
Brinja út Hundra tölv.
43. Taa heji Filkuus Rifans Soon
Brinja út Hundra tölv;
Sjûrur o Virgar Veâlants Soon,
Tajr ruja tajm ujmout.
44. Sjûrur o Virgar Veâlants Soon,
Tajr ruja tajm ödlun ujmouti,
Fudlu so Bûkar aa Jöruna niur,
Sum tajr varpa Groutti.
45. Bardist tögva fudla Deâr,
Dublur henga vi Stengur,
Mödift Virgar, Veâlants Soon,
Uj Bloui, heâr han fiendur.
46. Bardist tögva fudla Deâr,
Dublur henga vi Skuj,
Mödift Virgar, Veâlants Soon,
O Bloui fiendur han uj.
47. Mödift Virgar, Veâlants Soon,
Veâr komin uj stoura Trajt:

45. Bobler hange ved Stanger, Hefence Sibélet. Bardist af
bet isl. berja, bardi, flaae, prygle.

46. Bobler (Stummet) hange ved Skje.

42. Det var en aarle Mergensfund,
 Det rodmede for Coel,
 Da havde Vilkus Nifens Son
 Udruftet hundred' tolv.
43. Da havde Vilkus Nifens Son
 Udruftet hundred' tolv;
 Sigurd, Virgar Velants Son,
 De rebe mod dem hold.
44. Sigurd, Virgar Velants Son
 Imod dem alle riber,
 Paa Jord saldt bode Kroppe ned,
 Som naar man Stene smider.
45. De sloges fulde Dage to,
 Saa Skum de Stænger vander;
 Da mødes Virgar, Velants Son,
 I Blodet, der han stander.
46. De sloges fulde Dage to,
 Saa Skum til Skyer naaer;
 Da mødes Virgar, Velants Son,
 I Blodet, der han gaaer.
47. Da mødes Virgar, Velants Son,
 Var kommen i stor Noide:

47. Trajtur, isl. thraut o: besværligt Foretagende, Tænde-
 Træde (see P. Gyvs Kampevis: Herr Bugge han bygger op
 Hald med Vre. B. 47, hvor det hedder: De Medelfar Mænd.

Höjr tú, snarpi Nodnagjestur,
Beer mee heáni aa Brajt.

48. Teá veár hiin snarpi Nodnagjestur,
Brandin undur han sjejt,
Teá gjördi han aa skamri Stund,
Beár han aa fagra Brajt.
49. Virgar liggur undur Hejggjinun,
Kjendi seár Moui o Majn;
Teá veár hiin ungji Sjárur,
Han maatti taa berjast ajn.
50. Fram raj Sjárur vi miklari Raji,
Han viil ikkji undan fluggja,
Aflajis trou han Rifans Heer,
Han traangdi han fundur uj nujggju.
51. Sjárur traangur uj Heerim fram,
Sum Filkuus eer uj Longd,
Trujggjar Deár uj Struji stou,
Han ruddi firi seár Gongd.
52. Virgar liggur uj Hejggjinun,
Möin eáv honun ran;

Christ give dem Træde, De vog Herr Bugge i frebelig Leide.)
h. 1. Waande; om Thraut, see og Noten til Lokes Sang B.
2. — Brajt forklare Færseboerne ved Skjul; maaste snarere
af det isl. á bravi o: bort.

48. Han fjød Sværbet under ham. Sværbet staaer her for Skjold;

Her du mig, raske Nornegest,
Du bær mig lidt tilside.

48. Det var raske Nornegest,
Han lofsted' ham paa Skjold;
Det gjorde han i stakket Stund,
Var ham i god Behold.

49. Virgar under Høien laa,
Han soled' Mod' og Meen;
Det den unge Sigurd var,
I Kamp han ene treen.

50. Med Brede Sigurd rider frem,
Han monne ei forsage;
Af Veien jog han Risens Hær,
Dg trængte den tilbage.

51. Sigurd foer i Kampen frem,
Hvor Willus var saa lang;
I trende Dage Striden stod,
Han rydded' for sin Gang.

52. Virgar under Høien laa,
Til Moden fra ham svandt;

see Brynhildes Lv. B. 209.

50. Han trængte den sonder i ni. Aflajis, isl. Afleidis o: af
Veien.

52. Merkjis Meavur o: Mærkemand, Fanemand; af det island-
ske Merki o: en Fane. See Brynhildes Lv. B. 68.

Taa veár han tíl Feerar fásur,
Han féldi Merkjis Mann.

55. So raj Virgar, Veálants Soon,
Vuja Vejin fram,
Klujvur qvön um tvörar Herar,
Ujmouti honun rann.
54. So raj Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Vuja Vejin fram;
Klujvur qvön um tvörar Herar,
Ujmouti honun rann.
55. Kligva tajr qvön um tvörar Herar,
Ujmouti tajmun rann;
Ettur flou Filkuus, Rifans Soon,
Vi lujn tria Mann.
56. Teá veár Filkuus, Rifans Soon,
Han krejp undur Borgar Lii:
Höjr tú teá, hiin ungji Sjúrrur,
Tú gjev meár Lujv o Grid.
57. Gjarna Ec gjevi teár Lujv o Grid,
Um lujtur tú heána eát fää;
Heár koom Virgar, Veálants Soon,
Han högg hans Hövur fraa.

56. Han krøb under Borgerleeb; (isl. Borgarhlid o: Stotsport),
denne Talemaade findes ogs i de danske Kampeviser. Grid.

Da atter han paa Færde var,
Dg fælbød' Janemand.

53. Saa riber Virgar, Velants Son,
Frem paa den Bei saa bred;
Dvert over Skuldren klover han
Enhver, som mod ham reed.
54. Saa reed Sigurd, Sigmunds Son,
Dil brede Bei han vender;
Dvert over Skuldren klover han
Enhver, som mod ham render.
55. Dvert over Skuldren klovēs hver,
Som mod dem rende kan;
Endnu stod Bilkus, Risens Son,
Alt med sin tredje Mand.
56. Det var Bilkus, Risens Son,
Krob under Borgerleed:
Hør du, Sigurd Ungerfbend,
Dil du mig unde Fred?
57. Seg gjerne Fred dig unde vil,
Hvis du den blot kan faade;
Da kom Virgar, Velants Son,
Dg hug ham Hoved fra.

isl. Grid o: Fred.

57. Lujtur o: liden paa, af det isl. lita o: see, stole paa.

-
58. Teâ veâr Virgar, Veâlants Soon,
 Han Iweâraji Sjúra an :
 Tû Ikeâlt raa firi Holgörum,
 Tuj tû veâr tan, uj vann.
59. Virgar raj eâv Geâri burtur
 Vi fujnar Gengari tvaa;
 Sujani heji Sjúrur ungji
 Firi Holgörum Raa.
60. Virgar raj eâv Geâri burtur
 Vi fujnar Gengari fujra;
 Sjúrur raaddi firi Holgörum
 Adla Eâvi fujna.
-

58. Sveâraji an er Tmesis for anſveâraji 3: ſvarede; af Anſveâr, iſl. Andſvar 3: Svar, Gjensvar, engeliſt anſwer; Anſvar bruges og i denne Betydning i de gamle Kampeviſer; ſ. Gr. Ny Udgave Iſte Deel Pag. 140, 144, 345 o. ſ. v.

58. Det var Virgar, Velants Ern,
Saa Svar til Sigurd randt:
For Holmgaard du nu raade maa,
Thi du var den, som vandt.

59. Virgar reed fra Gaarden bort
Med sine Ganger' baade,
Dg Sigurd siden var den Mand,
For Holmgaard monne raade.

60. Med fire Heste Virgar reed
Fra Gaarden bort med Glib,
For Holmgaard Sigurd raadede
Hans hele Levetid.

Herre! vil I mig Eders Datter give? I vide mig strax Ansvar. See og Ismats Nv. B. 7, 10.

60. Eavi, isl. æfi o: Tid, Levetid; det latinske ævum; see Brynhildes Nv. B. 215.

QVÖRFINS THAATTUR.

1. **H**eåvi nú Stevi, o fluji aa,
Meni veår gengun uj Dans;
Ee qvöi um Virgar, Veålants Soon,
Hovverkjini hans.

Stevi:

Greåni beår Gudli eåv Haji &c.

2. Tujrikur situr aa Brattingsborg,
Han skujn sum rejar Gudl;

1. Haver eller iagttager nu Dmqvædet, og træder frem, mens vi gaae i Dans. Hovværker 3: Heltebedrifter, findes og brugt i de danske Kampeviser 1 Part No. VI. Vers 32. De Kamper lod see de store Hovværk. — Stevi, isl. Stef 3: Dmqvæde; dette kaldtes endnu i Peder Gyvs Tid af nogle Stevot, af andre Stavon, see danske Kampeviser, Fortalen S. 15. Det kaldes endnu af den svenske Almue Drd- st å f; see Svenska Folkviser 1ste D. No. 17 Anmærkning.
2. Ved at høre om den berømte Didrik af Bern, eller her Brattingsborg, hvis Bedrifter saa hyppigen ere besjunge i de nordiske (som og tydske) Viser, ledes man lettelig til at tænke paa den østgothiske Konge Theodorik, der erobrede Italien

Dværfs Dvad.

1. P^asser nu baade paa Takt og paa Trin,
Imens vi ganger i Dands;
Seg synger om Virgar, Belants Son,
Dg Heste-Værket hans.

Dm qvæde:

Grane bar Guldet af Hede ic.

2. Dibrif sidder paa Brattingsborg,
Saa blank som røden Gulb;

fra Doacer og ofte residerede i Verona (Bern). Dog kan den romantiske Fortælling om Dibrif og Viserne om ham aldeles ikke forenes med den virkelige Historie; jevnf. Müllers Sagabibliothek 2 D. Pag. 349. — Brattingsborg betegner, som P. Gys i sin Forklaring over gamle Ord, foran de danske Kampeviser, allerede har bemærket, en Fæstning i Almindelighed. Brattingsborg kaldtes og en gammel Fæstning paa Samsø. Ordet betegner en Fæstning, anlagt paa et brat Sted; af bratr \circ : brat, stæl, og Borg \circ : Bjergfæstning. — Denne Sang kaldes et Dværgeqvad, fordi den især tal omhandle Dværgen (Trollden) Dværfin, som dog først forekommer Bers 61, og blot spiller en underordnet Rolle.

Nú skeál rujma ajt Dvörga Fröji,
Nú gjerst mujn Rujma fudl.

3. Tujrikur fitur aa Brattingsborg,
Han seár út so vuja;
Nú fujfir meár aa Birting Skogv,
Aa Hajdni Mark eát ruja.
4. Sveárají Virgar, Veálants Soon,
Fifta Ori taa:
Rujur tú aa Birtingfkogv,
Tú kjemur heár ikkji íraa.
5. Ut veár lojstur Gangarin,
Tujrikur skuldi eát ruja;
Hajma seát Virgar, Veálants Soon,
Ajna so lujtla Tuj.
6. Hajma seát Virgar, Veálants Soon,
Ajna so lujtla Stund,

-
3. Fufir meár, ísl. fufir mér : jeg har lyst til.
 4. Virgar Velantsen, en af Didriks Kamper, kaldes i de danske Kampeviser Didrik Vertlandsen; see 4de Bile hos P. Eyy; i de gamle tydske Sange kaldes han Vidgass; han var en Søn af den berømte Kunstner og Guldsmed Baulundur (Volund), den nordiske Dædalus, som her kaldes Velant, ligesom i Vitkinasaga; deraf Volundsbarik : en Labyrinth. Fordi Faderen var Smed, fører Sønnen en Hammer og Tang i sit Skjold, see Risen i Holmgaard B. 1 i Noten. — Birtingfiov nævnes og i de danske Viser; see 1ste Part No. 4, B. 6; dog oftere Birtingstænd, Birtings Hebe. J Amart-

Nu rimer jeg et Dværge-Lvad,
Snart er min Rime fuld.

3. Didrik sidder paa Drattingsborg,
Dg seer han ud saa vide:
Nu hfter mig til Birtingsskov,
Til Hebe-Mark at ride,

4. Svarede Virgar, Belants Søn,
Dg første Ord var da:
Rider du til Birtingsskov,
Du kommer ei derfra.

5. Den Gangerhest dog løses ud,
Dg Didrik rider did;
Hjemme Virgar, Belants Søn,
Sad en saa liden Tid.

6. Hjemme Virgar, Belants Søn,
Sad en saa liden Stund;

ningerne til den ny Udgave af danske Kampeviser 1ste Deel
Pag. 367 hedder det: Birtingsland er ubetvivel Navnet paa
ethvert stribbart Land med krigeriske Folk, og neppe betegnes
derved Bretagne, som Grimm antager (Dän. Heltenlieder
Pag. 491). — Birting, isl. Birting o: Daggr, Lysning
(af hiartr, lys, klar), bruges endnu i Hardanger i Norge,
men blot i Bemærkelse af Lysild; see Norske Vid. Selsk.
Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 309.

5. Lojfa, isl. leysa, løse.

6. Han reed bort for at finde sin Herre. Fand, isl. Fundr o:
en funden Ting, et Fund.

Han leát seðila Skjemming taa,
Raj aa fujn Harras Fund.

7. Virgar staj aa Skjemmings Beák,
Vi Mimmaring uj Hendi,
Skjemmingur stou aa grönun Vödli,
Aa Birtinglkogv han rendi.
8. Teá veár Virgar, Veálants Soon,
Aa Skjemmings Beák han staj;
Skjemming rendi aa Birtinglkogv,
Han Kongjin ettur raj.
9. Teá Sveáraji han, Tujrikur,
Táaji han Virgar kjendi:
Qvör eer hefin eáv Tujrika Görpun,
Uj mee man ettur renda?
10. Sveáraji Virgar, Veálants Soon,
Han saa ivur Skogvin fruja:
Ee leát seðila meár Skjemming taa,
Ee vildi aj hajma buja.
11. Ruju tajr aa Birtinglkogv,
Sögur genga fraa:
Tujrikur biur Hestir Qvujla,
Viit skuljun aa Skogvin gaa.

7. Skjemming var Virgars Hest; Mimmring, hans Sværd, ligesom i de danske Biser. — Efter foregaaende Dvad, havde Virgar faaet dette Sværd udaf sin Farsfaders Gravhøi ved at besværges denne Gravstøbt (Opstøbet) til at udlevere det;

Han derpaa Skjemming fable lob,
 Reed til sin Herres Fund.

7. Virgar steg paa Skjemmings Dag
 Med Mimmering i Hænde,
 Paa grønne Mark lod Skjemming staae
 Til Birtingskov at rende.

8. Det var Virgar, Velants Son,
 Paa Skjemmings Dag var stædt;
 Skjemming lob til Birtingskov,
 Han Kongen efter reed.

9. Dibrif hertil svared' saa,
 Der han kan Virgar kjende:
 Af Dibrifs Garper hvo er den,
 Som mig mon efterrende ?

10. Svared' Virgar, Velants Son,
 Paa Dei mon sig begive:
 Jeg fable lob mig Skjemming Hest,
 Ei hjemme vilde blive.

11. Ride de til Birtingskov,
 Saa Sagnet gange maa;
 De Heste Dibrif Hvile bød,
 Der de til Skoven naae.

see Risen i Holmgaard Vers 2 til 13.

10. Han saae over Skoven den smukke.

11. Qvujla, isl. Hvilld o: Hvile. Viit er egentlig Dual. Vi
 to, for Plur. Veær.

12. Louu tajr aa Birting Skogv,
Ajna lujtla Stund;
Vaknaji Virgar, Veálants Soon,
Han höjrði Hesta-Dund.
13. Virgar lejp aa Skjemmings Beák,
Aankji outtalt han taa;
Han seâr ajna so mikla Kjempu,
Ruja seâr skamt ujfraa.
14. Virgar lejp aa Skjemmings Beák,
Aa lujt Svör han lujtur;
Nú skeâl teåka tiil Mimmaring,
O vita, qvusli bujtur.

12. Han hørte Hestehovers Dundren, Trampen. Dund, isl. Dunr 3: Dren, Dundren.
13. Skamt, af det isl. Skamnr, Skémri, Skémstr 3: kort, kortere, kortest. Skamri Stund see Regin Smeds Nv. B. 95.
14. Qvusli, som ofte forekommer, er det isl. hverfu eller hvórfu 3: hvorledes; i Kampeviserne ofte: huru, hure og hure le des; s. Gr. 2. P. No. 15 B. 10. Forsøg, hure det vil gange. Udv. Viser 3 D. Pag. 252. Huru liben Kirsten sin Sorrig ei forvandt. — Qvusli bruges i samme Bemærkelse i Norge; jeg har hørt det ved Spangereid (det ved Åslaug's Dvad Anmærkn. * omtalte Spangerhebe) og ved Undal, da jeg fra Svinsøer Havn tog derhen for at see den hændte Peder Clausens Portrait, som hænger i Undal Kirke. — Som en Curiositet vil jeg, i Anledning af Ordet Qvusli, her anføre noget om Færøeboernes Tidsbestemmelse; de sige nemlig: Qvusli eer fram? Hvorlangt er Tiden eller Solen gaaen frem? Eller efter vor Talebrug: Hvormange er Kloften? For at forstaae Sværet, maa man forud bemærke: Bøerne paa Landet have i Almindelighed ingen Stuehvre; de

12. De lagde sig i Birtingskoo,
 Dog kun en liden Stund;
 Da vaagneb' Birgar Betants Son,
 Han horte Heste-Dund.
13. Birgar sprang paa Ekjemmings Bag,
 Han intet frygter da;
 Han saae en Kampe stor og bold
 Ut ride lide derfra.
14. Birgar sprang paa Ekjemmings Bag,
 Han paa sit Sværd mon lide:
 Nu skal jeg tage Mimring fat,
 Og see hvor den kan bide.

Fjende derfor ikke de beraf flydente Benævnelser paa Tidens
 Inddeling, men regne efter nogle Hovedpunkter eller Sole-
 mærker paa Dagen, især Ekstur (Aft), Landfår (Sydost),
 Middeå (Middag), og Noun (N. 3); hvoraf hver indbefat-
 ter 3 Timer, og dette Tiderum kaldes en Ögt, isl. Eikt;
 disse inddeles igjen i halve Dele, hvoraf hver indeholder halv-
 anden Time, og betegnes ved Ordet Holva (halv), som sæt-
 tes foran. Naar man altsaa spørger: Qvuski eer fram?
 (Hvormange er Kloffen?) da svares: Soulin eer uj holva
 Ekstur, eller kortere: Teå eer holva Ekstur: Kloffen er $4\frac{1}{2}$
 om Morgenen. Dette er det første Solemærke, de bruge.
 Fremdeles:

Teå eer Ekstur	Kloffen er 6 om Morgenen.
— — holva Landfår	— — $7\frac{1}{2}$
— — Landfår	— — 9.
— — holva Middeå	— — $10\frac{1}{2}$
— — Middeå	— — 12.
— — holva Noun	— — $1\frac{1}{2}$.
— — Noun	— — 3 Eftermiddag.

15. Teá veár Virgar, Veálants Soon,
Lout eát Skogvin standa;
Mötti honun ajna mikla Kjempa,
Faat kundi henni granda.
16. Sveáráji Virgar, Veálants Soon,
Han saa tan miklan Mann:
Qvuj rujur tú uj Birting Skogv
Uj muju Harras Land?
17. Ivri drou eát Sjúra ungi,
Sögur genga fraa:
Han heji up sujt bygvin Svör,
Han teá uj Lofti braa.
18. Sjúrun braa sujun bitra Brandi,
Han rojndi goua Griipi;
Virgar situr aa Skjemmings Beákji,
Loftaji qvörji Siipu.

Teá eer holva Vestur . . .	Kloffen er $4\frac{1}{2}$	Eftermiddag.
— — Vestur . . .	— — 6.	
— — holva Ytnering . . .	— — $7\frac{1}{2}$.	
— — Ytnering . . .	— — 9.	
— — holva Midnaat . . .	— — $10\frac{1}{2}$.	
— — Midnaat . . .	— — 12 om	Natten.

Landfúr, ísl. Landfudr o: Skydsk. — Noun, ísl. Nónn o:
Sl. 3 Eftermiddag; deraf det engelske Noon, og det jydskke
Fornoun og Efternoun o: Formiddag og Eftermiddag. — Yt-
neringur, ísl. Utmyrdingr o: Nordvestvind. — Eigelaa siges:
Ee veár út Ögt firí Deá o: Seg var ude 3 Timer for Dag.
Teá eer Ögt aa Qvöldi o: Det er 3 Timer, siden Solen
gif ned.

15. Det var Virgar, Velants Son,
Han lod til Skoven staa,
Der mødte ham en Kampe bold,
Kun saa kan hannem grænde.
16. Svared' Virgar, Velants Son,
Han saac den djerre Mand:
Hvi rider du i Vitting Skov
Udi min Herres Land?
17. Sigurd ivrig blev i Hu,
Saa lyder Skaldens Sang,
Han hævede sit skarpe Sværd
Dg bet i Lusten svang.
18. Sigurd svang sit skarpe Sværd,
Dg prøved' gode Drag,
Virgar sad paa Etjemnings Ryg,
Afbødte hvert et Slag.

15. Henni (hende) er Dat. sing. fæm. fordi Kjempa i det Færøske, ligesom i det Islandske, er fæm. — Han og hun desklinedes i Færøskken saaledes:

Nom. Han.	Hoon.
Gen. Hans og Hansara.	Henna og Hennara.
Dat. Honun.	Henni.
Acc. Han.	Heana.

Næsten ganske som i det Islandske. — Granda, islandsk granda ?; Skade; see Stegnars Dvad Vers 22. Hognars Dvad Vers 143.

17. Iver betog nu Sigurd.

18. Lofa s: at gribe noget s. Er. en Botb, i Lustens asperere.

19. Taa vaknaji han, Tujrikur,
Han höjrur Brandar fadla,
Tekur han tiil sujt goua Svör,
Han leatur aa Virgar kadla.
20. Inn teá outtast Tujrikur,
Han höjrur Brandar fingja,
Burtur veår Virgar, Veålants Soon,
Vi Hesti o Mimmaringji.
21. Sjúður högdi egvelia,
Veål mundi Gramur dua,
Flufur so Eldur úr Virgars Brinju,
Eåt Skogvin stou uj Luå.
22. Tujrikur leåt tiil Hadlar standa,
Hajm eåv Skogvin feår,
Glojmti ettur aa Birting Skogv
Båaji Skjold o Svör.
23. Sjúður högdi egvelia,
Inntiil han veår mouur;
Settist niur aa grönun Vödli,
Ikkji vouru Draangjir frouir.

20. Han hører Svård at syngte. Outtast, isl. óttaz 3: forskref-
tes, frygte, grue; see ovenfor B. 13 og Regnaró Do. B. 19.
21. Gram var, som bekjendt, Sigurds Svård, see Regin Smeds
Dvad B. 90.
22. For at redde den gode Didrifs Vre forklare Færøeboerne dette
Sted saaledes, at Didrif ikke tog Flugten af egentlig Frygt,

19. Da vaagne de han, Diberik,
 Han horde Brande falde;
 Dg greb han til sit gode Sværd
 Dg lod paa Virgar falde.
20. Dg frygtede sig Diberik,
 Der han saae Sværdesving;
 Bort foer Virgar, Velants Søn,
 Med Hest og Wimmering.
21. Sigurd hug saa djærvelig,
 Dertil vel Gram kan due,
 Af Virgars Brynne Gnister flet,
 Som Skoven stod i Lue.
22. Diberik lod til Hallen staae
 Alt hjem med ilsom Færd,
 Dg glemte ubi Birtingskov
 Alt baade Skjold og Sværd.
23. Sigurd hug da djærvelig,
 Dg mødig man ham saae;
 Han sad sig ned paa grønne Mark,
 Der var ei Kæmper froe.

men af klog Forsigtighed; dette behøves dog ikke; thi efter de danske Kæmpeviser 1ste Part No. 12 B. 26, gif det ikke Diberik et Haar bedre en anden Sinde, da han vilde stætte Danmark; det hedder: Da tog Diberik til sine Been, han saae ikke meget tilbage; Sværding glemte at fige God Nat, Til Bern lode de drage.

24. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
Uj Vujkji heji steði:
Sii skeál tú meár, mikli Meávur,
Qveár eer tú eáv Frenda Reði?
25. Sjúra skeált tú nevna mee,
Ee sii teár fatt uj fraa;
Nasti Meávur Hjalprek Kongji,
Báaji uj Guls o Raá.
26. Greáni ajtur Gengari muju,
Sjúra skeált tú mee nevna,
Nasti Meávur Hjalprek Kongji,
Báaji tiil Guls o Evna.
27. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
Eáv so tungun Breði:
Heji tú högt vi Mimmaringji,
Ee heji teár ikkji besteði.
28. Sveðraji Sjúrur, Sigmunda Soon,
Táaji han Virgar kjendi:
Qveár eer sjaalvur Tujrikur,
Uj tee hiar fendi.
29. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
Han kan veál Orun grajna:

24. Svofra er du af Frende: Rab; Siig mig dit Elagstregiffer.
Vujkur, íst. Vig o: Drab, Kamp.

25. Seg fortæller dig sandt. — Sia fraa, íst. legia frá o: fige

24. Svared' Virgar, Belants Son,
I Kamp han vel bestod:
Siig mig, o bjærve Mand, din Vt,
Nævn mig din Frende-Rod.
25. Mit Navn er Sigurd Simundsen,
Det vidne kan min Daad;
Jeg sidder Hjalprek Konge næst
I Guld, som og i Raad.
26. Grane hedder Ganger min,
Mig Sigurd du skal nævne,
Jeg sidder Hjalprek Konge næst
I Guld, som og i Evne.
27. Svared' Virgar, Belants Son,
Haardt stred de med hinanden:
Hvis du min Mimring havde høvt,
Ei havde jeg bestanden.
28. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
Da han mon Virgar kjende:
Hvor er Didrik, Konge bold,
Som dig mon hidhen sende?
29. Svared' Virgar, Belants Son,
Han vel kan Orde kjende:

fra, fortælle; deraf Fraslagn, Fortælling; isl. frásaga; see
Regin Smeds Dv. B. 42.

27. Ufsaa tung en Gjærning. Bræði (isl. bragde): Rist, Bebrist.

- Tujrikur raj aa Skogvin burtur
Vi adlar fujnar Svajnar.
30. Sveárají Virgar, Veálants Soon,
Han leát Orun birja:
Nú skeál ruja firi Tujrik hajm
O flajri Sömdir spirja.
31. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Han fjejt tan Lajk eáv Hendi:
Teá eer aangjin aa Brattingsborg,
Mujnun Gengari torur eát venda.
32. Sjaaldan fjiljast Lajkjir veál,
Gjeri teá aj eát lojna;
Sjúrur o Virgar Veálants Soon,
Tajr mundi qvör annan rojna.
33. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Han meálur aa leámu Sinni:
Viit fkuljun ruja aa Skogvin fram,
O flajri Rojsnir vinna.
34. Aarla veár um Morgunun,
Soulin fkujn so vuja;
Sjúrur o Virgar, Veálants Soon,
Aa Hajdna Markjir ruja.

30. Sömdir er af det íslandske Sæmd, plur. Sæmdir o: Søder, 2Cre.

Didrik reed til Skoven bort
Med alle sine Svende.

30. Svared' Virgar, Belants Søn,
Alt udi samme Sinde:
Jeg ride vil til Didrik hjem
For Hader meer at vinde.

31. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Han skjed den Leeg af Hænde:
Der ingen er paa Brattingsborg,
Som Ganger min tor vende.

32. Sjelden fillis Lege vel,
Naar Manddom man vil øve,
Sigurd, Virgar Belants Søn,
Hverandens Kraft vil prove.

33. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Han mæler samme Sinde:
Vi ride vil til Skoven frem
For Hofværk meer at vinde.

34. Det var en aarle Morgenstund,
Solen skinned' vide:
Sigurd, Virgar, Belants Søn,
Paa Hede Marker ride.

32. Det nytter ei at følge. Lojna, isl. Leyna 3: skjule, følge.

35. Sterkjir rojna stinna Alva,
Aj man tajmun bedla,
Hestar lojpa, Garpar flitast,
Jör um Begva fedla.
36. Sterkjir rojna stinna Alva,
Svör vi Sporun dreäa,
Hestar lojpa, Garpar flitast,
Jör um Begva veäa.
37. Hestar lojpa, Garpar flitast,
Svör vi Sporun ringja,
Tajmar skujna, Grymar stujra,
Gjiltar Kjaalmar singja.
38. Ruja ivur Birting Skogv,
Aa tuj seämu Sinni;
Aj veär anna tujlujkt Lii,
Draangjir, leggja uj Minni.
39. Ruja ivur Birting Skogv
Ivur Mark o blejta Mjru,

-
35. Starke prove store Kræfter, intet mon dem fatteð. Heste løbe, Kæmper flyttes, Jörd om Boven falder. Stinna Alva, forstares ved sine, sterke Kræfter. Stin isl. stinnr : stiv, stærk; see Hognars Db. B. 151. Ordet bruges endnu i Jylland, s. Gr. Loivene ere stinne af Frosten. Om en svag, Hest siges at den ei kan stinne (: stivne) en Skagle. Alva, isl. Afl : Styrke.
36. Veäa, veie, dække.
37. Sværd tilligemed Sporer Klinge; Sommer Finne, Grimer fyre, forgyldte Hjelme syngte. Disse tre Vers skulle være

35. De Kamper prøve Manddoms Værk,
Dg herligen det gled;
Saa under Ridtet Hestebug
Til Jorden synker ned.
36. De Kamper prøve Manddoms Værk,
De Sværd og Sporer drage,
Saa under Ridtet Hestebug
Sank ned til Jord saa sage.
37. Dg under Ridt og Hesteløb
De Sværd og Sporer klinge,
De Bidsler sunkede af Gulb,
De gyldne Hjelme svinge.
38. Ride de til Birtingflov
Alt ubi samme Sinde;
Saa skjønt et Dog vel aldrig saaes,
Tag, Dreng, det til Minde.
39. Ride de til Birtingflov,
Alt over Mark og Myre,

en Beskrivelse over de tvende Heltes lange og hurtige Galop-
Ridt; de prøve om Crane eller Skjemming kan løbe bedst;
synes ikke ilde udført i det Færdigste. Naar muntre Karle
dantse efter disse Vers, skal det gaae som i en Galop. See
Svend Bonveds Bise hos P. Sch B. 14: Hans Hjelms
var blinkend, Hans Spore var blinkend, Hans Hest den var
springend, Selv var den Herre saa svingend.

39. Over Mark og bløde Mose. — Blej ta, bløb, isl. bleyta.
— Ivur, isl. Yfir o: over. — Mujri, isl. Myri o: Myre,
Mose, Morads,

Aj veár anna lujlujkt Lii,
Eát fitja tiil Seáila dujra.

40. Ruja ivur Birting Skogv,
Sum Rifar uj Hömrún biggja,
Dvörgar kleá fruþan Seál,
O Trödl firi Foutun liggja.
41. Sujla veár um Aftanin,
Deávrin touk eát qvölda,
Dreákar teáka eát yla hot,
O Ulvar teáka eát gjedla.
42. Ulvar teáka eát gjedla hot,
Teá drevur eát mirkjún Eáli;
Souu qvörkji Himmil idla Jör,
O vadla Sti firi Seáli.
43. Souu qvörkji Himmil idla Jör,
O vadla Sti firi Seáli;
Aj höddu flajri tujlujki Garpar
Veri uj verri Veáli.
44. Eát fingja touk uj Hömrún hot,
Rifar Halgjir njauta;

40. Hamrar 3: Ussatser paa Fjeldene, dernæst Fjeldene selv, ísl. Hamar. Ordet findes og brugt i P. Svvs Kæmpeviser f. Gr. 1ste Part No. 7, B. 39. End vog han (Felt Hogen) tre Kæmper, de vare ikke af de mindste; Saa gik han til Sammeren, sin Faders Skat monne finde.

Saa Hjont et Tog vel aldrig saaes,
Udi de Sæbler dyre.

40. Ride de til Birtingskov,
Til Risers Klippe = Kamre,
Hvor Dværge klæde prude Sæl,
Dg Trold for Fødder hamre.
41. Det var en silde Aftenstund,
Der Dag tog til at kvælde,
De Drager hylede saa hoit,
De Ulve monne gjelde.
42. De Ulve gjelbede saa hoit,
Trak op saa mørk en Aht,
Der saaes ei Himmel eller Jord,
Dg neppe Stie og Sædl.
43. Der saaes ei Himmel eller Jord,
Dg neppe Stie for Haande,
Ei nogen Kæmpe været har
I større Nød og Waande.

44. En Sang i Hjeldet hortes da,
De Riser Gammen nyde;

41. Gjedla, isl. Gelta ∴ gjelde, tube, gjør. Yla, isl. yla ∴ hyle. Dreakur h. l. Trödl, isl. tröll ∴ Trold, Nisse; af det græske trogle ∴ en Hoi.
42. Eali, isl. El ∴ en Aht, Bøse, Storm og Uveir med overtrukken Himmel. See og Skrymners Rimm D. 2 og 3. — Seail, isl. Södull ∴ en Sædel.

Hajtan Eld vi Foutun trua;
Heárar Malmar eát brjauta.

45. Heárir Stajnar fundur Sprungu,
Malmur vi Ajtri rennur;
Dreákar hamra stoura Stengur,
Eldur uj Smia brennur.

46. Dreákar hamra stoura Stengur,
Gjiltar Brandar fleggja;
Outtaft Virgar Veálants Soon,
Ilt veár um eát eggja.

47. Sveáraji Virgar Veálants Soon,
Nú eer attur eát venda;
So veár Svör uj Slujrun hjat,
Han kurdi teá ikkji henda.

48. Sveáraji Sjúrirur Sigmunda Sonur,
Han leát so Orun birja:
Leáti teá ikkji frattast hajm,
Aj Tujrika Garpar Spirja.

44. Halgjir njauta, er egentlig holbe Helligdag; her maa det forstaaes om at nybe Fryd og Glæde. Niserne foretillies altsaa her, at glæde sig ved at arbeide i Hjelbene, og der tilberede den haarde Malm. Overtroen ansaae Metallerne for et Product af Trolbe, Bjerges Indvaanere. Deres Arbeide meentes at skee under Sang og Larm, som kunde høres langt fra; derfor kaldes endnu paa Færøe usornøent Bulder og støjende Glæde under et Arbeide: Trødlalouti,

Med Fodder traadtes heden Jld
 For haarden Malm at bryde.

45. De haarde Etene sønder sprang,
 Den Malm med Edder render;
 De Nisser hamre Jernet's Stang,
 Mens Jld paa Essen brænder.
46. De Nisser hamre Jernet's Stang,
 Dg hærde gølden Sværd.
 Dg grued' Birgar, Belants Søn,
 Der han saae sig en Færd.
47. Sværed' Birgar Belants Søn:
 Jeg hjem igjen vil vende;
 Hans Sværd i Eliren var saa heeb.
 At han det ei kan hænde.
48. Sværed' Sigurd, Sigmunds Søn,
 Dg taled' Ord saa blide:
 Lad dette ikke spørges hjem,
 Ei Didriks Garper vide.

Trolbelyb, Trolbesæder.

46. See Vers 73 nedenfor og Høgners Av. B. 74.
47. Slujra isl. Slidrir, o: Skede; deraf Slujra-Knujgur, Slirekniv o: Sværd. Han kunde for Levens Skyld ei holde sit Sværd i Haanden.
48. Birja, isl. byria o: begynde. — Fratta, isl. frøtta, fregna, frá o: frage, spørge.

-
49. Sveáraji Sjúrir, Sigmunda Sonur,
 Han heldur aa búnun Staali;
 Minni líjst firi Tujrika Görpun,
 Sum Draangjir gjita vi Maali.
50. Sveáraji Sjúrir, Sigmunda Sonur:
 Viit Íkuljun eát Skogvin ruja;
 Höjra faaun viit annan Sang,
 Tääji Naattur tekur eát luja.
51. Ruja tajr aa Skogvin fram,
 Mirkt veár tajmun firi Eja;
 Komu eát tuj Borgjinun,
 Teá Íkujn sum Gudli reja.
52. Sveáraji Sjúrir, Sigmunda Sonur,
 Viit Íkuljun kjaa Konun gjísta;
 Morgun Íkuljun viit föra hajm
 Alt teá, uj Lujv kan lísta.
53. Sveáraji Sjúrir Sigmunda Sonur,
 Viit feárun íkkji úti eát standa:
 Viit Íkuljun gjísta heár uj Naat,
 Uj Morgjin rojna Branda.
-

49. Mindre end dette kan siges til Didriks Garper, at jo disse
 Kæmper omtale det ved Mælet. Sigurd vil altsaa sige: Det
 er bedst, at du bliver, hvor du er, og ei lader dig mærke med,
 at du er bleven bange. Gjita, ísl. Géta 3: avle, undfange;
 omtale.

49. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Han holdt paa Skarpen Klinge:
Ei Didriks Garper vide det,
De kan ei Maalet tvinge.

50. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Vi vil til Ekøven ride:
Hen ud paa Matten anden Sang
Vi fange vel at vide.

51. Ride de til Ekøven bort,
Mærkt det var og øde;
Dg komme de da til en Borg,
Der skjan som Guldet rode.

52. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Vi vil hos Fruen gjeffe;
I Morgen vil vi føre hjem,
Hvad synes os det bedste.

53. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Vi vil ei ude stande:
Vi ville gjeffe her i Nat,
I Morgen prøve Brande.

50. Vi faae nok en anden Sang at høre, naar Matten begynner
at lide; naar det bliver længere ud paa Matten.

52. Alt det, som Livet kan forlyste.

-
54. Sveárají Virgar, Veálants Soon,
Han touk taa tiil eát teála:
Nú lkeál leggja Kjaalmar eáv,
Uj Morgjin Hestár feáila.
55. Gingu tajr uj Huufi inn,
Teá lkajn sum Gudli reja,
Souu firi Bori stenda
Mengar Brandar bejar.
56. Souu firi Bori standa
Mengar Brandar bejar,
Soutu firi Mojggjar tveár,
Teár lkujna sum Gudli reja.
57. Soutu firi Mojggjar tveár,
Kladdar uj Silkji smaa,
Dujrur Drekkur aa Bori stendur,
Sögur genga fraa.
58. Sjúrrur touk tajr dujru Drekkjir,
Han mundi aj mangan bia,
Stidlar soutu Mojggjar tveár,
Teá tökti tajmun best eát tia.
59. Teá veár Sjúrrur, Sigmunda Sonur,
Han leát fo Orun birja:

55. Mange frumme Sværd. Bejar er vel af bet ísl. Beygia,
o: at frumme.

54. Svared' Vigar, Belants' Son,
 Saa rog han til at tale:
 Vi Hjelmene vil lægge af,
 I Morgen Heste fable.
55. Ginge de i Huset ind,
 Som Guldet rod det skjant,
 Og saae de der for Bordet staae
 Saa mangen deilig Brand.
56. Saae de der for Bordet staae
 Saa mangt et deiligt Sværd;
 Der sadde for dem Moer to,
 I Glæds kom Guldet nær.
57. Der sadde for dem Moer to,
 Var klædt i Silke smaa;
 Kostbar Drik paa Bordet staaer,
 Saa Sagnet gange maa.
58. Sigurd tog den dyre Drik,
 Ei længe han mon vie,
 De tvende Moer stille sad
 Dem tyktest bedst at tie.
59. Det var Sigurd, Sigmunds' Son,
 Lod høre Ord saa blide:

59. Han lod saa Ordene begynde; — Det raader jeg først at spørge.

Qvör reáður firi hefari Borg,
Teá raji Ee fiit eát spirja.

60. Sveáraji Virgar, Veálants Soon,
Viit skuljun uj Borgjin biggja;
Villja Tiit ikkji attur sveára,
Tiit skulu firi Brondun liggja.
61. Sveáraji önnur Dvörge Mojggjir,
Ödl uj Gudli skujn:
Harri reáður firi hefari Borg,
Eer Qvörfin, Feáir mujn.
62. Sveáraji Sjúrrur, Sigmunda Sonur,
Aj veár Draangur raddur:
Eer tujn Feáir aa Skogvin burtur,
Idla eer han hajma staddur?
63. Feáir mujn eer aa Skogvin burtur,
Mojggjin tekur eát tellja;
Qvörja Naat vi Rifar berjast,
Molm úr Hömrún eát vellja.
64. Sveáraji Virgar, Veálants Soon,
Han flou teá up uj Glajm:

61. Sun gansle i Guldet skinnede. Adlur, ödl er det isl. allr,
ödl o: totus, tota; ödl er altsaa fæm. gen.
62. Raddur, isl. hræddur o: frogtsom, ræd. Staddur.
isl. Staddir o: nærværende, stædt.
63. Mæen begyndte at fortælle; hver Nat staaes han med Rifet

Hvo raader her for denne Borg,
Det lyfter mig at vide?

60. Svared' Virgar, Velants Son,
Den Borg jeg skjon maa kalde;
Vil I ei Gjensvar give os,
I skal for Staalet falde.
61. Svared' een af Dørgemoer,
Var klædt i Guldet sin:
Den Mand, som raader for den Borg,
Er Dørfin, Fader min.
62. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
Den Kæmpe ei var ræd:
Er Fader din i Skoven hist,
Er han her hjemme stæd?
63. Min Fader er i Skoven hist,
Saa Moen svared' brat,
For Malmen ud af Fjeld at faae,
Han hamrer hver en Nat.
64. Svared' Virgar, Velants Son,
Han glad de Ord lod høre:

for Malm-udaf Fjeldene at vælge. Telli ja, isl. telia ∅;
tælle, sige, forstikke. Molm, isl. málmr ∅: Metal. Ham-
mar, isl. Hamar ∅: en steil Klippe; Ufsatfer paa de sæv-
ste Fjælde kalbes Hamre. Vellja, isl. Velia ∅: vælge, eller
maafsee af vellta eller velkia ∅: vælte.

Nú skuljun teáka Mojggjar tveár,
O föra til Hadlar hajm.

65. Virgar touk teár Mojggjar tveár,
Setti aa Skjemming fruja;
Sjúrur touk teá befa Svör,
Sum Dvörgurin heji smuja.

66. Sjúrur touk teá befa Svör,
Sum Dvörgurin heji smuja,
Sujani adlar eárar Brandar,
Stökkjir eáv um Miu.

67. Sjúrur touk taa Gudl o Silvur,
Alt teá új Greáni beár;
Sujani skundar han sujnari Feer
Eáv Dvörga Borg asteá.

68. Ruja tajr ettur Skogvin fram,
Tajr speára aj fljoutar Hefstar,
Taa skalv báaji Himmil o Jör,
Táaji Deávirin touk eát brefta.

69. Teá lujfir ivur Hajdna Skogv,
Soulin tekur eát branda;
Dreákar teáka eát yla hot,
Táaji Rifar uj Hadlir genga.

68. Da Dagen begyndte at briste. Fljoutur, isl. fljótr o: hurtig, ilende. Táaji, isl. thaed o: da. — Deávir, isl. Dagr o: Dag.

- Vi tage vil de Dværgemøer,
Dg hjem til Hallen føre.
65. Virgar tog de tvende Møer,
Paa Skjemming ud dem bar;
Dg Sigurd tog det bedste Sværd,
Som Dværge smeddet har.
66. Sigurd tog det bedste Sværd,
Var gjort i Dværge - Smidje;
Dg derpaa hør en anden Brand
Han bryder af i Midtje.
67. Sigurd fik der Gulb og Sølv,
Han alt paa Grane smed;
Dg derpaa fra den Dværgeborg
Han iled' brat affled.
68. Ride de fra Skoven bort,
Ei raske Heste spare;
Jord og Himmel ryste de,
Der Dag tog til at klare.
69. Det lysner over Hebe - Skov,
Alt Solens Straaler brænde;
De Drager hylede saa høit,
Da hjem sig Riser vende.

70. Qvörfin koom eäv Skogvin hajm,
Han tjiktift vera komin uj Vanda,
Han seâr opnar Hadlis Dir
Firi seâr eât standa.
71. Dvörgurin gjek uj Hadlina inn,
Aankji uj han fiur;
Han seâr liggja aa brajun Bori
Brandar eäv um Mi.
72. Qvörfin gjek uj Hadlina inn,
Ilt eer Skap eât eggja;
Saa han um tiil Mojggjar tveâr,
Han kundi teâr ikkji sujggja.
73. Dvörgurin lejp um Hadlar Gölv,
Ilt veâr um eât eggja;
Kjendi Eld uj stöuru Smiu,
Brandar attur eât fleggja.
74. Dvörgurin lejp um Hadlar Gölv,
Ilt veâr um eât eggja:
Nú lkeál genga eât stourun Stia,
Brandar attur eât fleggja.

72. Dndt er det at opægge Sindet. Eggja, isl. egna 3: ægge, drille. See Noten til Hognars Ob. S. 74.

73. Dndt var det at opægge ham; saaledes syngte Færøeboerne det; see ellers foregaaende Vers. Han lagde Ild i den store

70. Da kom af Eloven Dvørfin hjem,
 Han var ubi stor Vaande,
 Da han saae Hallens aabne Dør
 For sig saadan at stande,
71. Dvørgen gik i Hallen ind,
 Han taler ei et Ord;
 De senderbrudte Sværd han seer
 For sig paa bredden Bord.
72. Dvørfin gik i Hallen ind,
 Og vel han maatte grue;
 Han leder om de Meer to,
 Kan ingensteds dem fue.
73. Den Dværg løb om paa Hallens Gulv,
 Til Brede let at ægge;
 Han tændte Ild paa Esfen sin
 For Sværd deri at lægge.
74. Den Dværg løb om paa Hallens Gulv,
 Til Brede let at ægge:
 Til store Umbolt jeg vil gaae
 De Sværd igjen at lægge.

Smidie, for Sværdene atter at fleggja, hamre sammen, isl.
 flongia saman. Kjenda Eld, isl. Kinda Elld o:
 nære Ilden; h. l. tænde Ild.

74. Leip, isl. hlaup o: løb af hlaupa.

75. Dvörgurin leip um Hadlar Gölv,
Aj veár tiil Gous eát bera,
Hevndar skulu Mojggjar tveár
Vi hörun Sömdun vera.
76. Sjúrur o Virgar Veálants Soon,
Hajm uj Geárin four,
Uti fjaalvur Hjalprek Kongur
Firi tajmun stou.
77. Veer veálkomin, Sjúrur,
Hajm eáv hefari Feer;
Tú hevur vunni aa Hajin Mark
Gudl o bygvín Svör.
78. Teá sveáraji Hjalprek Kongur,
Meálur firi Munni aa seár:
Qveát eer hetta firi mikla Kjempa,
Uj förur Mojggjar tveár.
79. Sveáraji Sjúrur, Sigmunda Soon,
Fifla Ori taa:
Hetta eer Virgar, Veálants Soon,
Tujrikji Kongji fraa.

-
75. Ei var det til det Gode at bære. Alt, hvad Dvorfín saae, maatte epirre ham, og der var ingen, som kunde fórmitte hans Brede. Gous, ísl. góts o: Gods, Rigdom.
77. Hajin Mark, maaste Hebins Mark; see Noten til Bryn-

75. Den Dværg løb om paa Hallens Gulv,
 Ein Sorg han ei kan hævme:
 De tvende Møer hevnes skal,
 Jeg haarden Hevn skal fremme.
76. Sigurd, Virgar Belants Søn,
 Dit Hjemmet stande lod,
 Og Hjalprek selv, den Konning bold,
 Han ude for dem stod.
77. Velkommen Sigurd atter hid
 Her hjem fra denne Færd;
 Du vunden har paa Hede-Mark
 Det Gulv og hovne Sværd.
78. Svarede' derpaa Hjalprek Kong,
 Og mælede saa blid:
 Hvad er det for en Kæmpe bold,
 De Møer bringer hid?
79. Svarede' Sigurd, Sigmunds Søn,
 Da først saa mangefold:
 Det er Virgar, Belants Søn,
 Fra Didrik Konge bold.

hildes Dv. B. 18; eller af det isl. Heidi er en Gedefrakning, en af Menneſter ubeboet Fjeldſtrakning, hvor ovennævnte Niſer og Dværge, og navnlig Dværfin, kan antages at have havt deres Tilhold. See og Noten til Høgnars Dv. B. 4.

80. Hetta eer Virgar, Veálants Soon,
Uj förur Mojggjar tveár:
Han hevur veri uj hesari Feer
Aa Hajin Mark vi meár.
81. Tuj sveárají Hjalprek Kongur,
Han meálur firi Munni sujnun:
Virgar, gak uj Hadlina inn,
Vi Dvörge Mojggjar tujnun.
82. So veár han eáv Feerun mouur,
Sögur genga eáv;
Trujggjar Neátur Virgar sterkji
Kjaa Hjalprek Kongji sveáv.
83. Aarla veár um Morgunun,
Soulin íkajn fo vuja;
Virgar kleáddist firi sujnari Saang,
Han famnar Mojggjar frujar.
84. Virgar gengur firi Hjalprek Kong,
Biur han Dugna gjera:
Leána meár Skútu eáv Landi út,
Mojggjar um Sund eát föra.
85. Tuj sveárají Hjalprek Kongur,
Skútu íkeált tú fáa;

82. Í tre Ratter Virgar ben stærke hos Hjalprek Konge sov. —
Mouur, íst. módr 9; meðig, træt.

83. Virgar flædte sig paa; see Hognars Dvad Vers 65.

80. Det er Virgar, Velants Søn,
Som bringer Møer Fjær;
Paa Hebe-Mark han været har
Med mig i denne Færd.
81. Thi svared' Hjalpræk, Konge bold,
Lod Ordene udsende:
Gak, Virgar, gak i Hallen ind
Med Dværge: Møer tvende.
82. Af Færden var han mød' og træt,
Saa lude Sagnets Ord;
Dg trende Nætter Virgar blev
I Hjalpræk Konges Gaard.
83. Det var en aarle Morgenstund,
Solen ffinned' vide;
Virgar klæbede sig paa
Dg savner Møer hoide.
84. Virgar gik for Hjalpræk Kong,
Bad ham sig Bistand gjøre:
Laan mig en Snekke, for de Møer
Hen over Sund at føre.
85. Thi svared' Hjalpræk Konge bold,
For Snekken maa du raade,

84. Dugna gjera v: skaffe tilstrækkelig Hjælp. Dugna af det isl. Dugnadr v: Hjælp, det hedder og Dugna vajta.

85. Flitta, isl. flytia, at føre, transportere, flytte; bruges

Flitta ivur Singjar Fjör
Dvörge Mojggjar báar.

86. Tuj sveárají Hjalprek Kongur:
Skútu leáni Ee teár,
Flitta ivur Singjar Fjör
Dvörge Mojggjar tveár.

87. Virgar leát eáv Lunni Ikura
Ajna firigjilta Skaj;
Sildi ivur Singjar Fjör
So feávur veár tan Laj.

88. Teá veár Virgar, Veálants Soon,
Sögur genga fraa,
Flitti Mojggjar aa Selgjar Land,
Heár leát han Borgjir flaa.

89. Virgar leát aa Selgjar Land
Gjiltar Borgjir gjera;
Setti inni Mojggjar tveár,
Teár skuldu Sijki bera.

meget i det Farsiffe. Naar man faaer Skjts over Land,
eller tilføes, siges man altid at blive flyttet fra Sted til
andret. Hvor Singarsfjorden monne vare beliggende, vides ikke.
87. Skura eáv Lunni o: hastigen at trække en Vaad paa
Kullestoffene ned i Søen. — Skaj o: Skib. Saa skjøn var
denne Vel eller Dversart.

At flytte over Singarfjord
De Dværge Moer baade.

86. Thi svared' Hjalprek Konge hold:
Jeg gi'r dig Skib i Hænde:
At flytte over Singarfjord
De Dværge Moer tvende.

87. Paa Ruller Virgar løbe lod
En gylden Snekke skjon;
Saa seiled' over Singar Fjord
Den raske Belants Søn.

88. Det var Virgar Belants Søn,
Saa Sagnet gange maa,
Han flytted' Moer til Selgjar Land,
Der lod han Borger slaae.

89. Virgar lod paa Selgjar Land
Forgyldte Borger slaae;
De tvende Moer derudi sab
I Silkeklaeder smaae.

88. Selgjar-Land kjendes ligesaa lidet, som Singarfjord i forrige Vers; begge ere, saa at sige, mythologiske Navne; thi det fulde vel aldrig være vort Sjælland, hvorpaa Wisens Forfatter har tænkt.

-
90. Setti inni Mojjgjar tveár,
Teár skuldu Silkji virka,
Sujani four Virgar, Veálants Soon,
Attur firi Tujrikji sterkji.
-

90. De evnde Moer berudi sad,
De sulde Silke virke,
Dg saa foer Virgar, Velants Con,
Sgjen til Dibrif stærke.

RISIN EÂV LATTRABJÖRGJI.

1. **E**e vajt ajna Rujmuna,
Inni hevur liji laangji;
Risín liggur aa Lattrabjörgji,
Teálar ví sijnar Draangjir.

Niurleái.

Greâni beâr Gudli eâv Haji &c.

2. Risín teálar ví sijnar Draangjir,
Got eer eât teâka tiil Evna:
Qveâr vita Teâr mujn Feâirs Beâna?
Nú fujfir meâr han eât hevna.

1. Seg veed et Riim, som inde har ligget længe. Maaskee Dig-
teren ved Lattrabjörg har tænkt sig Lethraborg i
Salland, det gamle Kongesæde Leire. — Niurleái o:
Omquæde, egentlig Underlag. — Björg, isl. Biarg, plur.
Biörg o: Bjerg. I Sylland ved Randerskanten udtales dette
Ord endnu, som Björg; s. Gr. han boer paa Bjørget; lige-
saa Fingerbjörg, isl. fingur-biörg o: Fingerbølle.
2. Hvor vide I min Faders Bane. — Fufjfir meâr, isl. fyfir
mér, ligesom Dvorsins Av. 3. — Efter andet Vers syngte

Risen fra Petraberg.

1. Et Digtids Niim og Digt jeg veed,
Som dulgt har været længe;
Den Rise boer paa Petraberg,
Liltaler sine Dreng.

Dm qvæde.

Grane bar Guldet af Hebe 2c.

2. Liltaler sine Dreng saa,
Dg godt at have Evne:
Hvor boer min Faders Banemand?
Mig lystet ham at hevne.

nogle: Adlir dryptu Höddi niur, Aangjin tordi eát teála,
Uttan hansara Hövidsmeavur Betri heji han teaa o:
Alle da dukked' de Hoved ned, Dg ingen torde ham svare,
Foruden Risens Høvidsmand, Han agted' ingen Fare. Dette
Vers er conform med P. Gyss 1ste P. No. XI. B. 7, hvor
det hedder: Alle da fjøde de Hätte for Mund Dg ingen
torde Kongen svare, Foruden Vidrik Verlandsøn, Han gjorde
deraf en Pære (Gjakkessnak); see og Udvalgte Viser 1ste D.
Pag. 74 B. 7.

3. Höjr tú, freáji Filkjir Sonur,
Sija fkeált tú meár:
Uj qvör veár mujn Feáirs Beáni,
Idla Ee höggi Höddi eáv teár.
4. Teá veár freáji Filkjir Sonur,
Taa tagdi han fo laangji,
Um inn Ee sii tujn Feáirs Beána,
Aa honun vinnur tú aankji.
5. Höjr tú, freáji Filkjir Sonur,
Sii meár fatt ujfraa:
Qvusli veár han aa Navni nevdur,
Uj mujn Feáir vaa?
6. Sveáraji freáji Filkjir Sonur,
Tjikjir uj tuj Maun:
So eer han aa Navni nevdur,
Sjúrur, Sigmunda Soon.
7. Teá veár Rifin aa Lattrabjörgji,
Leát sujni Cor fo fnygva:
Höjr tú, freáji Filkjir Sonur,
Qveár man Sjúrur bygva.

3. Ellers hugger jeg Hovedet af dig. — Beáni, isl. bani og banamaðr 3: Banemand, af bana, bræbr. — Idla, isl. Ella 3: ellers.

4. Freájur, isl. frægr 3: beramt, fern, sem ofte forekommer, bruges endnu i Gardanger i Norge; see Norske Bib. Selsk.

3. Hor du, raske Fikkje Son,
Sige skal du mig:
Hvo min Faders Bane var,
Seg ellers klover dig.
4. Det var raske Fikkje Son,
Det svar paa Tunge rinder:
Om du hans Bane vide saaer,
Du ham ei overvinder.
5. Hor du, raske Fikkje Son,
Du sandt mig sige dog:
Hvad Navnet var paa Manden, som
Min elste Fader vog.
6. Svareb' raske Fikkje Son,
Han Riigdom havde fien:
Den Mand, som Fader din mon laae,
Var Sigurd, Sigmunds Son.
7. Det Nisen var paa Letraberq,
Lod sine Drb saa snoe:
Hor du, raske Fikkje Son,
Hvor mon den Sigurd boe?

Efr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 320.

5. Veja, isl. vega, dræbe, imperf. vog. — Vegin, isl. Veginn, dræbt, bruges ogsaa i de danske Kæmpeviser, s. Gr. 2 P. No. 31 B. 49. Veien er han Konning Herre Erik, i Funderup ligger han død.

8. Sveraji freáji Filkjir Sonur
Vi trejun o tungun Vanda:
Han buir feár uj Holgörum,
Uj Nörrujkjis Landi.
9. Han hevur mengan Rifan dripi
Firi fujt qvasfi Svör;
Kjemur tú firi Holgeárar,
Tujlukar Reákar tú feert.
10. Teá veár Rifin uj Lattrabjörgji,
Leátur aa Raji renna:
Firi tú spottar o happar mee,
Tú skeált aa Baali brenna.
11. Um tú leátur mee stjajka,
Um tú leátur mee brenna,
Sjúrur verur ikkji tujn Fengji,
Teá feert tú eát kjenna.
12. Sveáraji freáji Filkjir Sonur,
Kladdur uj Brinju nuiggja:
Sjúrur verur ikkji tujn Fengji,
Teá feert tú eát fujggja.
13. Rifin four feár heáni burtur
Vi tajrri seámu Feer;

9) Saadan Hevn bu faaer. See Rifin i Holmgaard B. 29.

8. Svareb' raske Fjlkjir Søn
Med træg og tungen Vaande:
Han boer sig ubi Holmegaard
Alt ubi Norges Lande.
9. Han mange Riser veiet har
Alt med sit hvasse Sværd;
Hvis du til Holmgaard kommer hen,
Du bli'r i samme Færd.
10. Det Risen var paa Petraberg,
Han lod sin Brede rende:
Fordi du spottet, haaner mig,
Du skal paa Baalet brænde.
11. Om du end lader stege mig,
Og mig end lader brænde,
Ei Sigurd bliver Fange din,
Det faaer du vel at kjende.
12. Svareb' raske Fjlkjir Søn,
Var klædt i Brynje blaa:
Ei Sigurd bliver Fange din,
Det faaer du at forstaae.
13. Risen iler derpaa bort
Alt i den samme Færd,

10) Happa o: vanære med Ord; saaledes forklare Færdboerne dette Ord.

- So four han uj Smiuna,
Eát smuja feár Skjöld o Svör.
14. Rifin smujar Jadsftangjina,
Egvelit aa eát lujta;
Aatjan Eálin veár hoon leng,
Hoon glegvar sum Silvuri qvuitta.
15. So leátur Rifin eáv Lattrabjörgji
Sujnun Skjipun gjera;
Adlar leátur han Strangjinar
Eáv rejar Gudli vera.
16. So leátur Rifin eáv Lattrabjörgji,
Sujnun Skjipun bygva,
Adlar leátur han Strangjinar
Eáv rejar Gudli snygva.
17. Rifin gjek tiil Strandar oman,
Frour uj Hua fudl;
Han leáar uj sujn firigjilta Knör
Veál tjuvu Tannur Gudl.
18. Rifin gjek tiil Strandar oman,
Bujdist aj vi Fri;
Torkjild vi Strond o Tourur aa Grund,
Tajr fouru honun vi.

14. Grueligt at see; Egvelinur o: gruelig; ísl. igldr o: truende,
gruelig; see *Sagnara* Nv. B. 54. Glegvar ísl. glóar o:
glöer, glimret, glindret.

- Dg til sin Esse farer han,
 At smedde Skjold og Sværd.
14. Den Rise smedder Staalstang stor,
 Man vel derfor maa grue;
 Atten Alen var den lang,
 Som hvide Sølv at flue.
15. Det Risen var fra Petraberg,
 Han lader Skibe gjore,
 Dg alle Stenge lader han
 Af røden Guld tilføre.
16. Det Risen var fra Petraberg,
 Han Snekken bygger fro,
 Dg alle Stenge lader han
 Af Guldet røde snoe.
17. Den Rise gik til Stranden ned,
 Var glad og længselsfuld;
 I gylden Knor han bærer ind
 Vel tyve Tønder Guld.
18. Risen gik til Stranden ned,
 Han tænkte ei paa Fred;
 Thor og Thorkild til den Strand
 Da fulgte hannem med.

15. Strengene paa et Skib, det er Tougværket; af det isl. Streng
 2: Toug, Reeb, Streng.

19. Rifin gjek tiil Strandar oman,
Sögur genga eâv;
Han fujrur uj fujn firigjilta Knör,
So Stokkurin gjek uj Keâv.
20. Vindur up fujni Silkji Segl,
Gudl vi Raaun bran,
Strikar aj aa Bunkan niur
Firinn vi Nörrujkjis Land.
21. Vindur up fujni Silkji Segl,
So eer grajt firi meâr;
Strikar aj aa Bunkan niur
Firinn vi Holgeâr.
22. Smeálu Svajn uj Lujini fitur,
Gojmur eât Smeálu o Gajt:
Ee leâr Skjep ettur Heâvi koma,
Havnir vilja lajta.
25. Adlar rekur han Smeálunar
Seâman aa grönan Vödl:
Sujani axlar han Kaapu blaa,
Han gengur uj Kongjins Hödl.

19. Sögur genga eâv, eller efter Nimets Leilighed, Sögur genga fraa (see Dørf. Nv. B. 38) o: Sagn gaaer deraf. Saaledes i P. Svø Kæmpesifer I Part No. 7. B. 43. Blandt Riddere og blandt Kæmper, der gaaer saa vidt af Savn (Sagn); lige saa i Part No. 15. B. 43. Hvo er os denne lille Mand, som gaaer saa vidt af Savn (Sagn). I den ny Udgave i Deel, Pag. 62. B. 43. ere disse sidste Ord forandrede til: „Som

19. Risen gif til Stranden ned,
Saa Sagnet gaaer blande andet;
Han spred' sin forgyldte Anor,
Saa Rebling løb i Vandet.
20. Vandt han op sit Silke Seil,
Det Guld i Raaer brandt,
Han strog ei Seil paa Bunken ned,
For tæt ved Norges Land.
21. Vandt han op sit Silke Seil,
Grandt er mig det Ord;
Han strog ei Seil paa Bunken ned,
For tæt ved Holmegaard.
22. Den Hyrdebrenng paa Fjeldet sad,
Han vogted' Faar og Geed:
Han Skib paa Havet sinede,
Saae det mod Havnen gled.
23. Han snartlig paa den grønne Mækt
Tilsammen drev sin Hjord;
Arled' derpaa Raaben blaa,
Gik ind i Kongens Gaard.

gaaer paa hvinden Sand," hvortil Aarsagen ikke er angivet. —

Keav o: Dykning; af det isl. kafa o: dykke under Vandet.

22. Smealu-Svajnur isl. Smalamadr o: Faarehyrde. Et Faar
hedder ellers egentlig paa Færøe Söjd; som er det isl. Saudr.
Et sygeligt Faar hedder Arin. Luja, isl. hlid o: Lide, Fjeld-
fide, Fjeldblie. Gojma, isl. geyma o: vogte, passe paa.
23. Rekur, driver, af det isl. reka o: at drive.

24. Sujan axlar han Kaapu blaá,
Han gengur uj Kongjins Hödl:
Ee eri meár eáv ajnun Lúti
Vujfari inn Teár eru ödl.
25. Ee eri meár eáv ajnun Lúti
Vujfari inn Teár eru ödl:
Ee fujggji Skjip ettur Heávi koma,
Seglini qvujt sum Mjödl.
26. Seár tú Skjip ettur Heávi koma
Seglini qvujt sum Lujn:
Vera man Rifin aa Lattrabjörgi
Eát hevna Feáir fujn.
27. Tuj sveáraji Smeálu Svajnur,
Firi braja Bori ftou:
Tjikti meár eát ajn grujmur Rif
Fram ettur Bunkan four.
28. Teá veár Sjúrur, Sigmunda Soon,
Touk tuj Oor uj Gejmma:
Undaligt hevur firi meár borist
Hefa Naat uj Drejma.

24. Jeg er mig i eet Stykke visere. Sujan, isl. sidan; det isl. d bortkastet ofte midt i Ordene; saaledes fujla, fide, affidla.
25. Mjödl, isl. Miöll, Frostfnee, sin Snec.
27. Bunka: Slibedække; Ordet bruges og i Peder Cyvs Kampeviser 2 Part No. 15, B. 3 og flere Steder. Nye Udg. 2 D.

24. Arlede han Kaaben blaa,
Gik ind i Kongens Halle:
Jeg er mig lidet klogere
End I nu ere alle.
25. Jeg er mig lidet klogere,
Det skal I alle see:
Paa Havet jeg har oinet Skib,
Med Seile hvide som Sne.
26. Har du paa Havet oinet Skib
Med Seile hvide som Sne,
Da Risen vist fra Letraberg
Sin Tjeters Hevn vil see.
27. Den Hydedreng da svareb' saa,
For bredden Bord mon stande:
Saa grim en Rise syntes mig
Paa Bunken frem at gange.
28. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
Han mælede saa brat:
Det bares underlig mig for
I Dromme denne Nat.

Pag. 15. See og Høgnars Dvad B. 6. I Glossariet til Ny Udgave af Kampeviserne I D. Pag. 420 forklares det ved: Bunden i et Fartoi; hvilken Forklaring kan og passe til det cisterte Sted: Satte han hende i Bunken ned; Det gjaldt i hver hendes Larm. See Peder Syvs Kampeviser I Part No. 25. B. 20.

29. Meâr drojmdi, eât Greâni
 Uti feâilavur stou:
 Meâr drojmdi, eât firi honun
 Ran fo mikji Blou.
30. Meâr drojmdi, eât Spjouti mujt
 Fedl fraa mujnun Belti,
 Meâr drojmdi, eât mujt goua Svör
 Aa blankun Brinjun gjelti.
31. Meâr drojmdi, eât Hjelmurin
 Uj mujnun Hondun veâr;
 Meâr drojmdi, eât mujt goua Svör
 Uggjögnum Rifar skeâr.
32. Feâvur veâr tan Snekkjan,
 Hoon kjendi feâvurt Land,
 Leât han fujni Ajkkjir fadla
 Aa tan qvujta Sand.
33. Leât han fujni Ajkkjir fadla
 Aa tan qvujta Sand;
 Fiftur staj Rifin aa Latrabjörgji
 Sujnun Foutun aa Land.
34. Fiftur staj Rifin aa Latrabjörgji
 Sujnun Foutun aa Land,

29. Jeg drømte; Drøjma er impersonale i det Første; saaledes og i Ud. Biser 3 D. Pag. 48. Mig drømte jeg drog at bede (jage) de Dyr Udi de grønne Lunde.

29. I Dromme bares det mig for,
At Grane sadlet flod,
Mig syntes, at der for ham flod
Eaa saare meget Blod.

30. Mig dromte og, at Spydet mit
Med fra mit Belte faldt,
Dg at mit gode skarpe Sværd
Paa blanke Brynne gjaldt.

31. Mig dromte og, at Hjelmen jeg
I mine Hænder bar,
Dg at mit gode skarpe Sværd
I Risers Kroppe skar.

32. Den Snekke fager var og skjøn,
Den kjendte fagert Land;
Han sine Ankre falde lod
Alt paa den hvide Sand.

33. Han sine Ankre falde lod
Alt paa den hvide Sand,
Det Risen var fra Petraberg,
Først satte Fod paa Land.

34. Det Risen var fra Petraberg,
Først satte Fod paa Land,

32. Ajkkjir, isl. akkéri o: Anker; i Hardanger i Norge udtales det ligesaa Akkjær; see Norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 307.

O han, hiin freáji Filkjir Sonur,
Undur hans höggu Hand.

35. Gingu tajar fraa Strandun nian,
Rujkjir Menn o rellir;
Lunnar bruftu, o Jörin skalv,
Tajar drouu fujna Knör uj Nefi.
36. Sjúrrur stendur uj Glasglugga,
Kan veál Randi rjoua:
Nú skeál ajn tiil Strandar oman,
Rifanun Frii eát bjoua.
37. Si, Sjúrrur bujur tajar ödlun hajm,
Gleáður foruttan Ekka;
Sitja ivur brajun Bori,
Tan bruna Mjö eát drekka.
38. Sjúrrur bujur tajar ödlun hajm,
Majri eáv Monnun o minna;
Um tajar vilja halda Frii,
O aangar Najfur vinna.

35. Nian, ísl. nidr 3: nebenfra opab. Oman ísl. ofan 3: nebat. See Regnar's Sang V. 24, hvor det samme forekommer. Pentadant hertil findes i Kampevisen hos P. Eyy 1ste Part No. 20. B. 18. De rede ud af Brattingsborg, Saa mange helte troste, Der maatte Stenene revne ved, Og Jorden under dem briste.

36. Glasgluggen 3: Vinduet. — Randi rjoua 3: satte Hæren i Orden til Slag; saaledes forklaret Paster Schroter det.

Dg gik hiin raske Silkjir Son
 Alt ved hans hoire Haand.

35. Fra Stranden gik de rige Mand,
 Med Mod og mandig Trost;
 De Kuller brast og Jorden skjalv,
 Der de trak Knor i Rost.
36. Sigurd i Blar-Bluggen staaer,
 De Stridsmand vel ham lyde:
 Nu een til Stranden gange maa,
 Den Rise Fred at byde.
37. Siig, Sigurd byder alle hjem,
 Han glad er, frygter ikke;
 At sidde over breben Bord
 Dg brune Njod at drikke.
38. Sigurd byder alle hjem,
 Hver Mand med bedste Einde,
 Om de vil holde Fred og Roe,
 Dg ingen Ufred vinde.

3 Osmund Aalfons Qveai B. 15 (Henges Manuskript) forekommer noget lignende: Ödlun leatur Sjarur Foutur, Uj sujt Bridleip hjouva, Uttan Osmund Aalfon, Uj veal kan Randi hjouva. Hjad der er rettest, enten rjoua eller ljoua, skal jeg lade usagt.

38. Flere eller færre af Mandene. Najsur vinna isl, Neifur vinna 3; volde Skam og Skade. Neila 3: Skam, Bestjæmmelse. Ufred isl. Ofriðr 3: Krig; see Regin Smeds Dv. B. 4.

39. Um tajr vilja halda Frii,
O aangar Najfur vinna;
Verur oos neáka Ouljou boji,
So meáli Ee um minna.
40. Rifin o adlar hanfara Menn,
Tajr gingu aa qvujtan Sandi;
Teá eer han, Sjúra, Sendu-Svaju,
Rujur niur tiil Strandar.
41. Sjúrur bujar Tikkun ödlun hajm
Gleájir föruttan Ekka;
Sitja ivur brajun Bori
Tan bruna Mjö eát drekka
42. Sjúrur bujar ödlun hajm
Majri eáv Monnun o minna,
Um teár vilja halda Frii,
O aangar Najfur vinna.
43. Um teár vilja halda Frii
O aangar Najfur vinna,
Verur oos neáka Ouljou boji,
So meálar han um minna.
44. Rifin gjek fraa Strandun nian,
Vi ödlun fujnun Lii,

39. Stogle syngi i dette, som i det 43 B. Verur oos neáka van-
boji o: bliver os noget Banbud gjort, misbyder man os, til-

-
39. Om de vil holde Fred og Røe,
Dg ingen Ufred vinde;
Men byder de os ringe til,
Vi tage det til Minde.
40. Risen og hans hele Hær
Gaaer frem paa hviden Sand;
Da rider Sigurds Sendebud
Til dennem ned paa Strand.
41. Sigurd byder Eder hjem,
Er glad og frygter ikke,
At sidde ved hans brede Bord
Dg brune Njod at drikke.
42. Sigurd byder Eder hjem,
Hver Mand med bedste Sind,
Om I vil holde Fred og Røe,
Dg ingen Ufred vinde.
43. Om I vil holde Fred og Røe,
Dg ingen Ufred vinde;
Men byder I ham ringe til,
Han tager det til Minde.
44. Fra Stranden gik den Rise op
Med hele hans Geleed;
-

byder man os Fred paa ringe Vilkaar. Ouljou er Ulyd, Mis-
klang; maaffee af det isl. Olid o: Hindring, uheld.

Tekur han Sjûra Sendu - Svajn,
Bajt han eâv uj Miu.

45. Bajt han han uj Miu fundur,
Sögur genga fraa;
Sjûrur stou uj Glasglugga,
Fudl gjödla han teâ faa.
46. Sjûrur bujur fujnar Menn
Gjera see vi Svör:
Teâ fujggji Ee aa Rifanun,
Eât nû eer ilt aa Feer.
47. Sjûrur bujur fujnar Menn,
Kleâjift uj Brinjur gouar;
Ikkji outtaft Rifans Heer,
Houaft han fujnift stourur.
48. Sjûrur bujur fujnar Menn,
Kleâjift uj Brinju bjarta,
Stenda nû so mannalía,
Ikkji heâva Kolva Hjarta.
49. Sjûrur bindur fujt Kjaalva - Band,
Gjestur stou honun naft;
Aangan Tuj uj Eâvuni
Bandt han teâ so fast.

44. Fra al sin Krigsher. — Han beed ham afi Midten. — Uj Miu, isl. i midiu. Gjödla isl. gjörla og gerla o: nöie, tybellig, grandgivelig. —

Dg tog han Sigurds Sendebud
Dg af i Midten beed.

45. Dg beed han ham i Midten af,
Saa Sagnet gange maa,
Sigurd i Star- Sluggen stod,
Fuld noise han det saae.
46. Sigurd byder sine Mænd
Dmgjorde sig med Sværd:
Det mærker jeg paa Rifens Gang,
Her bli'r saa haard en Færd.
47. Sigurd byder sine Mænd
At tage Brynjer gjæve:
Skjont Rifens Hær den synes stor,
I derfor ei skal bæve.
48. Sigurd byder sine Mænd
I Brynjer klæde sig,
Ei have Kalve- Hjerter, men
At stande mandelig.
49. Sigurd bandt sit Hjelmbeaand,
Stod hos ham Nornegest,
Dg aldrig i hans hele Liv
Han bandt det Baand saa fast.

47. At klæde sig i Brynjer gode, (See Høgnars Sang B. 65) ; itte at frygte Rifens Hær, skjont den synes stor.

50. Up uj miun Greâsa - Geâri
Axlar Rifin Skjin,
O so bygvín gengur han
Uj hör Hadlar inn.
51. O so bygvín gengur han
Uj hör Hadlar inn,
Sum Sjúrirur freâji aa Bori feât
Vi Mann o Hundra fim.
52. Veer vealkomin, Rifin,
Hiar nú tiil mujn;
Drek nú qveât teâr betri lujkar
Mjôin idla Vujn.
53. Lujti eer meâr um Mjôin tujn,
Haalvan minni um Vujn,
Önnur heâvi Ee Örindini
Hiar nú tiil tujn.
54. Lujti eer meâr um Mjôin tujn,
Haalvan minni um Vujn;
Ee heâvi aangar Bötir fingji
Firi feâla Feâir mujn.

51. Med 500 Mand; see Noten til Rifin i Holmgaard B. 23.
53. I Kampeviserne Ny Udgave 3 Deel Pag. 118. hedder det Li-
gesaa: Ikke vil jeg den brune Njeb, Og ikke den klare Viin.
54. Naafsee man kan antage, at Kampen fra Letraberg er en Bro-
der til den i forrige Sang nævnte Filtkus (Wilkinus), som

50. Midt ubi den grønne Gaard,
Der arler Risen Skind,
Dg saa pyntet ganger han
I høie Haller ind.
51. Dg saa pyntet ganger han
I høie Haller frem,
Hvor Sigurd Evend for Bordet sad
Med Mand og Hundred' fem.
52. Vær velkommen, Rise, hid,
Alt ubi Hallen min;
Drif nu hvad du lider bedst,
Om Mjoden eller Wiin.
53. Din Mjød kun lidet rager mig,
Langt mindere din Wiin;
Seg har et andet Grinde
Herhid til Hallen din.
54. Din Mjød kun lidet rager mig,
Langt mindere din Wiin;
Seg ingen Bøder fanget har
For hulde Fader min.

Sigurd dræbte tilligemed hans Fader, Ake Rise fra Holmgaard.
— Bötir, af det isl. bót, betyder her Dpreisning, Erstatning,
Gevn. — Seáli, isl. sæll, lykkelig, salig, huld, som ofte
forekommer, er maaskee Stammeordet til det i Sylland bruge-
lige Solle o: stallet; see Brynh, D. B. II, i det mindste er

55. Sveáraji Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Fedl so veál uj Leá :
Hevur tú aangar Bötir fingji,
Aangar fert tú uj Deá.
56. Rifin gjek eát Borinun,
Rajkjar Nevan haat,
Sjúrrur fitur uj Haaseáti,
Han beár fee undan braat.
57. Rifin gjek eát brajun Bori,
Ilku atlar eát prøva,
Knujtur han Neva uj miklun Alvi,
Sjúra aa Neáfar eát gjeva.
58. Tekur han Hendur um Sjúra Haals,
Han ettur Haari eát dreáa;
Ikkji vigajst Kappin refti,
Heldrin uj Björg heji steáji.
59. Sveáraji Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Heár yppist ajn nujggjur Sijur,
Teá hevur aangjin rojnt, uttan tú,
Mee ettur Haari eát dreáa.

det ísl. Vesæll, stakkell; beraf det i Kampeviserne brugelige:
Ujeligs; f. Gr. i Part No. 8. B. 6: Sid du neber, du use-
lig Dreng.

57. Dudsfab eller Brede agter han at prøve, ísl. Illka, Duds-
fab. Atla, ísl. Ætla a: mene, beslutte.

55. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
 Det faldt saa vel i Lag:
 Hvis Du ei Boder fanget har,
 Du ingen faaer i Dag.
56. Risen gif for Borden frem,
 Oplosted' starken Næve,
 Sigurd i Hoisædet sad,
 Han brat sig monne hæve.
57. Risen gif for bredden Borden
 Og vred var han den Stund,
 Han knytter Næven kraftelig,
 Slog Sigurd ubi Mund.
58. Hans Hænder greb om Sigurds Hals,
 De sig om Haaret blander;
 Den raske Kæmpe roktes ei,
 Som Bjerget fast han stænder.
59. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
 Ny Sæd her yppes sage;
 Det ingen prøved' har for du,
 Mig efter Haar at drage.

58. Gam efter Haar at drage. Heldrin for heldri iun, hel-
 lere end i Bjerget havde han stæet.

59. Sijur, isl. sidr o: Sæd, Sædvane; see Høgnars Lv. B. 138.
 Yppa, isl. yppa o: begynde; egentlig at oppe, løfte op,
 af upp.

60. Sjúrrur leyp úr Haafeáti,
Eer meár aj uj tuj Houl;
Báaji Boor o Boorftoul,
Teá förði han fram aa Gölv.
61. Sjúrrur braa fujnun þitra Brandi,
Ee gjeri teá aj eát lajna;
Atlaji Rifanun Beána Saar,
O Odd uj Kjaalmi eát rojna.
62. Sjúrrur braa fujnun þitra Brandi,
Sögur genga fraa,
Oddin barft uj Silvur Bjolka,
Ikkji bajt Staali aa.
63. Adlir foutu Sjúra Menn,
Sum gjirdir vouru vi Svör,
Vifti ikkji qveár uj tajr vouru,
Himli idla aa Jör.
64. Tajr högga tujt, tajr lujva lujt,
Taa veár Breák uj Hödl,
Övijan bardi han Rifan taa,
Ut aa grönari Vödl.

60. Der er for mig ei veri Pral; Houl, isl. Hól o: Koes, Brouten.

61. Seg vil det ikke dølge. — Lajna, isl. leyna o: skjule, dølge. Atlaji, imperf. af atla, isl. ætla o: tænke, mene, beslutte, forefatte sig noget. I Norge bruges at æste sig et Sted hen;

60. Sigurd af Hoisædet sprang,
Jeg Sandhed vil omrøre;
Han Bord og Stole væltede
Dg frem paa Gulv mon føre.
61. Sigurd soang sit skarpe Sværd,
Ei lysted' ham at tøve;
Han agted' Nisen Banesaar,
Dg Ddd i Hjelm at prøve.
62. Sigurd soang sit skarpe Sværd,
Eaa Sagnet gange maa,
I Sølv-Bjelke Ddden kraft,
Dg ei beed Staalet paa.
63. Alle sadde Sigurds Mand
Om Liv med Sværde-Gjorb,
De vidste ikke, hvor de var',
I Himmel eller Jord.
64. De hugge tit, de spare lide,
Det runged' udi Loft;
Han kasted' Nisen baglænds da
Alt ud paa grønne Tofte.

see Saga 1ste Bind, Side 14 og 23.

64. Da var der Brag i Hallen. — Övijan hardi han han o:
segtende jog han ham baglænds ud af Døren. — Vödl, isl.
Völlr o: Mark. Övijan er formodentlig det isl. afvegis
o: paa Afvei, af Beien.

65. Ee four meâr eâv Lattrabjörgji,
Buidist aj vi Frii:
Sjúrur, koom eâv Hadlini út,
Tú brinja út ödl tujt Lii.
66. Aarla veâr um Morgunun,
Soulin ruar uj Fjödl,
Taa heji Sjúrur, Sigmunda Soon,
Brinja út Hundra ödl.
67. Taa heji Sjúrur, Sigmunda Soon,
Brinja út hundra ödl;
Tajr löddu sujnun Bardögun
So skamt fraa Kongjins Hödl.
68. Tajr löddu sujnun Bardögun
Ettur qvöffun Groutti;
Teâ veâr Rifin eâv Lattrabjörgji,
Han rujur heâr ujmouti.
69. Teâ veâr Rifin eâv Lattrabjörgji,
Han rujur heâr ujmoutti,
Búkar fudlu aa Jörina,
Sum tajr varpa Groutti,
70. So rujur freâji Filkjir Sonur,
Vuja Vödlin fram,

65. Han tantte ei paa Fred, see Vers 18 foran.

66. Solen rødmer i Sjeldene.

65. Jeg foer mig bort fra Petraberg,
Dg tænkte ei paa Fred:
Kom, Sigurd, kom af Hallen ud,
Udrust nu dit Geleed.
66. Det var en aarle Morgenstund,
Paa Fjeldet Lys mon falde,
Da havde Sigurd, Sigmunds Søn,
Udrustet Hundred' alle.
67. Da havde Sigurd, Sigmunds Søn,
Udrustet Hundred' alle,
Den Kamp og Strid begyndte da
Ei langt fra Kongens Halle.
68. Den Kamp og Strid begyndte da
Iblandt de hvasse Stene;
Det Risen var fra Petraberg,
Han reed mod dem alene.
69. Det Risen var fra Petraberg,
Han mod dem alle rider,
Paa Jord falde både Kroppe ned,
Som naar man Stene smider.
70. Saa reed den raske Fjelljir Søn
Paa Kampepladsen bred,

70 67. De begyndte deres Fegting tæt ved Kongens Hal.

05 70. Frem paa den vide Mark.

Klujvur qvön um tvörar Herar,
Ujmoutti honuð ran.

71. Sjúrir ljaalvur teðlar taa
Tiil snearpa Nornagjeft:
Tú feðila meár nú Greána,
Mujn goua Gengara Heft.
72. Sjúrir rujur uj Struji fram,
Rojnur gouar Griipar,
Niur feldi han Rifans Menn,
Tujggju firi qvörjun Siipan.
73. So rujur han Filkjir Sonur,
Hevur uj Handa Hou,
Klujvur qvön um tvörar Herar,
Varpar út aa Sjou.
74. Sjúrir four uj Heerin fram,
Eáv beár Badna - Geáman,
Mötir honun freáji Filkjir Sonur,
Nú beár baaun feáman.
75. Mötir honun freáji Filkjir Sonur,
Egveligt eát lujta;
Han veár adlur uj Jadni kladdur,
Aankji Svör kan bujta.

Ivertover Skuldren kloveb' han
Enhver, som mod ham reed.

71. Da taled' Sigurd, Sigmunds Son,
Dil raske Nornegest:
Du Grane mig nu sadle maa,
Min gode Gangerhest.

72. Sigurd reed i Kampen frem
Dg prøved' gode Drag,
Han Risens Mænd da fældebe,
Saa ti faldt for hvert Slag.

73. Frem reed den raske Fjlkjir Son
Dg havde Hug i Haand,
Han over Skuldren klov enhver
Dg kasted' ud i Strand.

74. Sigurd foer i Kampen frem,
Det var ei Bornegammen;
Ham mødte raske Fjlkjir Son,
De bares baade sammen.

75. Ham mødte raske Fjlkjirson,
Det gruelt er at vide;
Dg heel han var med Jern beklædt,
Som intet Sværd kan bide.

23. Hou for Høgg o: Hug, h. l. huggende Sværd.

76. Tajr høgga tujt, tajr lujva lujt,
Eâv beâr Badna - Geâman,
Eldur draiv úr Svörunun,
Tâaji Oddur bouru feâman.
77. Tajr høgga tujt, tajr lujva lujt,
Tajr trua Jör tiil Kolva,
Dvörgamaal fang uj qvörjun Hamri,
Vörildin touk eât fkjelva.
78. Sjúrur høgdi egvelia,
Mengt veâr honun tiil Majni,
Ikkji bajt Svör aa Heifi hans,
Heldrin Knujvur aa hörun Stajni.
79. Teâ veâr Sjúrur, Sigmunda Soon,
Han høgdi tiil so fast,
Heifirin aa Filkjirfoni
Forinnan Kjaalmin braft.
80. Teâ veâr Sjúrur, Sigmunda Soon,
Sujnun Svöri braa,
Han klejv freâji Filkjir Soon
Sundur uj Lutir tvaa.

77. De træde Jörd til Kalf. Kalf, isl. Kalfi, o: Læggen paa Benene; Ordet bruges endnu i Jylland. — Dvörgamaal isl. Dvergmal o: Dværgemaal, Dværgenes eller Bjergbo-

76. De hugge tit, de spare lidt,
 Det var ei Bornegammen;
 Ildgnister udaf Sværde foer,
 Naar Odde stodte sammen.
77. De hugge tit, de spare lidt,
 Nedtræde Jord til Kalv,
 Det Gjenlyd gav i hvert et Fjeld
 Dg hele Jorden skjald.
78. Sigurd hug saa gruellig til,
 Dg fast han dertil treen,
 Sværd beed ikke meer paa ham,
 End Kniv paa haarden Steen.
79. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
 Han hugged' til saa fast,
 At Hovedet paa Fjlkjir Søn
 I Hjelmens Indre brast.
80. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
 Han med sit Sværd mon slaae,
 Dg floy han raske Fjlkjir Søn,
 Alt ubi Stykker to.

ernes Tungemaal, b. e. Gjenlyd i Fjeldene, Ekko; see B.
 95. nedenfor, som er conform hermed.

78. Meget er ham til Meen. — Heifi o: Hoved, et Gaansord.

81. Teâ veâr Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Han tiilbeâka faa,
Alt veâr fadli Lii hans,
Teâ livdi ganfka faa.
82. Sjúrrur four uj Heerin fram,
Rojnur gouar Griipar;
Niur feldi han Rifans Menn,
Tujggju firi qvörjun Siipan.
85. Sjúrrur four uj Heerin fram
Aj veâr Badna - Geâman,
Mötir han Rifin aa Lattrabjörgji,
Nú beâr baaun feâman.
84. Rifin rajkjar Jadrnstangjini
Egvelia fast,
Greâni skaagaji undan honun,
Han mistaji fifa Kast.
85. Rifin rajkjar Jadrnstangjini,
Kundi veâl tan List,
Greâni skaagaji undan honun,
Teâ anna Sleâji han misti.

82. See Hognars Dvab Vers 118, 135. — Heer, isl. her o: Her, Krigshar.

84. Rifin slænger Jernstangen gruelligen fast eller stærk. — Rajkja o: svinge frem og tilbage. — Skaaga o: springe til Siden; maaskee af det isl. skaka o: ryste.

85. Grane var en udmærket Hest; den siges i Brynhildes Dv.

81. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
 Han sig tilbage saae,
 Hans hele Mandskab sælbt var,
 Der levede kunz saa.
82. Sigurd foer i Kampen frem
 Og proved' gode Drag,
 Han Risens Mænd da sælbede,
 Saa ti sælbt for hvert Slag.
83. Sigurd foer i Kampen frem,
 Det var ei Borne-Gammen,
 Nu Risen kom af Petraberg,
 De bares baade sammen.
84. Den Rise har en Stang af Staal,
 Han svinged' den saa fast,
 Men Grane gav et Sidespring,
 Ei traf det første Kast.
85. Den Rise har en Stang af Staal,
 Forstaaer at bruge List;
 Til Side Grane sprang for ham
 Og andet Slag var mist.

B. 72 og 73 at have havt Menneffesforstand. I Peder Gyds
 Kampeviser, 1ste Part No. 17 B. 8, hvor den kaldes Graa-
 mand, tiltaler Sigurds Moder sin Søn saaledes: Du vogte
 dig vel for Graamand din Hest, Han kan saa mange Sued.
 (Sued, isl. Snid = Snit, Raeb; deraf i Danfden: at forstaae
 sit Snit; Dwindesued nævnes hos P. Gyd Pag. 650 Vers 135).

86. Rifin rajkjar Jadrstangjini
Egvelia fast,
Stangjin koom uj Jörina,
Uj trujggjar Lutir braft.
87. Teå veår Rifin aa Lattrabjörgji
Four ettur grönari Jör,
Attur uj luft goua Skjip
Eåt fökja leår Skjold o Svör.
88. Teå veår Rifin aa Lattrabjörgji
Firar aj lujnun Lujvi,
Aatjan Eålin uj qvört Loop,
Heår attur eåv Skjipi.
89. Höjr tå, Sjurur, Sigmunda Soon,
Tou tå kanft veål eåt ruja,
Nå skeål tå koma firi tan,
Uj tee skeål leåra eåt struja.
90. Tajr högga tujt, tajr lujva luft,
Dvörgamaal fang uj Fjödlnun:
Betri veår meår inni eåt lija,
Inn berjast mouti Trödlun.

86. See danske Kampviser 1 Part No. IV. Vers 27. Det var Langbeen Rife, greb sin Staalstang i Hænde; han slog et Slag efter Vidrich, at Stangen i Bjerget vendte.

87. Han foer efter, eller affted, paa den grønne Jord.

88. Firar o: frygter. Da han kunde tage 18 Alen (nogle sige endog 18 Favne) i hvert Trin, kunde han med Kette kalde Langbeen, og sammenlignes med Langbeen Rife i de danske

86. Den Rise har en Stang af Staal,
Saa gruelig og saa fast;
Men Stangen traf i Jorden ned,
I trende Stykker brast.
87. Det Risen var fra Petraberg,
Han ileb' i sin Færd,
Foer atter til sit gode Skib
At hente Skjold og Sværd.
88. Det Risen var fra Petraberg,
Han foer til Skibet hen;
Dog atten Alen i hvert Spring,
Kom snartlig saa igjen.
89. Her du, Sigurd, Sigmunds Son,
Du vel forstaaer at ride;
Nu skal du stande for den Mand,
Kan lære dig at stride.
90. De hugge tit, de spare lidt,
I Fjeldet Ekko runger:
Det bedre var i Hjemmet mit,
End flaaes med Trolde- Unger.

Kampeviser, see 1 Part 4 Rise. Aatjan, isl. átján; udtales at i an i Hardanger i Norge; see Norske Vid. Selsk. Skr. Ny Samling 1ste B. Pag. 307. — Atten er ellers Færoeboernes Yndlings Tal; det forekommer ofte i deres Sange. — Loop, isl. hlaup 3: Løb.

90. Bedre var det mig at ligge inde, end fegte med Trolde.

91. Gjestur, han stou honun nast,
Vildi ikkji undan fluggja,
Setur han niur aa Sjúra Höddi
Trinna Kjaalmar nuggjar.
92. Teá veár Rifin eáv Lattrabjörgji,
Vildi aj undan fluggja;
Höggur han niur eáv Sjúra Höddi
Trinsa Kjaalmar nuggjar.
93. Sjúrur bindur up Kjaalmin tan,
Skajn sum Gudli reja,
Tan han fek fraa Dvörga Moig
Ettur tan Dagmars Deja.
94. Gjestur, han stou honun nast,
Egveligt aa eát lujta:
Hög nú, Sjúrur, Sigmunda Soon,
Nú man aankji aa bujta.
95. Tajr högga tujt, tajr lujva lujt,
Tajr trua Jör til Kolva,
Dvörgamaal fang uj qvörjun Hamri,
Vörildin touk eát Ikjelva.
96. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Leátur fo Orun lúka:

93. Der skal paa Færøe være fire Biser i Dntob om nogle Doort-
gemser, (see Indledning S. 16) som aave Sigurd nogle
Foraringer, hvortil dette Vers formodentligen sigter.

91. Næst Sigurd stander Mornegest,
Ham lystet ei at slye;
Paa Sigurds Hoved satte han
Alt trende Hjelmer nye.
92. Det Risen var fra Petraberg,
Ham lystet ei at slye;
Af Sigurds Hoved hug han ned
De trende Hjelmer nye.
93. Sigurd binder Hjelmen paa,
Den skjan som Guldet røb;
Af Dværgemoen han den fik
Alt efter Dagsmars Døb.
94. Næst Sigurd stander Mornegest,
Den Svend han paa kan lide:
Hug, Sigurd, Sigmunds Son, hug til
Ei Sværd dig nu kan bide.
95. De hugge tit, de spare lidt,
De træde Jord til Kalv;
De Dværgemaal i Fjelde sang,
Dg hele Jorden skjalb.
96. Sværed' Sigurd, Sigmunds Son,
Dg saadan Taten endte:

94. Det grueligt var at see paa; see B. 14 foran.

95. See Vers 77 foran. Verden tog til (o: begyndte) at skjalve;
isl. Taka til o: begyndte.

Nú eer eát teáka up Lífir teár,
Uj Ee heávi fjaaldan bruka.

97. Teá veár Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Kjendi veál tan Lífir;
Snarliá vendi han Greána burtur
Tiil eát ruja Dift.

98. Sjúrrur raj tan fifta Dift,
Stak han inn eát Bajni,
Ikkji bajt taa Svöri aa,
Heldrin Knujvur aa hörun Stajni.

99. Sjúrrur raj tan anna Dift,
Stak han inn eát Hjarta;
Ajtur drajv uj Himna haat,
Taa fortnaji Soulin bjarta.

100. Sjúrrur raj tan tria Dift,
Ödlun tikki Undur,
Höggur han Rifan eáv Lattrabjörgji
Eáv uj Knujggjun fundur.

101. Höggur han Rifan aa Lattrabjörgji
Eáv uj Knujggjun taa:

96. Orun lúka 3: trække paa Ordene, tale langfomt; eller maa-
flee rettere af det íst. lúka 3: ende, han endte saaledes sine
Orb.

97. Svöri liften eller Kunsten bestod, kan man ei vide, da Dig-
teren tier derom.

Nu maa jeg gribe til den List,
Hvis Brug mig sjelden hændte.

97. Det var Sigurd, Sigmunds Son,
Han farer frem med List;
Han snartlig vendte Grane hen
At ride første Dytt.

98. Sigurd reed den første Dytt,
Stak Rifsen ind til Bøene;
Det Sværd beed ikke meer paa ham
End Kniv paa haarde Stene.

99. Sigurd reed den anden Dytt,
Stak Rifsen ind til Hjerte;
Den Edder foer i Skjen op,
Dg fortred' Solens Hjerte.

100. Sigurd reed den tredje Dytt,
Saa alle tyktest Under,
Han Rifsen hug fra Petraberg
Alt ubi Knæer sonder.

101. Han Rifsen hug fra Petraberg
Alt ubi Knæer af:

99. Da blev den blanke Soel sort; da fordunkledes Solens Skin.
— Hjerte isl. Kérta 3: Lys.

101. Han hug ham af i Knæerne; ligesom Drm Ungersvend gjorde
ved Berner Rife, see Peder Gybs Kampeviser 1ste Part No.
15 B. 38. Det var Drm Ungersvend, Dg han sit Sværd

Ligg nú heár aa grönun Vödli
Filkjir Soni kjaa.

102. Sjúrur vendi Greâna attur
Bâaji vi Gleâji o Glajm :
Svörji Ee tan Aj aa mujnari Trygv,
Han raj tiil Hadlar hajm.
103. Sjúrur settist uj Haaseâti,
Gleâvur foruttan Ekka,
Teâlar tiil snarpa Nodnagjefst,
Han biur han skojnka Drekkka,
104. Tâaji han heji drukkji
Adla sujna List,
Gramdi han see um Greâna,
Sujn goua Gengara Hefst.
105. Sjúrur gjek tiil Strandar oman,
Frouur uj Hua fudl,
Heár fek han aa Rifans Skjip
Veâl tjuvu Tunnur Gudl.

uddrog; Det var høien Berner Rise, Han af i Knærne hug,
Bed dette Udtryk vil Wisens Forfatter betegne Wisens Høide
og Storhed; thi ellers var det ikke Kampesad, Hinanden saa
nedertlig at falde; see Udv. Viser 1ste Deel Pag. 376; men
Drm angiver en Hjellig Grund: Jeg var lav og du var høi,
Vi vare baade Kæmper stærke; Jeg hug dig af udi Knærne,
Jeg kunde ikke længere række.

Lig du nu der paa grønne Mark,
Hos Jiltjir Søn saa brav.

102. Sigurd atter Grane bort
Fra Kamp med Glæde vendte;
Dg sværger jeg det paa min Troe,
Han glad til Hallen rendte.
103. Sigurd i Høisædet sad,
Var glad og frygted' ikke;
Han taled' da til Nornegeft,
Dg bad ham skjenke Drikke.
104. Saa drak han Drik med Hjertens Lyft,
Saa drak og Nornegeft,
For Grane han da Dmsforg var,
Sin gode Ganger: Hest.
105. Sigurd gif til Stranden ned,
Var froe og vennehuld,
Dg fik han sig paa Risens Skib
Vel type Lønder Guld.

104. Da han havde drukket af sin Lyft, græmmede han sig for Grane. Det vil vel sige: han sørgede o: drog Dmsforg for Hesten efter denne haarde Færd; ligerviis som Kong Tidrik efter sin haarde Kamp med Lindormen; see Peder Syvs Kampeviser Iste Part No. 13 B. 35, hvor det hedder: Der han nu kom af Bjerget ud, Han sørged' for sin Hest; Paa hannem tørde han vel lide, De havde hinanden frist (prøvet).

106. Ee kan ikkji qvöa majr,
Inn sagt eer uj hefun Thaatti,
Sjúrur settist uj Stoulin sijn,
Uj han sjaalvur aatti.

107. Ee kan ikkji qvöa majr,
Inn qvöji eer firi meár,
Sjúrur reávvur firi Holgörun
Lujka inn sum firr.

-
106. Jeg ikke mere quæde kan
End siges i vor Lhaat;
Sigurd i Høisædet sad,
Som han med Joie aat,
107. Jeg ikke mere quæde kan,
End quædet er for mig;
Sigurd raader end, som før,
For Holmgaard mandelig.
-

B.

U n h a n g.

SKRUJMSLI RUJMA. *)

1. **T** eá veár um ayn aarla Morgun,
Mée man rat um Minna,
Bondin four aa Skogvin burt,
Æpli o Aldan eát finna.

Stevi.

Vintirin lujur, Summarin kje-
mur,

Jörin gerft so bluja,
Grör so feávurt Aldan undir
Luja.

*) Skrujmsli Rujma er egentlig Spøgelse-Rimet; af det isl. Skriml o: en Banffabning, et Uhyre, Spøgelse. Pastor Schrøter bemærker, efter Tradition, at Qvadet har faaet dette Spøgelse-Navn isteden for Skrymners Rii m i Munkenes Tid, da det af dem under Straf var forbuden at synges; det ansees paa Færøe, som en Levning fra Hedenskabets Tid. Hos Svabo hedder det Skrujli, see Indlebdn. S. 10, som er efter en fordreiet Udtale. — I Anledning af Prof. Müllers Yttring i Indledningen Side 20, hvor dette og følgende Qvad (Voka Thaat) omtales, maa Udgiveren bemærke, at det senere befandt, at der ikke fra Pastor Schrøter var nedsendt noget egentlig færøisk Afskrift af disse toende

Strymners Rim.

- I. **D**et var en aarle Morgenfund,
Det er mig vel i Minde,
Da Bonden foer til grønne Lund,
For Ubler der at finde.

Dm qvæbe.

Winteren glider, Sommeren kom
mer,

Macker blier saa blide;

Der groe saa sagre Urter under
Lide.

Sange, men blot Oversættelserne og nogle af de første Vers, optegnede i denne Dialekt, som Prøve paa Scansionsens; desaarfag den færøiske Text er hidfat efter Amtsprøfst Hentzes Manuscript, som Hr. Professoreu har havt den Gødhed at tilsende mig. Noale Vers, som der fattedes, men havdes i Pastor Schrøters Oversættelse, ere hentede andens Feds fra. Ogslaa maa Udgiveren tilføie, at han har foranbret Pastor Schrøters Oversættelse saaledes, at den er bles ven nogenlunde metrisk.

4. Noale syngde den første Linie: Teå veår um ajn halgjin Deå : en hellig Dag. Begyndelsen af dette Qvad er anderledes optegnet af Schrøter; see Talebn. S. 22. Seg hav

2. Teå drevur eát tuj mirka Eáli,
Soulin lujur aa Fjadli,
Bondin vildi fejin aa fûfur
Hajma vera tiil Hadla.
3. Teå drevur eát tuj mirka Eáli,
Deåvurin laj eát Qvöldi,
Bondin vildi fejin o fûfur
Hajma vera uj Veldi.
4. Teå lujfir uj teå mirka Eáli,
Lujfir um Laj so langa,
Bondin faa aa Skogvin Skrujmlli,
Mikjil mout leår ganga.
5. Skrujmlli koom úr Jörina up,
Mikjil um Ouvans Evni,

her valgt den væsemaade, som syntes mig den simpleste og bedste. — Bondi, isl. Bóndi o: en Huusfader, Bonde; qvafi húandi o: boende, som er boesat og hár Gaard. Ordet tages altid paa Færøe i god og hæderlig Betydning; her kan det betyde, hvad vi kalde en Herremand. I Kampevisen iste Part No. 13, B. 16, kalder en Lindorm sig Bonde: Det da var den unge Lindorm, Saae Bjerget staae i Lue: Hvo gjorde B o n d e n her úfred úbi sín egen Stue. — Epli, isl. epli o: Æble. — Aldan, isl. Aldin o: urter, Hæveurter, Træefrugt, ífar Olden. — Lujur, isl. lidr o: lider, glider; af at lida. — Grör isl. grær o: grønnes, groe. — Luja, isl. hlid o: en Lide, græsbeegroet Skraaning paa Fjeldsternes; saaledes i P. Svís Kampeviser Pag. 76. Det var Vidrif Vertlandsøn, han holdt under grønne Lide.

2. Drevur eát, isl. dregir at o: trækker til, trækker sammen,

2. Da trak op den mørke Ahl,
Eolens Ekin tog Ende;
Bonden vilde glad og suus
Hjem til sin Bolig vende.
3. Da trak op den mørke Ahl,
Ad Dvæld gled Dagen snare,
Bonden vilde glad og suus
Hjem til sin Bolig fare.
4. Det lysner i den mørke Ahl,
Det lysner ad Veien lange;
I Skoven Bonden Ekrummer saae
Saa magtig mod sig gange.
5. Ekrummer stæeg af Jorden op,
Stærk ved Odins Evne;

af draga. — Mirkur, isl. myrkr o: mørk. — Eal, isl. él og jel o: Byge, Regnbøge. — Fegin, isl. feginn o: glad. — Fásur, isl. fás o: tilbøielig, beredvillig, stende; (deraf illfás o: Skadesro). Ordet bruges endnu i Hardanger i Norge; see Norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. Iste B. Pag. 321.

4. Lujfir, isl. lyfir o: det lyser, klares op. — Det lysner bruges endnu i Fjotland; men blot i Bemærkelsen af Equildens Blink. — Laj, isl. Leid o: Bei.
5. Jöör, isl. Jörd o: Jord. — Ouvin, isl. Ódin, er fordreiet for Oudin. Der paastaes, at dette Navn, ligesom Ekrummers, er i Munkenes Tid forandret fra Oudin til Ouvin o: den Galne; maaskee af det isl. Ovænn o: den desperate, den fortvivlede; thi da Wisen, som hedensk, ei maatte synges, fordreiede Indvoanerne, der holdt af deres gamle Sange, de hedenske Navne; det var da ei hedenske Guder, men Ekjemt

Tijil Talv uj Hendi beâr,
O bajnt aa Bondin stevnir.

6. Tijil Talv uj Hendi beâr
Eâv qvujta Elfinbajni;
So vouru tajr Terningar
Eâv rejlar Gudli rajna.
7. Rifin so tiil Orar tekur,
Rujkur eâv trelskum Alvi:
Sedist niur, Söti mujn,
Viit lajkum tujt vi Talvi.
8. Bondin sveárají o feji Naj,
Teá man aj so vera,
Ee heâvi ikkji lart eát lajka Talv,
Idla neákra Skjemtan gjera.

man sang, og Muleten, som var paalagt for Overtrædelsen, slap man for at betale. L o k e, som omtales i følgende Sang, behøvede man ei at forbreie, da dette Ord, isl. Loki, betynder en Vølver, en Bedrager, altsaa noget Ondt. Ved D d i n forstode eller s vore gamle nordiske Forsædte Verdens Staber og Behersker. Rimeligviis er dette Ord en ved Vocalernes Omverling forandret Udtale af Adon, Hebræernes Adonai o: Herren, Gud; thi naar man fremsætter de hebr. Rabices af dette Ord, kan man ligesaa godt læse Ddin som Adon.— Tijil Talv o: Tegltav, et Brætspil, Skakspil, Tavlebord af Teglsteen eller Porcelæin; af det isl. Tigi o: Teglsteen, og Tabl o: Brætspil. Færøboerne skal være gode Skakspillere. Lucas Debes siger i hans Færoa referata Pag. 252. „Udi dertis Drckeløshed forlyste de sig meget med Skak=Spil, hvorudi mange ere vel

Han Tavlebræt i Hænde bar,
Paa Bonden beent mon stevne.

6. Han Tavlebræt i Hænde bar
Uf hviden Elfenbeen;
De Terninger ei andet var
End Guldet rød og reen.
7. Risen saa til Orde tog,
Uf riig og arger Ut:
Siid ned hos mig, min gode Ven,
Vi lege vil i Bræt.
8. Bonden svared' dertil: Nei,
Kan ikke saadant gjøre;
Jeg har ei lært at lege Tavt,
Ei nogen Skjemt at føre.

øfvede, Dvinfolkene saavel som Mandfolkene." Skaktavl var i Oldtiden bekjendt og brugelig; det hedder om Sigurd Fosnersbane: „Reigin opfostrede Sigurd i Hjalpreks Gaard, og lærte ham Tidens Kunster, Skaktavl, Runer og mange Længemaal." See Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 54. — Bajnt, af det isl. heinn \circ : lige, snærlige; det bruges endnu i Norge. Stevna, isl. stefna \circ : styre Raafen etsteds hen.

7. Riig (isl. ríkr) af ondsfabsfuld Styrke. Trellkur er vel af det isl. thrælslund \circ : Trællesind, ondt Gemyt. Viit, isl. vid, er Dualis, Vi to, ligesom Tiit, thid; ellers Vear, Teár, isl. Vér, Tér. — Alvi per metathesin for Avli, isl. Afl \circ : Styrke, ligesom Talv, for Tavt; see og Sæmals Dv. B. 32.
8. Neákra, isl. nockra, af nockr \circ : nogen.

9. Tú manst ljouta aa Lajka Talv,
Seji tan Thusfin heári;
Kofa skeál Hövur mujt idla tujt,
Qvörkji Gous, aj Geárar.
10. Bondin stendur aa grönari Vöðli,
Han fann up aa tej Raa;
Han drevur up sujnun Sijurshanskar
Sijur vildi han faa.
11. Bondin leát taa lajka Talv,
Houaft han trejur vildi,
So fedl tajrra Findi aa,
Eát han fek Sijur - Skjildri.
12. Hefir Theknar talva tujt,
Qvörkji um Gous, aj Geárar,
Rifin misti Lujv o Lund,
Hövur o Heili heára.
13. Uj Talvi hevur tú vunni mee,
O man veál eáv Gavun roula;

-
9. Thusfur, ísl. Thus o: en Zette. Thusfer og Thurfet be-
tegne nok ellers egentlig Thyrfer, Thyrfageter, thraciske Geter.
Gous, ísl. Góts o: Góds. Heári, haard, ísl. hardlegr.
10. Sijur, ísl. sigr o: Geir. Bijur, ísl. bidur o: beder, byder,
befaler. Dette Vers er maaffæe interpoleret.
11. Trejur, ísl. tregr o: træg, nødig.
12. Theknar, fornemme Mænd, af det ísl. Thegn o: en fri
Mænd, modsat Træl. Talva for Tavla, ísl. tebla o: spille
Brætspil. — Der findes her og flere Steder i denne Sang

9. Du maa dog til at lege Tavt,
Saa taled' Jetten haarde:
Lad koste Hoved dit eller mit,
Men hverken Gods eller Gaarde.
10. Bonden staaer paa grønne Mark,
Dg Raad han tænker paa;
Stridshandskerne han drager op
For Seier at kunne faae.
11. Bonden lod da lege Leeg,
Hvorvel han trager vilde;
Saa faldt deres Tavlén ud,
At Risen stod sig ilde.
12. Disse Tjegne tavle tit,
Hverken om Gods eller Gaarde;
Risen tabte Liv og Lund,
Hans Hals og Hoved haarde.
13. I Brættet har du vunden mig,
Det gavner dig saa saare;

Rimbogstaver, (isl. lióðkafir, see Rasks islandske Grammat. S. 211), hvilket og er Tilfældet i de andre Dvæder, s. Gr. Sæmals Dv. B. I. Denne Alliteration kan og tjene som et godt indvortes Bevis for disse Sanges høie Ælde. — Lund, isl. Lund o: Gemyt, Sindsstemning; jeg har i Doversættelsen beholdt Ordet for Rimbogstavets Skjød.

13. K j o u l a o: keise, kaare, udvalge; maafsee af k é r a o: vælge; deraf kjörinn, udkaaret, udvalgt.

- Lova nú meær eát lojfa Lujv,
Sum fjaalvur tú viil kjoufa.
14. Lovi Ee teær eát lojfa Lujv,
Taa fliid meær fram uj fiſta
Virt o Vujn o Aldanfvujn,
Alt teá, uj Lujv kan liſta.
15. Tú ſkeál meær tiil Hadlar föra
Braja Borg o langa,
Báaji vi Virt o Vujngeárar,
Adla Eávi ſtanda.
16. Heær ſkeál Gölv eáv Grundun vera
Tijilſtajn ſum Tidna,
Teákji takt vi Blujkkji blaát,
Teá beſta ſum man kan finna.
17. Heær ſkeál Gölv aa Grundun vera
Eáv qvujtum Marmoraltajni,
Rævur eáv ſajum Sidris Viji,
Veggjar eáv Fjullabajni.
18. Heær ſkulu Seggja Saangjir ſujggjalk,
Gjordar vi Gólvi niri,

14. Fliid meær o: ſtaf mig; af flytia, iſl. fái mér.
16. Tidna per metatheſin for Tinda, iſl. Tindr o: Tinde,
Spidſe. Teák, iſl. thak o: Huuſtag.
17. Rævur, iſl. Ræf o: ræfur o: Tag paa et Huus. — Sa-
jur, iſl. feigr o: feig. — Sidris Viji iſl. Sedrus-

Lov mig nu at løse mit Liv
Med hvad du selv vil kaare.

14. Lovet jeg dig at løse dit Liv,
Da flye mig for det første
Al og Biin og Eldensviin,
Alt hvad mig kan forlyste.

15. Du mig til Hallen føre skal
En Borg saa bred og lang,
Med Al og Biin og Ranker i,
Alt udaf første Rang.

16. I Grunden Gulvet være skal
Som Teglskeen paa Linde;
Taget lagt med Blyet blaat,
Det bedste man kan finde.

17. I Grunden Gulvet være skal
Af hviden Marmorsteen,
Med Tag af seie Cedertæe,
Og Bægge af Elfenbeen.

18. Der skulle Kæmpesenge sees,
Ved Gulvet gjorte være,

vidr o: Cedertæe; nogle slynge Sifris Viji, som kan
forklares ved Cyprestæe. — Veggjar af det isl. veggr
o: Bag. — Fuglabajn, isl. Filabein o: Filsbeen, Elfenbeen.
I Udvaltte Viser 3 Deel Pag. 28 hedder det: De Stolper
ere af hvide Filsbeen, Forgyldte saa ere de Linde.

Bæji vi Blæum o Bordum aa,
O fudlar eáv Fenixfiri.

19. Heár Ikulu Seggja Saangjir fuggjast
Eáv Sveána Dujni fudl;
Sujan alt vi Purpurkleáir,
O rajna rejar Gudl.

20. Heár Ikeál Kjedla kurtali,
Gouvan Grip Ikeál kadla,
Fudl vi dujri Drikkji taa
Vujt um Vörild adla.

21. Heár Ikeál Kjelda kurtali
So vujt um Vijir renna,
Heár Ikeál aangjin Livandi
Tiil Sút idla Sjukdom kjenna.

22. Heár Ikeál aangjin Ijukur vera,
Firinn Ijaalvur lifir eát deja,
Idla Ee höggji Hövur eáv teár,
Sum ajn Hund tiil Hej.

25. Heár Ikeál aangjin Ijukur vera
Firinn Ijaalvur lifir eát vellja;

18. Blæa, ísl. blæa o: en Blee, Sengelagen, Teppe. — Bordur, ísl. bordi o: Bord, Bræmme, ogsaa kostbart Tapete. — For Fenixfiri, syngte nogle Favisfiri, som maaskee kunde betegne Paafugtesjære; see Pastor Schrøters Opkrift af dette Vers i Indledningens Pag. 22.

Med Teppe og Tapeter paa
Dg fulde af Phoenixsjære.

19. Der skalle Kampesenge sees
Af Evanedunet fuld',
Af Purpurklæder være alt
Dg tene røden Guld.
20. En fager Kumme være der,
Man Goden = Grip far kalde,
Af kostbar Drik den være fuld,
Berømt i Riger alle.
21. En fager Kumme være der,
Den vidt om Træer rinde;
Der skal ingen Levende
Til Sot og Sygdom kjende.
22. Der skal ingen være frank,
For selv han vil døe,
Jeg ellers kløver Hoved dit,
Ret som en Hund til Høe.
23. Der skal ingen være frank,
For selv han Død vil vælge;

20. Kjelda, isl. Kelda = Kjer, Morads, Cump, h. I. Vand-
spring, Vandkumme, Bækkin. Kurtali er vel af det isl.
Kurteys = artig, smuk. — Gouvar Grip, isl. gódr gripr
= en god, kostbar Ting. — Vörild, isl. Verölld = Berden.

21. Vijur, isl. vídr = Beed, Træe, Stov.

Idla Ee höggji Hövur eáv teár,
Sum ajn Hund tiil Helja.

24. Heár lkeál báaji Meátur o Drekka

Flidaft fram aa Bori. —

Rifin viil ikkji leáta Lujv,

Han jaattur uj qvörjun Ori.

25. Bondin fagnar Bruvur blujt,

Han kjemur hajm aa Qvöldi:

Vanta man Ee Viri mujt

Vaxa braat uj Veldi.

26. Bondans Kona tiil Orar tekur,

Touk fo heárt eát graata:

So man Skrujmlli skjiliaft vi tee,

Tú manft Lujvi laata.

27. Bondin sovnar alveál fast,

Blujt aa Bruar Armi,

Rifin savnar Gudli seáman,

Trojttur o tungur eáv Harmi.

28. Skrujmlli four báaji um Sjegv o Sand,

Deáilir o færlli Fjöld,

23. Vellja, isl. velja o: vælge. Helja er vel bet isl. Helia
o: Døden; eller maaftee af Helgrindur o: de Dødes indheg-
nebe Opholdstæd hos Gudinden Hel; af Hel og Grind o:
Sprinteværf.

24. Jaattur, isl. játa o: sige Ja til, love; deraf jätte, forjätte

Jeg ellers klover Hoved dit,
Ret som en Hund til Helge.

24. Der haade Mad og Drikke selv
Sig flytte frem paa Bord. —
Den Ruse vil ei lade Liv,
Han jætter hvert et Ord.
25. Den Bonde favner Bruden blidt,
Der han kom hjem om Qvalde:
Nu maa jeg vente, at mit Værd
Vil vore brat i Valde.
26. Den Bondebiv til Dibe tog,
I Graad hun monne briste:
Vel stiltes Skrymner saa fra dig,
At du maa Livet miste.
27. Den Bonde rolig sov og blidt
Alt udi Brudens Arme;
Mens Risen sammensanker Gulb,
Saa trat og tung af Harme.
28. Paa Sæe og Land foer Skrymner om,
I Dale og paa Fjelde,

see Regnars Dv. B. 16.

25. Bruvur og Bruur, isl. brúdr o: Brud, h. 1. Rone. See
Brynildes Dv. B. 211 og Regnars Dv. B. 57 og 58.
27. Savna, isl. safna o: samle. — Trojttur, isl. threyttir o: trat.
28. Færli Fjöld o: Fjelde, som kunne befares, bestiges; af Fær-

Han flutti Borg uj Bondans Geâr
Vi Gous o Gripun ödl.

29. Han mundi honun tiil Hadlar föra,
Teâ veâr uj teâ fista,
Virt o Vujn o Aldanfvujn,
Alt uj Lujv kundi lista.
30. Han mundi honun tiil Hadlar föra
Braja Borg o langa,
Bâaji vi Virtur o Vujngeârar,
Adla Eâvi standa.
31. Heâr mundi Gölv eâv Grundun vera
Tijilstajn sum Tidna;
Teâkji takt vi Blujkkji blaaf,
Teâ befta han kundi finna.
32. Heâr mundi Gölv aa Grundun vera
Eâv qvujtum Marmorafajni,
Rævur eâv fajum Sidris Viji,
Veggjar eâv Fujlabajni.
33. Heâr mundi Seggja Saangjir fujggjast,
Gjordar vi Gölv i niri,
Bâaji vi Blæum o Bordum aa,
O fudlar eâv Fenixfiri.

Na. 3: Farsel. Han flyttede en Borg ind i Bondens Gaard
med Gode og alle Slags Røstbarheter.

Han flytted' Borg i Bendens Gaard
Med Gods og Guld og Valde.

29. Han ham til Hallen føre lod,
Dg gav ham for det første
Et og Viin og Oldensviin,
Hvad kunde ham forlyste.
30. Han ham til Hallen føre lod
En Borg saa bred og lang,
Med Et og Viin og Ranker i,
Alt udaf første Rang.
31. I Grunden Gulvet dernæst var
Af Teglsteen som Tinde,
Taget var af Vlyet blaåt,
Det bedste han kunde finde.
32. I Grunden Gulvet dernæst var
Af hviden Marmorsteen,
Taget af seie Cedertæe,
Dg Vægge af Elfenbeen.
33. Her monne Kæmpesenge sees,
Med Gulvet gjorde vare,
Med Tæpper og Tapeter paa
Dg fulde af Phoenixsjæe.

30. Baade med Et- og Viingaarde, som altid kan staae.

34. Heâr mundi Seggja Saangjir fuggjast,
Eâv Sveâna Dujni fudl,
Sujan alt vi Purpurkleâir,
O rajna rejar Gudl.
35. Heâr mundi Kjelda kurtali,
Gouvan Grip skeâl kadla,
Fudl vi dujrar Drekkjir taa
Vujt um Vörild adla.
36. Heâr skeâl Kjelda kurtali
Vujt um Vijir renna,
Heâr mundi aangjin Livandi
Tiil Sût idla Sjukdom kjenna.
37. Heâr mundi bâaji Meâtur o Drekkja
Flida see fram aa Boor. —
Rifin vildi aj leâta Lujv,
Han helt veâl fujni Oor.
38. Bondin kjemur út aarla Morgun,
Gleâvur foruttan Vanda,
Han seâr ajna stoura Borg
Firi fujnun Durun standa.
39. Bondin kjemur út aarla Morgun,
Seâr see aankji aa Majni;

37. At den stærke Skrymner saa noiagtig opfyldte sit Lofte, er
overensstemmende med det færøiske Ordspog; Trâr sume

34. Her monne Kæmpesenge sees,
 Af Swanedunet fuld',
 Af Purpurklæder alting var,
 Og rene reben Guld.
35. En fager Kumme var og der,
 Man Goden-Grip mon kalde,
 Af kostbar Drikke var den fuld,
 Berømt i Niger alle.
36. Et fager Kumme var og der,
 Om Træer vidt den rendte,
 Her var ingen Levende,
 Som Tot og Epydom kjendte.
37. Her baade Mad og Drikke selv
 Sig flytted' frem paa Bord. —
 Ei vilde Risen lade Liv;
 Thi holdt han vel sit Død.
38. Harte ganger Bonden ud,
 Glad foruden Vaande,
 Og seer han denne store Borg
 For Døren sin at stande.
39. Harte ganger Bonden ud,
 Han seer sig uden Meen;

Trødlir o: trøe, som Trøle; vi sige i Danffen: trøe,
 som Guld.

38. Gleavur, isl. gladr o: glad; gladr utanfyri Vanda.

- Rifin trajv um hanfara Leâr,
Han klouraji han inn eât Bajni.
40. Bondin stendur aa grönun Völdi,
Mestur eer han o dijur,
Tajr studdu han inn uj Borgjina,
Han kjendi aj tiil Nej.
41. Bondin hajlfaji Bruvur blujt,
Taa han koom hajm aa Qvöldi:
Teâ eru Kóngar tujggju idla tölv,
Minni heáva Magt o Völdi.
42. Bondin eer bääji fejin o blujur,
Mildur eäv Javnalujkji:
Teâ eru Kongar tujggju idla tölv,
Minni heáva Raa o Rujkji.
43. Bondans Kona eer bygvín vi Badn,
Skruvur aa Skeârlak rej:
Ee eri tou rædd eäv Rifans Raavun,
Han trojggjar aa Bondans Dej.
44. Bondin hevur alt uj Lujv kan lista,
Bääji úti o inni. —
Trojttaft man nú Tunga mujn,
Ee fkjemti aj laangur aa Sinni.

40. Mestr og digr o: stor og feed.

41. Völdi, ísl. Völd o: Vælde, Magt.

43. Tou, ísl. thó o: bog. — Rædd, ísl. hræddr o: væd, bange s

Den Nise griber i sit Laar
Og kloer sig ind til Been.

40. Den Bonde staaer i grønne Gaard,
Er baade feed og rød;
De lede ham i Morgen ind,
Han kjender ei til Nød.

41. Bonden hilser Bruden blidt,
Der han kom hjem om Dvalde:
Der er vel Konger ti, ja tolv,
Har mindre Magt og Valde.

42. Den Bonde baade glad og blid,
Er mild blandt sine Lige:
Der er vel Konger ti, ja tolv,
Har mindre Raad og Rige.

43. Den Bondevis er riig paa Barn,
Paa Skrub og Skarlag rød:
Jeg er dog ræd for Nisens Raad,
Han agter vist din Død.

44. Den Bonde har til Livets Lyff
Alt ude og alt inde.
Drættes mon nu Tungen min,
Jeg stemter ei meer den Einde.

deraf hræddaz o: ræddes, fordrættes; see Sémals Nv.
B. 29. — Trojggja er vel det isl. trua o. troe. Han troer
eller stoler paa Bondens Død.

LOKA THAATTUR. *)

1. **R**ifin o Bondi lajgi Lajg,
Rifin vann o Bondin vajg.

Stevi.

Qveât Ikeâl meâr Harpan un-
dir mujna Hand,
Viil ikkji freâvur filgja meâr
aa anna Land.

2. Ee heâvi lûka Trajtin mujn,
Nû viil Ee fâa Sonin tujn.

*) Dette Dvad kan ansees som en Fortsættelse af det foregaaende, hvorvel Versemaalet er anderledes. Bonden har her atter ladet sig af Strymner forlokke til at spille Skaktaul, skjøndt han vel, som forrige Gang, nødigen vilde; men det løber ikke saa heldig af for ham, som sidste Gang; han taber sin Søn, som man maa antage at have været sat paa Spil.

I. Dette Vers kunde ogsaa, overeensstemmende med afskillige i Kampeviserne, udtrykkes saaledes: De Guldtærninger paa Tavlebordet randt, Bonden han tabte, og Rifin han vandt; see Gangerpitten, Udv. Viser 4 Deel Pag. 122. — Omqvædet synges her af nogle anderledes og dobbelt, nemlig efter første Strophe: Rujta meâr teâ heâraa (o: Skriv mig dette

Lofes Sang.

1. **N**isen og Bonden legede Leeg,
Nisen vandt og Bonden veeg.

Omqvæde.

Hvad skal mig Harpen under min
Haand,
Vil ei den Fregder følge mig til
andet Land.

2. Jeg har udført Treiden min,
Nu vil jeg have Sønnen din.

derpaa), og efter anden Strophe: Mujn Jomfru, tå gojme veál tujna Eáru (o: Min Jomfru, du gjem vel din Tre). — Fregder, isl. frægr o: rask, tapper; bruges og hos P. Syn 2 Part No. 40 B. 29. Han var en Konning, fregder og held.

2. Lúka Trajtir o: udføre et besværligt Foretagende, saasom her, at overvinde sin Modstander i Skakspil; af at lúka o: ende, fulbende, og Thraut o: et vanskeligt Arbeide. Eige-
saa siges: eát leggja Trajtir um aijn, isl. leggja Thrautir fyrri mann o: paalægge En et farligt Arbeide. Eát vinna Trajtir, see Sámals Nv. B. 23, see og Nisen i Holm, saard B. 47. Deraf formodentlig Træde, som findes hos

3. Ee viil heävi Sonin fraa teär,
Uttan tû gojmar han firi meär.
4. Bondin häjtur aa Svajnar tvaä:
Tjüt bii Ouvan firi mee ingaa.
5. Häjti aa Ouvein, Eäfa Kong,
Taa man Gøjmlan gjerast long.
6. Ee vildi mujn Ouvein vera tiil,
Vita, qvusfi Gøjmlan genga viil.
7. Aarin tajr höddu holv teäla Oor,
Taa veär Ouvein inn firi Boor.
8. Höjr tû, Ouvein, Ee teäli tiil tujn:
Tû lkeäl gojma Sonin mujn.
9. Ouvein four vi Svajni üt,
Bruvur o Bondi bouru Süt.
10. Ouvein bijur vaxa braat,
Agurin up aa ajnari Naat.
11. Ouvein bijur nû vera Svajn,
Midt uj Agri Axi ajt.
12. Midt uj Agri Axi ajt,
Midt uj Axi Bigkodn ajt.

9. Syn 2 Part No. 42 S. 47. Christ give dem Treide; see Udvælgte Biser 2 Deel Pag. 391, hvor dette Ord i Glossariet neppe rigtig forklæres af det isl. Tregi o: Sorg; thi Treide passer i Rimet ganske til Leide.

3. Gøjma, isl. géyma o: gjemme, fjele, fjule.

5. Gøjmla, isl. géymla o: Gjemsel, Forvaring, Baretagt, ogsaa Gjemmested.

-
3. Jeg vil have Sønnen fra dig,
Hvis du ei gemmer ham for mig.
 4. Bonden hedder paa Evende to:
I bede Ddin for mig indgaae.
 5. Gib Ddin, Usakong var her,
At hjelpe ved din Gjemsels Færd.
 6. Jeg vilde, min Ddin var villig til,
At vide, hvor Gjemslen gange vil.
 7. Førend be havde halv talet Ord,
Da var Ddin ind for Bord.
 8. Hør du Ddin, jeg taler til dig:
Du skal gemme Sønnen for mig.
 9. Ddin foer med Evenden ud,
Bruden og Bonden bare Sub.
 10. Ddin bød en Uger brat,
At vore op en eneste Nat.
 11. Ddin bød da Evenden strax
At gemme sig i Ugrens Ar.
 12. At gemme sig i Ugrens Ar,
Midt i et lidet Bygkorn strax.

-
7. Aarin, contracte for Aavur inn, isl. ádr enn 2: førend.
 9. Bruur, brúdr, Brud, h. l. Kone, saaledes flere Steder.
Sát 2: Sorg; de bare Sorg, vare bekymrede for udsaldet
og Sønnens Skjebne.
 12. Bigkodn, isl. byggkorn 2: Bygkorn, Bygkjerne. Paa
Færøe byrtes ingen anden Kornsort, end Byg.

13. Veer heáruj vi aanga Pujnu,
Táaji Ee kadli, koom tiil mujn.
14. Veer heáruj vi aanga Sút,
Táaji Ee kadli, koom heár út.
15. Skrujmfli hevur Hjarta, hart sum Hodn,
Ribar nú Fangji fudl vi Kodn.
16. Ribar nú Kodn uj Fangji aa feár,
O bitra Brand uj Hendi beár.
17. O bitra Brand uj Hendi beár,
Hian atlar eát høgga Svajnin heár.
18. Taa veár Svajnin komin tiil Sút,
Bigkodn krejp úr Næva út.
19. Taa veár Svajnin komin tiil Pujnu,
Ouvin kadlar han tiil fujn.
20. Ouvin four vi Svajni hajm,
Bruvur o Bondi sagna tajm.
21. Heár eer hiin ungji Alfi tujn,
Nú eer uppi Gojmfla mujn.
22. Bondin hajtur aa Svajnar tvaa:
Tiit bíi Höner firi mee ingaa.

17. Atla, ísl. ætla o: tænke, mene. See Nísen fra Petraberg B. 61.
21. Alfi, ísl. Arfi o: Arving. Uppi o: oppe h. l. forbi. Nu er min Dreide forbi; siger Dbin; nu er min Forretning med at gjemme din Søn for Skrymner vel tilendebragt.
22. Søner skal formødentlig være Søner eller Sødur, een af Aferne; nogle syngte Høgnar, som er en Forbreifelse. I Wolsungesalaga forekommer Søner just i Forbindelse med Dbin og

13. Vær deri saa listelig,
Naar jeg kalder, kom til mig.
14. Vær deri foruden Gud,
Naar jeg kalder, da kom ud.
15. Ekrymmer har Hjerte, haardt som Horn,
Han griber nu Favnen fuld af Korn.
16. Han griber nu Korn i Favnen der,
Dg skarpe Sværd i Hænde bær.
17. Dg skarpe Sværd i Hænde bær,
Han agter at hugge Evenden der.
18. Da var Evenden kommen i Gud,
Bygfornet kreb af Ræven ud.
19. Da var Evenden i Pine stød,
Ddin kalder han til sig ned.
20. Ddin foer med Evenden hjem;
Bruden og Bonden favne dem.
21. Her er hiin unge Arving din,
Nu er oppe Gjemslen min.
22. Bonden hedder paa Evende to:
Veder Hæner for mig indgaae.

Loke; see Prof. Müllers Sagabibi. 2 Deel Pag. 54, hvor det hedder: „Freidmar havde trende Sønner: Fosner, Ottur og Reigin. Ottur kunde forvandle sig til en Odder og i den Skikkelse pleiede han at fange Fisk i Andvers Fos i Nabolaget. Der sad han just med en Lar, da Ddin, Loke og Hæner kom gaaende; Loke tog en Steen og slog ham ihjel.“

-
23. Ee vildi mujn Höner vera tiil,
Vita, qvusfi Gojmflan genga viil.
24. Aarin tajr höddu holv teåla Oor,
Taa veår Höner inn firi Boor.
25. Höjr tù, Höner, Ee teåli tiil tujn:
Tù skeål gojma Sonin mujn.
26. Höner four vi Svajni út,
Bruvur o Bondi bouru Sût.
27. Höner gængur aa grönari Grund,
Sveånir fjej tajr fluvu um Sund.
28. Firi Eftan fluvu Sveånir tvajr,
Niur kjaa Höner settuð tajr.
29. Höner bijur nú vera Svajn,
Midt uj Knokkji Fjevur ajn.
30. Veer heåruj vi aanga Pujnu,
Tåaji Ee kadli, koom tiil mujn.
31. Veer heåruj vi aanga Sût,
Tåaji Ee kadli, koom heår út.
32. Skrujmlli leypur aa grönari Grund,
Sveånir fjej tajr fluvu um Sund.
-

27. I det Færoisfe nævnes her syv Svaner, og i følgende Vers nævnes to; jeg har for Rimets og Overensstemmelsens Skyld ladet dem være tre paa begge Steder.

29. Knokkji isl. Hnaeki o: Rakke. Fjevur og Fjövur, isl. fídr eller Fjödur o: Fjær.

-
23. Jeg vilde min Hæner var villig til,
At vide, hvor Gjemslen gange vil.
24. Ferend de havde halv talet Ord,
Da var Hæner ind for Bord.
25. Hor du, Hæner, jeg taler til dig,
Du skal gjemme Sønnen for mig.
26. Hæner foer med Evenden ud,
Bruden og Bonden bare Sub.
27. Hæner ganger paa grønne Grund,
Evaner tre sloi over Sund.
28. Om Sundet sloi de Evaner tre,
Med hos Hæner satte sig de.
29. Hæner byder nu Evenden være,
Midt i Euanens Nakteffære.
30. Vær deri saa listelig,
Naar jeg kalder kom til mig.
31. Vær deri foruden Sub,
Naar jeg kalder, da kom ud.
32. Skrymner løber paa grønne Grund,
Evaner tre sloi over Sund.
-

30. Vær deri med ingen Pine. *Listelig*, som er brugt i Overfattelsen, betyder i de gamle Rømpesviser: kunstigen, behændigen.

33. Rifin fedl aa fujnari Kneá,
Tan fremsta Sveánin fek han eáv tajm.
34. Tan fremsta Sveánin han eávbjaj,
Hollin niur uj Herar flajt.
35. Taa veár Svajnin komin tiil Sút,
Fjerin smaj úr Kjafti út.
36. Taa veár Svajnin komin tiil Pujnu,
Höner kadlaji han tiil fujn.
37. Höner four vi Svajni hajm,
Bruvur o Bondi fagna tajm.
38. Heár eer hiin ungi Alfi tujn,
Nú eer uppi Gojmfla mujn.
39. Bondin hajtur aa Svajnar tvaa:
Tiit bii Lökkji firi mee ingaa.
40. Ee vildi, mujn Lökkji vera tiil,
Vita, qvusfi Gojmflan genga viil.
41. Aarin tajr höddu holv teála Oor,
Taa veár Lökkji inn firi Boor.
42. Tû vajt aankji eáv mujnari Nej,
Skrujmflí atlar mujn Sonar Dej.
43. Höjr tû, Lökkji, Ee teáli tiil tujn:
Tû fkeál gojma Sonin mujn.
44. Gojm han veál, so sum tû kan,
Leát ikkji Skrujmflí fâa han.

34. Herar, ísl. herdar o: Stuldr.

-
33. Risen snublede, faldt paa Knæe,
Fremmerste Evane kneb han af de.
34. Fremmerste Evane kneb han af de,
Veed Halsen af ved Herderne.
35. Da var Evenden kommen i Sub,
Hjæren smutted' af Kjæsten ud.
36. Da var Evenden i Pine stad,
Hæner kalder ham til sig ned.
37. Hæner foer med Evenden hjem,
Bruden og Bonden savne dem.
38. Her er hiin unge Arving din,
Nu er oppe Gjemslen min.
39. Bonden hedder paa Evende to:
J bede Loke for mig indgaae.
40. Jeg vilde, min Loke var villig til,
At vide, hvor Gjemslen gange vil.
41. Forend de havde halv talet Død,
Da var Loke ind for Bord.
42. Du veed slet intet af al min Nød,
Den Skrymner volder min Søn hans Død.
43. Hør du, Loke, jeg taler til dig,
Du skal gjemme Sønnen for mig.
44. Gjem ham vel, saa vel du kan,
Lad ikke Skrymner fange ham.

35. Kjaftur, isl. Kiastr o: Kjaft. Smaj ut er vel af det isl.
at smagia sér burt o: snige sig bort.

-
45. Skeál Ee gojma Sonin tujn,
Taa manftú lúka Trajtir mujn.
46. Tú lkeál leáti Nesti gjera,
Meni Ee man burtur vera.
47. Vujan Gluggan fkjer tú aa,
Jadnkjelvi tú leg heár kjaa.
48. Lokkji four vi Svajni út,
Bruvur o Bondi bouru Sút.
49. Lokkji gengur ettir Sandi,
Sum Skútan flejt for Landi.
50. Lokkji röör nú aa igsta Klak,
So eer uj fodnun Fröji sagt.
51. Lokkji hevur aj flajri Oor,
Ongil o Stajn han varpar for Boor.
52. Ongil o Stajn vi Grunni vou,
Snarlia higgjin han Flundru drou.
-

47. Glugga, isl. gluggi og gluggr o: et Bindue, et Hul, en Slugge. Waadehusene (Nøstjerne), som ere anbragte noget oppe paa Land, eller paa Klipper, hvor Bølgerne ei formodes at skulle naae til, have gemeentlig en Slugge eller Nabning i den Ende, som vender ind ad mod Landet, for at en Mand kan, hvis Brandingen bliver stærk, krybe derind og binde Waadene fast, saa at de ei skulle flyde bort, hvilket dog undertiden ved meget overhaands Veir kan indtræffe. At Bonden havde Slugge paa Nøstet, var derfor ei usædvanligt; men den i Sluggen hangende Jernkølle var noget Rdt. Wiid (isl. vidr) maatte Sluggen være, hvis Nisen fulde prøve paa at komme derigjennem. Jadnkjelvi, isl. Járnkelli o: en tft Jernstang eller Kølle.

45. Skal jeg gjemme Sennen din,
Da maa du udføre Treiden min.
46. Et Vaadehuus du lade flaae,
Imens jeg borte være maa.
47. En Glugge viid du gjør derpaa,
Jernkoble deri henge maa.
48. Lofe foer med Svenden ud,
Bruden og Bonden bare Sub.
49. Lofe ganger ned til Strand,
Hvor lette Snekke flød for Land.
50. Lofe roer til yderste Klakt,
Saa er i gamle Dvæde sagt.
51. Lofe taler ei mange Ord,
Angel og Steen han kaster over Bord.
52. Angel og Steen til Grunden sank,
Saa drog han Flyndre paa Fiskebank.

49. Skúta, isl. Skúta : Skude, Jolle.

50. Igsta Klak : den yderste, længstbortliggende Fiskebank. Klak : Fiskemeed ; maaskee af det isl. Klak : Fugleskrig, fordi Søefuglene flyve og strige idelig, især over saadanne mindre dybe Steder paa Havet. — Igstur : yderst ; isl. ystur, Superlativ af út, ud. — Fodn, isl. forn : gammel. — Fröji, isl. Frædi : Videnskab, Digt ; see Nornegests Av. B. I.

51. Ongil, isl. aungull : Angel, Fiskekrog. Ved Fiskekrogen hænger et stort Blylod, undertiden bruges og Stene. Varpa, isl. varpa : kaste.

52. Vou, isl. vóg af vega (farøist veja) : veie, dræbe, svinge. Higginn af det isl. hygginn : klog, forsigtig, behændig ; ligesom Brynh. Av. B. 84.

53. Drevur han ajna, o drevur han tvaá,
Tan tria hoon veár fvert aa ljaa.
54. Lokkji bijur nú vera Svajn,
Midt uj Rognakodni ajt.
55. Veer heáruj vi aanga Pujna,
Táaji Ee kadli, koom tiil muju.
56. Veer heáruj vi aanga Sút,
Táaji Ee kadli, koom heár út.
57. Lokkji röör nú attur tiil Land,
Rifin staar for honun aa Sand.
58. Rifin meálti fo Orun braat:
Lokkji, qveár hevur tú veri uj Naat?
59. Lujtla man Ee heáva Rou,
Flakka o feára um adlan Sjou.
60. Rifin oman fujn Jadnnakka ljujtur,
Lokkji roupar eát han brujtur.
61. Lokkji teálar fo firi leár:
Rifin, leát mee filgja teár.
62. Rifin touk leár Stujri uj Hand,
Lokkji röör nú út fraa Land.

54. Rognur, isl. Hrogn o: Fifferogn.
59. Rou, isl. Ró o: Roe, Hvile; kan og betyde Glæde; f. Ex.
Peder Gyss Kæmpeviser 2 Part No. 3 B. 19. Saa druffe
de deres Bryllup med Glæde og megen Roe; ligesaa Udvalgte
Viser 3 D. Pag. 108. Min Herre vil mig i Beding sende,
fra Eder, min høieste Roe. Deraf det endnu i Sylland bru-
getige: Roe sømt eller Røvsømt o: moersømt, fornøieligt.

53. Drog han een, og drog han to,
Den tredde hun var svær at faae.
54. Loke byder den Svend tilforn,
At gjemme sig i et Rognkorn.
55. Vær deri saa lisselig,
Naar jeg kalder, kom til mig.
56. Vær deri foruden Eud,
Naar jeg kalder, da kom ud.
57. Loke roer nu atter til Land,
Risen staaer for ham paa Sand.
58. Risen maled' de Ord saa brat,
Hvor har du, Loke, været i Nat?
59. Kun liden Roe jeg nyde kan,
Maae flakke om paa Eoe og Land.
60. Risen ned sin Jernnakke skyder;
Loke raaber: Hvor Eoen bryder!
61. Loke taler saa for sig:
Rise, lad mig følge dig.
62. Risen tog sig Styret i Haand,
Loke begynder at roe fra Land.

60. Jadrnakka o: Jernbaad. Nakka skal vel betyde Settens Baad; Ordet har nogen Liighed med det franske nacelle, en Baad. — Sjujtur, isl. skytr af skjóta o: skyder frem. — Brujtur, isl. brytr af brióta o: bryde; s. Gr. Hér brytr á o: Her er der stærk Brænding.

62. Stujri, isl. Styri o: Roeret paa et Skib.

-
63. Lokkji rööR vi langa Laj,
Ikkji viil Jadnakkjin gena úr Stea.
64. Lokkji fvör vi fujna Trú,
Ee kan betur eát fujra inn tú,
65. Rifin fek tiil Aarur eát rou,
Jadnakkjin flejt um adlan Sjou.
66. Rifin rööR vi laangan Favn,
Naftum Lokka attur um Stavn.
67. Rifin rööR nú aa igfta Klak,
So eer uj fodnun Fröji lagt.
68. Rifin hevur aj flajra Oor,
Ongil o Stajn han varpar for Boor.
69. Ongil o Stajnur vi Grunni vevur,
Snarlia higgjin han Flundru drevur.
70. Drevur han ajna, o drevur han tva,
Tan tria hoon veár fvert eát fja.
71. Lokkji fvör aa fujnari Lift:
Rifin, gjev meár henda Filk.
72. Rifin sveárají o feji: Naj;
Naj, mujn Lokkji, tú feárt han aj.
73. Han fetti tan Filk midlun Knujggjar aa feár,
Taldi qvört Kodn uj Rogni veár.
74. Taldi qvört Kodn, uj Rogni veár,
Han atlaji eát fanga Svajnin heár.

65. Sek er vel bet ísl. Säck o: fant, jybte fat; h. l. fatte fig, af fákva, fynfe.

63. Loke roer med god Beskeed,
Jernnaffen vil slet ikke afsted.
64. Loke da svarede, rask i Hu:
Bedre jeg slyre kan end du.
65. Nisen stædes til Varer at roe,
Jernnaffen paa Egen snart flyde maa.
66. Nisen roer med sit lange Favn,
Da ryster Loke agter om Stavn.
67. Nisen roer til yderste Klakt,
Saa er i gamle Dvæde sagt.
68. Nisen tater ei mange Ord,
Engel og Steen han kaster over Bord.
69. Engel og Steen til Grunden sank,
Saa drog han Flyndre paa Fiskebank.
70. Drog han een, og drog han to,
Den tredde, hun var svær at faae.
71. Loke taler saa listelig:
Nise, den Fisk du maa give mig.
72. Nisen svared' og sagde: Nei,
Saamænd, min Loke, du faaer den ei.
73. Han satte den Fisk imellem Anæ,
Talte hver Korn i Rognene.
74. Talte hver Rognkorn, som var der,
Han agter at fange Evenden her.

-
75. Taa veâr Svajnin komin tiil Sût,
Kodni krejþ úr Næva út.
76. Taa veâr Svajnin komin tiil Pujnu,
Lokkji kadlar han tiil Sujn.
77. Sedist niur firiattan mee,
Leât ikkji Rifin sujggja tee.
78. Tû manft lejpa fo lattur aa Land,
Ikkji merka Spor uj Sand.
79. Rifin rööðr nû attur tiil Land,
Bajnt ujmouti qvujtan Sand.
80. Rifin rööðr tiil Landi taa,
Lokkji snûðir Jadnnakka fraa.
81. Rifin fjújtur Atturstavni aa Sand,
Svajnurin lejpur fo lattur aa Land.
82. Rifin feárt fee up aa Land,
Svajnin stendur firi honun aa Sand.
83. Svajnin lejp fo lattur aa Land,
Ikkji merkti Spor uj Sand.
84. Rifin lejp fo tungur aa Land,
Up tiil Knujggjar niur uj Sand.
85. Svajnin lejp, sum han kundi best,
Lejp ujjögnum Feâirs Nefst.
-

77. Firiattan, bagged, af det isl. fyrir og aftan o: bagged.
78. Leipa, isl. hlaupa o: løbe. Lattur, isl. léttr o: let.

-
75. Da var Evenden kommen i Eud,
Nognornet krob af Naven ud.
76. Da var Evenden i Pine skæb,
Loke kalder ham til sig ned.
77. Sæt dig ned her agter for mig,
Lad ei Risen faae Die paa dig.
78. Du maa løbe saa let paa Land,
At der ei mærkes Spor i Sand.
79. Risen roer sig nu til Land,
Lige mod den hvide Sand.
80. Risen roer til Landet da,
Loke snoer Jernnakkén fra.
81. Risen skyder Bagstavn mod Strand,
Evenden springer saa let paa Land.
82. Risen seer sig op paa Land,
Evenden staaer for ham paa Sand.
83. Evenden løb saa let paa Land,
Der mærkedes ikke Spor i Sand.
84. Risen løb saa tung paa Land,
Lige til Knæer han sank i Sand.
85. Den Evend, han løb, som han kunde bedst,
Han foer igjennem sin Faders Nest.
-

81. Atturkavni, isl. Aftrkafn ∅: Bagstavn.

82. Firi honun, isl. fyrir hönum ∅: for ham.

-
86. Han leyp ujjögnum Feârs Nest,
Rifin ettur vi faldgod Trest.
87. Rifin stou uj Glugga faktur,
Jadnkjelvi uj Heifi brast.
88. Lokkji veâr taa ikkji lajn,
Kjou eâv Rifin teâ ajna Bajn.
89. Rifin heldur eât tuj Geâman,
Saari gröddi Inart tiilseâman.
90. Lokkji veâr taa ikkji lajn,
Kjou eâv Rifin teâ anna Bajn.
91. Kjou eâv honun teâ anna Bajn,
Kastaji midlun Stok o Stajn.
92. Svajnin higgur aa vi Geâman,
Qvusfi Rifin leyp bâaji sundur o seâman.
93. Lokkji four vi Svajni hajm,
Bruvur o Bondi fagna tajm.
94. Heer eer hiin ungji Alfi tujn,
Nû eer uppi Gojmflan mujn.
95. Nû eer uppi Gojmflan mujn,
Ee heâvi lûka Trajtin tujn.
96. Ee heâvi halda Trû firi vist,
Nû hevur Rifin Lujvi mist.

86. Faldgod, maaffee af det isl. fullgér o: fuldkommens; bruges
og i P. Gyds Kampeviser i P. No. 15, B. 34 og 41, Nye
Udg. i D. Pag. 61 og 62. Saa listeb' han ad Kongens Gaard
Udi saa faldgod Nag.

92. Higgja aa, isl. hyggja at o: see paa, lægge Mærke til, gi-

-
86. Han foer igjennem sin Faders Nøst,
Dg Risen efter med fuldgod Trost.
87. Den Rise stod ubi Sluggen fast,
For Jernkøvlen hans Pande brast.
88. Loke var ei til det seen,
Hug af Risen det ene Been.
89. Risen holber det for Gammen,
Saaret groede snart tilsammen.
90. Loke var ei til det seen,
Hug af ham det andet Been.
91. Hug af ham det andet Been,
Kasted' mellem Stok og Steen.
92. Evenden seer dertil med Gammen,
Hoor Risen sank baade sonder og sammen.
93. Loke foer med Evenden hjem,
Bruden og Bonden savne dem.
94. Her er hiin unge Arving din,
Nu er oppe Gjemslen min.
95. Nu er oppe Gjemslen min,
Jeg har udført Treiden din.
96. Jeg har holdt min Troe for vist,
Nu har Risen Livet mist.

ve Ugt paa; see Brynhilbes Lv. B. 82, Aldrias Lv. B. 17
og 18. Geaman, isl. Gaman ∴ Gammen, Skjemt, Spøg
Loier; paa engelsk game.

96. Firi vist, isl. firi vist ∴ ganske vist.

SANTA JAAKUP. *)

Santa Jaakup tekur uj vor Harras Hand,

Stevi: Vi Lii man han draga,

Lovi meâr eât christna Garfia Land,

Stevi: Vi Eâru sigla tajar,

Teâ glimur ivur adlan Skogvin.

2. Qvusfi skeâlt tú teâ christna fâa,

Tú hevur aankji Skjip eât sigla aa?

*) Denne Bise bærer tydelig Præg af Catholicismen. St. Jacob, som her besynges, er vist nok St. Jacob af Compostella; thi denne Enhelgen kan ikke have været Nordboerne ubekjendt, da de ofte gjorde Valfarter til Compostella; de kaldte og Gallicien i Spanien St. Jacobs Land. Tønsb. Skand. Litter. Selskabs. Skr. for 1814 Pag. 90.

1. Lii, isl. Lid 3: Hjelp, Hjelpetropper, Krigsfolk; ligesom Høgn. Av. B. 153 og Dværfs. Av. B. 38 o. fl. St.. — Jeg lover (3: tiltroer) mig at christne Garfialand. Det personelle Pronomen udelades undertiden, see f. Ex. Dværfs. Av. B. 30, og er skjult i Verbets Flexions Endelse. Lovi kunde og efter Udtalen skrives Lovije 3: Lovi Ee. — Garfialand, som St. Jacob christnede, maa være en Egn af Spanien, formentlig Gallicien, hvor Staden Compostella lig-

St. Jacobs Bise.

- I. Sanct Jacob tog i vor Herres Haand,
 Omqvæde: Med Følge mon han fare:
 Jeg agter at chrisne Garfia-Land.
 Omqvæde: Med Tre seile de,
 Det glimrer over alle Skove.
2. Hvordan vil du det chrisnet faae,
 Du haver ei Skib at seile paa?

ger, i hvis Cathedralkirke Spaniens Patron St. Jacob den yngre foregives at være begravet. Man har en tydske Almuehistorie af Musæus om Rolands Kæmper, Andiol, Amarin og Sarron, hvilke paa deres æventyrlige Reiser engang kom til Astorga, hvor Kong Garfias af Suprabien residerede, efterat han havde formalet sig med Princesse Uraca af Aragonien; jvnsf. Musæus Die deutsche Volksmärchen I B. Pag. 278. Man seer heraf, at Garfialand, som Bisen omtaler, ikke er valgt paa Slump, men at Sagnet om Garfialand og Kong Garfias, som har boet i Spanien, der forbum kaldtes af Nordboerne St. Jacobs Land, har, hvilket er mærkeligt nok, været udbredt, ikke alene paa Færøe, men og i Lybsland.

-
3. Störri eer nú Miskundhajt tujn,
Tú kanst skeâpa Skjipun mujn.
 4. Tú gak teâr oman til Sjouar Strand,
Heâr stendur ajn lujtil Stajn firi Land.
 5. Santa Jaakup tekur seâr Bouk uj Hand,
So gengur han niur tiil Sjouar Strand.
 6. Santa Jaakup ristir Kros ivur Stajn,
Stajnurin út fraa Landi drajv.
 7. Stajnurin touk eât gena
Ut firi Garfia Tenga.
 8. Stajnurin touk eât luja,
Fim Hundra Mujlar eât skruja.
 9. Inn kjemur lujtil smaa Draangur, o fiur fraa,
Heâr kjemur ajn Stajnur, o Meâvur situr aa.
 10. Inn koma Qvinnur, heâva tvâa see rajn:
Heâr kjemur ajn Meâvur, han situr aa Stajn.
 11. Garfia Kongur tekur seâr Öx uj Hand,
So gengur han niur tiil Sjouar Strand.
 12. Höjr tú, santa Jaakup, Ee teâli tiil tujn:
Qveât viil tú aa Landi hiar tiil mujn?

-
6. Rista, isl. rista : fjære, indfjære Runer ; bernast scribe, tegne. — Kros isl. Kross : Kors. — Stenen ud fra Landet brev.
 7. Tenga, isl. Tangi : Tange, Landtunge. Stenen begyndte at gaae ud for Garfia-Tange.
 10. Tvâa, isl. thvo, at toe, vasse.
 11. Öx, isl. Öx, en Dre.

3. Din Miffundhed den er saa stor,
At flabe Etib du vel formaer.
4. Gak du dig ned til Havets Strand,
Der ligger en liden Steen for Land.
5. Sanct Jacob tager sin Bog i Haand,
Saa ganger han ned til Havets Strand.
6. Sanct Jacob riffer Kors over Steen,
Den til at flyde ei var seen.
7. Den Steen blev ved at flyde paa Vand,
Indtil den naaede Garfia Land.
8. Den Steen saa underligen gleeed,
Femhundred' Mile snart den ffreed.
9. Ind kommer Smaadreng, og siger saa:
Der kommer en Steen, og en Mand sidder paa.
10. Ind kom Qvinder, vassede reen:
Der kommer en Mand, og han sidder paa Steen.
11. Garfia Konning tog Dre i Haand,
Saa ganger han ned til Havets Strand.
12. Hor du, Sanct Jacob, jeg taler til dig:
Hvad vil du i Landet her hos mig?

12. Pron. possessivum Mujn, Tujn, Sujn o: Min, Din, Sin, bruges ofte, ligesom i Islandsk, for Accus. af Pron. personale, Mee, Tee, See o: Mig, Dig, Sig. Hann tok hann til sin, han tog ham til sig; ligesaa i Danske Kæmpeviser; see Udv. Viser i D. Pag. 299. Han byder Dannerkongen hjem til sig. See og Ismals Dv. B. 60 og Brynh. Dv. B. 129.

-
13. Teá viil Ee aa Landi hiar tiil tujn,
Eát mujn Skeápari eer meátari inn tujn.
 14. Qveát, eer tujn Skeápari meátari inn mujn?
Mujn drekkur qvön Deá Mjö o Vujn.
 15. Teá eer mujn Skeápari meátari inn tujn,
Mujn kann venda Vatn tiil Vujn.
 16. Mujn kann venda Mold tiil Brej,
Kann gjeva tajmun Lujv, sum aavur eru dej.
 17. Fáaji Ee attur Sonin mujn,
So fkeál Ee trygva aa Skeápara tujn.
 18. Fáaji Ee han attur vi Hold o Haar,
Sum han four firi fimtan Aar.
 19. Fáaji han attur vi Hejk o Hund,
Sum han four firi Sjouars Grund.
 20. Fáaji han attur vi Hold o Haar,
Sum han heji ikkji kjent sujt Beánasaar.
 21. Santa Jaakup niur uj Boukina faa:
Han eer ikkji gouur attur eát fáa.
 22. Táaji han heji steái ajna lujtla Stund,
Taa meánaji han Mann fraa Vujtinis Grund.

-
13. Meátari, comparativ af det isl. mætr o: fortrinlig, eller máttugr o: mægtig.
 18. Hold, isl. hold o: Kjød. Man siger endnu i Sylland: Han har et godt Hylb o: Fyldighed, Fedme, det franske embonpoint.
 19. Det Udtryk Hög og Hund forekommer ikke sjelden i de danske Kæmpesiger, s. Gr. 1ste Part No. XI. B. 12. Det var ungen Hammer bliin graa, og hannem Finde Guld paa

13. Derfor er jeg seilet paa Stenen min,
Ut siige, min Skaber er bedre end din.
14. Hvad, er din Skaber bedre end min?
Min drikker hver Dag Njød og Viin.
15. Da er min Skaber bedre end din,
Min kan vende Vand til Viin.
16. Min kan vende Muld til Brød,
Kan give dem Liv, som har været død.
17. Hvis du opvækker mig Sønnen min,
Da skal jeg troe paa Skaberen din.
18. Faaer jeg ham atter med Huld og Haar,
Som han forsvandt før femten Aar.
19. Faaer jeg ham atter med Høg og Hund,
Som han forsvandt i Havets Grund.
20. Faaer jeg ham atter med Huld og Haar,
Som han ei kjendte sit Banesaar.
21. Sanct Jacob ned udi Bogen faae:
Han er ei god tilbage at faae.
22. Sanct Jacob stander en liden Stund,
Saa maner han ham fra Jordens Grund.

Bryffe; Og der kunde hverken Høg eller Hund følge den Svend til Heste. Ligesaa i Vilkinsaga: Kong Thidrek reed altid med Høg og Hund; jevnf. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 278. Udtrykket tyder ventelig hen paa Jagten, og vil vel her siige, at Sønnen er omkommen paa et Jagtpartie, da han havde Høg og Hund med, og styrtede ned af en Præcipice i Havet. — Hejk, isl. haukr = en Høg.

-
23. Nú hefur tú fingji han attur vi Hold o Haar,
Sum han four firi fimtan Aar.
24. Nú hefur tú fingji han attur vi Hejk o Hund,
Sum han four firi Sjouars Grund.
25. Nú hefur tú fingji han attur vi Hold o Haar,
Sum han heji ikkji kjent sujtt Beánalaar.
26. Höjr tú, feáli Sonur mujn,
Qveât eer Tujt uj Ferun tujn?
27. Teâ eer Tujt uj Örun Hajm,
Aangjin kjennur aj annans Majn.
28. Teâ eer tan Konan, sum Bödnini hefur heâta,
Hoon kjemur ikkji eâv Orma - Geâta.
29. Teâ eer tan Konan, sum Bödnini hefur mirt,
Hoon gengur seâr alt Tuj vi Ajtur Svöri gjirt.
30. Teâ eer tej Kjepmenninir rujku,
Tajr skruja uj Orma - Lujkji.
31. Teâ eer tej Sujflumenninir höru,
Tajr skruja uj Orma - Görun.
32. O teâ eer Foutin vi sujn braja Hat,
Han situr uj Helviti, o krevur Skat.

22. Meâna, isl. mana 3: ubfordre, udæffe, mane. — Vujti, isl. Viti 3: Straf, h. l. Straffesked, Selvede.

26. Tujt 3: Nyt, Tidende; isl. Tíðr, tíð, tíðt 3: hyppig, hastig. Hvad segir thú tíðt? Hvad Nyt veed du at fortælle?

30. Dette og de 2 følgende Vers indeholde uden Tvivl sarkastiske Udsatb eller satiriske Smært til de Kjøbmand, Sysselmænd og Landsfogder, som i de catholske Læder mueligen have plaget Almuen, eller ikke viist den catholske Geistlighed Under-

23. Nu har du ham atter med Huld og Haar,
Som han forsvandt for femten Aar.
24. Nu har du ham atter med Høg og Hund,
Som han forsvandt i Havets Grund.
25. Nu har du ham atter med Huld og Haar,
Som han et kjendte sit Banesaar.
26. Her, min Son, saa faver og stin,
Hvad Nyt har du fra Tjarden din?
27. Det Nyt er i hint andet Hjem,
Den ene kjender ei Andens Meen.
28. Den Kone, som hader sit eget Noer,
Hun kommer ei ud af Drmegaard.
29. Den Kone, som myrder sit Barn saa skjær,
Gaaer stedse omgyrtet med Eddersværd.
30. De Kjøbmænd, som Rligdom opdyngte her,
Hist skrige i Deme = Lignelser.
31. De Syffelmand, som ere saa haard',
De skrige hiffet i Drmegaard.
32. Og Fogden selv med sin brede Hat,
Han sidder i Helved' og kræver Skat.

danighed nok. Bisen er sagtens forfattet af en Munk. —
Kjepmenninir, isl. Kaupmennirnir med den bestemte Ar-
tikel, Kjøbmændene.

31. Sujslumenninir, af det isl. slylsumadr, Syffelmand, af sly-
lla, et District.
32. Foutin, isl. fógeti ∴ Fogden. — Helviti, isl. Helviti ∴
Helvede, af Hel, Døden, Dødens Gudinde, og Viti ∴ For-
seelse, Brøde, Straf.

-
33. Nú heávi Ee attur fíngji Sonin mujn,
Tuj viil Ee trygva aa Skeápari tujn.
34. Teá gjörði Santa Jaakup, meni han veár heár,
Han chríftnaji Garfia Konnung, o alt heár veár.
-

-
33. Nu har jeg atter faaet Sønnen min,
Thi vil jeg troe paa Skaberen din.
34. Det gjorde Sanct Jacob, mens han var her,
Han christede Kongen og af hans Hær.
-

SANTA GJÖRTRYGV. *)

1. **S**anta Gjörtrygv veår tan fagrafta Moig,
Sum fõt veår uj Kong Karlamagnusfa Ojg.
Stevi: Hajlia Jomfrygv,
Santa Gjörtrygv!
Hennara goui Guffeåir doji,
Han geåv henni Borgjir o Ojgjir.
2. Taa koom tan Hajdni Grajvi,
Han vildi henni tej Landani majna.
3. Santa Gjörtrygv tekur seår Bouk uj Hand,
So gengur hoon aa Kirkju-Geår.
4. Santa Gjörtrygv hoon båaji leås o feng,
Inntiil hoon fek tan deja Mann aa Geng.
5. Sta. Gjörtrygv hoon gjördi seår so stour ajn Oumeåk,
Hoon touk suju Guffeåir aa sujt Beåk.

*) Denne lille Vise lader jeg løbe med de andre, da den, ligesom den foregaaende, tydeligen forskriver sig fra de catholske Lieder, og altsaa er ældgammel. Jeg veed ellers ikke, om der skulde gives nogen Begende om St. Gjertrud, der kom overeens med denne Vises Indhold.

St. Gjertruds Bise.

1. Sanct Gjertrud var den fagreste Møe,
Som fød var paa Kong Karlemagnus Dø.
Omqvæde: Hellige Tomfrue,
Sancta Gjertrud!
Hendes gode Gudfader bær,
Han gav hende Borger og Dø.
2. Da kom den hedenske Grevemand,
Formeente hende det skjenke Land.
3. Sanct Gjertrud tager sig Bogen stor,
Eaa ganger hun ud paa Kirkegaard.
4. Sanct Gjertrud baade læste og sang,
Indtil hun fik den Døde paa Gang.
5. Sanct Gjertrud gjorde sig stor Umag,
Hun tog sin Gudfader paa si Bag.

2. Majna, isl. meina ∴ hindre, formene.

4. Indtil hun fik den døde Mand manet frem af Graven, og paa Glid.

5. Beak, ist. bak ∴ Ryg, Bag, ogsaa Gæsteryg, engelsk back, horseback.

-
6. Tan Deji inn um Didnar saa,
Adlir tajr Livandu qvukku taa fraa.
 7. Heár lúpu burtur, qvör sum kann:
Skam fáaji tú firi henda Mann.
 8. Santa Gjörtrygv gjörði feár majri Oumeák,
Hoon beár sijn Guffeáir attur uj Greáv.
 9. Qveát viil tú, Santa Gjörtrygv, gjeva firi teá,
Ee teákji tee ikkji livandi uj Grövuna vi mee.
 10. Frujggja Deás Fafta viil Ee teár gjeva,
O Sunnu-Deás Lestur, so lajngji Ee man liva.
 11. So skeddi aankji majri taa,
Uttan hoon begrou sijn Guffeáir attur sum han laa.
-

6. Qvukku, imperf. af det isl. qvika α : bevrage sig; af qvikr α : levende, viv.
 10. Sunnu-Deá, isl. Sunnudagr, Solens Dag, dies solis α :
Søndag, af Sunna, Soel. Figeleðes Mánadagr, Magnens
Dag, dies lunæ, Mandag, af Máni, Maane. Tirsdag,
Tyrsdag. Onsdag, Odins Dag. Þorsdag, Þors Dag. Fre-
-

-
6. Den Døde ind ad Døren keeg,
Alle de Levende bort sig sneeg.
 7. Lebe da bort, som løbe kan :
Skam faae du for saadan Mand.
 8. Sanct Gjertrud gjorde sig mere Umag,
Hun bar den Døde atter tilbag'.
 9. Hvad vil du, Sanct Gjertrud, nu give mig,
At jeg i Graven ei tager dig?
 10. Jeg Fredags Faste dig vil tilstaae,
Dg Søndags Læsning, om jeg leve maa.
 11. Saa intet mere sig begav ;
Den Døde kom atter i sin Grav.
-

dag, Freyas eller, efter det Færoiske, Friggas Dag. Løverdag, isl. Laugardagr, af Laugar, Bade, varme Bade, eller Lauga, at vaske; altsaa egentlig Vaskedag; thi paa den Dag badede de Gamle sig; og endnu, siger Bjørn Halvorsen i hans islandske Lexicon, vaskes og bades Børn paa den Dag, adhuc infantes eo die lavantur. — Lestur, isl. Lestr 3: Læsning.

TORKJILS RUJMA.

1. **T**orkjil ajur seâr Dötur tveâr,
Stevi: Eât danfa;
Laangji aa Modni fova teâr.
Stevi: Veâl eer meâr Anfa &c.
2. Teâr fova seâr so laangji,
Tiil Soul skujn aa tajrra Saangjir.
3. Teâr fova seâr so laangji aa Deâ,
Tiil Soul skujn aa tajrra Saangjir Steâ.
4. Torkjil gengur tiil Búar,
Han vekjir up Dötur prúar.
5. Stat up, Keâtrun, Döttir mujn,
Kirkju - Meâvurin bujar tujn.
6. Keâtrun fest aa Saangjir,
Hoon kleájift veâl o laangji.

1. Denne Bise finder jeg ikke omtalt hos Svabo, Schrøter eller Henge. Omqvædet er her ligesom ved Hølaugs Dvad; see foran.

Torkilds Riim eller St. Catharinæ Vise.

1. Torkild eier sig Døttre to,
Omqvæde: At d a n s e.
Om Morgenen sove de med Roe.
Omqvæde: Vel er mig Undse ic.
2. Dg sove sig saa længe de,
Til Solen skjan paa Sengene.
3. Dg sove sig i Mag og Fred,
Til Solen skjan paa Sengested.
4. Torkild ganger til Jomfruebuur,
Opvækker de Prude af deres Luur.
5. Stat op, Katrine, min Datter riig,
Kirkemanden bier paa dig,
6. Katrine reiser sig skyndelig,
Hun snartlig og vel paaklæder sig.

5. Den 25de November i Almanaken hedder Catharina, og var helliget denne catholske Helgeninde. — Kirkju-Meávir, isl. Kirkiu-madr, for Kirkiu-prestr 3: Sognepræst; kan og her betyde en Munk.

7. Hoon four uj ajn Silkji Serk,
Nujggju Mojggjars Handa Verk.
8. Uttan ivur Mettelin blaa,
Gudl ettir qvörjun Sejmi laa.
9. Keátrun fest aa Saangjir Stok,
So four hoon uj Skeárlaks Saak.
10. Skeárlaks Saak o bygvin Skegv,
Qvujtar Hendar vi Herar tvaá.
11. Keátrun tekur fujn goua Gudlkamp,
Hoon kjempur fujt Haar vi Silkji Band.
12. Hoon kjempur fujt Haar vi Silkji lmaa,
Gudlkrúnuna setur hoon oman aa.
13. Keátrun gengur uj Roslahuus,
Graa Gengara hoon lojsfir út.
14. Hoon lojsfir út ajn, hoon lojsfir út tvaá,
Tan besta leji hoon Seáilin aa.
15. Heár veár aangjin Knegtur kjaa,
Sjaalv leji Keátrun Bóxli aa.
16. Heár veár aangjin Knegtur uj Lund,
Sjaalv leji Keátrun Bóxli uj Mund.
17. So raj hoon aa Götina fram,
Teá glimdi, sum henna Gengari rann.

8. Mettelin með den bestemte Artifel, isl. möttull, en Kappe, det tydske Mantel, det engelske mantle.
11. Gudlkamp, isl. Gull-Kambr, Guldkam.
13. Rosl, isl. hros, Hoppe; det danske Hørs, og engelske horse.
14. Sigesaa i P. Syvs Kæmpeviser 4 P. No. 68 B. 16 og 17.

7. Hun foer udi en Silkeserf,
Ni fagre Meers Haandeværk.
8. Derover hun trak den Raabe blaa,
Hvor Guldet i alle Semme laa.
9. Katrine sad sig paa Sengesjof,
Saa foer hun udi en Skarlag: Saak.
10. Skarlag: Strome og Silkesjoe,
Snehvide Hænder paa Skudre to.
11. Katrine hun tager sin gode Guldkam,
Dg kæmmer sit Haar med Silkebaand.
12. Hun kæmmer sit Haar med Silke smaa,
Guldkronen sætter hun ovenpaa.
13. Katrine hun mon udi Stalden gaae,
Saa løser hun ud den Ganger graa.
14. Hun løser ud een, hun løser ud to,
Den bedste lagde hun Sadelen paa.
15. Der ingen Knegt tilrede mon staae,
Thi lagde Katrine selv Tommen paa.
16. Der ingen Knegt stod rede den Stund,
Thi lagde Katrine selv Mile i Mund.
17. Saa foer hun frem paa Veien bred,
Det hundrede, alt som hun reed.

Herr Peder gif i Staalde, han fluede de Foler bolde; Han
fluede de gule, han fluede de graae, Den feierste lagde han
Sadel paa.

15. Böxli, isl. heyglli o: Widsel.

17. Geäta og Göta, Wei; see Nisen i Holmgaard B. 2. Paa

18. Tåaji hoon koom heâr suur uj Luj,
Möttu henni Vadlarar trujg.
19. Tåaji hoon koom heâr skamt ujfraa,
Möttu henni Vadlarar tvaa.
20. Tåaji hoon koom heâr midt aa Laj,
Mötti henni Vadlari ajn.
21. Höjr tû, Keâtrun, Ee teáli tiil tujn,
Viil tû vera mujt Qvöldar Vujv?
22. Firr viil Ee leâta mujt unga Lujv,
Inn Ee viil vera tujt Qvöldar Vujv.
23. Qveât, viil tû leâta tujt unga Lujv,
Heldur inn vera mujt Qvöldar Vujv.
24. Vadlarin sujnun Svöri braa,
Han kjou Keâtrunu uj Lûtir tvaa.
25. Heâr sum hennara Bloui drajv,
Tendrist Ljaus aa qvörji Laj.
26. Heâr sum hennara Höddi laa,
Sprak ajn Kjelda vi Hajluvaa.
27. Heâr sura hennara Bûlurin laa,
Rajstift ajn Kirkja o Krosfur aa.

Færøe er her ingen egentlig Kjørevei (da Bogne her ikke bruges), men blot Gangstier. De breedere Stier kaldes Roslagötur o: Hesteveie, de smalere Söjdarahs o: Faareveie; af Söjdur, isl. Saudr, et Faar, og Raahs, isl. Rás o: Gang, Sabén. — Glimja, isl. glymia o: støie, larme, h. l. hundre.

18. Vadlari, isl. Vallari o: Pillegrim. Indbyggerne forklare det om en Kæver, men neppe rigtigt; ligesaa glimdi i forrige Vers ved glimrebe.

18. Dg der hun kom her syd udi Læe,
Der mødte hende Pillegrime tre.
19. Dg der hun kom her syd paa Broe,
Der mødte hende Pillegrime to.
20. Dg der hun kom her syd paa Streen,
Der mødte hende Pillegrim een.
21. Her du, Katrine, jeg taler til dig,
Vil du være min Dvælde: Viv?
22. For vil jeg lade mit unge Liv,
End jeg vil være din Dvælde: Viv.
23. Hvad, vil du lade dit unge Liv,
Heller' end være min Dvælde: Viv?
24. Den Pillegrim med sit Sværd mon slaae,
Han hug Katrine i Stykker to.
25. Hvor hendes røde Blod henrandt,
Der tændtes Lys paa hver en Kant.
26. Hvor hendes Hoved laa saa rød,
Et helligt Kirdevald udbød.
27. Hvor hendes hvide Legem laa,
Der reistes en Kirke med Korset paa.

24. Vallari sinu Iverdi brá. — De færøiske Viser gjøre gemeensligen kort Proces, og lade Folk hugge itu uden lang Dmsvøb.
27. Bálur, ísl. holr o: Krop, Legeme uden Hoved, ligesom det ísl. búkr; see Hogn. Av. B. 134. Ved Forvevling med Ordet holr forklare Færøboerne undertiden Bála (Kong Muble) ved Legeme, Krop, see Noten Pag. 53 foran. — Kroslur, ísl. Krofs, Kors.

28. Vadlarin hajm uj Geárin four,
Uti eer Torkjil, firi honun stou.
29. Höjr tú, Vadlarin, Ee teáli tiil tujn,
Saafú ikkji Keátrunu, Dóttur mujn.
30. Jú so menn, Ee heâna saa,
Uj Marju Kirkju veár hoon uj Gjaar.

29. At den bestemte Artikel soies til Vocativs Endelse, er overeensstemmende med Islandskien.
30. Af Antiquariske Annaler 3 Bindes 2det Hefte Pag. 266 og følgende er det bekjendt, at der ved Kirkeboe paa Strømøe findes en ufuldført Kirkebygning, som for sin Ælde, Værdighed og Størhed er meget mærkelig. Den første Efterretning, jeg har funden om samme, er i Peter Claussons Nørreges oc omliggende Hers sandfærdige Beskrivelse 2c. Århv. 1632 4to Cap. XXXII. Pag. 147, hvor det hedder: „Paa den „De (Strømøe) er oc Biscopsstolen i Kirkeboe, hvilket er „som et lidet Klost eller Klostad. Der hafuer Bisp Hilas „rius fundit en Kirke i gammel tid, hvis Muer endnu „staar ufuldkommen, oc der sees 3 Biscopers Graefuer.“ Lucas Debes omtaler ligesaa i hans Færoa referata Pag. 290 denne Kirkemuur, „som en aff Bisperne ubi deris sidste Tidder skal hafue ladet opbygge, ved Rassin Hilarius, „hvilket er en herlig Bygning, aff et huggen Steen, oc „Bindue: Hullerne ere gjorde aff sær der til ubhuggen Steen; „Muren staaer endnu nogenlunde beholden.“ Landt angiver, formodentlig efter Debes, Begyndelsen af det 12te Aarhundrede, som den Tid, da bemeldte Muur blev opført; dog melder Debes blot, at det er muligt, at en Bispestool kan være bleven oprettet paa Færøe ubi Kong Sigurd Jorsalafars Tid ubi det Seculo 1100, da Nørreges Kongerige først var kommen i Nolighed, hvormed og Biskops Tallet stemmer bedst overens. — Af ovenmeldte Antiquariske Annaler I. c. Pag. 311 sees, at der i denne gamle Kirkemuurs østre Ende er indmuret en Steen med Munkekrift. Sammes Steenart, som ei findes paa Færøe, men er tilført, er efter Grev Vargas Bedemær den samme Grydesteen

28. Den Pillegrim hjem udi Gaarden foer,
Dg Thorkild ude for ham staer.
29. Hør du, Pillegrim, faver og sin,
Saae du ei Katrine, Datter min?
30. Jo saa mænd, jeg saae, hvorlunde hun foer,
I Mariæ Kirke var hun i Gaar.

(Tale ollaire Hany), hvoraf Cathedralkirken i Trondhjem er opbygget, og som endnu brydes ved Strinden i Nærheden af denne Bye. Efter Statsraad Thoralacii og Secretair Thomsens Forklaring lyder Munkes Indskriften, som jeg afscepierte, saaledes: „Hæc est habitacio harum sanctarum reliquiarum de ligno domini — — — de ossibus beati Magni, S — — Canuti, de tumulo sancti Thorlacii. De hostibus ecclesie Jesu serva, virgo Maria.“

3: „Dette er Gjemmestedet for disse hellige Reliquier af vor Herres Korsens Træ: af Hellig Magnusses og Hellig Knuds Been; og fra Hellig Thoralacus's Grav. Fra Kirkens Fjender frels os, Jomfrue Maria.“ Nu var den hellige Thoralac, hvis Navn nævnes paa Stenen, født paa Island 1133. Efterat have reist udenlands til Paris, blev han 1178 Bisp i Skatholt og døde 1193. — 1198 bleve hans Been frinlaagte. 1199 blev Thoralacs Messe offentlig vedtaget at holdes paa Island og hele Norge den 23de December, som ogsaa endnu i Almanaken bærer hans Navn. See herom Dansk Magazin 3 B. Pag. 8 sq. — Kirken kan altsaa ei være begyndt at bygges paa før efter Aar 1200, siden nogle af den hellige Thoralacs Been inden for Munkes Stenen fulle være hentagte, som Reliquier. — Det er rimeligt, at man har villet give denne anseelige Bygning, som formodentlig af Bisshoppen har været bestemt til Cathedralkirke, og hvis Mure endnu ere alle i god Behold, Navn af Maria eller vor Frue Kirke. — Maria Kirke, som nævnes i nærværende Vers, har givet mig Anledning til denne Anmærkning, hvorvel jeg ikke vil nægte, at jo Bisen derfor ligesuldt kan være bragt fra Trondhjem, ligesaavel som Munkestenen; dog kan man ifølge Ovenstaaende nogenglunde antage, at Bisen er henved 600 Aar gl.

-
31. Torkjil, Torkjil, leâna meâr Huus,
Ee eri meâr fo saara sjuk.
32. Nögv eru Huus tiil rajar,
Um inn Vadlarnir vouru flajri.
33. Aafa lujtla, tendra Ljaus,
Vadlarin eer tiil Saangjir fûfur.
34. Aafa gengur tiil Saangjir.
Rajir undur sjukun Draangur.
35. Aafa lujtla, sov kjaa meâr,
Ajn Silkji Serk gjevi Ee teâr.
36. Leât mee fist Serkjin Sjaa,
Sujani skeâl Ee teâr sova kjaa.
37. Tâaji hoon tan Serkjin faa,
Siftur Merkji kjendi hoon aa.
38. Aafa lujtla, sov kjaa meâr,
Mettelin blaa gjevi Ee teâr.
39. Leât mee fist Mettelin Sjaa,
Sujani skeâl Ee teâr sova kjaa.
40. Tâaji hoon tan Mettelin faa,
Siftur Merkji kjendi hoon aa.
41. Aafa lujtla, sov kjaa meâr,
Ajn Gudlkrûna gjevi Ee teâr.

33. A a f a er Torkilts anden Datter. Aase har været et Fruentimmernavn i gamle Dage; see *N. S. Bedels* Indledning til *Kampvisen om Svend Felding* 1ste Part No. 24, hvor det hedder: ubi Seluf (ou Sjelleu og Sjelle) Kirkebog findes indteget fore ubi Calendario paa Latine skrevet, at den

31. Torkild, laan mig Huus hos dig,
Jeg saa saare syg er mig.
32. Mit Huus tilrede stander her,
Om Pillegrime end vare fler'.
33. Nafalil, tænd Lys i Huus,
Den Pillegrim er til Sengen fuus,
34. Nasa ganger til den Seng,
Dg reder for den syge Dreng,
35. Nasa lille, sov hos mig,
En Silkesert jeg giver dig.
36. Den Silkesert du vise mig,
Jeg siden sove skal hos dig.
37. Dg der hun Silkeserten saae,
Hun Søstermærket seer derpaa.
38. Nasa lille, sov hos mig,
En Kappe blaa jeg giver dig.
39. Den Kappe blaa du vise mig,
Jeg siden sove skal hos dig.
40. Dg der hun saae den Kappe blaa,
Hun Søstermærket seer derpaa.
41. Nasa lille, sov hos mig,
Jeg en Guldkrone giver dig.

gamle Svend Felding er død paa S. Matthia Apostoli Dag;
hans Hustru Nasa paa S. Michaelis Dag.

40. Disse Vers kunne her fortsattes om Skarlagstrømperne, Silkesertene, og Guldkammen, men ere her for Kortheds Skyld udeladte.

-
42. Leât mee fift Gudlkrúnuna fjaa,
Sujani fkeâl Ee teâr sova kjaa.
 43. Tâaji hoon Gudlkrúnuna faa,
Siftur Merkji kjendi hoon aa.
 44. Aafa kaftaji Huur tiil Gaat:
Vadlarin, heâv nû ajn goua Naat.
 45. Aafa gengur firi Feâir fujn:
Vadlarin hevur dripi Döttur tujn.
 46. Qvör torur meâr tej Bo eât bera,
Idla qvör tordi tan Gjerning eât gjera?
 47. Ee tori teâr tej Bo eât bera,
Vadlarin tordi tan Gjerning eât gjera.
 48. Torkjil hajtur aa Svajnar tvaa:
Gengji aa Skogv o kjindi Baal.
 49. Gengi aa Skogv o kjindi Baal,
Heâr fkeâl Vadlarin brenna aa.
 50. Teâ veâr um ajna Morgun nuj,
Vadlarin brann uj grönari Luj.
-

-
42. Guldkronen først du vise mig,
Sæg siden sove skal hos dig.
43. Og der hun den Guldkrone saae,
Hun Eosfermarken seer derpaa.
44. Nasa lukker Doren brat:
Pillegrim, hav en god Nat.
45. Nasa ganger for Fader sin:
Den Pillegrim myrded' Datter din.
46. Hvo vover at bringe mig saadant Bud,
Hvo voved' at føre den Gjerning ud?
47. Sæg vover at bringe dig saadant Bud,
Den Pillegrim førte den Gjerning ud.
48. Torkild hedder paa Svende to:
Et Baal i Skoven J tænde maae.
49. Et Baal i Skoven J tænde maae,
Der skal den Pillegrim brænde paa.
50. Det var en aarle Morgenstund,
Den Pillegrim brændte i grønne Lund.

ÖSKUDÖLGUR.

1. Öskudölgur o Soupakona
Halda seár eát Geáman:
Qvusfi skuljun viit liva,
Táaji viit komun seáman?

Stevi:

Ödl eer teá grönu Greás for-
gengjin.

2. Viit skuljun teáka okkun Traavu uj Hand,
O genga nian vi Aa;
Fiska okkun lujtil lmaa Sujl,
O föa okkun so.
3. Qvusfi skuljun viit liva,
Táaji Fiskur eer aangjin uj Aa?

I. Med denne liben Saagtel, som og findes i Svabos Manus-
skript med Overtskrift Rujma (3die Hefte No. 6); og i Schre-
fers Fortegnelse No. 50, vil jeg nu slutte nærværende Sam-
ling, som allerede er voret op til et flittelig tykt Bind. —
Öskudölgur 2: en, som gjerne vil sidde og kufuture i Aften,
det er, ved Tidstedet i Roastuen, en Afskiftis. — Soupako-
na, en Feieqvinde, en Stuepige; af det isl. löpa 2: feie.

Den ophævede Forlovelse.

1. **E**n Bondensog en Feiesprund,
 De holde sig til Sammen;
 Men hvoraf skal vi nære os,
 Naar vi nu komme sammen?

Dm qvæde.

Alt er det grønne Græs forgan-
 gen.

2. Vi tage Fiskefnor i Haand,
 Med den i Elv at angle;
 De Vrter smaa til Føde os
 Vil ingenfinde mangle.

3. Men hvoraf skal vi nære os,
 Naar Fiske ei er i Na?

2. Traayur, isl. thrádr o: Traab, h. l. Fiskefnor. — Sujl er efter Lande Salmo Fario o: en Forelle, en liben Vrte; det er vel oprindelig den isl. lil eller lili, som efter Galdorsens Lexicon betyder en lang og smal Silb; her skal det betegne en Kerskvands Fiske. Silb hedder ellers paa islandsk Sild. — Okkun, isl, ockr er Dat. dualis af Viit.

Viit skuljun okkun aa Heävi üt,
O störri Filkar faa.

4. Qvusfi skuljun viit liva,
Tääji Toskurin viil ikkji bujta?
Viit skuljun hajm uj Bondans Geär,
O trefkja Kodni qvuja.
5. Qvusfi skuljun viit liva,
Tääji Bondin hevur aankji Kodn?
Viit skuljun teåka okkun Luur uj Hand,
O blaafa heärt uj Hodn.
6. Qvusfi skuljun viit liva,
Tääji Luurin viil ikkji laata?
Viit skuljun teåka okkun Heåmar o Taang,
O smuja Skjip o Baatar.
7. Qvusfi skuljun viit liva,
Tääji Baatin viil ikkji genga?
Fear tå teår tiil Majnvittis,
Ee viil ikkji vi teår pranga.

4. Trefkja, isl. threskia o: tærste. Her i Sylland ved Gjesing Kanten siges Bønderne endnu steds træste for tærste, som er reent Bølandst.

5. Luur, isl. Lúdr o: Balhorn, Trompet, Luur. Disse Lure vare først af Horn, og saaledes bruges og benævnes de endnu i Norge; men siden bleve de gjorte af Messing eller anden Materie; see Herr Jacob Aals Bemærkning i Saga, 1ste Bind Pag. 182. Da her nævnes Luur, som ei bruges paa Færøe, er Bisen formodentlig kommen fra Norge. — Blaafa

Vi fare da paa Havet ud,
For større Fisk at faae.

4. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Torffen ei vil bide?
Vi gaae da hjem til Bondens Gaard,
Dg tørste Kornet hvide.

5. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Bonden ei har Korn?
Vi tage os da Luur i Haand,
Dg blæse høit i Horn.

6. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar de vor Luur forsmaaede?
Vi tage os da Hammer og Tang,
Dg smedde Skib og Baade.

7. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Baaden ei vil gange?
D, gaae du dig til Hækkenfeldt,
Jeg vil ei med dig prange.

o: blæse, norff blaasa. Det isl. Blálandi hir, blæsende Bør, strogende Wind.

7. Majnvitti, isl. Meinvætti o: en ond Land; deraf Bætter o: Nisser, Nander. — Pranga, isl. pránga, drive Landhandel, prange, gjøre Akford. Formedelt de mange urimelige Indvendinger vil Frieren ei have mere med Fæstemøen at bestille; jeg har derfor givet Bisen den Dverskrift: Den ophævede Forlovelse.

Om nogle færøiske Dmqvæder.

Da det vilde blive alt for vidtloftigt at udgive samtlige færøiske Viser, som jeg har ved Haanden, og hvoraf mange ogsaa ere saare ubetydelige, vil jeg her for Dmqvædernes Skyld blot anfere Begyndelses-Bersene tiligemed Dmqvæderne af disse Viser; men, at der kan være mange flere Dmqvæder i Dmlob, vil lettelig Kjennes, naar man seer hen til den lange Vise-Fortegnelse, som Pastor Schreter har opgivet (see Indledningen Pag. 16 sq.) og dog er denne schrøteriske Fortegnelse endnu ikke ganske fuldstændig; thi blandt min liden Samling findes tvende, nemlig Torilds Niim (see Anhang No. 5), og Herr Peders Vise, (see nedenfor No. 14) hvilke ikke findes deriblandt.

I. GRIMMARS QVEÁL.

Grimmar Kongur uj Geárarujkji, Han beer re-
jan Krans, Teá ruja so mengjir uj hans Geár
Tiil Hilda, Döttur hans. Stevi: Snekkjan brú-
na Sunnan gular Vindur aa, Hiar eer mujn

Huirin, Ee stundi aa. — Et andet Stevi, som bruges paa Sandøe: Snekkjan liggur undur Ojg, Grön eer Vijalund, Hoon beer adlar Deäninar um Ejrafund.

Grimmar Ronge i Garberige, Han bær redan Strands; Der ride saa mange i hans Gaard Til Hilda, Datter hans. — Dmqvæde: Snekken brune Søndevinden kuler paa, Didhen er min Hue og Lyft Jeg stunder aa (til). Eller: Snekken ligger under De, Grön er Bidielund, Hun bær alle Dansemænd om Drefund.

Anm. Gular, isl. kular o: blæser, kuler. Dvædet er vidtløftigt, afdeelt i 3 Shaatter eller Affait.

2. BRÚSA JÖKJIL.

Teå veår um ajna Joula Tuj, Hundar fouru uj Band; Heår koom Gengukadl gengendi, Beår Heåkan undur Hand. Stevi: Heår eer got eåt danfa, Stovin hoon eer nu; Stokkareru eåv Staali gjördir, Teåki eer eåv Bluj.

Det var om en Juletid, Hunde foer i Baand; Her kom frem en gammel Mand, Bar Hakken under Haand. — Dmqvæde: Her er godt at bandsfe, Stuen den er ny; Stolper er af Staalet gjort, Og Taget er af Bly.

3. GANGU ROLVUR o: Ganger Rolv.

Ee vajt ajna Rujmuna, Gjört um restar Draangjir; Fodnar Kjempur eåv Nörrukji, Sum gjiti man vera laangji. — Stevi: Orlov umbiun veår

Arliir Menn, Dans skuljun veár fremja, Eer ikki Deávur inn; Orlov umbiun veár.

Et Eldtids Niim og Digt jeg kan, Om tappre raſſe Dränge, Gamle Kamper af Norges Land, Som mindes ville længe. — Omqvæde: Orlov ombede vi, ærlige Mand, Dands ville vi fremme, Et ikke Dagen end, Orlov ombede vi.

Anm. Denne Viſe burde ſnarere hedde Rolands Viſe; den ſigner Viſerne hos Peder Eyv om Roſmer Gaſmand. Om Riſen, hvortledes han, efter at have baa- ren Ganger Kolb i en lappet Skindtroie igjennem Havet fra Troldebugt til Suderoe, blev forvandlet til Sumbøe- Munk (ſee Sommerfeldts Geographi Pag. 45), kan efter- ſees Antiquariſke Annaler 3 Bind 2 Hefte Pag. 295.

4. EDLINDUR BONDI AA JAGRI o: Erling Bonde paa Jedderen.

Erlindur Bondi aa Jagri eftur, Han eer eáv Kongji Kjini; Veál eer han tiil Badna borin, Treduvu ajur han Sinir. — Stevi: Glimur o Danſur uj Hödl, Sleáji Ring, Gleájir ruja Nor- menn, Teá eer tiil Elvar-Thing; eller Eát hal- da Vaar Thing. Et andet Omqvæde: Veál maa mujn Gengar, Sujn Seáil beer, Ó ſjaalvur meár tiil Houar.

Erling Bonde paa Jedderen eftur, Han er af Kon- geſlæggt; Vel er han med Bern begavet, Tredive har han Sonner. — Omqvæde: Dundren og Dands i Hal, Slaer Ring; Glade ride Nordmand, Det er til Elvar-Thing; eller: At holde Vaarthing. Et

andet Smqvæde: Vel maa min Ganger Være
Sabel sin, Dg selver mig til Hove.

Anm. Jedderen (Jadria, af det isl. Jadar o: Strand-
bred, en Deel af de Samles Rogaland) betegner den syv
Mile lange, paa Vestkysten af Norge mellem Lindesnas og
Stavanger, beliggende Landstrækning, som ved sin Fladhed
kjendeligen utmarker sig fra det øvrige Klippeland. Her
var Erik den Røde, Grønlands Opfinder, fød ved Vas
Aar 950. — Kjin. isl. kyn o: Slægt, Kjon. — Glimur:
isl. glymr o: Gulder, Allarm.

5. TRÖDLINI UJ HODNALONDUM o: Trol-
dene i Hornelen.

Ajn eer Rujman eäv Ujslandi komin, Skrujvi
uj Bouk so braja; Neåka heåvi Ee um heåna
höjrt, Summa kan Ee eåt graja. — Stevi: Ou-
lavur Kongur herjar han mout Trödlum, Han-
sara Segl eer Silkjirejt, Ormurin rennur o Arar
lajka vi Todli.

Et Niim fra Island kommen er Ubi den Bog
saa brede, Noget har jeg om samme hørt, Dg No-
get kan jeg udrede. — Smqvæde: Dlus Konning
hærjer djærvt mod Trolde, Hvert hans Seil er sil-
kerødt; Drenen render, og Narer lege med Tolde.

Anm. Troldene i Hornlandene (o: Hornelen) ligner
for en Deel Peder Syvs Kampevisse 2 P. No. 15, og Udb.
Biser 2 D. Pag. 15. Det var St. Dlus Konning. — Horn-
landet kaldes der Hornelummur, som uden Tvivl er
den norske De Bremangerland, der ligger 6 å 7 Mile
sønden for Stat under 61° 55', altsaa under selsomme
Bredegrad, som Sandoe blandt Færøerne. Paa denne
De findes det af P. H. Grimann i Forsøg i de Kjenne
Videnskaber XII. St. besjunge Fjeld Hornelan, som

er en meget høi og spids Klippe, hvis Storhed og Høide kan have givet Dørtreen Anledning til at tænke sig samme, som en Bolig for Trobe. — Drmen, som i Dmqvædet omtales, er vel Drmen hiin lange, Kongens Admiralskib, hvis Kjol var 74 Alen lang; see Saga iste Bind Pag. 178.

6. MIRMANTS QVEÂI o: Mirmants Qvab.

Villja Teår nú luja aa, Meni Ee flidi fram;
Frygvín ajtur Brida, O Jadlin Herman. — Stevi:
Gjiltan Sporar eer mujt Foutaspenni, So
tæmmi Ee mujn Gengari gou, O leåti renna.

Wille I nu lytte til, Mens jeg danser fram;
Fruen hedder Brida, Og Jarlen Herman. — Dmqvæde:
Gylben Epore er mit Jodespænde, Saa
tæmmer jeg min Ganger god, Og lader rende.

7. SIGMUNDA QVEÂI o: Sigmunds Qvab.

Uj Norji bujir aja kristin Mann, Oulavur Triggafoón ajtur han. — Stevi: Norjis Menn! dansun veål uj Friun, Stidlun Tiun adlar, Riddarar, Norjis Menn! dansun veål uj Friun.

I Norge boer en christen Mand, Oluf Tryggvesen hedder han. — Dmqvæde: Norges Mand! danser vel og fredlig; Dpskiller Eder alle, Riddere, Norges Mænd! danser vel og fredlig.

Anm. Denne Bise handler om den berømte færøiske Helt, Sigmund Prestesen, fød Nar 966, død 1002, hvorledes han efter Oluf Tryggvesens Befaling drog med Præsten Tambor (maaskee Thangbrand) til Færøe for at christne Landet. Han seilede først til Gøtthe paa Østærø, hvor Thrand boede, men kunde ei komme i Land formedelsk

Gand og Troldboms Kunst, som Thrønd opreiste mod ham; derpaa tog han til Sveinøe, hvor Bonden Bjarne boede; efterat de i en otte Dages Tid havde spiset og drukket tilsammen, blev Bjarne Christnet med hele hans Huus. Derpaa seilte de han til store Dimon, hvor Aussyur boede (en Søn af Hafgrim Sigurds Faders Banemand); denne blev efter en haard Kamp faldet, og efter hans Begjæring begravet paa et Klippestykke vesten for Dimon, med Hovedet ub mod det saakaldte grønne Staar. Tilsidst søsmæde Sigmund til Dvalvig paa Sudeøe, hvor han blev dræbt af Thorer Hund (Thorgrim den Unde). — Denne Bise stemmer nogetlunde overens med Færinga Saga; den er allerede omtalt og tildeels citeret af Lucas Debes i hans Færoa referata Pag. 210, og af Thormodus Torfæus i hans Commentatio historica de rebus gestis Færeyensium Hafn. 1695 cap. 16 og i samme danske Oversættelse ved Peter Thorkelsen Kbhvn. 1770. Et Par Vers af den er citeret i Antiquariske Annaler 3 Binds 2det Hefte Pag. 294.

8. BEANADITS QVEAI 3: Benedicts Qvæd.

Ajn eer Grajvi uj Aanglandi, Uj Sinir ajur
leår, Ujlin Kongur o Beánadit, Nevndir eru
firi meår. — Stevi: Stujun fast aa Gølv, Spa-
run aj vor Skou, Gud man raada, qveår viit
dansa Önnur Joul.

En Greve boer i Engelland, Han Sønnen eier sig,
Jsin Konge og Benedict, De nævnte er for mig.
— Dmqvæde: Stander fast paa Gulv, Vi spare
ei vor Skoe, Gud maa raade, hvor vi danser An-
den Juul.

Anm. Denne Bise signer P. Gys 4de Part No. 26,
Der boer en Jarl i Engelland.

9. FRYGV DAGMOJG 3: Dronning Dagmar.

Strajngjir, viil tú meâr Bojini bera, Stevi: Firi mengan ajn gidlini Flej; — O inntiil Bojaland skeált tú feâra. Stevi: Nú figlir Junkarin Strajngjir tiil Frygv Dagmojg; Ee saa Segl aa Sundi feâra, Firi mengan ajn gidlini Flej; Teâ mundi tan Harri Strajngjir vera; Nú figlir Junkarin Strajngjir tiil Frygv Dagmojg.

Strange! vil Du mig Boddene bære, Dmqvæde: For mangel en gylden Floi; — Dg indtil Bøhmen mit Sendebud være. Dmqvæde: Nu seiler Junkeren Strange til Frue Dagmoi; Jeg saae Seil paa Sundet fare, For mangel en gylden Floi; Det monne den Herre Strange være; Nu seiler Junkeren Strange til Frue Dagmoi.

Anm. Dmqvædet er her, som flere Steder, dobbelt. Denne Bise ligner P. Svds 2 P. No. 22. Konning Valdemar og Herr Strange. — De mange Biser, som have været i Omlob om Kong Valdemar den Andens Dronning Mararete, den bøhmiske Kong Premislai Datter, som for sin Ekshonhed fik det Tilnavn Dagmar (3: Dagens Mæe, Soelsie, Morgenstjerne), vidne om, hvor elsket hun i sin Tid har været.

10. TUJINDI BIJIL 3: Den tyvende Beiser.

Ee raj meâr uj Bondans Geâr, Sum Bondin flou: Huusbondin, leâna meâr Huus uj Naat, Mujn Hest eer mouur. Stevi: Tan eer aangjin, uj tajrra torur hevna; Gleajir ruja mujnir Brøvur tiil Thingar eât hevna; Tajr vilja

adlir teåka Bout; Tan eer aangjin, uj tajrra torur hevna.

Jeg reed mig i Bondens Gaard, Hvor Bonden stod: Huusbonde, laan mig Huus i Nat, min Hest er mod (træt). — Dmqvæde: Der er ingen, som dennem tør hevne; Glade ride mine Bredre til Thinge at stevne; De ville alle tage Bod; der er ingen, som dennem tør hevne.

11. VEEV-PUJKAN o: Vævpigen.

Ee veår bojin uj Bridleipi; Stevi: Tan Vujvil Krands; — Ee heji aankji Kleåjir; Stevi: Tiil Jomfru Dans; Taa veår Friurin hajma.

Jeg var buden til Bryllup hen; Dmqvæde: Den Brudekrands; — Jeg havde ingen Klæder end. Dm qv: Til Jomfrue Dands; da var Koelighed hjemme.

Anm. Dmqvædet er her atter dobbelt, eller, som det og hedder, Bisen har en dobbelt Dmgang. Forresten er det en ganske ubetydelig Bagatel.

12. GUDLSTAJNUR o: Herr Guldsteen.

Gudlstajnur stendur uj höa Loft, O riftir han sujnar Ransar; Bondin stendur o lujur aa, Han höjrir, qvulli Rúnur dansa. — Stevi: Lujti oppaa Bondan, Meni han dansar uj Rúnun.

Guldsteen han stander i hoié Loft, Der rister han sine Ranser (Runer); Bonden stander og lyder paa, Han hör, huru Runer dandsfer. — Dm qv: Lyder oppaa Bonden, Meden han dandsfer i Runer.

U n m. Denne Bise er, ligesom den foregaaende, heel ubetydelig.

13. LJOURMUR 3: En Psalm.

Hagstur hajluvur Andi,
Himna Kongurinn sterki!
So lovlia Lujv tú mee.

Gud signi oos aa Sjögv aa Landi,
Sannur új Vilja o Verkji,
Tú höjri, Ee hajti aa tee.

Fora tú meár fraa Vondans Pujnu o Dujkji,
Höttur eáv ödlun Qveálun fraa meár vujkji,
Meár vaitflú teá Marju Sonurinn rujukji,
Maala kundi neáka Söttar lujukji.

U n m. Denne Sang eller Psalm, hvis første Vers her er fremsat, og som er en Oversættelse af det isl. Poem: Liómur (Udv. Bif. 5 D. Pag. 78), hører vel ikke egentlig herhvid, da den intet Omqvæde har; dog har jeg ikke villet undlade at omtale den, deels for dens særegne Versbygningsskyld, deels og formeðelfst en Bemærkning, som jeg vil hidfatte af Lucas Debes, denne Sang angaaende. Debes omtaler den i hans Færoa releserata Pag. 307 saaledes: „Det er en meget gammel Vandelig Psalm, som de paa deris gamle Maal kalde Liomer: „Udi huiðken indeholdis den fireflags Menniskelige Riens Stat; nemlig, Fuldkommenheds, Fortvænkelsens, Fornølsens og fuldkommen Igiengivelsens Stat udi det evige Liv: huor udi tillige indførte Christi Fødsel, Pine og Død. Den stunes at være digtet udi Island: Efter, som der findes mange Islandiske Ord der udi. Liomer er saa meget paa Danse, som Eius eller Glands: thi Solens Glands eller Ekin kaldes endnu paa Færøske Soele Liom. Hvorfor efterdi Guds Ord udi Skriften ligvis ved et Eius, Glands, eller Ekin, da hafre de kaldet samme Psalm Liomer, saasom det beste Ekin og

„Eius aff Guds Ord. Jeg hafver søgt efter den, men
 „saa vit jeg hafver bekommet aff den, er den gandske
 „ufuldkommen. Det maa jeg billigen laste paa mine
 „Færøester, i det den største Part kunne fast alle gamle
 „Kæmpe Viser, icke allene af den gamle Danske Kæmpe
 „Bog; men end oclaa mange andre om de Norske Kæm-
 „per, som mueligt hos andre ere forglemde, oc her ere
 „udi frist Hukommelse, oc brugis ideligen i deris Danc:
 „Men denne dyrebare oc meget fornødne Vise om den
 „rette Israels Kæmpe Christo hafve de saa atbelis lagt
 „udi Glemme, at jeg hafver iblandt mange icke kundet
 „opsørge et eneste Menniske, som denne Sang veed fuld-
 „kommen attsammen; Haffde voris Færøiske saa vel be-
 „varet denne, som deris Kæmpe Viser; da haffde de icke
 „varet synderlig at laste: Thi de gamle Forsæbris Doff,
 „bør icke heller billigen flaaes udi Glemme: Bogen, dog
 „mueligt andre ny Psalmers Mangfoldighed hafver ført
 „denne i Foract, oc dresvet den hen udi Forglemmelsens
 „Land.“ — Svabo, som kalder den Ljætmunar, isl.
 Liómur, og har 13 Vers af samme, angiver en anden
 Grund til dens Forglemmelse, naar han i Forerindringen
 siger: Man har havt den Overtroe, at den, som flulde
 lære den fra sig, maatte tilbageholde et Vers, ifald han
 ikke flulde hjeulaatast o: omkomme paa Søen; han til-
 føier, at den i de catholiske Læder formodentlig har været
 brugt, som en Slags Catechismus, og affattet paa Vers,
 for desto bedre at huskes.

14. HARRA PEÁTUR VUJSA o: Hr. Peders Vise.

Harri Peátur ajur leár Dóttur so ruika, Aan-
 gjin uj Landi eer hennara Lujkji. — Stevi:
 So harli o so veál, Heár tajr traaddu.

- I. Herr Peder har sig en Datter saa riig,
 Ingen i Landet er hende liig.

Dmqvæde: Saa herligt og saa vel Der de traadde.

2. Om hende bad baaede Ridder og Svend,
Herr. Peder bad dem alle reise igjen.
3. Thi hende faaer hverken Ridder eller Mand,
Saa længe jeg selver raade kan.
4. Thi hende faaer hverken Ridder eller Svend,
Saa længe jeg selver raader end.
5. En fattig Mand's Søn monne Riber Ulf være,
Dog kunde han vel sine Vaaben regjere.
6. Riber Ulf lader de Lønbreve skrive,
Stolt Mette Lillie lader han dem give.
7. Riber Ulf taler til liben Smaadrenge:
Vær mig de Breve Stolt Mette i Løn.
8. Det første Stolt Mette de Lønbreve saae:
Beder Riber Ulf for mig at indgaae.
9. Forend hun havde halv talet Død,
Da var Riber Ulf ind for Vord.
10. Hor, Riber Ulf, hvad jeg dig spørge vil,
Med lønlige Breve hvad sigter du til?
11. Riber Ulf, han smilede under Skind:
Ville I være Allerkjæreste min?
12. Uf nei! Riber Ulf, tænk ikke derpåa,
Saa længe min Fader raade maa.
13. Thi mig faaer hverken Ridder eller Mand,
Saa længe min Fader raade kan.
14. Thi mig faaer hverken Ridder eller Svend,
Saa længe min Fader raader end.

15. Vil du, Riber Ulf, i femten Aar bie,
Saa vil jeg lægge dig ved min Side.
16. Saa kom der Orlog der paa Stand,
Evensken vil indtage Dannemarks Land.
17. Kongen lader et Udbud gjøre,
Den menige Mand ubi Strid at føre.
18. Hvo ei haver Sen ubi Strid at føre,
Maa lade sin Datter for Sonnen være.
19. Hvo, som haver Sen ubi Strid at føre,
Herr Peder skal deres Hovidsmand være.
20. Fjenden trængte saa haardt derpaa,
At Kongen maatte selv i Striden gaae.
21. Den Strid stod ubi Dage fem,
For Kongen blev slagen syvtusinde Mand.
22. Herr Peder, han mæler et Dyd med Ære:
Eders Hovedbanner jeg ei længer kan føre.
23. Men Riber Ulf tager til sin Kniv:
Saamænd Herr Peder, det skal koste dit Liv.
24. Hviis du Riber Ulf, vil skaane mit Liv,
Jeg gi'r dig min Datter den væne Viv.
25. Han satte Herr Peder oppaa sin Hest:
Dannerkongen ride skal du allernæst.
26. Riid du til Stottet med alle dine Evende,
Dit Hovedbanner jeg vil føre alene.
27. Riber Ulf rendte i Striden fram,
Der faldt for hannem saa mangen Mand.

28. Den svenske Kæmpe, han var saa stærk,
Han agted' at fælde Riber Ulf fra Hest.
29. Men Riber Ulf passed' saa vel derpaa,
At Sværdet igjennem hans Side monne gaae.
30. Den svenske Kæmpe faldt dod fra Hest,
Det saae Svensk Konning, som hannem reed næst.
31. Den svenske Konge da taler et Ord:
Hvo er den Kæmpe, som strider saa haardt?
32. Da svarede Svenden, som hannem reed næst:
Det er Riber Ulf paa sin vælige Hest.
33. Hvis du, Riber Ulf, vil gaae mig til Haande,
Jeg giver dig Slotte ubi mine Lande.
34. U! nei! Svensk Konning, tænk ikke derpaa,
Saa længe som Sværdet mit holde maa.
35. Jeg haver min Herre forsvoren en Eed,
Dg skal jeg end døe, jeg bliver derved.
36. Min naadige Herre jeg vil ikke svige,
Det maa jeg, Svensk Konning, dig visselig sige.
37. Men Konningen vrededes ved det Ord:
Han agted' at fælde Riber Ulf til Jord.
38. Men Riber Ulf var ved saa freit et Mod,
Han spændte ham Boien snarlig om Tod.
39. Han satte Svensk Konning oppaa sin Hest,
Dg reed til Slottet, som han kunde bedst.
40. Den Svenske ind ad Døren treen,
Den Danske staaer hannem op igjæm.

41. Den Danste tog i den Euenstes Haand:
Velkommen, Euenst Konning, til Danmarks Land.
42. Vil du, Dannerkonning, lade mig i Live,
Hundred' Lønder Guld vil jeg dig give.
43. For dette skal Riber Ulf ene raade;
Thi han haver frelst mig selver af Waade.
44. Konningen hedder paa Evende to:
I bede Riber Ulf for mig at indgaae.
45. Førend han havde halv talet Ord,
Da var Riber Ulf ind for Bord.
46. Riber Ulf, du for hans Liv skal raade,
Thi du haver frelst mig selver af Waade.
47. Jeg er en fattig Mands Søn for sand;
Men I er Konning over Danmarks Land.
48. Først skal den Skat komme os til Hænde,
Førend han slipper udaf vere Lande.
49. Riber Ulf, han tager derpaa sin Hat:
Farvel Dannerkonning, hav nu en god Nat.
50. Konningen slog sin Haand udi Bord,
Dg alt tænkte han paa Riber Ulfs Ord.
51. Saa foer der Bud til Evertiges Land,
At ham skulde løse den menige Mand.
52. Hundred' Lønder Guld blev vsied' paa Stand,
Saa foer den Konning til Evertiges Land.
53. Riber Ulf monne sin Len da faae,
Han blev Kongens giæveste Raad.

54. Han blev Kongens gjæveste Mand,
 Og fik Stolt Mette den Lillievand.

Anm. Da denne Bise omhandler Pseudonymen Riber Ulf (Udo. Bis. 2 D. Pag. 363), som i sin Tid maa have været en mærkelig Mand, da han besynges i flere Biser (Udo. Biser 2 D. Pag. 151 og 3 D. Pag. 19), og da den ei findes hos Svabo eller Henge, ei heller anføres i Schröters Fortegnelse (see Indledningen) og da den fremdeles har samme Omqvæde, som Udo. Biser No. 112, saa har jeg troet, at det var Umagen værdt, at anføre den heel og holden, dog blot paa Dansk, eftersom den ellers ikke synes at være af stor Værd, og den færste Lert kun er lidet forskjellig fra Dansken. — Den er tilligemed en stor Deel andre bleven mig i Aaret 1817 dicteret af John Jacobsen Kalbsmand, Fisser i Thorshavn (ellers kaldet Skaala-Jögvan o: John fra Nordskaale paa Sjæro); han var dengang 62 Aar, og havde som en Dreng paa 10 Aar lært dem af sin Bedstemoder, der var 92 Aar gammel, da hun i Aaret 1765 døde.

F o r t e g n e l s e

over en Deel jydsk provinciell Ord, for det meste ubrugelige i det nuværende Skriftsprog, og for første Delen udledte af Islandsk; de anføres her i alphabetisk Orden i Forbindelse med de, som hist og her i Noterne ere omtalte.

A, isl. ég, éc, ék, færøisk Ee, Jeg.

Aalam, af det isl. á, plur. ær, et Hunlam.

Age, isl. aka, kjøre; han o og med mig; age, oog, har aget; aka, ók, hefr ekid.

Aahl, en Vandrende i Enge, ligesom **Dvissel** i Sylteng; see nedensfor.

Ahlen i Jorden betegner et jernholdigt, steenhaardt Jordlag, som nøglesteder, s. Ex. paa Heder, især paa Ahtheden, ligger nær ved det øverste Jordlag, og standser Vegetationen. — **Ahl** betegner og en Byge, Regnbu; see Skrymners Riim B. 2; ellers paa jydsk **Ehl**. — Ligesaa betyder **Ahl** en Sygdom hos Hornkvæg, Blodpis; Koen siges at **ahle**, naar der følger Blod med Urinen.

Umdam, Stivelse; maaskee det først er kommen fra **Umsferdam**.

- Arken, Mælkeveien paa Himlen.
 Auvse, Auvset, Tagstjæg; deraf Auvstjæl, maafee af
 ás, Aas, Rygaas.
 Auvse, at lægge den nederste NabLanghalm paa et Huustag.
 Aved, isl. Öfugr, vrang, ogsaa baglænds. Kjolens avede
 Side, dens Brangside; deraf bagaved, forkeert.
 Baaner, see bater.
 Baarer, Agre, som efter Kornsaeden udlægges til Græs-
 ning.
 Baas, isl. bás, en Koes Lukaf i et Noddes, Koestald.
 Baase, bála, sætte i Baas.
 Barbenet, herbeinn, kaldes og barfodet.
 Bater og Baaner, forslaaer; maafee af batna, forbed-
 dres, eller og for baader, gavner.
 Baun, et Blus i Krigstider paa en Hoi, et Gyr, en Væ; deraf Baunhei.
 Bede, lade bide, lade Hestene faae Fodder, af det isl. bita, bide, eller af bit, Bid; deraf det Didsprog: at bede og smore, Guds Ord at høre, det intet tover (forsinker). Deraf et Bed, det Arbeide, som Hestene forrette udi Et, uden at bede, som et Pløved.
 Bels, en Dreng; deraf Dgbels, Koebels, Faarebels, i Venshsfel og Thye.
 Betændelse, Forkjoelse; ligesaa, han er betændt, forkjolet.
 Bjalter, stoiende Enaf; deraf bjaldre, stioie; i Venshsfel.
 Bidfel, beygli, Tømme.
 Billing, et lidet Bid, et lidet afbrudt Stykke, isl. bitlingr; eller afhila, bryde, brække; deraf Tørebilling.
 Bimer; det bimer, siges i Tyen, naar det i varmt og klart Veir, seer ud ved Horizonten, som om Marken bevæge sig i smaa Bolger, maafee en Virkning af Spins bevæves; det ligner det engelske to beam, straae; the

beams of the sun, Soelstraalerne; men Brim er paa isel. og færøist Havets Brusen, Brønding.

Blaane, at, isl. blána, blive blaa; f. Gr. det blaaner for Linene; deraf

Blaane, en liden Skye; **Marmorsblaaner** 3: **Mariemorsblaaner**, smaa Skyer paa Himlen i Juli Maaned, omtrent ved Marie Besøges Dag, ogsaa kaldte **Makrels Skyer**; ligesaa **Marmors Ag.**

Blee, at blee i Træerne i Skoven, er at fortynde dem, naar de i den yngre Alder staae for tætte.

Blee, isl. blæa, Sengelagen; deraf **Barneblee.**

Blis, **Bles**, en hvid Plet i en Hestes Pande.

Blokke, korte Agre, i Vensjøssel.

Boel, ból, et Boelsted fra $\frac{1}{2}$ til 2 Lønder Hartkorn.

Boie, tilfuge, beordre til Høverie, isl. biöda, byde, befale.

Boiel, Gilde, Bryllup, i Thye.

Bos, **Kom Bos**, siges naar man kalder paa en Koe, er et Onomatopojeticon, ligesom **Pulle**, **Pulle**, naar der kaldes paa Høns, latinisk pullus.

Boven, dygtig, fornem, isl. búinn, færdig, paaflødt.

Bovne, bugue; f. Gr. Træet er saa fuldt af Frugt, at Grenene bovne, isl. bogna, beies; deraf **boginn**, høiet, krum.

Brak, et skarpt Sted, ligesom **Kag**, begge i Vensjøssel.

Brande, sunde et Lys; deraf **Brandseiser**, en Lysefar.

Bredhiil, Lømmemænds Bredøre. **Hiil**, isl. hylia, en Dre.

Brum, brum, Blade og Blomster paa visse Planter, som Lyng, Pors, Humle.

Brusten, som har Brokflade, af brest, Brost, Meen; ellers er **Qvidlit**, Brof.

Bryne, skjære den skarpe Kant af en Ting, som af et Par Træskoer; betydter og undertiden at stryge, hvøse en Hølee, isl. bryna, hvøse; see **Pøne.**

- Brynge eller Brynning, en, et Halmknippe.
- Bræe, at, smelte, isl. bræda; som bræe Smør, Talg, Sne. Colen bræer, optøer Sneen paa den søndre Side af Huustagene. Deraf det norske Isbræe, en Gletscher.
- Bulære, isl. bolöx, en stor Dre til at omhugge Træer med.
- Burer, buxur og brók, lat. braccæ; deraf Regnar Lobs drog o: med de ulbne Burer, og Broukar paa Færøe.
- Bol, hauli, en castreret Tyr.
- Bøs, vred, ond, streng, han seer bøs ud.
- Dasse; f. Gr. gaæ og dalle, sluntre affted uden Hensigt; sidde og dalle ved Brændeviines flasken; betyder og at flaa; deraf give Een et Dasse, Haanddasse.
- Davre, Froekost, Dagverdr, af Dagr, Dag, og Verdr, en Portion Mad.
- Dige, Diki, Cump, Grøvt, Dige.
- Disk, Bordblad, Skiven; isl. diskur, en Tallerken, et lidet rundt Fod, lat. discus; det tydske Tisch; deraf Krambod = Disk. — For Disk og Dug er alt bereed o. s. v. er Begyndelsen af den gamle Bordben.
- Doll, smuk.
- Drallier, et Droq, en Meter, isl. dröllr, Følgesvend.
- Draser, falder, drosser.
- Drav, draf, Svinesøde, Maff.
- Drek, threckr, Snaus.
- Dritte, lat. cacare, isl. kúka, siges om Born, isl. drita.
- Dræt, Seletoi paa en Hest, isl. dráttir, Trækken, Dragen; deraf drætsor og dræthuld, om en Hest, som har Styrke til Arbeide; isl. drattar - hestir.
- Dros, Rivelse, i Thye.
- Drov, siges om parlysten Dvæg, i Benshyssel; ellers pyren; vraa om Evin; hestgal om Hopper.
- Døge, opamme, deraf Døglam, Kjalledøge.

- D**øge sig, bare sig, lade være; han kan ei døge sig.
- E**gt, ikt, Gigt; han har Egten; ellers Dørbæk.
- E**hl, det samme som Ahl, Byge, Regn. Der kom en li-
den Ehl, der faldt lidt Regn; det er akkurat det isl.
El eller Jel, og bruges ikke sjældent.
- E**ide, et, eydi, Ode, Eensomhed, især Landtunge; saaledes paa
Færøerne og i Norge; maaskee og brugeligt i Sjælland.
- E**ie, at, eiga, skylde, fortjene; f. Ex. A eier ham nogle Pen-
ge. A kunde nok eie en Dram.
- E**m eller Jem, eymr, Damp af kogende Vand.
- F**ager; det fager ei, det haster ei; deraf fage, snart.
- F**anden, fiandi, Fjende, Menneffenes Fjende, Djævelen;
af fiá, hade; paa Færøe kaldes han Trami, isl. Trami,
en ond Mand.
- F**aren, beskaffen; han er vel faren, isl. farinn; saaledes
thád er vel farid, det er vel.
- F**eire, fegra, gjøre fager, pryde, celebrere, af fagr, faur,
smuk.
- F**iddi, et, et Brøvl, et prøvlende Menneffe.
- F**jolter, et, et Menneffe, som er tumlende i sin Gang,
kan falde over sine egne Been.
- F**ir, isl. fyx, slink, ferm. Fir og ferm, Fyx og frægr.
— Det var fir.
- F**jøs, fiós, Koestald, bruges paa Færøe, i Sjælland, Nod-
des, Nodhuus; Fjøs bruges ogsaa uden Tvivl i Sjl-
land, dog erindres ei hvor.
- F**leen, Fliis, som: en Fleen i en Pen, i en Negl, isl.
fleinn, et spidst Fjern, en Piil.
- F**liis, fls, en Splint.
- F**ohn, Sendelse eller Foræring til Silber, Brylluper og
Barseler; bruges endnu i Sjælland, ligesaa og i Norge,
see Norske Bid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag.
319. Af det isl. kórn (udtales omtrent foudn) Df-
fer, ligesaa Fórnfæring.

- Fold**, en, et Indelukke i Marken til Dvæg; ogsaa, i Benschffel en Modding, færbig til at føres ud paa Marken; isl. kold, Jord; tydsk Feld.
- Forlig**, Sammenligning; der er ingen Forlig, der kan ingen Sammenligning anstilles derimellem.
- Fornoun**, Formiddag, ligesom **Efternoun**, Eftermiddag, af Nón, Klokken 3 efter Middag, som i Thye kaldes **Drivtildags**; ad modum **Sengtildags** og **Rutildags**. Noun bruges ei uden i disse composita.
- Frage**, frá, spørge; bruges endnu af gamle Folk.
- Fram**, fram, frem.
- Frammers**, Bryggers, af frémstr, det fremmeste, forreste Sted af Huset; Superl. af fram.
- Fravorn**, undseelig. Du skal ei være fravorn, tag til dig af Retterne; see Vorn.
- Friste**, erfare, prøve. Friste en tung Skjebne.
- Fritte**, udfritte, udspæide, isl. frétta, spørge.
- Frommer**, gavner; det frommer kuns lidt, isl. frama, fremme, bringe frem, danne.
- Fyger**, sneer; sammesteder knytter, af fok, Snefog.
- Fylli**, en ung Hoppe, som ei har været drægtig, af fylia, bedække en Hoppe.
- Fæmon**, Dvæg, isl. fémunir, Riigdom. Han har meget Fæmon. Fæmonnet beiser.
- Færb**, för, Reise; hvorledes er du til Færds, agende, ridende, gaaende, drivende.
- Fæst**, fær, stor og stærk af Lemmer. En fær Karl, fær madr, en dygtig Mand; hann er fær fyrri thvi, han er Arbeidet voksen, han er fær nok dertil.
- Gaar**, igaar, isl. gær. I GaarMorges, i gær morgun.
- Gade**, gata, Wei, plur. götur, deraf Gyde.
- Ganne**, at ganne til Een, see ind til Een, besøge; maa, fæe af gana, fare frem.

- Gavnløs**, meget stærk. At lee sig gavnløs; er vel af det isl. gagnlaus, unyttig, fadelig.
- Gjaldmalket Koe**, den, som er overløben, som malker, uden at have kalvet dette Aar, isl. geldmiólk kú, af at gældaz, qvafi gildes, blive gold, holde op at give Mælk; saaledes kyrnar gældaz, Køerne sættes af.
- Gjennene**, drive; maaskee af gæta; at gæta nauta, at vogte Nød, Hornqvæg; eller af gana, fare affted, byde uforfigtig frem; eller af gégna, møde.
- Gimmerlam**, gimbrarlamb, et ungt Faar, som ei har været drægtig.
- Gisten**, utæt; om Drækar, som ei holde tæt, isl. giffin, aaben, utæt, af gilna, revne, sprække; sammesteder hedder det stavrasen, see nedenfor.
- Gjæv**, smul, rar; isl. gæfr, sagtmodig, høielig, blød, mild.
- Gjæft**, en, en Portion Fodder til Creature, en Brynne, isl. gæft og gióft.
- Glarvine**, Brillen, isl. Gler-augu.
- Gnabern**, gnaven, knurvorn.
- Grande**, granni, Naboe, Gjenboe; deraf Grandelag.
- Græddel**, Hinde paa kogt Fløde.
- Grimet**, smudsig om Munden, af grima, Mæske, Hjelm, Grime.
- Gruus**, griót, Stene, Smaastene.
- Grøde**, gródr, Vegetation; der er Grøde i Jorden; ogsaa Vandhaar, Confervæ, i Botaniken.
- Grotte**, knuse, male grovt, af griót, Stene, eller grotta, Mølle; deraf gróttu-verk, Grotteværket i en Mølle.
- Guse**, Havguse, Havtaage, af Gula, Sprudning, Sproitsning.
- Guse**, at; det gusser ham, han ryfter, af gutla, ryffe.
- Gust**, gulfir, Vindstød, Blæst.
- Halunk**, en, en hult Karb, isl. Hlúkur, Gjenlyd fra et hult Sted.

- H a m l e r**, paa en Vogn. Det isl. hömlur betegner Røerpindene paa en Waad; deraf: hamle op med Gen, staae sig med Gen.
- H a m m e l**, om Korn; hammelt o: storfjærnet Korn; isl. hamallt, fildannet, tyk i den øverste Ende, af hamall, en Maarbrækker; liig det tydske Hammel, en Vædder.
- H a r e**, jevne Eggen paa en Lee med en Hammer; deraf Hareskoel, et Slags Umbolt; af hardr, haard. En Harehammer hedder ellers paa isl. dengflu-hamar.
- H e g e** eller **H e i e** paa en Ting, reparere den; hege et Barn, pleie det. isl. hegda.
- H e l d e**, hella, øse, gøde. Helde Vandet af, hella út; deraf at staae paa Helde.
- H e l l e m i s s e**, en gammel udslæbt Hest, som er bestemt til at bœe om Efteraaret ved Hellemisse o: de Helliges Messe, Allehelgensdag.
- H e r s k e n**, Lækkersulten, isl. kærskinn, kaad, naragtig.
- H j a t t e**, bære sig daarligt ad, af játa, sige Ja til Alting, snakke efter Munden; deraf et H j a t, et daarligt Fruentimmer.
- H j e m m e l t**, i Dag hjemmelt, i Dag et Kar; bruges i Bønsøfsel. Det samme som Sammen.
- H i p** som H a p, slet, ringe. Hann er hvipp um hvapp, han render hist og her omkring.
- H v e d e**, isl. hvetia, hvæsse, Fjærpe.
- H v i m s e**, vimse omkring; hvima, bevæge hastigen.
- H v i n g l e**, handle, tuffe; deraf Hvingel, Duffhandel; i Bønsøfsel.
- H v æ h l e**, meget; f. Ex. hvæhle bitte, meget lille; bruges meget i Bønsøfsel af valldr, vældig.
- H v æ l e**, at vende et Kar omkring, isl. hvelfa, hvælve; dernæst at ffrige, isl. hvella, lyde, knalde. — Deraf H v æ l, isl. hvellr, Skrig, stærk Lyd; han gav et stort Hvæl af sig.

- Hværræsteen, Slibesteen, af hverfa, dreie omkring; deraf hværræ Høe, vende Høe; hværræ Syn, det siges om formeentlige Herremestere eller Beglere, som troes at kunne faae Folk til at see Ting, der ei virkelig passere.
- Huld, Hulb, Førlighed, Fedme. Han har et godt Huld, embonpoint, er corpulent; isl. hold, Kjob; deraf Kulb, Slægt; de ere af samme Kulb; ligesaa: huse i Kulb og Kjon.
- Hytte, fæste; isl. yta, støde frem, af út, ud; hytte Steen, Hytte sig, forvare sig.
- Hægen, kræsen, lækkersulten; er vel af hygginn, klog, forsigtig, noieregnende.
- Hæte; det hæter, holder op at regne, isl. hætta, holde op; sommesteder hedder det at hie.
- Høge ad Gen, løfte en Stok i Veiret, for ligesom at ville slaae; maaskee af hótá, true, eller höggva, slaae.
- Høifylde, Fulbmaane.
- Høsk, Betryk; der er ingen Høsk; Mangel; isl. hökt, Halten.
- Høkke til Gen, sætte sig nærmere til Gen; af lokra undan, flygte, drage sig tilbage, eller hökta, halte.
- Høl, (fort o) et, et dybt Vandstade i Enge; er vel af hola, en Hule.
- Høved, et, Hornqvæg; maaskee af höfdyr, et Dyr, som har Høved; egentlig, som har hele Høved, som Hesten; Gjenne Høvederne hjem, flytte Høvederne. — Bruges og som et Haansord om Mennesker, liig Fæe.
- Sammen; i Dag Sammen o: Samling; i Dag et Aar; saaledes Ud. Biser i D. Pag. 345. I hie mig en Samling om til Ende; see og hjemmelt.
- Tem, see Em.
- Th tu, Interjectio admirantis, Th see! Ja vist!
- Iler, det iler, er varmt; isl. ylia, varme; deraf Iling, isl. ylr.

- Ister ad**, Ildstedad, Stuehuus, see Raaling.
- Jover**, ibrig, raff, om Heste, ogsaa om Menneffer.
- Kag**, et skarpt Sted, dernæst en Kegle; spille Kag, et Slags Keglespil.
- Karm**, en, en Karet; deraf Vindueskarm, af karna, gjøre Inderdelinger i et Huus. Karm bruges og i P. Endes Kæmpeviser, s. Gr. Pag. 129 B. 25. De satte hende i forgyldene Karm (Bogn), Med Edelstene besat.
- Karna ille**, en, en Skurk; kommer vel af det lat. carnalis, kjodelig, sandfelligsindet.
- Kavs**, raff, brav; han er ligesaa kavs nu, som tilforn; han staaer sig kavs. Paa Færøe bruges kofin, udvalgt; liig det engelske to choole, vælge.
- Kjelling**, en gammel Kone, dernæst en feig Karl. Kjellinger deriveres af Carolinger, det er de Franske, som Normannerne fordem saa ilde behandlede; siden kaldtes alle feige Folk Carolinger, Kjellinger.
- Kjeltring**, en, et Skarn; deriveres af Kelterne, Celti, et vildt og baltfærrigt Folk; ikke som Franskmænden, der fortalte, at der i Danmark var et Folkefærd, som kaldtes les Keltrings, qui ne sont pas si bien policés, qve les autres Danois. — Ligesaa Poltron af pollice truncus.
- Kjende Raad**, lære, give Raad; bruges endnu af Almuen; af kénna, lære; kjendes ved, kannaz vid.
- Kimse**, foragte; kimse ad noget, slaae Næsen hoit.
- Klahs**, isl. klas, unyttigt Toi. Det er Klahs, det duer ei.
- Klam**, snygtig, vaabladen, om Klæder, Enee o. s. v. af klambr, et Stykke Iis.
- Klat**, en liden ubetydelig Deel, af klatr, en ubuelig Ting; deraf at klatte, overklatre, besudle; klatvorn, som ei duer til noget; see Vorn.
- Kleg**, sammenklæbende, s. Gr. om Brød, der ei har hævet sig.

- Klemse**, Mavepine, af klemma, Flemme.
Kline, opføre Leervægge, af kline, smøre, kline, lat. linere.
Knetens, smuk, knøv; siges om pyntede Piger, som kneise, bryse sig.
Knibe en Flaske, udtomme den til Bunden; af hnifa, udtomme.
Knog, Snefog; isl. fok; deraf knøge, snee; see syger.
Knorpe, kvække, om Frøer, i Benschsel.
Knøst, tør Hoste; deraf knøstre, hoste.
Knøver, Mund; Knøveren løber paa hende; men Knøvert er bonsbons, Elifferie.
Knøs, en liden Hoi, isl. hnaus, Jordklump; ogsaa en raff Gut.
Kompán, en slet Krabat, om unge Karlsfolk; men Rompán, en Pudssemager; det er en løierlig Kompán, han kan ei døge sig for Skjelmstykker; isl. kompán, Kammerat, Staldbroder; deraf det engelske companion og company, og det franske compaignon og compaignie.
Korn, f. Er. et bitte Korn, en lille Smule; ikke et Korn, isl. ecki korn, ikke det mindste.
Krank, isl. krankr, sygelig.
Krap, krappr, trang. Et Troie-Ørme er krappere i den ene Ende, end i den anden.
Krebber og **Krøbber**, kryppill, lam, halt, deraf Krøbling.
Krepper, kruse Haar, isl. kreppa, bøie, krumme.
Kribben, sikken, haardnakket, paastaende.
Krik, en mager Hest.
Kritte, Kildre; det kriter i Dinene, Dreene; dernæst: han sidder og kriter: slaer sig med Nød igjennem; isl. krita.
Krylter, Forbedring, Restitution; komme til Krylter, restitui, revalescere, komme sig.
Kryste, trykke mellem Hænderne.
Krænge, vende Brang siden ud, f. Er. af Strømper.
Kukulure, at sidde i Kæleloynskrogen og intet bestille, af kukulur, en Snegl.

- Kule**, kula, Blæsk; deraf en Regnkule, Hagkule; ligesaa det kuler, kular, luster, blæser.
- Kuld**, isl. kollr, Hoved. Hjerneskat; at slaae om Kuld; ligesaa Kuldbotte; men Kuld, Slægt, see Hyld.
- Kuldet**, kollóttir, uden Horn; en kuldet Koe; en kuldet Kirke, som ei har Taarn eller Spir.
- Kyle**, kasse; kan du kyle den Steen derhen.
- Kyne**, tørfse Krene (aristas) af Høgtjørner; tydsk førne.
- Kære**, ikke kære sig om noget; isl. kæra, Klage, beklumre sig; deraf Kæremaal, isl. kærumál, Klagemaal.
- Kevle**, Cylinder, isl. kéli, trind Stok.
- Laad**, Winteruld, isl. lód.
- Lag** eller Lav, Lag, Maade, Viis; paa det Lag, paa den Maade.
- Leed**, leidr, grim.
- Leite**, leigill, en rund og fladbrykt Aldunke af Træe.
- Lem**, en, hlemmr, Luge, Laag; men et Lem, lidamót, Ledemod.
- Lide**, vente; at lide paa Gen.
- Lime**, en Feiekost, hvormed Pigen gjør Sand o: reent i Stuen.
- Lodder** eller Lummer, Leerdynd, lat. lutum; deraf Loddre eller Lumre, gjøre Leerbægge glatte; isl. lödra, skumme; i Thye kaldes det at smidde.
- Lovning**, Løfte; han har Lovning derpaa, man har lovet ham det.
- Lumme** varmt, meget varmt; ligesaa, det et lummerts see og Lodder.
- Lure**, blunde, slumre; deraf tage sig én Lur; af lúra, gjøre træ.
- Lyre**, et, isl. líori, et Kogbul, et Hul paa Mønnen af Taget, hvorigjennem Rogen træder. Ordet gaar med Tingen snart af Brug i Island, da Skorstene

- overalt skulle opføres. Ligesaa gaar det og efterhaanden med Ordet Degn, diaconus, nu Kirkesanger.
- Lysne**; det lysner, lysir, bliver Dag, ogsaa Lysniden blinker; det lysner.
- Lysning**, lysing, Daggr. I Lysningen eller Lysnet.
- Lød** eller **Lyd**, litr, Farve.
- Lømmel**, en feor Karl, som intet giber bestille, isl. hlömm, en Prygl, Kjøp.
- Mahs**, der er meget Mahs, strengt Arbeide, lat. masla, isl. mals, grovt Træ-Arbeide.
- Men**; med den Conjunction begynde Bønderne sædvantig deres Tiltale, s. Ex. Men, — A vilde gierne spørge. Medens de udtale Men eller Men ih tu med en Pause, forberede de sig paa det følgende, de vilde sige.
- Menge**, menga, blande sammen.
- Meje**, høste.
- Mile**, isl. mel, miel, Mundstykke i et Bifest; ogsaa bruges en Kulmile, en Dynge Træ, som forbrændes til Kul.
- Mimre**, bevæge Læberne, om Tandløse.
- Minke**, minka, formindskes, ophøre.
- Moh**, et, en Form til at støbe Blyekugler og Knapper i; isl. mót, Model, Form, fransk moule.
- Mon**, et, at faae Monnet o: Dvermagten, spille Mester, af munir, Rigdom, eller af munnr, Behag; vera i mun, have til Behag, være i Monnet.
- Morrødder**, Gulerødder; isl. Gulrófa.
- Mouen**, (sommesteder kouen), mukken, isl. mockadr, skimlet, af mocka, Muk, Skimmel.
- Muffetisse**, et Slags rødt Halvørme.
- Mundlam**, den, som ei kan tale godt for sig.
- Mundskred**, siges om Mad, der glider let over Tungen.
- Mær**, en gammel Hoppe; bruges og som Haansord om

- Fruentimre; af Mær, en Jomfrue, Møe, eller af már, en Hest.
- Mødding, en Møgdyngge; af myki, Møg og dyngia, Dyngge; deraf at møge eller moge, kaste Gjødningsen ud af Stalden.
- Nam; det har Nam, siges om to Gjenstande, der klemme paa hinanden; isl. Nám, Griben fat paa, Bemægtigelse; deraf annamme, modtage.
- Natter, náttverdr, Nadvere, Aftensmad, see Duvre.
- Noden, vanffelig at fornoie, noieregrende.
- Nybær Koe, nybær kú, en Koe, som nylig har kalvet.
- Nyde, tage for gyldigt, lade gjelde; f. Ex.: det nydes ikke, gjelder ikke; maaskee en fordreiet Udtale for nøies, man er ei fornoiet dermed.
- Nyster, nyselig, snøg.
- Nænne; jeg nænner det ikke, kan ei føre det over mit Sind; isl. nenna, gide.
- Nænsomhed, Dmhed, det Sindelag, ei at nænne.
- Nær og hu nær, naar; isl. nær og hu nær?
- Nærensti, dersom; en Ellipsis for: Naar den Tid kommer; ogsaa: Dmensti.
- Nøddes, Nødhuus, Koesstald; see Fjøs.
- Opffiver, Opffjær, oppfkéra, Høsten; ogsaa kaldet Stoftønde og Skaargilde.
- Orke, orka, kunne; deraf orkesløs, isl. orkulaus, svag, kraftesløs.
- Orre, Levninger af Kreatureres Fodder; maaskee af Dvers, Tilovers.
- Pirken, tør; en pirken Silb.
- Pisten, mager, gusten, bleg.
- Plag, en ung Hest; deraf Mærplag, en Tølli, en ung Hoppe; see Mær foran.
- Prækker, en, isl. Prackari, en Skjelm, en svigagtig Skyldner.

- Prang, práng, Handel mellem Bønder, Landprang; at prange, drive Handel, gjøre Akford.
- Prate, prata, sludde, snakke.
- Pyller, et, et svagt, lidende Menneſke; deraf pylre, flynke; pyllevorn, flynkende.
- Pyt, en, pytt, et Vandſtade.
- Pøne, pikke en Hølee i Eggen; det ſamme ſom Hare.
- Qvabbet, meget feed, af Qvap, løſ og blod Fedme; deraf Haleqvabbe.
- Qvagle, forqvagle, fordærve, af Qvaki, forgjøves Forføg paa at helbrede, deraf Qvaksalver.
- Qvarre, knuſe. Han fik ſit Been qvarret.
- Qvaſſe, en Fiſkeqvaſſe, et lidet Fartoi.
- Qviſſel, i Thyen en Grøvt eller Rende, ſom Havet gjør i Spltenge, ſee Aahl; Qviſſel er og Navnet paa en Bye i Vensyſſel, beliggende ved en liden Bæk; af det iſt. Qviſſ, Green af en Elv.
- Qvæge, Qvbærme, i Thyen.
- Qvælde; Maanen qvælder, kommer ſidlig, af qvølldar, det bliver Aften. Deraf Qvældsætter, den ſidſte Nadvere om hellige Aftener, naar det er Sengtils dage, af qvølld, Aften.
- Qvær, ſtille; lig al qvær, lig ganſke ſtille.
- Qværk, en Sygdom hos Heſte i Halsen, af Qverk, en Etrube.
- Raale, ſtrige, græde, om Børn i Thyen; maaftee af róla, vanke omkring, eller maaftee ſnarere en fordreiet Udtale for ſkraale.
- Raaling, Etrubhus, er vel af Roe og Længde; den Længde Hus, hvori man nyder Roe og Hvile; kalbes og Iſterraad, den inderſte Nadhus eller Ildſtedrad; ligeſaa Iſterraaling, og paa ſine Esteder Piſſelrad.
- Rabalder, Uarm; ogſaa et ſtoiende Gruentimmer; af riballdi, et heftigt, oprørſt Menneſke, qvaki rif-vall-di, ſom foraarſager Splid.

- Rag**, Høvgjerrighed, isl. ræki, Høvn, tydske Rache; at faae Rag til Gen; men Rag adject. er stivhaaret, grovuldet; er vel af riga blive stiv, eller rigr Stivhed, lat. rigor.
- Ram**, Slag, af ramma, ramme; faae Ram til Gen; men Ram adject. er stærk, fast, isl. ramr, som: ram Dst, ram Ubor, ramme Runer; deraf at ramme Pøle ned, slaae dem stærkt i Jorden.
- Rane** eller **Raan**, det Sted, hvor Hønsene overnatte; de siges at flyve til Raan; er vel af ramr, et aflangt Huus; eller i riarinnu, under Taget.
- Rappe sig**, flynde sig, isl. rápa, løbe idelig hid og did; deraf Rap, hastig.
- Redskjel**, Rede, ret Skjel; han veed ingen Redskjel bere paa, kan ei hitte Rede deris; af reida, Rede, og skila, Foriskjel.
- Rimme**, vrindste, om Heste, i Venspøsel; isl. rymia, brele, strige.
- Rinke**, eprinke, tillave, egentlig om Kreaturerne's Løirer, isl. kringia, omringe; deraf oprinket, tillavet, færdig, ligesom skjæftet, see nedenfor.
- Roe**, at, more, fornoie; f. Gr. at roe sig med noget; bliv og roe mig; deraf Subst. Roe, Glæde, at have Roe af Gen; ligesaa Roe som, eller Rov som, moersom; af det isl. Ró, Hvile, Glæde; see og Lokes Sang W. 59.
- Rummel**, Støi, Allarm, Rumsteren, isl. rómr, Røgte, lat. rumor, samt Rost, Stemme.
- Ryge**, trække tilbage, f. Gr. ryge Heste og Bøgn; af ryga, strænge sig, eller riuka, røge, falde om; hann rauk um koll, han faldt omkuld, paa Hovedet.
- Ryler**, unge lavstammede Bøge, maaskee af rilla, val-le, flingre.; eller maaskee fordreiet for Rød Lov.
- Ræg**, Rim; deraf Rægtage; det ræger, rimet; isl. hrím.

- S**amler, sandser. Han samler ikke, hvad han siger; deraf **S**amling, Forstand; s. **Er**. han er ikke ved sin **S**amling.
- S**andten, paa min **S**andten, et Mundheld, isl. á minn lann, efter min Mening.
- S**een, siges om en Koe, som ophører at malke.
- S**elvanden, frugtsommelig.
- S**ige fra, isl. segja frá, fortælle.
- S**iige, at; Vandet stiger, trænger sig frem gennem Aarerne i Jorden; deraf en **S**iig, isl. líki, Sump, et lavt Vandstade i Marken.
- S**ime, en, et Halmreeb til at tække Huse med; kaldes og en **D**okke.
- S**kagen i Benspøsel, isl. Skagi, en Døde.
- S**kaf, sraa, isl. skackr, skjæv, krum; det gaaer paa skaf; deraf **S**kaf tavl.
- S**kannov, sygelig, som har taget Skade; skædr, skabelig.
- S**kjel, Nytte, Fordeel, isl. skil, forskjel, Ret og Skjel. Du vil have god **S**kjel deraf, det vil være dig fordeelsagtigt.
- S**kive, Bordblad; s. **Er**. det staaer paa **S**kiven.
- S**kjæfte, egentlig sætte Skaf paa, skéfta; dernæst til-lave, tilberede; deraf: han er skjæftet, færdig, i **D**hje.!
- S**kjæv, sraa, isl. skeifr, skjæv, krum.
- S**kreed, glat, smuk, af at skrida, glide; see **S**nog.
- S**krælling, en mager og uanseelig Person, en Knæling, af skræla, henterre.
- S**kræv, skref, Trin, Skridt; det over **S**krævet gaaer.
- S**kræve, skrefa, maale med Skridt.
- S**kvadler, see **S**valder.
- S**laa, en, slå, Skaade.
- S**leeg, lægr, underfundig, snu, politisk; at slege, siges om Katte, som glide sig paa Jolk; at slege for et Barn, at kjæle for det, stryge det paa kinden.

- Slot**, en voren Tøs; maaskee af Snót, et Fruentimmer, eller Slótt, et stort Legeme; ogsaa som adject. Kamfuld, undseelig.
- Smidde**, see Lodde.
- Smou**, en snæver Gang mellem Huse, isl. Smúgr, en Gang, man kan krybe igjennem, eller af Smuga, en Sprætte; deraf i Smug, i Løndom; ligesaa Smughandel.
- Smære**, Kløver, isl. Smári, hvid Kløver.
- Smærst**, mindst; tag mig de smærste Stene. Superl. af Smaa, isl. Smár, Smærri, Smærstr.
- Snaller**, et, som er urentlig i Klædet og Udfærd; ogsaa en Nøler; deraf Snallervorn.
- Snap**, snart, isl. Snarpr, hastig.
- Snit**, Kneb, isl. Snid; see Risen fra Petrab. B. 85.
- Snøg**, smuk, reentlig og pæn, glat om Hagen, isl. Snöggr, glat, hurtig; bruges og i Udv. Vis. 2 D. Pag. 105. Der de kom til Nylbere Hoi, Sig reiste en Hind, saa meget snøg.
- Snøl**, et, en Nøler; deraf at snøle, nøle, ingen Velkomme i sine Bestillinger; ligesaa snølvorn, nolende, langsom, lang i Bendingen, isl. leinn á lér.
- Solestav**, isl. Sólfetr, Solens Dp. eller Nedgang; i Benschysel.
- Sot**, Cotten, Sprinkler, Forraadnelsesfeber, isl. Sótt, Sygdom, især enhver Feber; deraf Hellsot, dødelig Sygdom; Sotteseng, Sygeseng.
- Spédelsk**, grumme, forstrækkelig; f. Ex. han er spédelsk god, særdeles god; denne bizarre og contradictoriske Ordfoining bruges hyppig i Benschysel; ellers kommer Ordet af det isl. Spítellkr, Spédalsk, et Hospitalstem, af Spítali, Hospital.
- Spilde**, spille paa sig, tabe flydende Madvare paa sine Klæder, isl. Spilla, spille, fordærve; ogsaa penta.
- Spær** og **Spær**, Spændtræ i et Huus; isl. Spjör, Spyd.

- Stakkel**, en Tigger, en Dling, isl. stakkall, af stafr, Stav, og kall, en gammel Mand, som behøver at gaae ved Stok.
- Stalde**; Hesten stalder, Filler sig ved Urinen; isl. stall-dra, staae stille en liden Grund, standse.
- Stavrassen**, utæt, aaben, det samme som Gisten ovenfor; af stafr, en Stave i et Træekar, og rás, Veisom Vats-rás, Vandløb, Strøm; altsaa et Kar, hvor der imellem Staverne er Veis for Vandets Udløb.
- Steil**, et, det nederste Lag Neger i et Ladegulv, hvilke steiles, sættes omtrent lodrette.
- Stikke i Rend**, begynde at løbe, af stöckva, springe, see Høgn. Nv. B. 111.
- Stin**, isl. stinnr, sliv, det modsatte af væg; see Dværk. Nv. B. 35.
- Stodhest**, Hingst, isl. stóðhest.
- Stof**, kaup, et Bøger, især Solbstof, Solvbøger.
- Stout**, superb, ypperlig.
- Strag**, smuk, pyntet, pæn.
- Stredig**, fast, stærk; en stredig Kjepe, at staae stredig paa sine Been.
- Strik**, en Skjelm, isl. strákr, tydsk Strauch.
- Strinte**, haspe, vinde Garn; deraf et Strintetræ, Garnvinde; maafee af det isl. strengr, Streng, Doug, Draad; altsaa Strengetræ.
- Stritte**, spadserer, gaae gravitetiff, marschere; dernæst sproite; deraf Vandstritte.
- Stryge**, staae, prygle, isl. stríuka; deraf Stryg, Hug; han fik Stryg; men stryge afsted, løbe saa hastigen som mueligt, ligesaa af stríuka, flye, flygte.
- Strække**, udholde, udføre; han kan ei strække det; ei fuldføre det til den bestemte Tid.
- Stæt**, Stätte, en, isl. stett, en Stente.
- Sval og Soel**, isl. svalr, kjølig. Det er svalt om Sommer; Aftener.

- Svale**, en, et Bislag, saasom i Kjøbmænds Gaarde; et Pulpitur i en Kirke kalde Bønderne endnu en Svale, isl. Svalir. I Udv. Vis. I D. Pag. 256 nævnes Høies Lofte Svale.
- Svalder**, Iqvallr, Sladder, Vaas, heirostet Snaf.
- Svaldre**, at, Iqvalldra, fladdre, raabe hoit i Munden paa hinanden.
- Svalp**, en Sladderhank; deraf at svalpe, fladdre, forklage sine Medtjenere; i Venspøsel.
- Svar**, betydelig, saa; ikke svar meget (svaa moi), ikke ret meget; er vel af det isl. Svá, saa.
- Svip**, Hast; i en Svip, isl. i einum svip, i et Dieblik; see Høgn. Dv. B. 135.
- Svirpe**, flaae med en Svøbe, isl. svípa, pidffe; deraf det svirper, gjør ondt. Svøbe, isl. svipa.
- Sylpe**, bringe Høe fra oversvømmede Enge paa tør Land; maaffee af lylg, en Bolge, eller Svella, svulme; bruges her ved Gjesing.
- Sær**, underlig, selsom, bizar, isl. sér, eller sérlegr, sær, søregen.
- Sølle**, stakkelt, ussel, færøisk seáli, isl. sæll; deraf ve-sæll, ulppkelig. Et sølle Barn, et sølle Fjog, en besklagelig Stymper.
- Søo**; de søo, sagde, isl. sögdu, færøisk tajr söddu.
- Tage til**, isl. taka til, begynde; tage ved sig, isl. taka vid sér, begynde at komme sig; ligesaa: tage om sig o: stræbe.
- Tallje**, Gadestøvne. At gaae til Talljen, siges og bruges endnu i adskillige Landsbyer her i Egnen, dog ikke saa hyppig nu, som i ældre Tidet, da Fælleds. Habet er ophævet, og Beboerne, som Selveiere, og ei mere hoveriegiørende Fæstebønder, have mindre at afgjøre med hinanden, og samtale om indbyrdes. Mændene have da efter gammel Skik nogle Stene at sidde

paa, ſom kalbes **Talljeſtene**. **Tallje** er vel det isl. **Thaul** eller **Tal** 3: **Tale**, dernæſt et **Sted**, hvor **Samtale** holdes. **Their** géngu á tal, de gif hen for at tale ſammen; ligesaa: **their** ſettuz á tal, de ſatte ſig til **Samtale**.

Tande eller **Taande** i et **Lys**, **Vægen** i et **Lys**, **Lys-tande**, isl. **ſkar**; deraf **tænde**; kommer af et celtiſt Ord **Tan**, ſom betyder **Jld**; ſee **Tidsſkrift** for **Naturvidenſk.** 1822, 1ſte Hefte **Pag.** 10.

Tanke, **Ange**, **Duſt**; **Vinen** har en **Tanke**, isl. **angi**, **Duſt**; eller **ánki**, **Bræk**, **Lyde**, **Geil**.

Taſen eller **Taſſen**, **tor**, henviſnet, ſiges om **Græsſe** paa **Marken**, ſom af **Tørke** brifter og ligesom **raſter** under **Fødderne**; ſaaledes her ved **Gjeſing**. **Til** dette, ligesom og flere Ord, har jeg ei funden nogen paſſende **Ord** i det **Iſlandske**; maaskee diſſe kunne nedſtamme fra det celtiſke eller angeliſchſiſke, ligesom **Tande** ovenfor.

Teine, en elliptiſt **Træe**-**Uſke** med **Laag** over, hvori **Arbeidsfolk** har deres **Smørrebød** (**Mellemmad**) med ſig i **Marken**.

Telle, **Froſt** i **Jorden**, isl. **thela**; **telle** **løs** **Jord**, **thelalaus** **jörd**, **optøet** **Jord**; deraf **Tellemarken** i **Norge**, ſom egentlig betegner **gjennemfroſſen** **Jord**.

Tengſel, en **Bødker** **Dre**.

Tidig, **madlyſten**.

Tontet, **halvbrotſet**; men at **tonte** **løbe** **ſagte**; deraf **Tontelunt**, **Drav**; ogsaa en **Snustobak**-**Buddike**.

Torden, **Thors** **Dund**, isl. **Dunr**, **Dundren**.

Torp, isl. **thorp**, **Bye**, **Landsbye**; tydſk **Dorf**; deraf det danſke **Encliticum** **drup** og **rup** i mangfoldige **Byers** **Navne**-**Endeſer**.

Tov, isl. **tog**, den ydre **grovere** **Uld**.

- T r a s**, **T r o d s**; byde **Gen T r a s**, isl. thras, Riv; deraf thratta, trætte, fives.
- T r a v a l e r e** sig, udmatte sig ved strængt Arbeide, af trafali, Travelhed, Arbeide, fransk travail, engelsk travel.
- T r i m m e r**, **T r i n e n e** i en **Stige** eller **Trappe**; ogsaa bruges **Dørtrimmen**, isl. thremr, Dørtærskel.
- T r o u**, isl. thro eller trog, **Trug**, et smalt udhulet Kar, f. **Gr. Drovtrug**, **Drovtetrug**.
- T r u t**, **Pige**, isl. thrúda. Du er en sær **Trut**, underlig **Tes**.
- T r æ s k e**, isl. threskia, tærsk; see **Hkudslgur** B. 4.
- T u d e**, isl. túda, Rør, **Tude**.
- T u e**, **Myretue**, isl. tún, en **Bye**, engelsk town.
- T æ l l e** eller **t o l l e**, isl. tálga, Hjære; deraf **Tollekniv**, **tálgu-hnifr**.
- T ø s**, dobbelt, f. **Gr. Tø s** saa godt, dobbelt saa godt, isl. tysvar, to Gange. **Tø s s e r** findes hos **P. Eyn Pag. 709 B. 4**. Han bandt sin Hest til Kirkekam, Saa gik han tøsser Kirken aved om.
- U r t**, isl. virt, ugjæret **Ol**.
- U s t a n d**, **Tætte**, **Uenighed**; have **Ustand** med **Gen**.
- U t i d i g**, som ei er vel tilpas, er kommen for tidlig op, eller ei feler **Madlyst**.
- V a g**, **flet**, **ringe**, **svag**, isl. veikr, svag, sygelig.
- V a l l**, **Valplads**, af **vall**, et Liig eller en **Dødning**; deraf **Valhalle**, **Valhyrie** o. s. v.
- V a n t** eller **V a a n t**; han er vaant, feler **Smerte**, er stædt i **Vaande**, isl. vandr, vanskelig at komme til **Rette** med, **knarvorn**, eller og af **vandi**, **Vaande**.
- V a r e**, et **Blus**, en **Baun**.
- V a s e**, en oplasket og indgrovet **Vei**, især over **Enge** og **Moser**.
- V e d d e r**, **raff**, **virksom**, **klog**, isl. vitr, forstandig, som har **Vid** i **Hovedet**; ogsaa **vævr**, **vif**.

- Veeg**, boielig, ydmyg, er vel af veikr, ligesom **Wag** ovenfor.
- Veire**, udsætte for Veirets Paavirkning, terre i Luften; dernæst lugte; Katte og Hunde siges at veire, lugte Veiret; deraf Kattenes Veirhaar.
- Velt**, Fortrinlighed; det er ret af Velten, isl. velldi, Vælde, Magt, eller af vellta, lykkelig Handel, god Kjobmandskab.
- Vidløs** eller **Bedløs**, isl. vitlaus, uforstandig, affindig; af Vit, Vid, Forstand.
- Vik**, qvibr, engelsk qwick, levende, rask; deraf **Qviksølv**.
- Wikke**, s. **Er**. **Wik** i **Veie**, en Borneleeg; **Wikke**, løste i Veiret; af **qvika**, bevæge sig.
- Vind**, isl. vindr, flæv, flaa. Det er baade vindt og flævt.
- Woll**, en tynd Kiep, isl. völr. **Wol** for **DL**, betyder og 4 **Enese**, s. **Er**. en **Wol Wg**.
- Worn**, beskaffen, flirket; er vel af det isl. farinn, beskaffen. Den Person eller Ting er saaledes worn, af den Beskaffenhed. Det bruges meest som encliticum, s. **Er**: **dratvorn** (som lader dratte, falde, hvad den har i Hænderne), **flavorn**, (ubetænksom, ubesindig, af det isl. flaa, Ubetænksomhed; deraf **Flaae**, en Coquette), **fravorn**, (undselig), **sjantvorn**, **flavorn**, **knarvorn**, **pyllervorn** (flynkende), **fladdervorn**, **flikvorn**, **snallervorn** og **snævorn** (ureentlig i Klæder og Adfærd, og nølende), **snagvorn** (tilboielig til at snage, opsnuse) o. s. v.
- Wornlag**, Beskaffenhed, Dannelsse. Han har et daarlignende **Wornlag**, **Haandelag**.
- Wraa**, siges om **Evilin**, som vil parres. Isl. **Æda**.
- Wrag**, isl. reki, fransk varech, hvad der driver op af Havet, Tang, **Stikvrag** o. s. v.
- Wrippen**, hastig til **Wrede**.

- Vække**, isl. vaka, hugge Hul paa Fis; deraf Vaage, Fiskevaage, isl. vök, et Hul i Isen, hann er i vök, i Fare; deraf Udraabsordene: Vee og Vok.
- Væn**, smuk, isl. vænn, fæm. væn.
- Værke**, isl. verkia, smerte. Det værker i alle Lemmer; deraf Dørværk, Gigt; værkelig, sygelig, vanskeligt at komme til Rette med.
- Vænder** eller **Vænder**, Riiskjeppe, som stettes imellem Staverne i Leerbægge: af vöndr, Riis, Riiskost.
- Vnnen**, Unnen eller Dien, Middagsmad; maae formodentlig ved en fordreiet Udtale nedstamme fra det isl. Nón, f. E. i nónn, ved Middagstid, eller noget lignende. Undaa! en i Dvre = Tellemarken i Norge.
- Yrke**, isl. yrkia, dyrke; f. Er. yrke Jorden; see Regn. Nv. B. 75.
- Ærre**, røre; f. Er. ærre Hestene, give dem Motion; isl. örga, bevæge lidt. Ligesaa ærre Garn, blege det lidt.
- Æl**, en, isl. ál, en Rem; deraf Brøstvel paa Seletoi.
- Æg**, et, en gammel Hoppe.
- Æge**, isl. auka, forøge.
- Æmme**, at, isl. eyma, smerte.
- Ær**, Gruus; af det isl. aur, Gruus, eller Eyri, sandig Strandbred, hvor der ei voxer Græs; deraf Harboe Dre i Thye, Helsingøer, Drefund ic. Ligesaa at øre, fore Gruus eller Fyld paa Vaser og Beie.
- Æren**, parlysten, om Køer; Koen er øren, Kyrin eer ixna eller xna, af Yxn, en Tyr.
- Ænn**. Vee (see ovenfor) kaldes og at blade, isl. blada. Ganne til Een, maaskee af góna, see stvot paa Een.
- Æver**, isl. æfr, hæftig, lidenskabelig.

S Anledning af den i Anmærkingen Pag. 37 anførte islandfke Vikivaki vil jeg her tilføie en lignende Sang, der, som Juleleeg, for omtrent 50 Aar siden har været brugelig her i Egnen ved Gjesing, og ventelig flere Steder; nu er den forlængst gaaet af Brug og erindres blot af gamle Folk. Karlene ere forsamlede for sig; Pigerne ligesaa. Karlene begynde med Sang, og Pigerne svare:

- K.** Her kommer Dffer og her kommer Vtling,
Her kommer syv og syv Mænds Vtling,
Dg her kommer Kongen selv over alle.
- P.** Hvad vil Dffer og hvad vil Vtling,
Hvad vil syv og syv Mænds Vtling,
Dg hvad vil Kongen selv over alle?
- K.** Beile vil Dffer og beile vil Vtling, o. s. v.
- P.** Hvad byder Dffer og hvad byder Vtling o. s. v.
- K.** Steen byder Dffer og Steen byder Vtling o. s. v.
- P.** Nei faaer Dffer og Nei faaer Vtling o. s. v.

Sangen og Legen fortsættes saaledes efter Behag ved at tilbyde Faar, Hest, Gaard, o. s. v., hvoraf intet antages; tilsidst tilbydes Guld, som antages.

- K.** Sagen kommer Dffer, igjen kommer Vtling, o. s. v.
- P.** Hvad vil Dffer og hvad vil Vtling, o. s. v.
- K.** Beile vil Dffer og beile vil Vtling, o. s. v.
- P.** Hvad byder Dffer og hvad byder Vtling, o. s. v.
- K.** Guld byder Dffer og Guld byder Vtling,
Guld byder syv og syv Mænds Vtling,
Dg Guld byder Kongen selv over alle.
- P.** Ja faaer Dffer og Ja faaer Vtling,
Ja faaer syv og syv Mænds Vtling,
Dg Ja faaer Kongen selv over alle.

Der synges saaledes for hvert enkelt Par, og det Helse endes med en fælleds Dands, under hvilken de samme Drb igjentages. Melodien, som er ganske simpel, erindres endnu. Nogle synge den sidste Linie: Dg her kommer Kongens syv Sønner bovner alle.

Tillæg om nogle færøiske og jydské Drb.

Deánir, dannis (Pag. 134 Lin. 6). Dette Drb bruges og i Ud. Wis. 3 D. P. 38. Jeg haver en saa dannes Mand. Fajur, isl. feigr, søg, som er nær ved Døden. Foruden det Pag. 226 Lin. 25 citerede Sted kan endnu anføres P. Eys Rømpviser Pag. 260 B. 13. „Her er seger Mader i vorum Herd,“ som er næsten Islandfke.

- Gjer (Pag. 72 Lin. 2), isl. gérd, en Handling.
- Höttur (Pag. 190 Lin. 5), isl. hót, heit, heitan, Trudsel.
- Kjoula (Pag. 66 L. 15 og P. 487 L. 25), isl. kíola, feise, faare, vælge; kys, kaus, hefi, kofid; deraf det jydffe Kavø, Pag. 574 og Keis herom! Interj. i Benschffel, som bruges af en Hyrde, naar han vil have Faarene til en anden Side.
- Lunnar (P. 232 L. 11), isl. hlunnar, Baadstruller.
- Raji (P. 44 L. 10), isl. reidi, Brøde; deraf Rajur, isl. reidr, vred. Vrajir (P. 60 L. 8) er en Danisme.
- Skjemma (P. 183 L. 21) isl. skémma, en Fruerstiue, et særffilt Bærelse hos de Gamle, hvor Fruentimrene opholdt sig; det græffe gynæceum.
- Skjiggja (P. 176 L. 10) isl. skygna, beffygge, formørke; men skjiggja eáv er vel for eávskjiggja, afffygge o: tage Skyggen bort, opløse, opklare; see Rastfs islanðske Gram. Pag. 185.
- Skugga (P. 128 L. 4) isl. skuggi, Skygge.
- Stia (P. 72 L. 21 og P. 424 L. 19) isl. stedi, Umbolt.
- Tvörra (P. 118 L. 2) isl. thverra, mangle.
- Uj lenn (P. 134 L. 14) isl. i lenn, paa eengang, for een Sinde.
- Antegaar, Forgaars; qvasi anden Gaar.
- Arken (Pag. 566) en buesformig Skye, spids til begge Ender.
- Briller (P. 571) af Beryll, holl. berille, en klar tysegrøn Steen, hvoraf Hollænderne først slebe Briller.
- Dimle; det dimler, er i Jylland det samme, som Dimer i Fyen (see Pag. 566); maafee det og kan være en Virkning af den fra den opvarmede Jord opstigende Em eller Damp. Det kaldes og den flyvende Sommer; see Journ. for udenl. Litter. 1814 1ste H. Pag. 48. Dgsaa bruges herom den Talemaade: Nu saeer Løke sin Havre; (see Pag. 21). — Det dimler for Dinene, isl. dimmir, mørknes; men Dimmeluge, isl. dymbilvika, den stille Uge, af dymbill eller dumbi, stum.
- Doll, smuk; (Pag. 568) er vel af det isl. dæll, artig.
- Gunge, et moradsigt Sted i Enge, som gynger under Fodderne.
- Senster, snart. Det skal fee jenster eller ved jenster; i Benschffel. Her ved Giesing hedder det agjenst, i gjenst o: snart; maafee af det isl. gégn, mød; deraf i gjen o: i møde, isl. í gégn; see Pag. 562 B. 40 foran; og mange Steder hos P. Eyr.

- Kjæve**, Kind, isl. Kiafr, Kjæft; deraf Kjævebenene.
Kjøre; f. Gr. kjore en paa Døren; isl. keira, pidske, drive frem.
Knaat, en, et Drengsbarn, en Rolling; er vel fordreiet for Knort, Skud af en Stamme.
Koenytte, Mælk; see danff Minerva Dec. 1815 i Heres processen; ad modum Landsnytiar, Landnyite, Indtægt af Jordegods.
Kofte uledes af det arabiske Kaktan, en Underkjole uden Ermer; det isl. fill, en Elephant, stemmer ligesaa mærkelig overeens med det arabiske; thi i dette Sprog hedder Elephanten Fiil, ligesom i Islandsk; deraf filla bein, Filsbeen, Elfenbeen; see Skrymners Riim B. 17.
Kovs, en, en Skaal med Dser.
Kryster, en, en Poltron.
Kvyte, overkomme; han kan ei kvyte det, formaaer ei at spise sin Mad op; er vel af kiafta, bevæge Kindbenene, bruge Kjæverne; altsaa egentlig; han kan ei kjæfte o: tygge mere.
Lue, en, en Hue, isl. hufa; maaskee af lúfa, Loddenhed, da Huerne først vare lodne.
Løgel, isl. lykkill, en Nøgle, af lúka, lukke.
Pjank, Vaas, bruges især i Fyen.
Salst, et, Kjøkken, bruges ogsaa for Frammers; maaskee for Saltsted, det Sted, hvor man salter, eller af sel, selltada, en Søter, hvor man tilfjelds tilbereder Mælken.
Skaate, løbe omkring og spøge, om Børn; isl. skotta, løbe idelig frem og tilbage.
Skarplænding, anden Kjært Rug.
Slyde, Høestænger, Høeløst. Fistleslyde, Stillads til at tørre Fisk paa.
Snapesting menes at komme af Initialbogstaverne: S. N (nicolai) U. P (ostel) S Ting o: St. Nicolai Apostels Thing.
Sylle, at, lægge Stene under Fodtræet af et Huus; deraf Sullstene.
Synsk, den, som troes at kunne see Spøgelsjer, og for hvem Bøglere ei formenes at kunne hværre Syn.
Uvorn, som ingen Skik har paa sig, græsff amorphos.
Uvret, Græsning paa høstede Agre; isl. afkrétt, Fælled.

Dag. V	Ein. 23	paa Færøe læs fra Færøe.
—	47	— 23 Hniote læs Hniotr.
—	51	— 23 fjauta læs fjautotr.
—	66	— 16 Vulkkjir læs vujkkjir.
—	82	— 21 því læs thvi.
—	94	— 19 Mikkjil læs Mikji.
—	100	— 20 elffene læs elffene.
—	109	— 19 Saa hør min læs Saa hør mig.
—	110	— 22 Traudr o: nødig, vanskelig læs Thraut, be- spørligt Arbejde.
—	114	— 6 Qvinne - Drajra læs Qvinnu - Drejra.
—	115	— 2 Trajster læs Treider.
—	126	— 2 Brinilda læs Brinildur.
—	148	— 23 Sigurds Qvad læs Regin Smeds Qvad.
—	149	— 5 Morgenstund læs Morgenstund.
—	167	— 16 Maarb læs Maar.
—	177	— 26 hendla læs henda.
—	183	— 21 Skjemmu læs Skjemma.)
—	188	— 11 Iveraji læs Iveráaji.
—	195	— 10 Maarb læs Maar.
—	226	— 24 distinatus læs destinatus.
—	227	— 20 Fajun kan faat Fora læs Fajur kan faat forab
—	237	— 16 Havat læs Hav at.
—	258	— 21 Trautir læs Thrautir.
—	263	— 24 raade besluttebe læs raade, beslutte.
—	291	— 17 thær læs thær.
—	346	— 16 særskilt læs særskilt.
—	347	— 12 Spargerhebe læs Spangerhebe.)
—	362	— 1 Ispak læs Iprak.
—	396	— 22 Volund læs Völund.
—	405	— 20 Der læs Da.
—	407	— 5 Simundsen læs Sigmunds Son.
—	411	— 11 funkebe læs funklebe.
—	430	— 18 Sjikji læs Silkji.
—	497	— 9 Er fager Kumme læs En fager Kumme.
—	523	— 26 hjem til sig læs hjem til sin.
—	531	— 16 paa si Bag læs paa sin Bag.
—	541	— 36 nogenglunde læs nogenlunde.
—	547	— 3 En Bondenøseg læs En Bondenøse og en Fie- sprund.
—	558	— 31 Færøffe læs Færøffe.

Den gamle Melodie til Sjûra Qveâi (Sigurds Qvad) - optegnet i Kiöbenhavn ved A.F. Winding den 6te Febr. 1818, efter Færöeren Povl Johnsens Sang; med Harmonie af P. Grönland.

Niurleâi. (Omqvæde.)

Syngestemme.

Greâni beâr Gudli eâv Haji, Braa han sujnun Brandi eâv Raji,
Gra-ne bar Guldet fra Hede, Si - - gurd svang Sværdet med Vrede,

Pianoforte.

Sjûrur vann eâv Ormurin, O Græni beâr Gudli eâv Haji. Villja Teâr nu
Or - - men han seirend' vandt, - Gra-ne bar Guldet fra He-de. Hvis J nu vil - - le

Fine. Taatt. (Qvad.)

Fine.

luja aa, Meni Ee man qvöa Um tajr rujku Konganar, Sum Ee viil nu omröa.
lyt-te til, Og hö-re paa min Sang, Alt om de ri - - ge Kon-ger vil Jeg qvæde denne Gang.

D.C.

D.C.

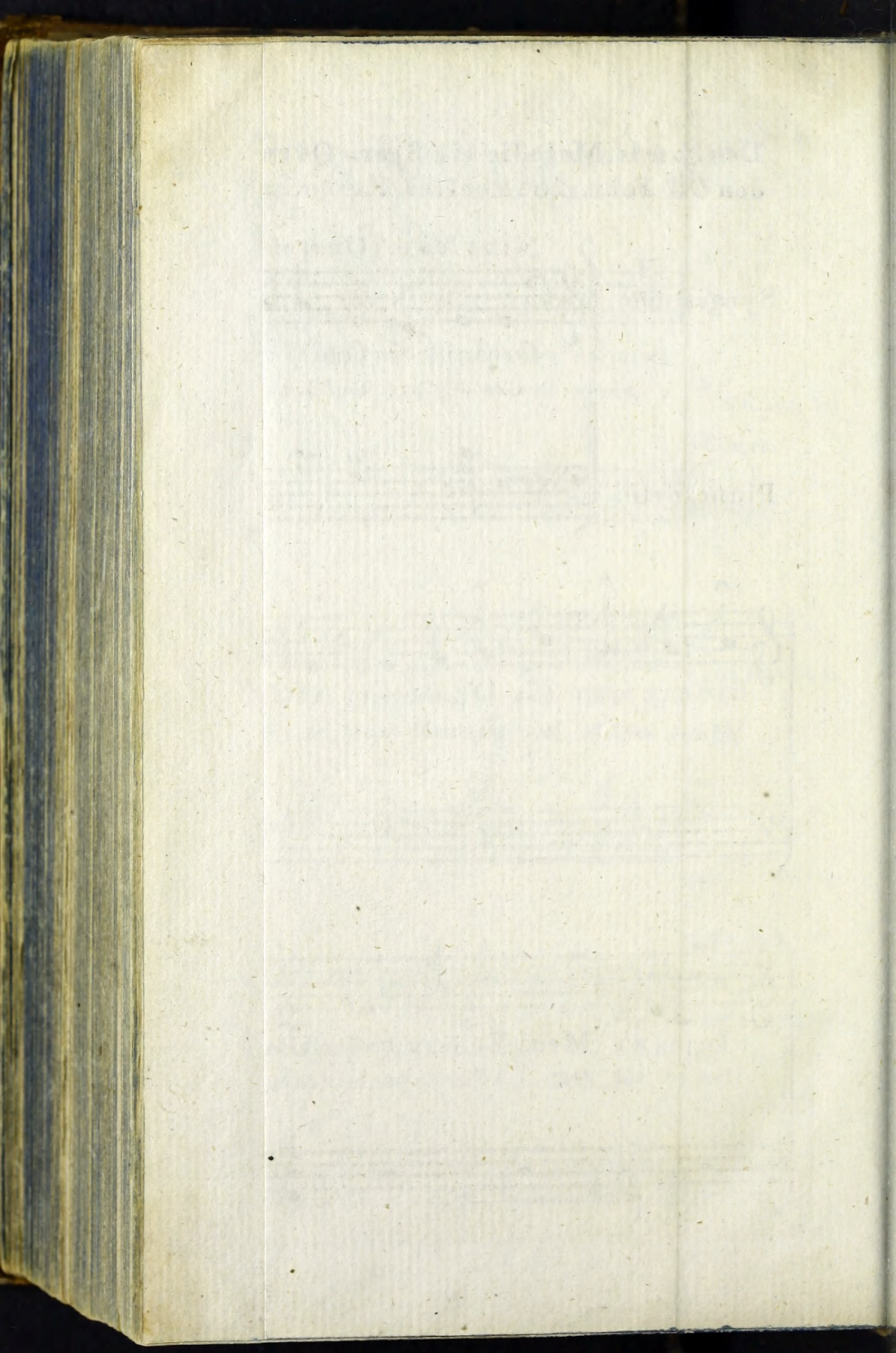

foto 154836

